

Research Report on Migration and Deception of Migrant Workers in Thailand

รายงานการวิจัยเรื่อง
การย้ายถิ่น
เข้ามาทำงาน
และการถูกหลอกลวง
ของแรงงานต่างชาติ
ในประเทศไทย

World Vision

มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย

By..

World Vision Foundation of Thailand(WVFT)

In collaboration with..

Asian Research Center for Migration(ARCM),
Chulalongkorn University

Funded by..

United States Agency for International Development(USAID)

จพ
ชช 15
012859

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

World Vision

มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย

โครงการวิจัย เรื่อง

การย้ายถิ่นเข้ามาทำงาน และการถูกหลอกลวง
ของแรงงานต่างชาติในประเทศไทย

Migration and Deception of Migrant Workers in Thailand

โดย .. มูลนิธิศุภนิมิตแห่งประเทศไทย

ร่วมกับ.. ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย
สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนับสนุนงบประมาณโครงการโดย.. USAID

บทที่	หน้า
Chepter	Page no.
1 ความเป็นมาและระเบียบวิธีวิจัย Background and Research Methodology	1
1.1 ความเป็นมา Background	1
1.2 วัตถุประสงค์ Objectives	2
1.3 พื้นที่วิจัย Research Areas	2
1.4 วิธีการวิจัย Research Methodology	3
2 การย้ายถิ่นข้ามพรมแดน และการล่อลวงมนุษย์ข้ามชาติในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย Cross Border Labor Migration and Human Trafficking in Mae Sai District, Chiang Rai	5
2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ย้ายถิ่น Immigration Demographics	5
2.2 การเดินทางข้ามพรมแดนและการทำงานในประเทศไทย Entering and Working in Thailand	9
2.3 การย้ายถิ่นโดยสมัครใจ การถูกล่อลวงและการค้ามนุษย์ระหว่างการย้ายถิ่น Voluntary migration, Deception, and Human Trafficking during migration	19
2.4 ความคาดหวังของแรงงานพม่าและสาเหตุของการถูกหลอกลวง Migrant Expectations and the Causes for Deception	21
2.5 สรุป Conclusion	28
3 การย้ายถิ่นข้ามพรมแดนและการล่อลวงมนุษย์ข้ามชาติในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก Cross Border Labor Migration and Human Trafficking in Mae Sot District, Tak	31
3.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ย้ายถิ่น Immigrant Demographics	31
3.2 ประวัติการย้ายถิ่น Immigration Profile	34
3.3 กระบวนการเดินทางย้ายถิ่นมายังประเทศไทย Migration process	37
3.4 การย้ายถิ่นโดยสมัครใจ การถูกล่อลวงและการค้ามนุษย์ระหว่างการย้ายถิ่น Voluntary migration, Deception, and Human Trafficking during migration	41

3.5	ความคาดหวังและสาเหตุของการถูกล่อลวง Expectations and the Reasons for Trafficking	47
3.6	สรุป Conclusion	51
4	การย้ายถิ่นข้ามพรมแดนและการล่อลวงมนุษย์ข้ามชาติในจังหวัดระนอง Cross Border Labor Immigration and Human Trafficking In Ranong	53
4.1	ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ย้ายถิ่น Immigrant Demographics	53
4.2	ประสบการณ์การย้ายถิ่น Migration Experiences	56
4.3	การย้ายถิ่นโดยสมัครใจ การถูกล่อลวงและการค้ามนุษย์ระหว่างการย้ายถิ่น Voluntary migration, Deception, and Human Trafficking during migration.	60
4.4	ข้อมูลการย้ายถิ่น การถูกล่อลวงหรือการค้ามนุษย์ในแต่ละขั้นตอน Immigration Data, Deception, and the Stages of Human Trafficking	66
4.5	ความคาดหวังและปัจจัยของการตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย Expectations and Factors Involved in Deciding to Work in Thailand	69
4.6	สาเหตุที่ทำให้แรงงานตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย Reasons for Working in Thailand	72
4.7	สรุป Conclusion	80
5	การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล 3 พื้นที่ (แม่สาย แม่สอด และระนอง) Analysis and Comparison of the 3 Areas (Mae Sai, Mae Sot, and Ranong)	83
5.1	ข้อมูลประชากร Demographical Information	83
5.2	ศาสนา การศึกษาและขนาดครอบครัวของแรงงาน Religion, Education, and Family Structure	87
5.3	การข้ามพรมแดน และขั้นตอนการย้ายถิ่น การจดทะเบียน Border Crossing, Methods, and Registration	88
5.4	อาชีพ Occupation	92
5.5	การติดต่อครอบครัว Contact with Family	93
5.6	การล่อลวงและการเอารัดเอาเปรียบแรงงาน Deception and Exploitation of Migrant Workers	94

เลขหมู่ จพ
          ๑๗ 1๖
เลขทะเบียน 012859
วัน, เดือน, ปี 27 ต.ค. 49

5.6.1	การเอารัดเอาเปรียบแรงงานพม่า Exploitation of Burmese Migrant workers	94
5.6.2	ระดับของการถูกล่อลวง / ค้ำมนุษย์ Levels of Deception and Human Trafficking	96
5.7	ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย Factors Involved in Deciding to Come to Thailand	102
5.7.1	ปัจจัยด้านความยากจนในครอบครัว Family Poverty	102
5.7.2	ปัจจัยด้านการว่างงานในประเทศพม่า Unemployment in Burma	102
5.7.3	การขาดคุณสมบัติที่จะทำงานในประเทศพม่า Lack of Proper Qualifications	103
5.7.4	ความต้องการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย Materialism	103
5.7.5	การเป็นที่ยอมรับของครอบครัว ญาติ และเพื่อนบ้าน Acceptance from Family, Relatives, and Neighbors	103
5.7.6	ความคาดหวังทางการศึกษาในวัยเด็ก Low Educational Expectations	103
5.7.7	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวหรือชีวิตครอบครัวแตกแยก Domestic Violence	105
5.7.8	การมีประสบการณ์เลวร้ายในพม่า Terrible Past Experiences in Burma	106
5.7.9	อัตราค่าจ้างในพม่าที่เคยได้รับ Wages	106
5.8	สรุป Conclusion	107
6	สรุป Conclusion	108
●	ข้อเสนอแนะ Recommendations	118
●	Attachment 1 : Working Document on Definition and Variables in Trafficking	121
●	Attachment 2 : แบบสอบถาม	124
●	Attachment 3 : Questionnaire	135

ตารางที่		หน้า
Table		Page no.
2.1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา The Survey Group Categorized by Location	6
2.2	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่อยู่ใน ประเทศไทย The Survey Group Divided by Time Spent in Thailand	8
2.3	การผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง Entries Through Immigration Checkpoints	9
2.4	เคยติดต่อกับครอบครัวหรือไม่ Migrants' contact with families	10
2.5	มีเงินเก็บในประเทศไทยหรือไม่ Migrants' savings in Thailand	11
2.6	ท่านปรึกษาใคร เมื่อท่านประสบปัญหา Whom do you seek advice from?	13
2.7	ท่านเดินทางข้ามพรมแดนอย่างไร How Did Migrants Cross the Border?	16
2.8	บุคคลที่ช่วยท่านพาข้ามพรมแดน Who helped you cross the border?	17
2.9	ความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง Migrants' Expectations	23
2.10	ปัญหาที่ครอบครัวประสบอยู่ Problems in Migrants' Families	24
2.11	กลุ่มตัวอย่างเคยมีประสบการณ์เหล่านี้ขณะที่อยู่พม่า Migrants' experiences in Burma	26
3.1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา The Survey Group Categorized by Location	32
3.2	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา The Survey Group Categorized by Level of Education	33
3.3	การติดต่อกับครอบครัว Contact with families	36
3.4	ครอบครัวรู้หรือไม่ว่ามาทำงานอะไร Does your family know what your occupation is?	36
3.5	เอกสารที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการข้ามแดนมาประเทศไทย Documents used to enter Thailand	39
3.6	อาชีพของแรงงานพม่าก่อนย้ายถิ่นมาประเทศไทยและหลังย้ายถิ่นมาทำงานในแม่สอด Jobs Held by the Survey Group Before and After Coming to Thailand	40
3.7	การล่อลวงในถิ่นฐานเดิมของผู้ย้ายถิ่น Deception while in Burma	43

Table	Page no.
3.8 การล่อลวงระหว่างการเดินทาง Deception during transportation	43
3.9 การล่อลวงขณะถูกชักชวนมาหางานทำ Deception while seeking jobs	44
3.10 การล่อลวงในสถานที่ทำงาน Deception at workplace	44
3.11 ประเภทการถูกปฏิบัติโดยมิชอบและการล่วงละเมิด Types of misconducts and violations	45
3.12 ประเภทของการส่งเงินกลับของผู้ย้ายถิ่น Migrants' methods of sending money	47
3.13 ตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้ตัดสินใจมาทำงานที่ประเทศไทย Factors that cause the migrants to come to Thailand	48
5.1 เชื้อชาติ แรงงานใน 3 พื้นที่ Ethnicity of migrants in 3 areas	85
5.2 ภูมิลำเนาเดิมของแรงงานที่ทำงานใน 3 พื้นที่ Origin of migrants in 3 areas	86
5.3 การศึกษาของแรงงาน Education of migrant migrant workers	88
5.4 ผู้ข้ามพรมแดนโดยผ่านด่านและไม่ผ่านด่านใน 3 พื้นที่ Migrants' Entries to Thailand with or without Traveling Documents	89
5.5 ผู้ช่วยเหลือแรงงานในการข้ามพรมแดน Migrants' Assistance in Crossing the Border	90
5.6 อาชีพของแรงงานในปัจจุบันและในประเทศพม่า Migrants' current occupations and former occupations in Burma	92
5.7 การถูกเอารัดเอาเปรียบของแรงงานพม่าในรูปแบบต่างๆ The exploitation of Burmese migrants	95
5.8 สรุปการล่อลวงแรงงานพม่าในพื้นที่แม่สาย, แม่สอด และระนอง Conclusion on Deception in Mae Sai, Mae Sot, and Ranong	97
5.9 แรงงานรู้มาก่อนว่าจะไปทำงานที่ไหน Migrant workers' awareness regarding job location	99
5.10 แรงงานรู้มาก่อนว่าไปทำงานอะไร Migrant workers' awareness regarding job type	100
5.11 การได้รับข้อมูลผิดๆเกี่ยวกับงาน Migrant workers' misinformed about the job	101
5.12 แรงงานรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขสภาพการทำงาน Migrant workers' awareness about work conditions	101
5.13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตัดสินใจมาทำงานสามลำดับ (1-3) Analysis and Comparison of Migrants' Reasons for Working in Thailand on 3 levels (1-3)	104

Graph		Page no.
2.1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ The Survey Group Categorized by Age	5
2.2	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเชื้อชาติ The Survey Group Categorized by Ethnicity	7
2.3	อาชีพที่ทำในประเทศไทย Migrants' Occupations in Thailand	12
2.4	ใครเป็นคนจัดหางานให้ท่านในพม่า In Myanmar, who got the jobs in a foreign country for you?	15
2.5	อาชีพครั้งสุดท้ายที่ทำในพม่า Migrants' Last Occupations in Myanmar	18
2.6	ความคาดหวังของครอบครัวต่อท่าน Your Families' Expectations	22
2.7	ค่าแรงขั้นต่ำในพม่าต่อวัน Minimum wages in Myanmar per day	27
3.1	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ The Survey Group Categorized by Age	31
3.2	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเชื้อชาติ The Survey Group Categorized by Ethnicity	33
4.1	อายุของกลุ่มตัวอย่าง Ages of the Participants	53
4.2	ภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่าง Migrants' Origins	54
4.3	ชาติพันธุ์ของกลุ่มตัวอย่าง The Survey Group Categorized by Ethnicity	54
4.4	ขนาดครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง Family Size	55
4.5	การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง Migrants' Education	55
4.6	ความยากลำบากในการเรียน Migrants' Education Difficulties	56
4.7	การถูกชักชวนให้ทำงานในประเทศพม่าของกลุ่มตัวอย่าง Who, in Myanmar, convinced you to find a job elsewhere?	57
4.8	ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย Duration of migrants' stay in Thailand	58
4.9	การข้ามพรมแดนของกลุ่มเป้าหมาย Migrants' entry to Thailand	58

Graph	Page no.
4.10 สัดส่วนแรงงานที่จดทะเบียน Proportion of Registered/Non-registered Laborers	59
4.11 การติดต่อครอบครัวของกลุ่มเป้าหมาย Migrants' Contact with Families	59
4.12 การตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย Migrants' decision to work in Thailand	61
4.13 สถานที่ที่แรงงานถูกชักชวนให้มาทำงานในประเทศไทย Where were you convinced to come to Thailand?	61
4.14 การติดต่อแรงงานให้มาทำงานในประเทศไทย Who contacted you to come to Thailand?	62
4.15 ผู้ร่วมเดินทางกับแรงงาน Migrants' co-travelers	62
4.16 รูปแบบการย้ายถิ่น Patterns of Migration	63
4.17 การเดินทางข้ามพรมแดน Means of crossing the border	64
4.18 ประเภทเอกสารที่กลุ่มเป้าหมายใช้เดินทาง Types of traveling documents used by sample group	64
4.19 อาชีพเดิมของกลุ่มเป้าหมาย Migrants' former occupations	65
4.20 ผู้ที่ชักชวนหรือติดต่องานให้กลุ่มเป้าหมาย Who got you jobs?	65
4.21 สถานการณ์ขณะอยู่ที่พื้นที่ต้นทาง Situations at migrants' point of origin	66
4.22 สถานการณ์ระหว่างการเดินทาง Situations at transit	67
4.23 สถานการณ์เมื่อมาถึงพื้นที่ปลายทาง Situations at migrants' destination	67
4.24 สถานการณ์ขณะอยู่ในที่ทำงานปัจจุบัน Situations at current workplace	68
4.25 รูปแบบปัญหาความรุนแรงและการถูกละเมิดของกลุ่มเป้าหมาย Misconducts and violations toward migrants	68
4.26 ความสามารถในการออมและการส่งเงินกลับ Migrants' abilities to save and send money back home	69
4.27 อาชีพในปัจจุบันของกลุ่มเป้าหมาย Migrants' current occupations	70
4.28 ความรู้สึกต่องานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน Migrants' job satisfaction	70

Graph		Page no.
4.29	ความคาดหวังในการมาทำงาน Migrants' Expectations	71
4.30	ผู้ที่กลุ่มเป้าหมายไปปรึกษาเมื่อมีปัญหา Migrants got advice from...	72
4.31	การเสียค่าใช้จ่ายในการมาประเทศไทย Expenses Involved in Coming to Thailand	73
4.32	ผู้ได้รับเงินหรือผลประโยชน์จากการที่กลุ่มเป้าหมายมาทำงานในประเทศไทย Who benefits from migrant laborers?	73
4.33	รายได้ตามที่มีคาดหวังหรือมีการตกลงไว้ล่วงหน้า Income	74
4.34	สิ่งที่ครอบครัวคาดหวังเกี่ยวกับการมาประเทศไทย Families' Expectations About Working in Thailand	74
4.35	สิ่งที่กลุ่มเป้าหมายคาดหวังเกี่ยวกับการมาประเทศไทย Migrants' Expectations About Working in Thailand	75
4.36	ปัญหาครอบครัว Family Problems	75
4.37	โอกาสในการมีงานทำในประเทศพม่า Employment opportunity in Myanmar	76
4.38	เงื่อนไขในการได้งานทำในประเทศพม่า Employment conditions in Myanmar	76
4.39	ความต้องการมีทรัพย์สินหรือสินค้าฟุ่มเฟือย The desire for material possessions	77
4.40	ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของกลุ่มเป้าหมาย Domestic violence in migrants' family	78
4.41	การวางแผนหรือตั้งความหวังที่จะเดินทางไปต่างประเทศ Migrants' desire to travel to foreign countries	78
4.42	ปัญหาที่กลุ่มเป้าหมายต้องเผชิญขณะอยู่ในประเทศพม่า Problems that the Survey Group Faced in Myanmar	79
5.1	อายุแรงงานใน 3 พื้นที่ Ages of migrant laborers in 3 areas	83
5.2	สัดส่วนแรงงานหญิง-ชายใน 3 พื้นที่ Ratio of Male to Female Migrants	84
5.3	การนับถือศาสนาของแรงงานใน 3 พื้นที่ Religion of migrants' in 3 areas	87
5.4	ขนาดครอบครัวของแรงงานใน 3 พื้นที่ Family size of migrants in 3 areas	87
5.5	เอกสารที่ใช้ข้ามพรมแดน Traveling Documents used to enter Thailand	89

5.6	ขั้นตอนการเดินทางของแรงงาน Patterns of migration	91
5.7	แรงงานจดทะเบียนและไม่จดทะเบียน Register/Non-registered Laborers	91
5.8	การติดต่อกับครอบครัวของแรงงานใน 3 พื้นที่ Laborers' Contact with Family	94
5.9	สัดส่วนแรงงานที่ถูกเอารัดเอาเปรียบในลักษณะต่างๆ Various forms of exploitation	95

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเป็นมาและระเบียบวิธีวิจัย

Background and Research Methodology

ความเป็นมา

ปรากฏการณ์การย้ายถิ่นของแรงงานต่างชาติจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยเฉพาะงานระดับล่าง มีมานานเป็นเวลาหลายทศวรรษ โดยที่มีแรงจูงใจทางเศรษฐกิจเป็นเหตุผลหลักร่วมกับเหตุผลอื่น ๆ ที่ผลักดันให้คนเหล่านี้เดินทางเข้ามาประเทศไทย โดยมีทั้งการลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย หรือเข้ามาและอยู่เกินเวลาที่ได้รับอนุญาต แรงงานจำนวนมากจึงอยู่ในสถานภาพที่ผิดกฎหมาย แม้ไม่มีหน่วยงานใดที่สามารถระบุจำนวนที่แท้จริงได้ แต่คาดประมาณตรงกันหลายหน่วยงานว่ามีจำนวนไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคน เมื่อรัฐบาลไทยมีนโยบายผ่อนผันให้มี การขึ้นทะเบียนแรงงานเหล่านี้ มีเพียงบางส่วนที่มาขึ้นทะเบียนโดยพบว่ามีส่วนแรงงานจากประเทศพม่ามากที่สุด และยังมีแรงงานอีกจำนวนมากที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน แม้มีการจับกุมและส่งกลับประเทศอยู่ตลอดเวลา แต่ก็มีคนที่ลักลอบกลับเข้ามาใหม่และคนใหม่ที่เดินทางเข้ามาอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

การทำงานของมูลนิธิศุภนิมิตฯ เพื่อช่วยเหลือแรงงานเหล่านี้ในพื้นที่ชายแดนหลายแห่งพบว่าปัญหาที่แรงงานประสบอยู่มีทั้งการเสียเงินให้แก่อนายหน้าเพื่อช่วยเหลือในการเดินทาง การไม่รู้ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ต้องมาทำ การถูกบังคับให้ทำงานที่มีสภาพการทำงานยากลำบาก การบังคับให้ขายบริการทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ เป็นต้น

Background

The migration of migrant workers from neighboring countries has been going on for decades, especially in lesser-paid jobs. Economic factors, along with many others, cause these migrant workers to migrate to Thailand. Most entries are illegal or overstayed. Therefore, a substantial number of illegal migrants reside in Thailand. No organization is able to give an exact number, but many have estimated that there are no less than 1 million illegal migrants. When the Thai government allowed more labor registrations, only a few did register. This registration data shows that Burmese migrants are the largest group of migrant workers in Thailand. There are also many Burmese who did not register. Although they are continuously arrested and deported, many migrants try to enter Thailand.

World Vision Foundation of Thailand has worked hard to help migrant workers who live in many border areas. There are several issues regarding trafficking and exploitation. Migrants must pay the brokers to help them enter the country. They often have no information regarding their prospective jobs. Some are forced into forced labor or prostitution, or are sexually assaulted. There is a dearth of in-depth research conducted to study the problems confronting migrant workers. Therefore, World Vision

อย่างไรก็ดี ยังไม่ได้มีการศึกษา และสำรวจปัญหา การหลอกลวงแรงงานเหล่านี้อย่างจริงจัง มูลนิธิ ศุภนิมิตแห่งประเทศไทย จึงได้จัดทำโครงการวิจัย เรื่องการย้ายถิ่นเข้ามาทำงาน และการถูก หลอกลวง ของแรงงานต่างชาติในประเทศไทย ขึ้น โดยร่วมกับ ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อ รวบรวมข้อมูล สถานการณ์ และปัญหาของแรงงาน ต่างชาติในพื้นที่ ที่มีแรงงานต่างชาติอยู่เป็นจำนวน มาก อันจะนำไปสู่การวางแผนการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วยเหลือแรงงานย้ายถิ่นเหล่านี้ให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ และสภาพปัญหามากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการย้ายถิ่นของแรงงาน ต่างชาติในประเทศไทย
2. เพื่อรวบรวมปัญหาและสถานการณ์ของการหลอกลวง แรงงานต่างชาติในประเทศไทย
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างชาติตัดสินใจ มาทำงานในประเทศไทย

พื้นที่วิจัย

ในการรวบรวมข้อมูล ได้กำหนดพื้นที่ให้ สอดคล้องกับการทำงานของมูลนิธิต่อไป โดยเลือก พื้นที่ที่มูลนิธิมีกาดำเนินงานอยู่ในปัจจุบัน และ เป็นพื้นที่ที่มีแรงงานต่างชาติทำงานอยู่เป็นจำนวนมาก คืออำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง

Foundation of Thailand and the Asian Research Center for Migration, Asian Studies Department, Chulalongkorn University, have jointly conducted a study project entitled *Migration and Deception of Migrant Workers in Thailand*. The project aims to gather information regarding issues and situation of migrant workers in specific areas. Hopefully, the studies will provide the best solutions for current problems and situations regarding migrant migrant workers in Thailand.

Objectives

1. To collect information on cross-border migration into Thailand
2. To categorize the problems and situations of migrant workers deception in Thailand.
3. To analyze the factors for migrant workers to migrate to Thailand.

Research Areas

In data collection, we have selected the areas where World Vision can follow up on the work. There are a large number of migrant workers in these 3 chosen areas: Mae Sai in Chiang Mai, Mae Sot in Tak, and Muang District in Ranong.

วิธีการวิจัย

การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีกระบวนการดำเนินงานดังนี้

1.

การฝึกอบรมวิธีการเก็บข้อมูล โดยศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิถึงกระบวนการทำวิจัย การเลือกกลุ่มตัวอย่างและกำหนดจำนวนตัวอย่าง ออกแบบข้อคำถาม และการเก็บข้อมูลจริงในพื้นที่

2.

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง รวมจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 1,187 ตัวอย่าง เป็นกลุ่มตัวอย่างอำเภอแม่สาย 395 คน อำเภอแม่สอด 399 คน และจังหวัดระนอง 393 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling)

- ขั้นแรก

กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากร ในพื้นที่ทั้ง 3 แห่ง โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 30 ของประชากร และให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 0.5

- ขั้นสอง

จำแนกกลุ่มตัวอย่างออกตามสัดส่วนอาชีพ ของผู้ย้ายถิ่นในแต่ละพื้นที่เป็นการเลือกแบบ Quota sampling

- ขั้นสาม

สุ่มเลือกสัมภาษณ์ผู้ย้ายถิ่นในแต่ละกลุ่มอาชีพ โดยการสุ่มแบบ Random sampling สำหรับงาน 12 อาชีพ ที่ผู้ย้ายถิ่นทำในประเทศไทย ได้แก่ งานเกษตร งานกรรมกรทั่วไป งานรับใช้ในบ้าน งานประมง งานกิจการต่อเนื่องประมง งานขนส่ง งานค้าขาย งานธุรกิจบันเทิง (นักร้องร้านอาหาร โอเคะ ร้านอาหาร ฯลฯ) งานโรงงาน งานก่อสร้าง (รวมช่างไม้) และผู้ว่างงาน

Research Methodology

Quantitative research method was used to gather data. The methodology is as follows:

1. Training in Data Collection

The Asian Research Center for Migration, Asian Studies Department, Chulalongkorn University, organized a training seminar to instruct World Vision staff on research methodology, sample group selection/sizing, question designing, and actual data collection in the studied areas.

2. Sample group selection

A total of 1,187 Burmese migrant workers participated in the survey. 395 participated are from Mae Sai, 399 are from Mae Sot, and 393 are from Ranong. We used the method of multistage sampling.

Firstly, we selected the sample group from migrant workers in all 3 studied areas. The target group is 30% of the migrant population. 0.5% margin of error was allowed.

Secondly, we categorized the sample group by their professions. This method is quota sampling.

Thirdly, we interviewed subjects chosen from each profession by the method of random sampling. 12 professions of migrant labors in Thailand include agriculture, general labor, household labor, fishing, fishing net production, transportation, trade, entertainment (being singers in karaoke places and restaurants), factory work, construction (including carpentry), and unemployment.

3.

การเก็บข้อมูล เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิศุภนิมิตฯ เป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ทั้ง 3 แห่งในระหว่างเดือนมกราคม - พฤษภาคม 2546

4.

การฝึกอบรมการวิเคราะห์ข้อมูล ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษาฯ จัดการฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่มูลนิธิครั้งที่ 2 ถึงขั้นตอนการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS การวิเคราะห์ผลและวิธีการจัดทำรายงาน

5.

การจัดทำรายงานและการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดทำรายงานการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบระหว่างพื้นที่

3. Data Collection

World Vision staff collected and categorized the information in all three areas from January to May of 2003.

4. Training in Data Analysis

The Asian Research Center for Migration, Asian Studies Department, Chulalongkorn University, organized the second training session to instruct World Vision staff in data analysis. The training focused on the usage of SPSS program to collect information, data analysis, as well as report writing.

5. Report Writing and Further Data Analysis

The Asian Research Center for Migration, Asian Studies Department, Chulalongkorn University, compiled a report and did comparative analysis of the data acquired from three studied areas.

ระยะเวลาดำเนินแบบ

พฤศจิกายน 2545 - ธันวาคม 2546

Duration of Study

November 2002 to December 2003.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การย้ายถิ่นข้ามพรมแดน และการล่องหนมนุษย์ข้ามชาติใน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

Cross Border Labor Migration and Human Trafficking
in Mae Sai District, Chiang Rai

2.1

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ย้ายถิ่น

จากการศึกษาและสำรวจในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 395 คน โดยได้พบว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษามีกลุ่มอายุระหว่าง 19-25 ปีมากที่สุดร้อยละ 47.8 รองลงมา ได้แก่ ร้อยละ 43.5 เป็นกลุ่มอายุ 26 ปีขึ้นไป และร้อยละ 7.6 เป็นกลุ่มอายุระหว่าง 15-18 ปี ส่วนอายุต่ำกว่า 15 ปีมีเพียงร้อยละ 1.0 (ดูจากแผนภูมิที่ 2.1) และเมื่อจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ พบว่า เพศหญิงมีร้อยละ 51.9 และชายมีร้อยละ 48.1

แผนภูมิที่ 2.1

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

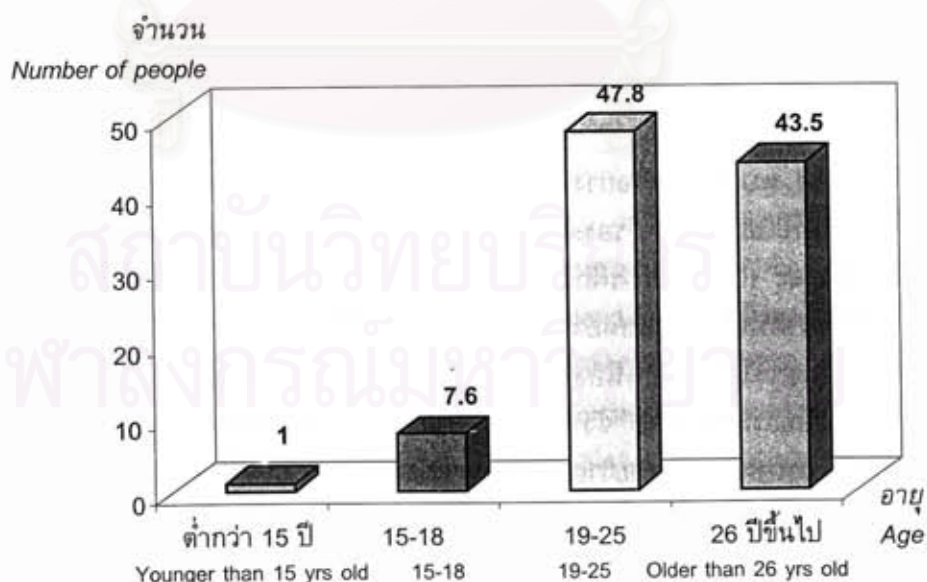
2.1

Immigration Demographics

In the study in Mae Sai District, Chiang Rai province, a sample size of 395 respondents revealed that 47.8% of the respondents lie between the ages of 19 and 25; 43.5% aged more than 26; 7.6% between the ages of 15 and 18; and 1% aged less than 15 (Graph 2.1). 51.9% were females while 48.1% were males.

Graph 2.1

The Survey Group Categorized by Age

ตารางที่ 2.1

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา

Table 2.1

The Survey Group Categorized by Location

ภูมิลำเนา Origins	จำนวน # of migrants	ร้อยละ %
Mon state	1	0.3
Pegu division	3	0.8
Magwe division	3	0.8
China	22	5.6
Laos	3	0.8
Karen State	2	0.5
Kashin State	4	1.0
Chin state	7	1.8
Shan state	269	68.1
Rakhine state	16	4.1
Yangon division	22	5.6
Mandalay division	41	10.4
Do not answer	2	0.5
รวม Total	395	100.0

จากตารางที่ 2.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มาจากรัฐฉานมีมากที่สุดมีถึงร้อยละ 68.1 รองลงมาได้แก่ เขตมันดาเลย์ ร้อยละ 10.4 จากการศึกษาี้แสดงให้เห็นว่าคนต่างชาติที่เข้ามาในเขตอำเภอแม่สาย ส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยใหญ่ เนื่องจากรัฐฉานมีพรมแดนติดกับอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย จึงข้ามมาในฝั่งประเทศไทยได้โดยง่ายกว่ารัฐอื่นๆ ซึ่งบางรัฐหรือบางเขตอยู่ไกลมาก เช่น รัฐมอนและรัฐกะเหรี่ยง เป็นต้น

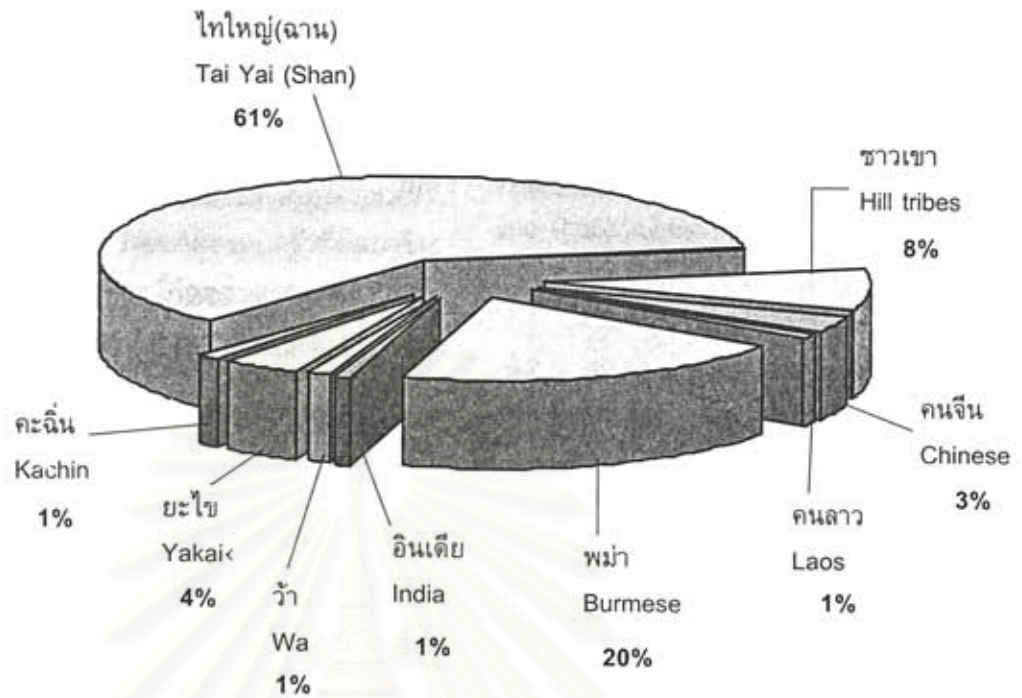
As seen from **Table 2.1**, the largest number of migrants originated from Shan State (68.1%) and the second largest number from Mandalay division (10.4%). This study shows that a majority of migrants crossing into Mae Sai are Shan, as Chiang Rai province borders Shan State, making it easier cross over as opposed to migrants from other states such as the Mon and Karen States.

แผนภูมิที่ 2.2

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเชื้อชาติ

Graph 2.2

The Survey Group Categorized by Ethnicity

แผนภูมิที่ 2.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นชนชาติไทยใหญ่มีมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลคือมีถึงร้อยละ 61.8 และรองลงมาได้แก่ ชนชาติพม่ามีร้อยละ 19.5 และชาวเขามีสร้อยละ 8.1

ส่วนระยะเวลาที่พำนักอยู่ในประเทศไทยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในประเทศไทยต่ำกว่า 1 ปี และ 5 ปีขึ้นไปมีมากที่สุด คือมีร้อยละ 29.4 ส่วน 1-2 ปีมีร้อยละ 25.0 และร้อยละ 16.2 อยู่ในประเทศไทยระหว่าง 3-4 ปี จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า คนอพยพต่างชาติที่เข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทย จะมีช่วงเวลาตั้งแต่ต่ำกว่า 1 ปีและ 5 ปีขึ้นไป (ดูจากตารางที่ 2.2)

Graph 2.2: The Survey Group Categorized by Ethnicity The Shan (Shan) people accounted for the largest segment, or 61.8%, of the sample size (refer to Graph 2.2) while 19.5% were Burmese and 8.1% were various hill tribe peoples.

In terms of length of stay in Thailand, the largest number of respondents had been in Thailand for less than 1 year (29.4%) and more than five years (29.4%). 25% and 16.2% of the respondents had resided in Thailand for 1-2 years and 3-4 years, respectively (Table 2.2).

ตารางที่ 2.2

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย

Table 2.2

The Survey Group Divided by Time Spent in Thailand

ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย The length of stay in Thailand	จำนวน # of migrants	ร้อยละ %
ต่ำกว่า 1 ปี Less than a year	116	29.4
1 - 2 ปี 1-2 years	99	25.0
3 - 4 ปี 3-4 years	64	16.2
5 ปี ขึ้นไป More than 5 years	116	29.4
รวม Total	395	100.0

ในกรณีที่สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามศาสนาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธมีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 87.3 รองลงมาได้แก่ นับถือศาสนาคริสต์ร้อยละ 10.9 นับถือศาสนาอิสลามมีเพียงร้อยละ 1.3 และนับถือภูตผีวิญญาณร้อยละ 0.3

ส่วนสถานภาพทางกฎหมายของกลุ่มตัวอย่างพบว่า จำนวนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายมีร้อยละ 37.0 ส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ผิดกฎหมายมีสูงที่สุด มีถึงร้อยละ 62.8

กรณีการศึกษาระดับการศึกษาของแรงงานอพยพต่างชาติพบว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยเข้าโรงเรียนเลยมีมากที่สุดคือมีสูงถึงร้อยละ 35.7 และรองลงมาได้แก่ 1-4 ปีมีร้อยละ 25.8 และตั้งแต่ 5-8 ปีมีร้อยละ 23.3 ส่วนเรียนตั้งแต่ 9-10 ปีและ 10 ปีเป็นต้นไปนั้นมีเพียงร้อยละ 9.9 และ 5.3 เท่านั้น

Further investigation revealed 87.3% of those surveyed professed Buddhism, 10.9% professed Christianity, 1.3% Islam, and 0.3% animism.

37% of the respondents are legally registered while a staggering 63% are residing illegally in Thailand.

Questions on education indicate that 35.7% have never been to school while 5.3% received more than 10 years of education. 25.8% received 1-4 years of education, 23.3% received 5-8 years, and 9.9% received 9-10 years of education.

นั้นแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างบางส่วนที่ไม่ได้รับการศึกษาและบางส่วนที่มีการศึกษาอยู่ในระดับขั้นพื้นฐาน หรือชั้นประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาเท่านั้น และเมื่อศึกษาถึงสภาวะความยากลำบากต่อการเรียนในชั้นเรียน พบว่ากลุ่มตัวอย่างขณะที่เรียนอยู่นั้น มีคนที่ไม่เข้าใจที่ครูสอนมีร้อยละ 24.8 ส่วนคนที่เข้าใจที่ครูสอนมีสูงถึงร้อยละ 74.9

ส่วนการศึกษาในเรื่องของขนาดของครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าขนาดครอบครัวที่มีสมาชิกระหว่าง 3-5 คนมีมากที่สุด มีร้อยละ 46.1 และมากกว่า 5 คนขึ้นไปมีร้อยละ 35.7 ส่วน 0-2 คนมีร้อยละ 18.0 คน

จากการศึกษาถึงประสบการณ์การย้ายถิ่นของแรงงานอพยพ พบว่าส่วนใหญ่ครอบครัวคนอพยพต่างชาติไม่มีประสบการณ์การย้ายถิ่นในประเทศไทยมาก่อน มีมากถึงร้อยละ 79.0 ส่วนร้อยละ 20.8 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่าเคยมีประสบการณ์การย้ายถิ่นในประเทศไทยมาก่อน

2.2

การเดินทางข้ามพรมแดนและการทำงานในประเทศไทย

ตารางที่ 2.3

การผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง

The study further revealed that of those surveyed, 46.1% lived in families with 3-5 siblings, 35.7% in families with more than 5 siblings, and 18% in 0-2 siblings.

The study further revealed that 20.8% had had previous experience migrating into Thailand while 79% had never crossed the border into Thailand before.

This document is the property of Thailand Information Center (TIC), Centers of Academic Resources and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Centers of Academic Resources, Chulalongkorn University"

2.2

Entering and Working in Thailand

Table 2.3

Entries Through Immigration Checkpoints

การผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง	จำนวน	ร้อยละ
Entries through immigration checkpoints	#	%
ผ่าน	274	69.4
Yes		
ไม่ผ่าน	117	29.6
No		
ไม่ตอบ	4	1.0
Not answer		
รวม	395	100.0
Total		

จากการศึกษาถึงการผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองของกลุ่มตัวอย่างคนอพยพต่างชาติพบว่า ส่วนใหญ่จะผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง ซึ่งมีร้อยละ 69.4 ส่วนร้อยละ 29.6 ตอบว่าไม่ได้ผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง แสดงว่ายังมีคนอพยพต่างชาติจำนวนหนึ่งลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย (ดูจากตารางที่ 2.3)

เมื่อแรงงานอพยพต่างชาติเดินทางมาในประเทศไทย ได้ติดต่อกับครอบครัวหรือไม่ ซึ่งจากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยติดต่อกับครอบครัวเลยมีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 34.7 รองลงมาได้แก่ติดต่อไม่บ่อยนักมีร้อยละ 23.0, ติดต่อบ้างครั้งมีร้อยละ 17.5 และร้อยละ 14.4 ที่ตอบว่าติดต่อเพียง 2-3 ครั้งต่อปี และจากการสำรวจในด้านของเงินเก็บในประเทศไทย พบว่าไม่มีเงินเก็บเป็นส่วนใหญ่ และมีเพียงร้อยละ 0.3 ที่ตอบว่าฝากธนาคารไว้ ในกรณีที่มีเงินเก็บ มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าส่งเงินที่เก็บไว้กลับบ้านตามความสะดวกของตนมีร้อยละ 22.8 รองลงมาได้แก่เก็บไว้กับตัวเองหรือญาติ และเมื่อเดินทางกลับก็จะนำติดตัวไปด้วย มีร้อยละ 18.0 (ดูจากตารางที่ 2.4 และ 2.5)

ตารางที่ 2.4

เคยติดต่อกับครอบครัวหรือไม่

เคยติดต่อกับครอบครัว ontact with families	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่เคย Never	137	34.7
ใช่ / เป็นรายเดือน Yes / Monthly	69	17.5
ใช่ / 2-3 ครั้งต่อปี Yes / 2-3 times a year	57	14.4
ใช่ / 1 ครั้งต่อปี Yes / Annually	34	8.6
ใช่ (ไม่บ่อย) Yes (not often)	91	23.0
ไม่เข้าข่าย Others	7	1.8
รวม Total	395	100.0

69.4% of the respondents entered Thailand through the border and immigration checkpoint while 29.6% arrived illegally in Thailand (Table 2.3).

As to whether migrants keep contact with families back home, the largest number, up to 34.7% of the respondents, had never contacted families home. Another 23% seldom contacted their families back home while 17.5% contacted home every month and 14.4% contacted home 2-3 times a year.

On the amount of savings migrants are able to accumulate working in Thailand, many did not have any savings at all (32.9%) while only 0.3% deposited their savings in banks. 22.8% answered that they sent their savings to their families when it was convenient for them to do so. Another 18% said they kept the money themselves or with relatives and took it back with them when they returned home for visits (Table 2.4 and 2.5).

Table 2.4

Migrants' contact with families

ตารางที่ 2.5

มีเงินเก็บในประเทศไทยหรือไม่

Table 2.5

Migrants' savings in Thailand

มีเงินเก็บในประเทศไทย Savings in Thailand	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่มีเงินเก็บ No	130	32.9
ใช้/ส่งทั้งหมดให้ครอบครัว Yes/send all to family	42	10.6
ใช้/ส่งครึ่งหนึ่งให้ครอบครัว Yes/send half to family	58	14.7
ใช้/ส่งตามความสะดวก Yes/send to family occasionally	90	22.8
ใช้/เก็บไว้กับตัวเองหรือญาติ Yes/wth themselves or relatives	71	18.0
เก็บไว้กับนายจ้าง With employer(s)	3	0.8
ฝากธนาคาร With the bank(s)	1	0.3
รวม Total	395	100.0

แรงงานอพยพต่างชาติที่เข้ามาในประเทศไทยทำงานนั้น ครอบครัวของเขาได้รับรู้ถึงสภาพการทำงานของเขาหรือไม่ ซึ่งจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวไม่รู้ว่าตนเองทำงานอะไรมีเพียงร้อยละ 21.0 และ ส่วนใหญ่ครอบครัวจะรู้ว่ากลุ่มตัวอย่างไปทำงานอะไร ส่วนร้อยละ 4.1 ที่ตอบว่าไม่แน่ใจว่าครอบครัวรู้หรือไม่ จากการศึกษาี้แสดงให้เห็นว่ายังมีกลุ่มตัวอย่างที่อาจตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ได้ เนื่องจากตนเองและครอบครัวไม่รู้สภาพการทำงานก่อนล่วงหน้าว่าจะไปทำนั้นเป็นงานอะไร ซึ่งงานบางชนิดเป็นงานที่เข้าข่ายผิดกฎหมาย

This study also attempted to discover whether the families back home knew of the respondents' working conditions. 21% of the respondents said their families did not know what they do for a living. The majority claim their families know while 4.1% were not sure whether their families knew or not.

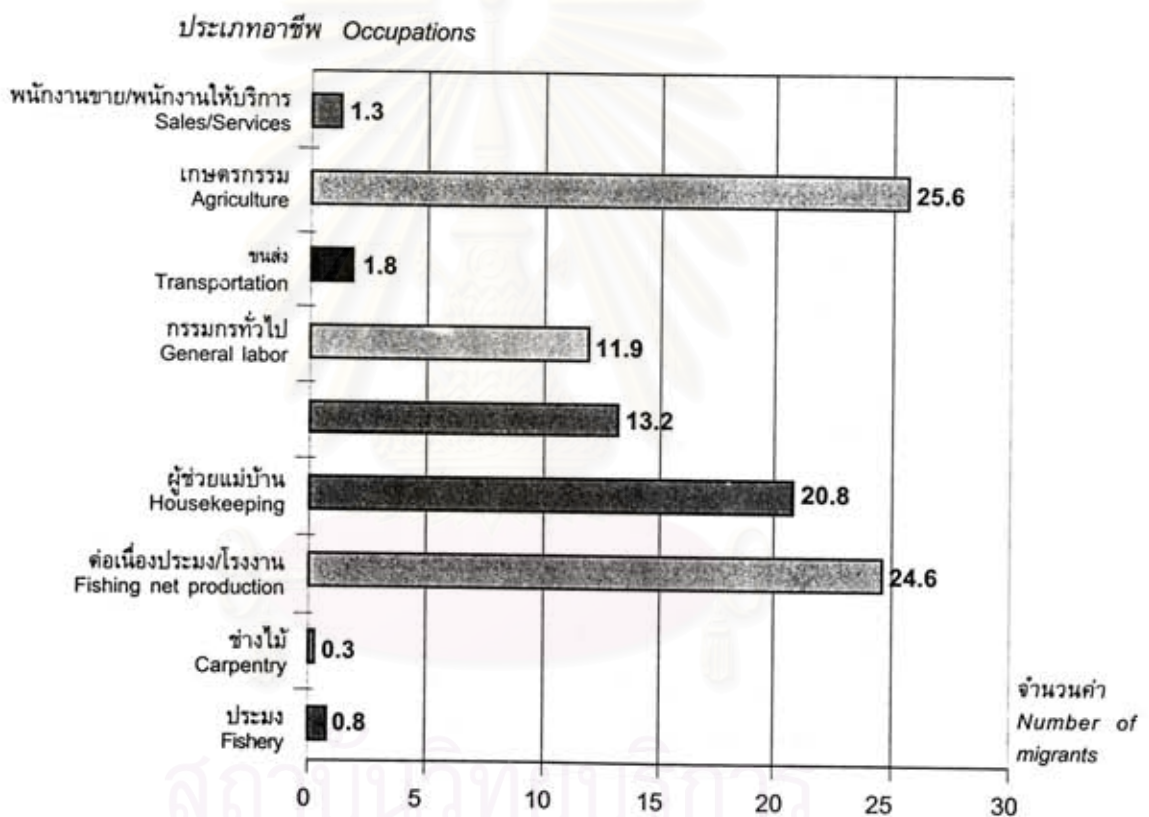

จากการศึกษาถึงอาชีพที่ทำในประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในกิจการเกษตรกรรมมีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 25.6 รองลงมาคือกิจการโรงงานและต่อเนื่องประมงมีร้อยละ 24.6 และงานผู้ช่วยแม่บ้านร้อยละ 20.8 ซึ่งจากผลวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีกิจการที่แรงงานอพยพต่างชาติเข้ามาทำงานมากแห่งหนึ่งในประเทศไทยตามกิจการเกษตรกรรม โรงงาน และผู้ช่วยแม่บ้าน

Of the respondents, 25.6% were engaged in agricultural work, 24.6% in industrial factory work, and 20.8% in domestic labor. This indicates that in Mae Sai district, there is large number of migrants working in these job categories. (Please refer to Graph 2.3).

แผนภูมิที่ 2.3
อาชีพที่ทำในประเทศไทย

Graph 2.3
Migrants' Occupations in Thailand

เมื่อศึกษาความพอใจในงานที่ทำอยู่ขณะนี้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างชอบงานที่ทำอยู่แล้ว เป็นจำนวนร้อยละ 63.0 และมีร้อยละ 26.6 ที่ไม่ชอบงานที่ทำอยู่ในขณะนี้ มีเพียงร้อยละ 10.1 ที่ไม่แน่ใจว่าชอบหรือไม่ชอบงานที่ทำในตอนนี้

When questioned on employment satisfaction, 63% replied positively with 26.6% saying they disliked their jobs and 10.1% being uncertain.

ส่วนในกรณีการศึกษาถึงความคาดหวังในอนาคตของกลุ่มตัวอย่างพบว่าร้อยละ 37.5 จะกลับบ้านเมื่อตนเองเก็บเงินได้พอสมควร หรือที่ตั้งใจแล้ว และอีกร้อยละ 25.1 ตอบว่าเก็บเงินเพื่อจะนำไปประกอบธุรกิจส่วนตัวในประเทศของตน และร้อยละ 16.2 ที่ตอบว่าอยากหางานที่ดีกว่าที่ทำอยู่ในขณะนี้ และมี 15 รายและ 64 รายที่ตอบว่าอยากตั้งรกรากอยู่ในประเทศไทยและอยากมีความเป็นอยู่ที่ดีกว่านี้

Asking about their plans for the future, 37.5% wished to return home once they have enough money, 25.1% planned to start a business at home while 16.2% wanted better jobs. 15 respondents wanted to establish themselves in Thailand while 64 respondents hoped for better living conditions in Thailand.

ตารางที่ 2.6

ท่านปรึกษาใคร เมื่อท่านประสบปัญหา

Tables 2.6

Whom do you seek advice from?

ผู้ที่ปรึกษา Seek advice from	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่มี No one	68	17.2
เพื่อน Friends	120	30.4
ญาติ Relatives	155	39.2
พระ/นักบวช Priests/monks	15	3.8
คนปล่อยกู้ Loan sharks	4	1.0
เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน NGO workers	1	0.3
นายจ้าง Employers	29	7.3
หาความช่วยเหลือจากหลายแหล่ง Many sources	1	0.3
ไม่ตอบ Not answer	2	0.5
รวม Total	395	100.0

จากตารางที่ 2.6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างเมื่อประสบกับปัญหา มักจะปรึกษาญาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.2 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือปรึกษาเพื่อน ร้อยละ 30.2 และปรึกษานายจ้าง ร้อยละ 7.3 ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าญาติมีอิทธิพลต่อการให้คำปรึกษากลุ่มตัวอย่างมาก และเพื่อนที่อยู่ในประเทศเช่นเดียวกัน ส่วนนายจ้างก็มีส่วนในการให้คำปรึกษากลุ่มตัวอย่างคนอพยพต่างชาติด้วย

คนอพยพชาวพม่าที่เข้ามาในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะได้รับการติดต่อจัดหางานในประเทศต้นทางมากที่สุด พบว่าร้อยละ 24.8 ถูกจัดหางานจากฝั่งชายแดนประเทศพม่าและจากชุมชนต้นทาง ร้อยละ 23.5 รองลงมาได้แก่ที่ฝั่งชายแดนประเทศไทย ร้อยละ 23.0 และประเทศปลายทางร้อยละ 18.5 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าคนพม่าได้รับการจัดหางานตั้งแต่ที่ถิ่นภูมิลำเนาในพม่ามากกว่าสถานที่อื่น และรองลงมา คือ ที่ฝั่งชายแดนประเทศไทยและประเทศปลายทางที่เดินทางเข้ามา และถูกจัดหางานด้วยเช่นกัน

จากแผนภูมิที่ 2.4 แสดงให้เห็นว่าเพื่อนเป็นผู้ที่ชักชวน หรือเป็นคนจัดหางานให้กับกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด ซึ่งมีร้อยละ 29.4 รองลงมาได้แก่ญาติเป็นธุระจัดหางานให้ มีร้อยละ 26.8 และร้อยละ 9.6 เป็นคนในครอบครัวที่จัดหางานให้ ส่วนกรณีที่กลุ่มตัวอย่างตอบว่ามีนายหน้าจัดหางานให้เพียง 15 คน และกลุ่มตัวอย่างตอบว่าให้คนแปลกหน้า หรือคนไม่รู้จักจัดหางานให้ มีเพียง 1 คน แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีโอกาสเสี่ยงที่เข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ได้

Table 2.6 shows that 39.2% of respondents tend to consult their relatives for advice when they are in trouble. 30.2% say they receive advice from friends while 7.3% consult their employers. This fact shows the significant influence relatives and friends have, and to a lesser extent, employers.

24.8% of the respondents are hired in the border areas on the Burmese side. 23.5% are recruited at their home villages, while 23% are given jobs in the border areas in Thailand. 18.5% receive their jobs only after reaching other countries of destination. Of the respondents assigned jobs in Thailand, friends helped to find a job for 34.7% of the respondents. Relatives and employers accounted for 23.5% and 10.6% respectively while 6.6% received jobs from brokers.

Graph 2.4 shows that friends are the largest factor (29.4%) in convincing the respondents to seek jobs in foreign soil. Many received job positions from their friends. 26.8% of respondents were approached by relatives. 9.6% were given recommendations from their families. Only 15 respondents reported being convinced by brokers while only one participant allowed a complete stranger to arrange for a job placement. This information shows that migrants may be at risk of getting involved in human trafficking.

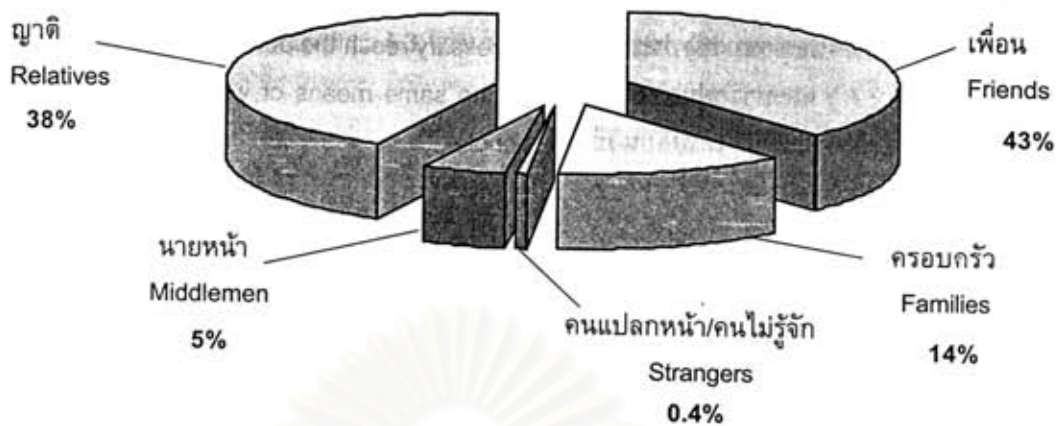

แผนภูมิที่ 2.4

ใครเป็นคนจัดหางานให้ท่านในพม่า

Graph 2.4

In Burma, who got the jobs in a foreign country for you?

กรณีที่วิธีการจัดหางานผ่านมาถึงตัวกลุ่มตัวอย่างนั้น พบว่าที่มีคนมาติดต่องานโดยตรงกับกลุ่มตัวอย่างมีมากที่สุด มีถึงร้อยละ 57.2 และร้อยละ 5.6 ที่ติดต่อผ่านคนในครอบครัว ส่วนที่ผ่านเพื่อนและญาติ มีเพียงร้อยละ 4.6 และ 3.0 และผ่านคนในหมู่บ้านมีเพียงร้อยละ 0.8 ส่วนร้อยละ 28.6 ไม่ได้จัดหางานผ่านใครเลย

ส่วนการเดินทางจากบ้านมายังประเทศไทย นั้น ร้อยละ 48.1 ใช้วิธีนั่งรถยนต์ส่วนตัวมา รองลงมาได้แก่นั่งรถบัสข้ามมายังประเทศไทยร้อยละ 15.2 นอกนั้นก็ใช้วิธีเดินข้ามมาร้อยละ 10.9 และมาด้วยเครื่องบินร้อยละ 6.6 และมีส่วนน้อยที่มาทางเรือ ซึ่งมีเพียงร้อยละ 3.3 นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15.7 ใช้วิธีเดินทางหลายแบบในการเข้ามาประเทศไทย

จากการศึกษาบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างเดินทางมาด้วย ซึ่งร้อยละ 27.6 ตอบว่ามาคนเดียว และมากับครอบครัวร้อยละ 31.4 ซึ่งมีมากที่สุด และร้อยละ 20.8 มากับเพื่อน สังเกตได้ว่าส่วนน้อยที่ตอบว่ามีนายหน้าพามาด้วย ซึ่งมีเพียงร้อยละ 2.8 ส่วนใหญ่แรงงานอพยพต่างชาติจะเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเป็นกลุ่ม ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างตอบร้อยละ 15.7 และอีกร้อยละ 2.8 ที่ตอบว่ามาเป็นกลุ่มโดยมีนายหน้าพามา นอกจากนั้นยังมีกลุ่มที่มากับสมาชิกในครอบครัว โดยมีนายหน้าพามา มีร้อยละ 0.3

The point of contact for recruitment: The largest number of respondents (57.2%) was approached directly with job offers, 5.6% went through the immediate family, 4.6% through friends, 3% through relatives, 0.8% through neighbors, and 28.6% were not approached at all.

Concerning transportation to Thailand, 48.1% arrived by personal vehicles, 15.2% arrived by bus, 10.9% on foot, 6.6% by plane, 3.3% by boat across the river, and 15.7% by other means.

Investigation reveals that 27.6% traveled to the Thai-Burmese border alone. The largest number (31.4%) arrived with their families. 20.8% arrived with friends while a mere 2.8% arrived with their employers. Up to 15.7% of the respondents crossed the border in Thailand as a group. 2.8% arrived as a group headed by brokers. Only 0.3% crossed the border with family members and brokers.

กรณีการเดินทางข้ามพรมแดนจากพม่าเข้ามาประเทศไทยพบว่ากลุ่มตัวอย่างตอบว่า ข้ามโดยเดินข้ามมาร้อยละ 56.7 รองลงมาคือ ข้ามเรือมีร้อยละ 25.1 และนั่งรถส่วนตัวมาอีกร้อยละ 14.2 แสดงว่าบางกลุ่มจะใช้วิธีเดินมาจากบ้าน และข้ามมายังประเทศไทยเลย (ดูจากตารางที่ 2.7) และบางกลุ่มอาจจากบ้านมาวิธีหนึ่งแล้วเมื่อมาถึงชายแดนก็ได้เปลี่ยนวิธีข้ามมาได้

ตารางที่ 2.7

ท่านเดินทางข้ามพรมแดนอย่างไร

วิธีเดินทาง Means of Transportation	จำนวน #	ร้อยละ %
เดินข้าม Walking	224	56.7
ข้ามโดยเรือ Boat	99	25.1
นั่งรถส่วนตัว Private car	56	14.2
นั่งรถบัส Bus	16	4.1
รวม Total	395	100.0

จากข้อสังเกตข้างต้น กอปรกับการศึกษาประสบการณ์การเดินทาง พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่า เดินทาง จากบ้านแล้วตรงมายังสถานที่ที่ตนอยู่ขณะนี้เลยเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาคือ จากบ้านมาชายแดนแล้วทำงานในที่ใดที่หนึ่ง ณ จังหวัดชายแดนเลย ซึ่งมีร้อยละ 41.8 จากข้อมูลสองส่วนนี้แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเดินข้ามมา และตรงไปยังสถานที่ทำงานในประเทศไทยเลย ซึ่งดูจากสภาพภูมิประเทศชายแดนแล้ว อำเภอแม่สายมีชายแดนที่ติดกับพรมแดนพม่า และสามารถเดินทางด้วยเท้าข้ามมาก่อนข้างสะดวกกว่าใช้พาหนะแบบอื่นๆ

56.7% crossed the border into Thailand by foot while 25.1% crossed by sea. 14.2% crossed the border by car. See Table 2.7 for details. This shows that respondents do not necessary reach the border and cross the border by the same means or with the same group of people.

Table 2.7

How Did Migrants Cross the Border?

43.5% had traveled straight from their home communities to their current place of work in Thailand. Another 41.8% traveled to the border area and got a job on the Burmese side before crossing over into Thailand. It can be seen that many cross right over into Thailand as it is convenient to do so, even being able to walk across the border.

เมื่อมาถึงชายแดนแล้ว กลุ่มตัวอย่างตอบว่า เขาจะข้ามมาคนเดียวโดยไม่ได้อีกกับใครเป็นร้อยละ 29.1 และมากับสมาชิกครอบครัวร้อยละ 28.4 ส่วนมากกับเพื่อนร้อยละ 20.5 และจากคำตอบพบว่ามากับนายหน้าค่อนข้างน้อย มีเพียงร้อยละ 4.3 เท่านั้น (ดูจากตารางที่ 2.8)

In crossing the border into Thailand, 29.1% crossed the border alone, 28.4% crossed the border with their families, 20.5% traveled across with friends, and only 4.3% crossed the border with brokers (see Table 2.8).

ตารางที่ 2.8

บุคคลที่ช่วยท่านพาสู่ชายแดน

Table 2.8

Who helped you cross the border?

ผู้ที่พาสู่ชายแดน Crossed the border	จำนวน #	ร้อยละ %
มาคนเดียว By Self	115	29.1
มาเป็นกลุ่ม As a group	61	15.4
มากับนายหน้า With brokers	17	4.3
มาเป็นกลุ่มโดยมีนายหน้าพามา As a group, led by brokers	2	0.5
มากับสมาชิกในครอบครัว With family members	112	28.4
มากับสมาชิกในครอบครัวโดยมีนายหน้าพามา With family members, led by brokers	2	0.5
มากับเพื่อน With friends	81	20.5
มากับเพื่อนโดยมีนายหน้าพามา With friends, led by brokers	4	1.0
ไม่ตอบ Not answer	1	0.3
รวม Total	395	100.0

กรณีของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เอกสารประเภทใดผ่านแดนเข้ามานั้น พบว่าร้อยละ 54.9 เป็นเอกสารใบผ่านแดนชั่วคราว ที่มีลักษณะกำหนดวันคือ 1 วัน, 7 วัน, 15 วัน และร้อยละ 41.8 ตอบว่าไม่มีเอกสารใดๆ เลยในการเข้ามาประเทศไทย มีเพียง 7 คนที่ตอบว่าใช้เอกสารวีซ่าเข้ามาประเทศไทย

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ถูกจัดหางานเข้ามาทำงานในประเทศไทยนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.7 ตอบว่าเพื่อนเป็นผู้จัดหางานให้ รองลงมา คือ ญาติและนายจ้าง มีร้อยละ 23.5 และ 10.6 ส่วนที่ตอบว่าหางานด้วยตนเอง มีร้อยละ 22.5 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่ามีนายหน้าหาให้ร้อยละ 6.6 จากข้อมูลดังกล่าวแสดงว่าเพื่อนมีส่วนในการเป็น นายหน้าจัดหางานให้กับกลุ่มตัวอย่างสูง

อาชีพที่กลุ่มตัวอย่างทำก่อนที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยนั้น พบว่าร้อยละ 59.0 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่าเป็นอาชีพเกษตรกรรม มีร้อยละ 7.3 ตอบว่ายังเป็นนักเรียนอยู่ มีร้อยละ 5.6 ที่มีอาชีพกรรมกรทั่วไปและที่ยังไม่มีงานทำในพม่าอีกร้อยละ 13.7 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่างานที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยจะเป็นงานที่ไร้ฝีมือ และไม่ต้องการทักษะมาก(ดูแผนภูมิที่ 2.5)

แผนภูมิที่ 2.5

อาชีพครั้งสุดท้ายที่ทำในพม่า

In the case of travel and immigration documents, 54.9% entered Thailand with temporary stay passes of 1 day, 7 days, or 15 days. 41.8% replied they did not have any documentation and only 7 respondents arrived in Thailand with visa documents.

34.7% of the respondents said that their friends had found jobs for them in Thailand. For another 23.5%, they replied that their relatives had connected them to work and the employers had recruited 10.6%. 22.5% of the respondents said that they had found work on their own. Only 6.6% admitted that they had relied on the assistance of brokers to find them jobs. This shows that friends have a strong influence and role in brokering employment deals.

59% of the respondents were engaged in agricultural work before arriving in Thailand. 7.3% were studying and 5.6% did general labor. 13.7% were unemployed. This indicates that most migrants seeking jobs in Thailand will find jobs in unskilled labor sectors (refer to Graph 2.5).

Graph 2.5

Migrants' Last Occupations in Myanmar

กรณีในกลุ่มตัวอย่างจะเข้ามาทำงานประเทศไทยนั้นใครเป็นตัดสินใจให้กับเขา กลุ่มตัวอย่างตอบว่าตัดสินใจด้วยตัวเขาเอง มีร้อยละ 93.4 ซึ่งสูงมาก รองลงมาได้แก่พ่อแม่ มีร้อยละ 4.8 ส่วนคนอื่นๆ เช่น เพื่อน เพื่อนบ้าน ญาติหรือนายหน้ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างน้อยมาก

2.3

การย้ายถิ่นโดยสมัครใจ การถูกล่อลวง และการค้ามนุษย์ระหว่างการย้ายถิ่น

กลุ่มตัวอย่างได้รับการนำพาจากบ้านเข้ามาทำงานในประเทศไทยโดยลักษณะใด พบว่ามีกลุ่มตัวอย่าง 1 รายตอบว่าถูกขู่บังคับให้มาทำงาน, มีอีก 1 รายที่ตอบว่าถูกขายหรือเช่าให้มาทำงาน และมี 13 รายที่ตอบว่าถูกทำร้ายด้วยคำพูดหรือทำร้ายร่างกายก่อนเข้ามาทำงาน นอกนั้นร้อยละ 96.2 ตอบว่าไม่มีประสบการณ์ใดๆ

กลุ่มตัวอย่างที่ถูกนำพาอย่างไรในระหว่างที่เดินทางเข้ามาทำงานในประเทศไทย พบว่ามีกลุ่มตัวอย่าง 1 รายที่ตอบว่าถูกขู่บังคับ, มี 12 รายตอบว่าถูกทำร้ายทางคำพูดหรือทำร้ายร่างกาย ส่วนร้อยละ 96.7 ตอบว่าไม่มีลักษณะผิดปกติระหว่างเดินทางใดๆ เลย

ส่วนการนำพากลุ่มตัวอย่างมาทำงานเมื่อถึงประเทศปลายทางแล้วนั้น กลุ่มตัวอย่างได้ถูกกระทำในลักษณะ trafficking หรือไม่ พบว่ามีกลุ่มตัวอย่าง 16 รายที่ตอบว่าถูกทำร้ายด้วยคำพูด หรือถูกทำร้ายร่างกาย และ 3 รายที่ถูกล่อลวงหรือให้เช่า นอกนั้นตอบว่าเข้ามาแล้ว ทำงานตามปกติร้อยละ 95.2

The survey also found that an overwhelming number of respondents (93.4%) decided on their own accord to migrate and find work in Thailand. 4.8% answered that their parents were the deciding factor. It was found that external influences such as friends, neighbors, or influential brokers seemed to account for very little in the decision-making.

2.3

Voluntary migration, Deception, and Human Trafficking during migration

During the recruitment at the source communities, one respondent was coerced into coming to Thailand, 1 was sold or rented, and 13 were physically or verbally abused before arriving in Thailand. 96.2%, however, reported no such experiences.

While migrating to Thailand, 1 participant reported coercion and 12 others were verbally or physically abused. The rest, 96.7%, did not experience any irregularities during the travel.

After arriving in the destination country, 16 respondents were verbally or physically abused while 3 respondents were reportedly sold or rented. Most (95.2%), though, felt that they were able to find "normal" work.

ในกรณีที่ถูกกลุ่มตัวอย่างเข้ามาทำงานในประเทศไทย และกำลังอยู่ในระหว่างว่าจ้างและได้ถูกกระทำในลักษณะที่เป็น trafficking หรือไม่นั้น พบว่ามีกลุ่มตัวอย่าง 1 รายที่ตอบว่าถูกทำร้ายด้วยคำพูดหรือถูกทำร้ายร่างกาย และ 46 รายที่ตอบว่าถูกขายหรือให้เข้ามา นอกนั้น 348 รายตอบว่าไม่มีเหตุการณ์ใดๆ เกิดขึ้นกับตน

จากการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างถูกนายจ้างหรือกลุ่มผลประโยชน์กระทำอย่างไรบ้างนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ถูกนำไปค้าประเวณีมีอยู่ร้อยละ 10.1 และนำมาเป็นทาสหรือคนรับใช้ร้อยละ 1.3 และมี 1 รายที่ตอบว่าถูกนายจ้างบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

กรณีที่กลุ่มตัวอย่างรู้หรือไม่ว่าสถานที่ทำงานอยู่ที่ไหน มีร้อยละ 70.4 ตอบว่าไม่รู้ มีเพียงร้อยละ 27.1 ที่รู้ว่าสถานที่ทำงานตั้งอยู่ที่ไหน และร้อยละ 2.3 ตอบว่าไม่แน่ใจว่าสถานที่ทำงานอยู่ไหนกันแน่ และเมื่อศึกษาถึงกลุ่มตัวอย่างรับรู้ถึงประเภทงานที่จะทำมาก่อนหรือไม่นั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 63.0 ตอบว่าไม่รู้ว่าจะทำงานอะไรเป็นงานอะไรมาก่อน เมื่อมาถึงสถานที่ทำงานถึงจะรู้และจำต้องทำงานนั้น เนื่องจากตนเลือกไม่ได้แล้ว มีเพียงร้อยละ 35.7 ที่ตอบว่ารู้อาจจะทำงานอะไรและร้อยละ 1.3 ตอบว่าไม่แน่ใจว่าจะทำงานที่นั่นตัวเองรู้มาก่อนหรือไม่

ส่วนกรณีที่กลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารที่ผิดๆ เกี่ยวกับการทำงานหรือไม่ มีร้อยละ 12.9 ตอบว่าได้รับข่าวสารผิด ๆ เกี่ยวกับการทำงานในประเทศไทย และร้อยละ 84.3 ตอบว่าได้รับข่าวสารตรงกับคนบอก ส่วนในเรื่องของกลุ่มตัวอย่างรับรู้เกี่ยวกับสถานที่ทำงานมาก่อนหรือไม่ ซึ่งพบว่าร้อยละ 29.1 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่ามาทำงานในสถานที่ทำงานที่ไม่ตรงกับที่ได้รับรู้มา ส่วนร้อยละ 70.6 ตอบว่าตรงกับที่ได้รับรู้มา และเมื่อสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงกรณีที่คิดว่ารู้อาจจะมาก่อนหรือไม่ว่าตัวเองจะต้องมาเผชิญความยากลำบากในประเทศไทย มีร้อยละ 40.5 ตอบว่าใช่ คือรู้อาจจะมาก่อนว่าจะต้องมาทำงานที่ยาก

While looking for work in Thailand, one person was physically or verbally abused and 46 reportedly were sold or rented. On the other hand, 348 respondents described no irregularities.

The study also revealed that 10.1% of the respondents were led into prostitution, 1.3% were used as slaves or domestic servants, and one person claimed to have been forced to work.

The respondents were then asked whether they knew where they would work. The results show that 70.4% of the respondents did not know their future workplace while 27.1% did. 2.3% were unsure. As to whether they knew what sort of occupation they would be engaged in, 63% answered that they did not know what kind of work they would be doing until they arrived at the workplace. They had to accept those jobs, as they had no other alternatives. Only 35.7% said they knew what they would be doing, and 1.3% were unsure.

12.9% felt they received inaccurate information on working in Thailand. Up to 84.3% claimed they received correct information. Regarding information about the workplace, 29.1% found the reality conflicted with the information they had received while 70.6% found the information accurate. 41% of the respondents said they knew beforehand that work in Thailand would be difficult while 59% claimed that they were not aware of the difficulties they would have to endure in Thailand.

ลำบาก ส่วนร้อยละ 59.0 ไม่รู้มาก่อนว่าจะต้องมาเผชิญกับสถานการณ์ที่ยากลำบากในประเทศไทย

เมื่อจะเดินทางเข้ามาประเทศไทย แรงงานอพยพต่างชาติได้เสียค่าใช้จ่ายอย่างไรนั้น จากการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 86.6 จ่ายค่าใช้จ่ายด้วยตัวเอง มีร้อยละ 6.6 ที่จ่ายให้กับเพื่อนหรือญาติด้วยเงินสดและร้อยละ 3.0 ที่จ่ายเงินสดให้กับนายหน้าเพื่อต้องการเข้ามาประเทศไทย ส่วนร้อยละ 1.0 ตอบว่าไม่ได้จ่ายให้ใครเลย มาด้วยตนเอง

จากการศึกษาคนที่รับผลประโยชน์ เมื่อแรงงานนั้นถูกจัดหางานไปยังประเทศไทย พบว่าร้อยละ 5.6 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่าครอบครัว พ่อแม่ และญาติเป็นคนรับเงินจากการเข้ามาทำงานในประเทศไทย มีร้อยละ 3.3 ตอบว่ามีนายหน้าเป็นคนรับเงิน นอกนั้นก็จะเป็นนายจ้าง, ผู้มีอิทธิพลและเพื่อน ส่วนร้อยละ 89.6 ตอบว่าไม่มีใครรับเงิน

Up to 86.6% of the respondents said they used their own money to finance their trip to get into Thailand. 6.6% paid their relatives or friends and 3% paid brokers for the travel. 1% did not pay anyone at all.

5.6% answered that their families receive payment from their work in Thailand and 3.3% said the brokers received payment. 89.6% said external parties are not paid for their labor.

2.4

ความคาดหวังของแรงงานพม่า และสาเหตุของการถูกหลอกลวง

เมื่อเข้ามาทำงานประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างบางคนได้ทำสัญญาจ้างงาน จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างพบว่าร้อยละ 94.4 ตอบว่าได้รับเงินตามสัญญา ส่วนร้อยละ 2.5 ตอบว่าได้รับต่ำกว่าที่ได้ทำสัญญากันไว้ มีอยู่ 5 รายที่ตอบว่าไม่ได้รับเงินค่าจ้างเลย และอีก 3 ราย ที่นายจ้างจ่ายค่าจ้างไม่ตรงตามสัญญา จ้างงาน

2.4

Migrant Expectations and the Causes for Deception

Once in Thailand, some immigrants are able to secure contracts with their employers. The study reveals that 94.4% of the contracts are kept. 2.5% are given lower than the amount originally specified. 5 respondents did not receive any pay at all. 3 respondents received salaries lower than the specified amount.

กรณีเกี่ยวกับความคาดหวังของครอบครัวในตัวผู้อพยพต่างชาตินั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 0.5 ที่ยังติดต่อกับครอบครัวเป็นประจำ มีร้อยละ 54.2 ตอบว่าคาดหวังเมื่อมาทำงานได้รับรายได้ดี มีร้อยละ 12.2 ตอบว่าคาดหวังที่จะมีสถานภาพทางสังคมดีขึ้น และคาดหวังจะมีการงานมั่นคง ร้อยละ 6.1 ส่วนคาดหวังว่าจะมีได้รับความรู้มากขึ้นมีเพียงร้อยละ 5.3 (ดูแผนภูมิที่ 2.6)

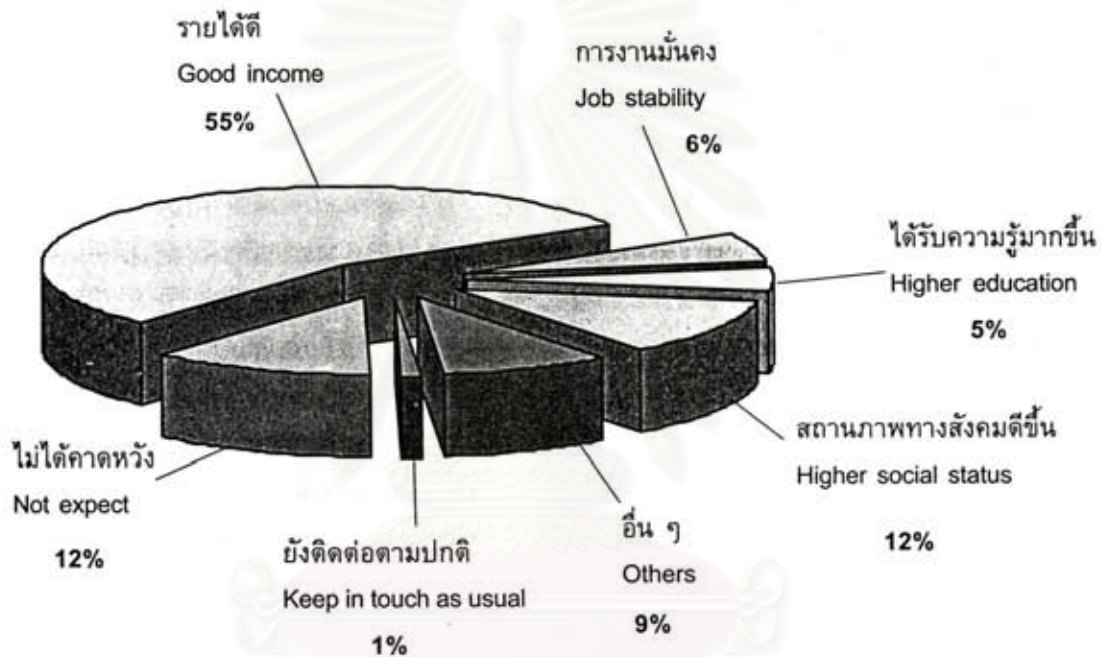
When asked about the respondents' perception of their families' expectations, it is noteworthy that only 0.5% of the respondents maintained regular contact with their families back home. 54.2% felt that they were expected to receive good pay; 12.2% felt they were expected to attain a better social position; 6.1% felt they were expected to maintain a secure job, and only 5.3% felt they were expected to gain more knowledge/education.

แผนภูมิที่ 2.6

ความคาดหวังของครอบครัวต่อท่าน

Graph 2.6

Your Families' Expectation

กรณีที่ตัวผู้อพยพต่างชาตินั้นเองมีความคาดหวังอย่างไรนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47.8 ตอบว่าต้องการมีเงินเยอะ, มีร้อยละ 5.6 ตอบว่ามีโอกาสหางานมากกว่าที่อยู่ในพม่า, มีร้อยละ 4.8 ตอบว่ามาเมืองไทยเพื่อหาประสบการณ์ นอกนั้นจะมีที่ตอบว่าชอบเมืองใหญ่และแสงสี ต้องการให้ตนเองดูดีและได้คู่ที่ร่ำรวย และต้องการมาแสวงหาแฟน และ วัตถุประสงค์, ชีวิตมีความสุข/มีเงินพอใช้และต้องการเป็นคนไทย (ดูจากตารางที่ 2.9)

On the other hand, 47.8% of the respondents held personal expectations to make a lot of money. 5.6% expected to have more opportunities to find a job in Thailand than in Burma. 4.8% expected to gain experience by working in Thailand. Many others chose several expectations, including, living it up in the big city, looking good, finding a rich spouse, acquiring fashion and material goods, finding wealth and fun, and becoming a Thai citizen. (See Table 2.9)

ตารางที่ 2.9

ความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง

Table 2.9

Migrants' Expectations

ความคาดหวัง Expectations	จำนวน #	ร้อยละ %
หาประสบการณ์ Gain experiences	19	4.8
หนีจากบ้านที่มีปัญหา Run away from broken homes	1	0.3
ชอบเมืองใหญ่และแสงสี Attracted to the big cities/ nightlife	7	1.8
มีโอกาหางานมากกว่า More job opportunity	22	5.6
ต้องการวัตถุนิยม แฟชั่น Desires for material possessions/fashion	1	0.3
ต้องการให้ดูดีและได้คู่ที่ร่ำรวย Desires to look good/marry a rich person	2	0.5
ต้องการมีเงินเยอะ Want money	189	47.8
ชีวิตมีความสุข/มีเงินพอใช้ Have a happy life/money	12	3.0
ตอบมากกว่า 1 ข้อ Choose more than one answer	138	34.9
ต้องการเป็นคนไทย Want Thai citizenship	1	0.3
ไม่ตอบ Not answer	3	0.8
รวม Total	395	100.0

ส่วนกรณีของผู้อพยพแรงงานต่างชาติเคยประสบปัญหาทางครอบครัวอย่างไรนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5.8 ตอบว่าครอบครัวยังมีหนี้สิน, มีร้อยละ 19.5 ตอบว่าไม่มีที่ทำกินในประเทศต้นทาง และร้อยละ 10.1 ที่ตอบว่าที่ประเทศต้นทางประสบปัญหาขาดแคลนอาหาร และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าถูกรบกวนโดยทหารพม่ามีร้อยละ 3.3 (ดูจากตารางที่ 2.10)

When asked about the kinds of problems their families faced, 5.8% of the respondents reported that their families were indebted. 19.5% said there was no work in Burma while 10.1% said that there was not enough food in Burma. 3.3% reported being harassed by Burmese soldiers (Table 2.10).

ตารางที่ 2.10

ปัญหาที่ครอบครัวประสบอยู่

Table 2.10

Problems in Migrants' Families

ปัญหาที่ประสบ Problems	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่มีปัญหา No problems	200	50.6
หนี้สิน Debts	23	5.8
ไม่มีที่ทำกิน Do not own lands	77	19.5
ขาดแคลนอาหาร Lack of food	40	10.1
ตอบมากกว่า 1 ข้อ Choose more than one answer	36	9.1
ถูกรบกวนโดยทหารพม่า Bothered by Burmese soldiers	13	3.3
ไม่ได้รับการศึกษา No education	3	0.8
ไม่ตอบ Not answer	3	0.8
รวม Total	395	100.0

จากการศึกษาถึงความยากลำบากในการหางานในพม่า พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 54.9 ตอบว่าในพม่าหางานยาก และร้อยละ 35.7 ตอบว่าหาขาย และรายได้ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว มีเพียงร้อยละ 3.8 ที่ตอบว่าหางานในพม่าได้ไม่ยาก และในส่วนเกี่ยวกับเรื่องของการหางานแล้วต้องใช้ใบประกาศนียบัตรการศึกษาหรือไม่นั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 26.6 ตอบว่าต้องการใช้ในการสมัครงาน ส่วนร้อยละ 58.2 ตอบว่าไม่ต้องการใช้ในการสมัครงาน และมีร้อยละ 7.8 ที่ตอบว่าแล้วแต่งาน

54.9% of the respondents reported hardship in finding a job in Burma and an additional 35.7% found that even if they did get jobs, the income was not sufficient for their basic needs. Only 3.8% said that they had no difficulty in getting a job. Further inquiry revealed 26.6% of the respondents required a diploma when applying for a job while 58.2% said their jobs did not require a diploma. 7.8% said it depended on what kind of job it was.

กรณีของการสำรวจทัศนคติในเรื่องการใช้ของแพง ๆ หรือวัตถุนิยมนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68.4 ตอบว่าต้องการมีของใช้หรือวัตถุที่คนอื่นมีเหมือนกัน มีเพียงร้อยละ 2.5 ตอบว่าไม่ต้องการมีเหมือนคนอื่น ๆ จากข้อค้นพบนี้แสดงให้เห็นว่าแรงงานอพยพต่างชาติเองก็มีค่านิยมที่ต้องการแสวงหาสิ่งของหรือวัตถุที่ให้เหมือน กับคนอื่น ๆ

เมื่อผู้อพยพต่างชาติเดินทางกลับประเทศจะได้รับการยอมรับจากคนในชุมชนหรือไม่นั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 55.9 ตอบว่าคนในชุมชนยังคงชอบพวกเขา มีเพียงร้อยละ 2.8 ที่ตอบว่ามีคนในชุมชนไม่ชอบพวกเขา และมีร้อยละ 14.7 ที่ตอบว่าคนในชุมชนมีท่าทีเฉย ๆ มีเพียง 1 รายที่ตอบว่าไม่ต้องการอยู่ร่วมกับคนในชุมชน

ในกรณีที่ศึกษาถึงการวางแผนเรียนให้จบการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างในขณะที่เขายังเด็กนั้น มีร้อยละ 67.3 ตอบว่าได้มีการวางแผนที่จะจบการศึกษาก่อนที่จะออกมาทำงาน และส่วนร้อยละ 6.8 ตอบว่า ไม่ได้ที่จะวางแผนเรียนให้จบ ออกจากการศึกษากลางคันเพื่อออกมาทำงาน

ในประเด็นประสบการณ์ความรุนแรงในครอบครัว พบว่ากลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 11.9 ตอบว่าตัวเองเคยมีประสบการณ์ความรุนแรงในครอบครัว และมีกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 86.1 ที่ตอบว่าไม่มีประสบการณ์ความรุนแรงเลย และมีร้อยละ 0.5 ที่ตอบว่าจำไม่ได้หรือไม่อยากให้ความเห็น

ส่วนกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอยู่ในพม่า มีความคาดหวังหรือวางแผนที่จะไปต่างประเทศนั้น พบว่าร้อยละ 65.6 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่ามีความคาดหวังหรือวางแผนไว้เพื่อจะเดินทางไปต่างประเทศ ส่วนร้อยละ 15.7 ตอบว่าไม่มีความคาดหวัง หรือไม่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้ามาก่อน

When asked about their view of materialism, 68.4% of the respondents wanted what others have while only 2.5% denied having materialistic aspirations. This indicates that migrant workers also desire to possess material goods, just like other people.

Whether migrants would be welcomed back when they returned home, 55.9% felt that their communities would accept them. Only 2.8% said their communities would not accept them and 14.7% say their community is indifferent while 1 participant did not want to return to his community.

The study also probed into whether respondents had planned on finishing their education, the respondents' educational planning. 67.3% replied they had initially planned to finish studying before seeking work. 6.8% had not planned on finishing their education.

In the cases of domestic violence, the study found only 11.9% of the respondents have experienced domestic violence, while 86.1% reported no such experiences. 0.5% could not recall and/or had no desire to comment.

65.6% of the respondents anticipated or planned to move to foreign countries, while 15.7% did not plan to move.

จากตารางที่ 2.11 นี้กลุ่มตัวอย่างแรงงานอพยพต่างชาติร้อยละ 11.6 ตอบว่าเคยมีประสบการณ์ถูกบังคับใช้แรงงานและบังคับข่มขู่, มีร้อยละ 6.3 ที่ตอบว่าเคยมีประสบการณ์กับภัยทางธรรมชาติ นอกนั้นกลุ่มตัวอย่างเคยมีประสบการณ์จากภัยจากสงครามหรือการต่อสู้, ความขัดแย้งทางศาสนา, ความยากลำบากทางเศรษฐกิจ และความไม่มั่นคงทางการเมืองขณะที่อยู่ในพม่า และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.0 ที่ไม่มีประสบการณ์ใด ๆ เลยขณะที่อยู่ในพม่า

ตารางที่ 2.11

กลุ่มตัวอย่างเคยมีประสบการณ์เหล่านี้ขณะที่อยู่ในพม่า

From Table 2.11, 11.6% of the study group has experienced forced labor or coercion, while 6.3% has experienced natural disasters. Additionally, the respondents have experienced a range of disasters while they were in Burma, including the effects of war, fighting, religious conflicts, economic and political instabilities. However, up to 43% of the respondents said they never had such experiences.

Table 2.11

Migrants' experiences in Burma

ประสบการณ์ Experiences	จำนวน # of migrants	ร้อยละ %
ไม่มีประสบการณ์ No experiences	170	43.0
ความไม่มั่นคงทางการเมือง Political instability	15	3.8
ภัยทางธรรมชาติ Natural disasters	25	6.3
ความขัดแย้งทางศาสนา Political conflicts	2	0.5
ภัยจากสงคราม/การต่อสู้ Wars/fighting	14	3.5
ถูกบังคับใช้แรงงาน Forced labor	46	11.6
ไร้ที่อยู่ Homeless	8	2.0
ตอบมากกว่า 1 ข้อ Choose more than one answer	106	26.8
ความลำบากทางเศรษฐกิจ Economic hardship	4	1.0
ไม่ตอบ Not answer	5	1.3
รวม Total	395	100.0

ส่วนกรณีค่าแรงขั้นต่ำต่อวันในพม่า นั้นพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 22.0 ตอบว่ามีค่าแรงขั้นต่ำ 20 บาทต่อวัน, มีร้อยละ 28.4 ตอบว่าได้รับค่าจ้าง 20-50 บาทต่อวัน, มีร้อยละ 24.3 ตอบว่าได้รับ 50-80 บาทต่อวัน และมีเพียงร้อยละ 8.4 ตอบว่าได้รับมากกว่า 80 บาทต่อวัน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 2.8 ตอบว่าได้รับต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำหรือบางครั้งแล้วแต่ งาน หรือถูกกดค่าจ้างต่ำมากๆ และกลุ่มตัวอย่างมี 1 รายที่ทำงานแล้วไม่ได้รับค่าจ้างเลย (ดูแผนภูมิที่ 2.7)

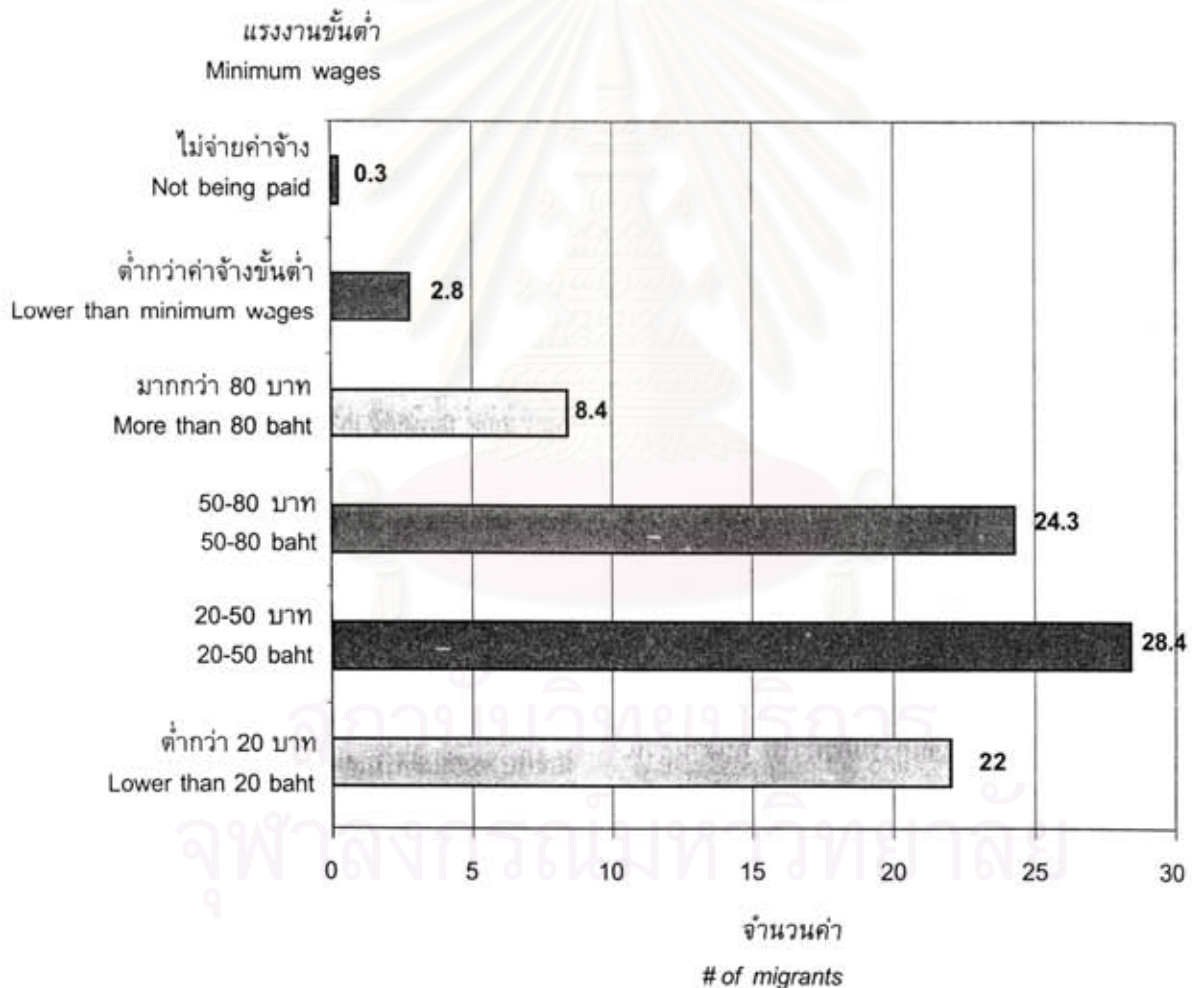
In the cases of minimum wages in Burma, 22% received a minimum wage of 20 Baht per day, 28.4% received between 20-50 Baht per day, 24.3% received 50-80 Baht per day. Only 8.4% received minimum wages higher than 80 Baht per day. 2.8% of the respondents received lower than minimum wages. 1 participant reported that s/he did not get paid at all.

แผนภูมิที่ 2.7

Graph 2.7

ค่าแรงขั้นต่ำในพม่าต่อวัน

Minimum wages in Myanmar per day

ผู้ย้ายถิ่นข้ามพรมแดนจากพม่าในพื้นที่แม่สาย ส่วนใหญ่เป็นคนที่อายุ 19-25 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มาจากรัฐฉาน (ร้อยละ 10) และร้อยละ 61 เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ มีชาติพันธุ์พม่าร้อยละ 20 ผู้ย้ายถิ่นหนึ่งในสามเพิ่งเข้ามาประเทศไทยไม่เกิน 1 ปี อีกหนึ่งในสามเป็นผู้ที่อยู่มานานแล้วเกิน 5 ปี และมีอีกหนึ่งในสี่ที่เข้ามาได้ 1-2 ปี แม่สายจึงเป็นที่ที่มีทั้งผู้ย้ายถิ่นใหม่ และผู้ย้ายถิ่นเก่าจำนวนพอ ๆ กับมีผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 79 ไม่เคยเดินทางมาประเทศไทย ในบรรดาผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้ มีผู้จดทะเบียนเพื่อทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายเพียงร้อยละ 37 อีกร้อยละ 63 เป็นผู้ทำงานอย่างผิดกฎหมาย ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35.7) ไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย และมีผู้ที่เข้าโรงเรียนแต่มีปัญหา ไม่เข้าใจที่ครูสอนถึงร้อยละ 25

ในการเดินทางผ่านพรมแดนร้อยละ 69 จะผ่านด่านอย่างถูกต้อง ส่วนที่เหลือไม่ผ่านด่าน เมื่อมาถึงแม่สายแล้ว หนึ่งในสามไม่เคยติดต่อครอบครัวที่พม่าเลย อีกหนึ่งในสี่ติดต่อแต่ไม่บ่อยนัก มีเพียงหนึ่งในสามที่ติดต่อสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่ไม่มีเงินเก็บออม (ร้อยละ 33) ผู้ที่มีเงินเก็บออม และส่งให้ทางบ้านมีประมาณครึ่งหนึ่ง อาชีพที่ผู้ย้ายถิ่นเดินทางมาทำมา คือ งานโรงงานและงานเกษตร อย่างละเท่า ๆ กันคือหนึ่งในสี่)

รองลงมาคืองานผู้ช่วยแม่บ้าน งานบริการในสถานบันเทิง และงานกรรมกรทั่วไป คนงานส่วนใหญ่พอใจงานที่ทำอยู่และคาดหวังว่าเมื่อเก็บเงินได้พอควรแล้วจะกลับบ้าน อย่างไรก็ตามมีผู้ตอบ 15 ราย ที่อยากตั้งรกรากในประเทศไทย ในแง่ของที่พึงพิง กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39 และ 30 ตามลำดับ จะพึ่งญาติหรือเพื่อนในประเทศไทยเมื่อมีปัญหา และมีถึงร้อยละ 17 ที่ไม่มีใครให้ปรึกษา

The majority of migrants crossing the Thai-Burmese border are between the ages of 19 and 25. Most are from the Shan State, and 61% and 20% are ethnically Shan and Burmese, respectively. One-third of these immigrants have been in Thailand for less than 1 year. Other one third have been in Thailand for more than 5 years. A quarter of these immigrants have been in Thailand for 1-2 years; therefore, Mae Sai has a relatively equal mix of newer immigrants and older immigrants. 79% of the immigrants have never been to Thailand before. Among the immigrants, only 37% are legally registered while 63% are not. Up to 35.7% of the immigrants have never been to school; 25% of those who did attend school could not understand the materials.

When crossing the border, 69% crossed through checkpoints while the rest did not. Once in Mae Sai, up to one third do not have contact with their families in Burma. A quarter of them occasionally do while another one third contact their families on a regular basis. Most of the migrants (33%) do not have savings while half of them send money home. A quarter of the immigrants work in industrial establishments. A quarter of them work in agriculture. The rest of them work as maids, service providers in entertainment venues, etc. Most migrants were satisfied with their current jobs and expected to return home once they saved up enough money. Up to 39% of the respondents relied on relatives in times of trouble. 30% relied on friends while 17% did not receive counseling at all.

แรงงานจากพม่าส่วนใหญ่ได้รับการติดต่อให้ข้อมูลและหางานให้โดยเพื่อนและญาติ เมื่อเดินทางมาประเทศไทย มีผู้ที่ใช้บริการนายหน้าเพียงร้อยละ 5 ในการเดินทางส่วนใหญ่ใช้รถยนต์และรถบัสมาที่ครอบครัวแล้วเพื่อนเป็นกลุ่มมีร้อยละ 27.6 ที่มาคนเดียว เมื่อข้ามพรมแดนที่แม่สาย เพื่อนกับญาติก็เป็นผู้พาข้ามพรมแดนมา ครึ่งหนึ่งของผู้ตอบใช้ใบผ่านแดนชั่วคราว อีกเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีเอกสาร เป็นการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้เดิมเป็นเกษตรกรในพม่า (ร้อยละ 59) ที่เหลือเป็นกรรมกรทั่วไปและว่างงาน มีผู้ที่เป็นข้าราชการและนักศึกษาจำนวนเล็กน้อย

ในแง่ของการถูกเอารัดเอาเปรียบ (exploitation) ส่วนใหญ่ร้อยละ 96 ตอบว่าไม่ได้ถูกเอารัดเอาเปรียบ เพราะไม่มีการขู่บังคับหรือถูกขาย มีเล็กน้อยที่ถูกทำร้ายร่างกาย หรือทำร้ายด้วยคำพูด (13 ราย) หางานให้แต่ในแง่การล่อลวงแรงงาน (trafficking)

พบว่าแรงงานเกือบทั้งหมดไม่ได้ถูกเอารัดเอาเปรียบ แต่ถูกหลอกในเรื่องต่างๆ กัน โดยเฉพาะถูกหลอกเกี่ยวกับงาน (ร้อยละ 13) และต้องเผชิญภาวะยากลำบากในประเทศไทย (ร้อยละ 59) และเมื่อพิจารณาในเรื่องของการถูกเอารัดเอาเปรียบหลังจากย้ายถิ่นเข้ามาประเทศไทยแล้ว ผู้ตอบถึงร้อยละ 10 ทำงานบริการทางเพศอยู่ในแม่สาย และผู้ตอบอีกร้อยละ 1.3 ถูกใช้งานเหมือนทาส

เมื่อพิจารณาจากลักษณะการหลอกลวงในรายละเอียดแล้ว ได้พบว่าแรงงานพม่าร้อยละ 63 ไม่รู้มาก่อนว่าตนจะต้องมาทำงานประเภทไหน ร้อยละ 13 ถูกหลอกให้ข้อมูลผิดๆ เกี่ยวกับเงื่อนไขการทำงาน ร้อยละ 29 ต้องทำงานในสถานที่ที่ไม่ตรงกับที่รับรู้มาก่อน และมีถึงร้อยละ 59 ที่ไม่เคยรู้มาก่อนว่าจะต้องมาเผชิญกับสถานการณ์ยากลำบากในประเทศไทย โดยสรุปแล้วการนำพา (smuggle) แรงงานพม่ามาแม่สายจึงมีไม่มากนัก ประมาณร้อยละ 5 ของผู้ตอบที่ตอบมีนายหน้านำพา

Migrant workers from Burma generally receive offers and contacts from friends and family once they are in Thailand. Only 5% use the services of brokers. The majority of the immigrants arrive in Thailand with their friends and family by buses or automobiles. Only 27.6% arrive at Thailand alone. Friends and families are mostly responsible for bringing migrant workers across the border. Half of the respondents had temporary border passes. Another half did not have any immigration papers. Back in Burma, up to 59% of the respondents were employed in the agricultural sector. Others were general labors or unemployed. Only a few were government officials or students.

In the cases of exploitation, up to 96% of the respondents reported no exploitation, coercion, or human trades. Only a few cases (13 respondents) reported verbal or physical abuses. In the cases of trafficking, nearly all the respondents were not involved in trafficking but were deceived. 13% were deceived about their jobs, and up to 59% faced difficulties in Thailand. Up to 10% work in the sex industry. 1.3% was used like slaves.

Considering the details of labor deception cases, up to 63% of the Burmese migrant workers did not know the job descriptions. 13% were misinformed, and 29% worked in different workplaces than the ones they were told. Up to 59% did not realize that they would face difficulties in Thailand. In conclusion, smuggling migrant workers to Mae Sai is relatively small, only 5% of the respondents were smuggled in by brokers.

อย่างไรก็ตาม แรงงานพม่าในแม่สายเกือบทั้งหมด(ร้อยละ 94.4) ได้รับเงินค่าจ้างตามสัญญา มีเพียงส่วนน้อยที่ได้ต่ำกว่าสัญญาหรือไม่ได้เลย

ในแง่สาเหตุที่ทำให้แรงงานจากพม่าเดินทางมาประเทศไทย สาเหตุหลัก ๆ ได้แก่ ต้องการมีเงินมาก, มีปัญหาครอบครัว ยากจน (ไม่มีที่ดินทำกิน), ว่างงาน, ต้องการรายได้เพื่อไปใช้ซื้อของใช้ราคาแพงเหมือนคนที่เคยมาทำงานที่ประเทศไทย, ค่าแรงที่พม่าต่ำเพียง 20-80 บาทต่อวัน น่าสนใจว่าผู้ตอบถึงร้อยละ 11.6 ระบุว่าเคยมีประสบการณ์ทางลบในพม่า เช่น ร้อยละ 11.6 ถูกบังคับใช้แรงงาน และถูกข่มขู่ ร้อยละ 3.5 มีประสบการณ์หนีภัยสงคราม หรือการต่อสู้ ร้อยละ 3.8 พบความไม่มั่นคงทางการเมือง และ ร้อยละ 26.8 มีประสบการณ์หลาย ๆ อย่างรวมกัน

However, nearly all (94.4%) of the Burmese migrant workers received their due pay. Only a minority received wages lower than what was agreed.

The main reasons that lure migrant workers into Thailand are money, family problems, poverty (lack of assets), unemployment, materialism, and low minimum wages of 20-80 Baht per day in Burma. It is worth noting that 11.6% of the respondents' replies indicated traumatic experiences in Burma. For instance, 11.6% were threatened or coerced into physical labor. 3.5% were forced to escape from a war. 3.8% experienced political instability, and 26.8% had a mix of many experiences.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การย้ายถิ่นข้ามพรมแดน และการล่อลวงมนุษย์ข้ามชาติใน อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

Cross Border Labor Migration and Human Trafficking
in Mae Sot District, Tak

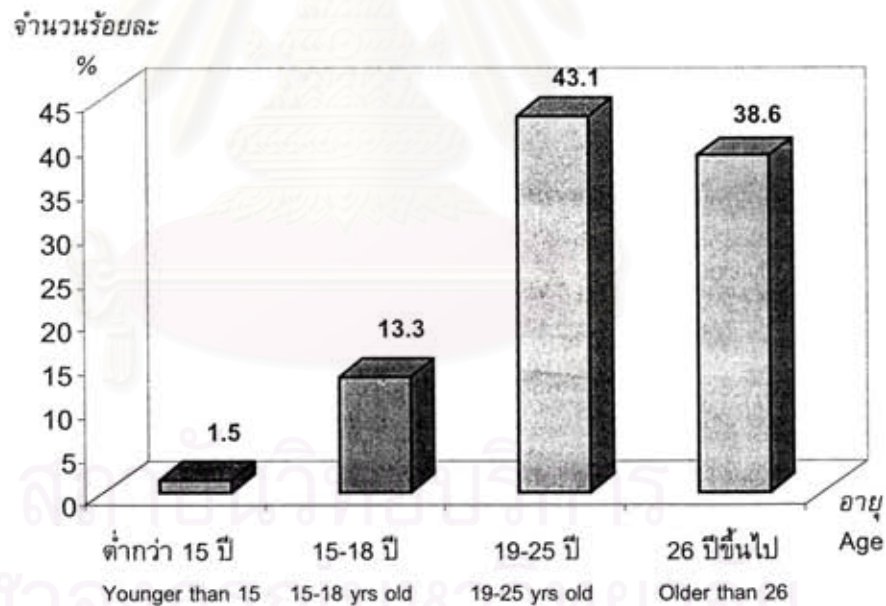
3.1

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ย้ายถิ่น

อายุ จากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 399 รายที่คณะวิจัยได้สัมภาษณ์ในเดือนธันวาคม ปี 2545, ร้อยละ 43.1 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 19-25 ปี รองลงมา ร้อยละ 38.6 มีอายุ 26 ปีขึ้นไป และอีกร้อยละ 13.3 มีอายุระหว่าง 15-18 ปี (ดูจากแผนภูมิที่ 3.1)

แผนภูมิที่ 3.1

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

เพศ สัดส่วนชายหญิงที่ย้ายถิ่นเท่ากับ 47 %

ต่อ 51%

ภูมิลำเนา ร้อยละ 47.9 ของผู้ย้ายถิ่นมาจาก รัฐมอญ รองลงมา ร้อยละ 23.8 มาจากรัฐกะเหรี่ยง

3.1

Immigrant Demographics

Age From a survey of 399 respondents in December 2002, 43.1% of the migrants are between the ages of 19 and 25. 38.6% are over 26 years old, and 13.3% are between the ages of 15 and 18 (see Graph 3.1).

Graph 3.1

The Survey Group Categorized by Age

Sex There are 47 males to 51 females.

Home Up to 47.9% of the migrants are from the Mon State. 23.8% came from the Karen

อีกร้อยละ 10.0 มาจากเขตพะโค และร้อยละ 6.8 มาจากเขตย่างกุ้ง ส่วนที่เหลือจำนวนไม่มากนักมาจากเขตอาเอะยาวดี, ทะหนิงทายี, มะเกว และมันดะเลย์ ส่วนที่มาจากรัฐอื่นๆ ได้แก่ รัฐคะฉิ่น, ฉิ่น, จาน, ยะไซ และคะยะ รวมทั้งหมดผู้ย้ายถิ่นมาจาก 6 เขต และ 7 รัฐ รัฐมอญและกะเหรี่ยงมีผู้เดินทางมามากที่สุด (ดูจากตารางที่ 3.1)

ชาติพันธุ์ แม้ผู้อพยพจำนวนถึงร้อยละ 70 ขึ้นไปจะมาจากรัฐมอญและกะเหรี่ยง แต่กลุ่มชาติพันธุ์ที่ย้ายถิ่นมากที่สุดกลับเป็นชาติพันธุ์พม่า (ร้อยละ 64.2) มีชาติพันธุ์มอญเพียงร้อยละ 14.8 และกะเหรี่ยงร้อยละ 10.3 ข้อมูลนี้แสดงว่าชาติพันธุ์พม่าได้ย้ายถิ่นเข้าไปในรัฐมอญ และกะเหรี่ยงแล้วจึงข้ามพรมแดนมายังประเทศไทย มีชาติพันธุ์ไทยใหญ่ในแม่สอดเพียงร้อยละ 2.5 และยะไซ 3.0 นอกจากนั้นยังมีกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ อีกจำนวนเล็กน้อยได้แก่ ปะโอ, อินเดีย, ทะวาย, กลุ่มชาวเขา(อาข่า, ลูฮู), ฉิ่น และไทลื้อ (ดูจากแผนภูมิที่ 3.2)

ตารางที่ 3.1

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภูมิลำเนา

State, 10% from Pegu Division, and 6.8% from Yangon. The rest of them are from Ayeyawaddy, Tanintharyi, Makaew, Mandalay, Chin State, Shan State, the Rakhine State, and the Kayah State. In conclusion, the migrants participating in the survey came from 6 divisions and 7 States. The majority of them came from the Mon and Karen States.

Ethnicity Even though up to 70% of the migrants are from the Mon and Karen States, a surprisingly large number of the migrants are ethnically Burmese (64.2%). Only 14.8% are Mon, 10.3% Karen, 2.5% Shan, 3% Yakhai, and other ethnic groups that include Pa-Oh, Indian, Dawei, Chin, Tai Leu, Akha, and Lahu (see Graph 3.2). This shows that Burmese migrants moved to the Mon and Karen states before migrating to Thailand.

Table 3.1

The Survey Group Categorized by LocationOrigins

ภูมิลำเนา LocationOrigins	จำนวน #	ร้อยละ %
mon state	191	47.9
ayeyawaddy division	4	1.0
taninthayi division	1	0.3
pegu division	40	10.0
magwe division	5	1.3
karen state	95	23.8
kachin state	7	1.8
chin state	2	0.5
shan state	12	3.0
rakhine state	6	1.5
kayar state	2	0.5
yangon division	27	6.8
mandalay division	7	1.8
รวม Total	399	100.0

ตารางที่ 3.2

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษา

Table 3.2

The Survey Group Categorized by Level of Education

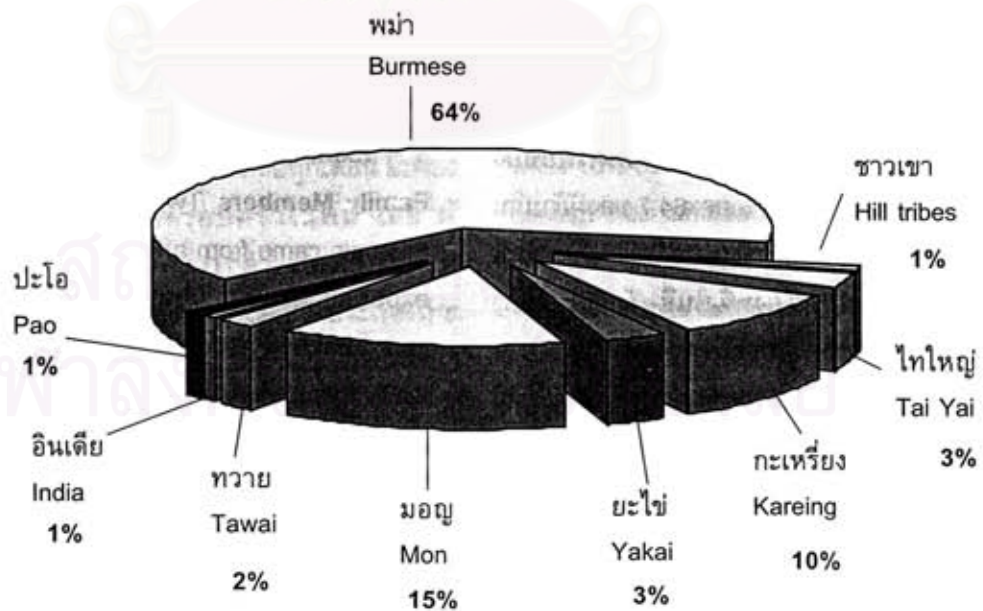
การศึกษา Level of education	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่ได้เรียน No education	27	6.8
1 - 4 ปี 1 - 4 years	148	37.1
5 - 8 ปี 5 - 8 yrs	121	30.3
9 - 10 ปี 9 - 10 yrs	80	20.1
มากกว่า 10 ขึ้นไป More than 10 yrs	22	5.5
ไม่ตอบ Not answer	1	0.3
รวม Total	399	100.0

แผนภูมิที่ 3.2

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเชื้อชาติ

Graph 3.2

The Survey Group Categorized by Ethnicity

ศาสนา ร้อยละ 74.4 ของผู้ย้ายถิ่นนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 22.6 นับถืออิสลาม และอีก ร้อยละ 2 นับถือศาสนาคริสต์

ขนาดครัวเรือน ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่มาจากครอบครัวขนาดกลาง3-5คน (ร้อยละ42.1) อีกร้อยละ 23.3 มาจากครอบครัวขนาดเล็กเท่านั้น และร้อยละ 32.8 มาจากครอบครัวขนาดใหญ่เท่านั้น

การศึกษา ร้อยละ 39.9 ของผู้ย้ายถิ่นจบประถมศึกษา 4 ปี อีกร้อยละ 37.1 จบระดับมัธยมต้น (เกรด8) และอีกร้อยละ 20.1 จะเรียนถึงมัธยมปลาย (เกรด10) มีผู้ย้ายถิ่นถึงร้อยละ 5.5 จบสูงกว่าเกรด10 โดยสรุปแล้วผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา (ดูจากตารางที่ 3.2)

ปัญหาในการเรียน ตัวแปรนี้เป็นตัวแปรหนึ่งที่ใช้อธิบายสาเหตุของการถูกล่อลวงผู้วิจัยจึงได้นำมาถามในส่วนนี้ ผลการสัมภาษณ์พบว่าร้อยละ 42.6 ของผู้ตอบเคยมีปัญหาคณะเรียนหนังสือ เช่น เรียนไม่รู้เรื่อง สอบตก ส่วนอีกร้อยละ 56.1 ไม่มีปัญหาดังกล่าว

Religion 74.4% of the survey respondents are Buddhist, 22.6% are Islamic, and 2% are Christians.

Family A large proportion of migrants had 3-5 siblings (42.1%). 23.3% came from small families, and 32.8% are from large families.

Education 39.9% of the migrants in the survey finished Grade 4. 37.1% completed Grade 8. 20.1% would complete Grade 10. 5.5% of the migrants completed an education higher than Grade 10. Overall, most migrants have completed Elementary and Secondary Education (see Table 3.2).

Education Difficulties This variable is a major factor involved in explaining the reasons behind deception and trafficking. Our survey found that 42.6% of the respondents faced difficulties in education, such as failure to comprehend the materials taught in classes, and failing the tests. However, 56.1% said they did not face such difficulties.

3.2

ประวัติการย้ายถิ่น

ประสบการณ์ย้ายถิ่นมาประเทศไทยของครอบครัว สองในสามหรือร้อยละ64.7 ของผู้ย้ายถิ่นมาจากครอบครัวที่สมาชิกไม่เคยมีประสบการณ์ย้ายมาประเทศไทย มีเพียงหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 25.1) ที่สมาชิกครอบครัวเคยเดินทางมาประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่าครอบครัวของผู้ย้ายถิ่นจากพม่าส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ย้ายถิ่นมายังประเทศไทยมาก่อน

3.2

Immigration Profile

Experiences in migration to Thailand with Family Members Two-third, or 64.7% of the migrants came from a family that never had any experiences in migrating to Thailand, while approximately a quarter of them (25.1%) have family members with migration experiences. It can be said that most Burmese migrants do not have family members with experiences in migrating to Thailand.

ระยะเวลาที่ได้พำนักอยู่ในประเทศไทย ร้อยละ 31.6 ของผู้ตอบได้เข้ามาพำนักในประเทศไทย (อำเภอแม่สอด) มาเป็นเวลา 2 ปีแล้ว อีกร้อยละ 24.6 ได้เข้ามาอยู่ 3-4 ปี และอีกร้อยละ 28.3 ได้พำนักมานานกว่า 5 ปีแล้ว มีเพียงร้อยละ 14.3 ที่เป็นผู้มาใหม่เพียงเข้ามาพำนักไม่เกิน 1 ปี รวมแล้วประมาณ ร้อยละ 82 ของผู้ย้ายถิ่นในแม่สอดได้เข้ามาอยู่มากกว่า 1 ปี ข้อมูลนี้แสดงว่าผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ไม่ใช่คนไปๆมาๆ หรือคนข้ามพรมแดนแบบมาเข้าเย็นกลับ (commuter) แต่มีแนวโน้มจะเป็นผู้พำนักอยู่เป็นเวลานาน (longstayer)

การผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองและการมีบัตรอนุญาตให้ทำงาน ผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 68.4 เดินทางเข้าประเทศไทยโดยผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง มีเพียงร้อยละ 26.3 ที่ไม่ผ่านด่าน ในขณะที่เดียวกัน มีผู้ย้ายถิ่น ร้อยละ 69 ที่ได้จดทะเบียนเพื่อขอพออนันต์มีบัตรอนุญาตให้ทำงานในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ร้อยละ 28 ไม่ได้จดทะเบียน จะเห็นว่าจำนวนผู้เดินทางโดยผ่านด่านอย่างถูกต้องและจดทะเบียนทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายในแม่สอดมีเท่าๆ กัน และน่าจะเป็นกลุ่มเดียวกัน

การติดต่อกับครอบครัวในพม่า เกือบ ร้อยละ 90 ของผู้ย้ายถิ่นมีการติดต่อกับครอบครัวในพม่าโดยมีรายละเอียด คือ ร้อยละ 40 ติดต่อไม่สม่ำเสมอ ร้อยละ 10 ติดต่อปีละครั้ง ร้อยละ 11 ติดต่อปีละ 2-3 ครั้ง และอีกร้อยละ 22 ติดต่อทุกเดือน มีเพียงร้อยละ 9 ที่ไม่ติดต่อกับครอบครัวในพม่าเลย ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80.7) กล่าวว่าครอบครัวทางพม่า รู้ว่าตัวผู้ย้ายถิ่นกำลังทำอะไรอยู่ในประเทศไทย อีกร้อยละ 14 ไม่รู้ และร้อยละ 4.5 ไม่แน่ใจว่าครอบครัวรู้หรือไม่ (ดูจากตารางที่ 3.3 และ 3.4)

Period of Stay in Thailand 31.6% of the respondents in the survey have been in Thailand for 2 years. 24.6% have been in Thailand for 3-4 years, and 28.3% have stayed for more than 5 years. Only 14.3% have been in Thailand for less than 1 year. In sum, approximately 82% of the migrants in Mae Sot have been in Thailand for more than 1 year. This data shows that migrant migrant workers have a tendency to stay long-term in Thailand, rather than commuting across the border daily.

Passing Immigration Checkpoints and Possession of Work Permits 68.4% of migrants entered Thailand through Immigration Checkpoints. Only 26.3% did not. At the same time, only 69% have registered for a work permit, so that they can work in Thailand legally. 28% of migrant workers are not registered. The numbers of people who entered legally and those of people who applied for a work permit are strikingly similar, suggesting that both groups could be the same people.

Contact with Family in Burma Nearly 90% of the migrants contact their families. In more details, 40% do not contact their families regularly, while 10% contact their families once a year. 11% contact their families 2-3 times a year, and 22% contact their families every month. Only 9% do not contact their families in Burma at all. A majority of these migrants (80.7%) said their families know what their occupations are. 14% said their families do not know what occupations they have, while 4.5% are unsure whether or not their families know (see Table 3.3 and 3.4).

ตารางที่ 3.3
การติดต่อกับครอบครัว

ประเภทของการติดต่อ Frequency of contact	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่เคยติดต่อเลย Never	36	9.0
ทุกเดือน Monthly	88	22.1
2-3 ครั้งต่อปี 2-3 times a year	44	11.0
1 ครั้งต่อปี Once a year	40	10.0
ไม่แน่นอน Occasionally	159	39.8
ไม่เข้าข่าย None of the above	27	6.8
ไม่ตอบ Not answer	5	1.3
รวม Total	399	100.0

Table 3.3
Contact with families

ตารางที่ 3.4
ครอบครัวรู้หรือไม่ว่ามาทำงานอะไร

	จำนวน #	ร้อยละ %
ใช่ Yes	322	80.7
ไม่ใช่ No	56	14.0
ไม่แน่ใจ Not sure	18	4.5
ไม่ตอบ Not answer	3	0.8
รวม Total	399	100.0

Table 3.4
Does your family know what your occupation is?

3.3

กระบวนการเดินทางย้ายถิ่นมายังประเทศไทย

การชักชวนและสถานที่ชักชวน มีผู้ย้ายถิ่นจากพม่าจำนวนน้อยมากที่มีผู้ชักชวนให้เดินทางมาประเทศไทย คงจะพบว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) เดินทางมาด้วยตนเอง อีกร้อยละ 33.8 เดินทางมา กับเพื่อน (25%), กับญาติ (7.8%), และกับสมาชิกในครอบครัว (11%) มีเพียงร้อยละ 4.8 ที่เดินทางมา โดยมีนายหน้าชักชวน และอีกร้อยละ 6.3 เดินทางมา กับคนไม่รู้จัก ในกรณีนี้จึงกล่าวได้ว่าผู้ย้ายถิ่นจากพม่าส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกล่อลวงให้เดินทางมาประเทศไทย เพราะไม่มีการขู่เข็ญบังคับแต่อย่างใด มีเพียงร้อยละ 11 ที่ถูกชักชวนมาโดยนายหน้า และนายหน้านำจะได้รับผลประโยชน์จากการชักชวนให้ย้ายถิ่นมา

ในแง่การตัดสินใจงานวิจัยนี้ได้พบว่าร้อยละ 81 ของผู้ย้ายถิ่นตัดสินใจย้ายถิ่นจากพื้นที่ต้นทาง คือ ชุมชนของตนเอง อีกร้อยละ 18.6 ตัดสินใจเดินทางที่จุดอื่น กล่าวคือร้อยละ 4.3 ตัดสินใจที่ชุมชนที่เป็นชุมทาง (transit) ของการเดินทาง, ร้อยละ 2.5 ตัดสินใจที่ชายแดนในฝั่งพม่า, ร้อยละ 3.3 ตัดสินใจที่ชายแดนฝั่งไทย, อีกร้อยละ 2.5 ตัดสินใจเมื่อมาถึงแม่สอดแล้ว (หมายความว่า เดิมกะจะข้ามพรมแดนมาเล่น ๆ แต่เมื่อข้ามมาแล้วก็ตัดสินใจไม่กลับไป) อีกร้อยละ 5 ตัดสินใจที่สถานที่ทำงาน การตัดสินใจในสถานที่ต่างกัน แสดงให้เห็นว่ามีปัจจัยดึงดูดในแต่ละสถานที่ที่จะทำให้ผู้ย้ายถิ่น ตัดสินใจย้ายถิ่นมากขึ้นเรื่อยๆ อย่างไรก็ตามมีผู้ตอบถึงร้อยละ 10 ที่ไม่ตอบคำถามข้อนี้

กระบวนการชักชวน การชักชวนให้เดินทางมาประเทศไทย ในกรณีนี้ไม่ใช่การกระทำในลักษณะเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ตอบแทน แต่เป็นการชวนในลักษณะ การให้ข้อมูลว่าการเดินทางมา

3.3

Migration process

Persuasion A small number of migrants from Burma were persuaded to come to Thailand. The study found that 50% of the migrants traveled by themselves. Another 25% traveled with friends, 7.8% with relatives, and 11% with family members. Only 4.8% traveled with brokers, while 6.3% traveled with strangers. From this information, we may conclude that the majority of migrants were not deceived or coerced in any way. Brokers or employers persuaded only 11% of the migrant worker.

As for migrant's decision to work in Thailand, the survey found that 81% of the respondents made the decision in their hometown. 18.6% made up their mind elsewhere. In more details, 4.3% decided during transit, 2.5% at the Burmese border, 3.3% at the Thai border, and 2.5% made up their mind once in Mae Sot (they originally intended to come to Thailand for leisure, then changed their mind). Another 5% decided at their workplace. This data shows that each location affects the migrants' decision to work in Thailand differently. However, up to 10% of the respondents did not reply.

Persuasion Process The persuasion process in this case is not for personal financial gains, instead it is a persuasion by providing information to potential migrants. This study found that migrants are approached by many information sources. 9% were persuaded by family members

ประเทศไทยมีข้อดี ดังจะพบว่าผู้ย้ายถิ่นถูกชักชวน โดยผู้ชักชวนหลายกลุ่ม ร้อยละ 9 ถูกชักชวนโดยคนในครอบครัว, ร้อยละ 8 ถูกชักชวนโดยญาติ, ร้อยละ 14 ถูกชวนโดยเพื่อน มีเพียงร้อยละ 3.5 ที่ถูกชวนโดยคนในหมู่บ้าน (ที่ไม่ใช่คนในครอบครัว, ญาติหรือเพื่อน) และร้อยละ 10.5 ถูกชักชวนโดยตรง คนกลุ่มนี้น่าจะเป็นกลุ่มที่ถูกชักชวนโดยนายหน้าเพราะมีจำนวนเท่ากับผู้ที่ถูกชักชวนโดยนายหน้าดังที่ได้นำเสนอมาข้างต้น

วิธีข้ามแดน เนื่องจากแม่น้ำเมยกั้นพรมแดนไทย-พม่าที่อำเภอแม่สอดมีลักษณะตื้นและแคบ ทำให้ผู้ย้ายถิ่นสามารถเดินทางข้ามพรมแดนมาได้โดยง่าย ผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 43.5 เดินทางมาทางเรือ (ทั้ง ๆ ที่มีสะพานมิตรภาพข้ามแม่น้ำเมย แต่สะพานดังกล่าวมักจะปิดเมื่อความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศไม่ราบรื่น) ร้อยละ 31.8 เดินทางมาโดยเดินข้ามแม่น้ำมาร้อยละ 19.5 ข้ามมาโดยรถโดยสาร และร้อยละ 2.3 ข้ามทางรถยนต์ คาดว่าผู้ที่ข้ามโดยเดินข้ามเป็นกลุ่มที่ไม่ผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง นอกจากนั้นยังมีอีกร้อยละ 0.5 ที่เดินทางมาประเทศไทยโดยทางเครื่องบิน

โดยสรุปจากกระบวนการเดินทางย้ายถิ่น อาจกล่าวได้ว่า มีการขนส่งแรงงานข้ามชาติที่แม่สอดไม่มากนัก ดังจะพบว่าผู้ย้ายถิ่นเพียงร้อยละ 7.4 ที่เดินทางมากับนายหน้า ในขณะที่ร้อยละ 16.8 เดินทางมาโดยเพื่อนช่วยเหลือ, ร้อยละ 26.3 มีสมาชิกในครอบครัวช่วยเหลือ และร้อยละ 41.8 ข้ามพรมแดนมาด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม จากจำนวนผู้เดินทางเข้ามาโดยไม่ผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง ร้อยละ 26 และจำนวนผู้ที่เดินทางเข้ามาโดยการเดินข้ามแม่น้ำมาร้อยละ 31.8 อาจกล่าวได้ว่ามีการลักลอบข้ามพรมแดนเข้ามาจำนวนไม่น้อยถึงร้อยละ 26

to come to Thailand, 8% by relatives, 14% by friends, and only 3.5% by members of their community. 10.5% of them are directly persuaded to come to Thailand. We may assume that this group of migrants was persuaded by brokers because the information matches the one presented earlier in this report.

Crossing the Border: Since the Moei River serves as a border between Thailand and Burma in Mae Sot is both relatively shallow and narrow, migrants can easily walk across the river. Up to 43.5% of the migrants cross this river by boat, even though a Thai-Burmese Friendship Bridge is just nearby. (However, the Bridge is always closed when tensions between two countries arise). 31.8% walk across the river, 19.5% cross the border by bus, and 2.3% by car. We suspect that those who walk across the river did not enter Thailand through an immigration checkpoint. Furthermore, 0.5% of the migrants reached Thailand by plane.

Considering most migrants' means of transportation, we can say that smuggling of migrants across the border into Mae Sot is relatively low. Only 7.4% of the migrant migrant workers arrived in Thailand with the help of brokers while 16.8% arrived with the help of friends. 26.3% arrived with the help of families and 41.8% crossed the border on his or her own. In any case, up to 26% of the migrants did not pass the immigration checkpoint, and 31.8% entered Thailand by walking across the river. It can be said that at least 26% of the migrants entered Thailand illegally.

ประเภทของเอกสารการเดินทาง ร้อยละ 76 ของผู้ย้ายถิ่นเดินทางโดยใช้บัตรผ่านแดน (border pass) ซึ่งมีระยะเวลาแตกต่างกัน เช่น 1 วัน, 7 วัน, และ 15 วัน การเดินทางโดยใช้เอกสารประทับตรา (visa) มีเพียงร้อยละ 2.3 หนึ่งในห้า (ร้อยละ 19.8) ของผู้ย้ายถิ่นไม่มีเอกสารการเดินทาง (เป็น undocumented migrants) (ดูจากตารางที่ 3.5)

Regarding the Types of traveling documents, 76% of the migrants carried temporary border passes (1 days, 7 days, 15 days). 2.3% carried visas. Up to 19.8% of migrant workers in the survey are undocumented migrants who have no traveling documents (Please refer to Table 3.5).

ตารางที่ 3.5

เอกสารที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการข้ามแดนมาประเทศไทย

Table 3.5

Documents used to enter Thailand

ประเภทเอกสาร Type of documents	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่มีเอกสาร No documents	83	20.8
วีซ่า Visa	9	2.3
บัตรผ่านแดนชั่วคราว 1 วัน, 7 วัน, 15 วัน Temporary passes 1 day/7 days/15 days	302	75.7
ไม่ตอบ Not answer	5	1.3
รวม Total	399	100.0

ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 28.3) เป็นแรงงานไร้ทักษะในการทำงานในประเทศพม่า อีกร้อยละ 16 เป็นคนว่างงาน ร้อยละ 17 ของผู้ย้ายถิ่นมีภูมิหลังจากการเป็นเกษตรกร และผู้ใช้แรงงานที่เหลือประกอบด้วยนักศึกษา (ร้อยละ 16.3), ผู้ประกอบธุรกิจและงานบริการ รวมถึงลูกจ้างโรงงาน (ร้อยละ 10) และข้าราชการ (ร้อยละ 4.3) เมื่อรวมแรงงานไร้ทักษะทุกกลุ่มแล้วคิดเป็นร้อยละ 30.6 หรือประมาณหนึ่งในสามของกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังมีผู้ย้ายถิ่นอีกประมาณร้อยละ 7 ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ

The majority of the migrants (28.3%) were unskilled workers in Burma. 16% were unemployed. 17% were agricultural workers and physical migrant workers. 16.3% of the survey respondents were students. 10% were business operators, service providers, and factory workers. 4.3% were government officials. The total amount of unskilled migrant workers is approximately one third, or 30.6%. 7% of respondents did not fit any of the above categories.

เมื่อมาถึงประเทศไทย ร้อยละ 30.8 ของผู้ย้ายถิ่นประกอบอาชีพกรรมกรทั่วไป ที่เหลืออีกร้อยละ 5.3 ประกอบอาชีพบริการ (งานต้อนรับแขกและให้ความบันเทิง), ร้อยละ 2 เป็นช่างไม้บางส่วน ประกอบอาชีพประมงและขายของ ที่เหลืออีกร้อยละ 1 ยังคงว่างงานในอำเภอแม่สอด และอีกร้อยละ 3 ไม่ขอตอบคำถามนี้ จะพบว่าผู้ย้ายถิ่นบางคนประกอบอาชีพแตกต่างจากเมื่อครั้งยังอยู่ที่พม่าโดยเฉพาะอาชีพบริการ เช่น เป็นคนทำความสะอาดบ้าน, พนักงานต้อนรับ และอาชีพขายของซึ่งไม่เคยทำในพม่ามาก่อนดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 3.6

Once in Thailand, 30.8% of the migrants work as general migrant workers. 5.3% work as service providers (in entertainment and hotel industries), 2% became carpenters, while others work in fishery and sales. 1% is still unemployed in Mae Sot, and 3% declined to answer. A fair number of migrants changed their professions once they arrived in Thailand. They took various kinds of jobs such as a housekeeper, a hostess, and many others that they had never done in Burma (refer to Table 3.6).

ตารางที่ 3.6

อาชีพของแรงงานพม่าก่อนย้ายถิ่นมาประเทศไทย และหลังย้ายถิ่นมาทำงานในแม่สอด

Table 3.6

Jobs Held by the Survey Group Before and After Coming to Thailand

อาชีพ Occupations	ในประเทศพม่า (%) In Burma (%)	ในประเทศไทย (%) In Thailand (%)
เกษตรกร, ประมง Agriculture, fishery	17.0	16.8
แรงงานไร้ทักษะ Labor with no skills	28.1	30.6
งานโรงงาน Factories	10.0	36.3
งานบริการ/ แม่บ้าน Service providers/Housekeepers	—	3.0
งานให้ความบันเทิง Entertainers	—	5.3
งานขนส่ง Transportation	—	1.0
ค้าขาย Trade	—	—
รับราชการ Government	4.3	—
นักธุรกิจ Business	—	—
นักศึกษา Students	16.3	—
ว่างงาน Unemployed	16.0	1.8
อื่นๆ Others	7.0	2.3

สำหรับอาชีพใหม่และความพึงพอใจต่องานนั้น ร้อยละ 31.8 กล่าวว่ากลุ่มเพื่อนมีบทบาทสำคัญในการช่วยหางาน รองลงมาคือสมาชิกในครอบครัว (ร้อยละ 21.5) ร้อยละ 1.8 ของผู้ย้ายถิ่นหางานด้วยตนเอง และมีร้อยละ 1.8 ที่ให้อาจารย์ (ของผู้ย้ายถิ่นเมื่อตอนอยู่พม่า) ช่วยหางานให้ โดยรวมแล้วคิดเป็นร้อยละ 65 มีเพียงร้อยละ 4.3 ที่ติดต่องานผ่านนายหน้า และร้อยละ 21.5 ที่ได้รับการติดต่อจากนายจ้างโดยตรง จากรายงานพบว่าร้อยละ 73 ของผู้ย้ายถิ่นมีความพึงพอใจกับงานใหม่ มีเพียงร้อยละ 17.5 ที่ไม่พอใจ และร้อยละ 6.8 ที่ไม่แน่ใจ

การตัดสินใจในการเลือกงาน ร้อยละ 82 ของผู้ย้ายถิ่นเลือกอาชีพด้วยตนเอง มีเพียงร้อยละ 12.8 ที่ถูกเลือกโดยผู้ปกครอง และที่เหลือโดยเพื่อน, เพื่อนบ้าน, นายหน้าและสมาชิกในบ้าน ซึ่งเป็นสิ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้ไม่ได้ถูกล่อลวงเพื่อมาทำงานในต่างแดน และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพไม่ไกลจากครอบครัวโดยมีการติดต่อ และความสัมพันธ์ยึดเหนี่ยวเป็นระยะๆ และสามารถไปมาหาสู่หรือนัดพบกันได้ที่ไม่บ่อย

3.4

การย้ายถิ่นโดยสมัครใจ การถูกล่อลวง และการค้ามนุษย์ระหว่างการย้ายถิ่น

การล่อลวงในถิ่นฐานเดิมของผู้ย้ายถิ่น แรงงานย้ายถิ่นยืนยันว่าตนไม่ได้ถูกล่อลวงมาจากพม่า มีเพียง 3 คน (คิดเป็นร้อยละ 0.8) ของผู้ย้ายถิ่นที่กล่าวว่าถูกบังคับให้เดินทางมา อีก 2 คน ได้พบการล่อลวงหรือหลอก และอีก 1 คนที่ถูกข่มขู่ ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.5) ไม่ประสบเหตุดังกล่าว แต่กรณีของผู้ที่ประสบการล่อลวงน้อยรายนี้ยืนยันให้เห็นว่ามีการค้ามนุษย์เกิดขึ้นในถิ่นฐานเดิมของผู้ย้ายถิ่นจริง

When asked how they feel about their new jobs, 31.8% of the migrants said their friends played an important role in finding them a job. 21.5% said their families helped them find jobs, while 1.8% said that they found jobs on their own. 1.8% said that their teachers found them work. All of these amount to 65%. Only 4.3% found work through brokers. For 21.5% of the migrants, their employers directly contacted them. The study also found that 73% of the migrants were satisfied with their new jobs, while 17.5% were not, and 6.8% were unsure.

Choosing a Job: Up to 82% of the migrants chose the jobs by themselves. Only 12.8% had parents decide for them, and the rest of them had friends, neighbors, brokers, and relatives decide for them. This information shows that the migrants were not deceived or forced into working in Thailand. Furthermore, migrants continue to have strong family bonds by occasionally reuniting with their families in Mae Sot.

3.4

Voluntary migration, Deception, and Human Trafficking during migration

Deception at Home: Migrant migrant workers insisted that they were not deceived while they were in their hometowns. Only 3 respondents (or 0.8%) claimed they were forced to walk to Thailand. 2 respondents were deceived and 1 was threatened. Although the vast majority (96.5%) did not face any deceptions, these minority cases still indicate the presence of human trafficking and deception in the migrants' hometowns.

การล่อลวงระหว่างการเดินทาง ได้พบว่ามีเพียงส่วนน้อยโดยมี 2 ราย ที่ถูกโกง, 2 ราย ที่ถูกล่อลวง และ 2 ราย ที่ถูกปฏิบัติอย่างฉ้อฉล(abused) ผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้เป็นรายเดียวกับกลุ่มแรก

การล่อลวงขณะถูกชักชวนมาหางานทำการล่อลวงในขั้นนี้มีจำนวนน้อยเช่นกัน มีเพียงร้อยละ 1.1 (4 ราย) ที่ระบุว่าได้มีการใช้ความรุนแรง โดย 2 คน ถูกขาย, 1 คนถูกโกง และ 1 คน ถูกปฏิบัติอย่างฉ้อฉล ที่เหลือร้อยละ 96.5 ไม่มีปัญหาดังกล่าวในขั้นตอนนี้

การล่อลวงในสถานที่ทำงาน ขั้นตอนนี้ถือเป็นที่มีการค้ำมนุษย์มากกว่าขั้นอื่น ๆ ร้อยละ 4.1 ของผู้ย้ายถิ่นรายงานว่ามีถูกล่อลวงด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น 8 คน (ร้อยละ 2.0) ถูกข่มขู่ในที่ทำงาน, 5 คน ถูกปฏิบัติ โดยฉ้อฉล (ร้อยละ 2.3) อีก 2 ราย ถูกบังคับ โดยสรุปแล้วการค้ำมนุษย์เกิดขึ้นในสถานทำงานมากที่สุดที่แม่สอด แต่ก็มีจำนวนไม่มากนัก ผู้ไม่ถูกล่อลวงมีถึงร้อยละ 94

การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและการล่วงละเมิด แรงงานส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.5) ไม่ได้ถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ประเภทของการแสวงหาประโยชน์ที่พบคือในงานให้บริการทางเพศ (ร้อยละ 1.8) และอีกร้อยละ 4 ถูกบังคับให้ทำงานการล่วงละเมิดทางเพศในลักษณะอื่นๆ (ร้อยละ 2.3) เช่น ในที่ทำงานและที่พักอาศัย ข้อมูลจากการสำรวจระบุว่า การถูกเอาเปรียบ และล่วงละเมิดนี้เกิดขึ้นในทั้งชายและหญิง (ดูจากตารางที่ 3.7 ถึง 3.11)

Deception While Traveling: 2 cases of fraud, 2 cases of deception, and 2 cases of abuse were discovered.

Deception While Seeking Jobs: Deception at this point is also relatively low. Only 1.1% (4 respondents) reported the use of violence: 2 were sold into labor, 1 was cheated, and 1 was abused. However, 96.5% of the migrants did not experience any of these.

Deception at the Workplace: At this stage, more incidents of trafficking were found. Up to 4.1% of the migrants were deceived in various ways. For instance, 8 respondents (2%) were threatened, 5 respondents were abused (2.3%), and 2 respondents were forced against their will. In general, the cases of trafficking, or threatening behaviors occur the most at the workplace. Nonetheless, the trafficking rate is still relatively low in scale; up to 94% of the respondents never experienced any of these.

For the purpose of exploitation and abuse: The majority (84.5%) of migrants did not feel they were not exploited. Those who were exploited were in the sex industry (1.8%), forced labor (4%), or were sexually abused (2.3%) in the workplace or one's residence. Research shows that both men and women were exploited (see Table 3.7 through 3.11).

ตารางที่ 3.7
การล่อลวงในถิ่นฐานเดิมของผู้ย้ายถิ่น

Table 3.7
Deception while in Burma

รูปแบบการล่อลวง Forms of deception	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่ถูกล่อลวง Not being deceived ³	385	96.5
ข่มขู่ Being threatened	2	0.5
หลอกลวง, โกง Taken by force	2	0.5
ปฏิบัติโดยฉ้อฉล Being deceived or cheated	2	0.5
ไม่ตอบ Not answer	8	2.0
รวม Total	399	100.0

ตารางที่ 3.8
การล่อลวงระหว่างการเดินทาง

Table 3.8
Deception during transportation

รูปแบบการล่อลวง Forms of deception	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่ถูกล่อลวง Not deceived	385	96.5
ข่มขู่ Being threatened	1	0.3
บังคับ ฉ้อฉล Being deceived or cheated	3	0.8
หลอกลวง, โกง Being treated mischievously	3	0.8
ไม่ตอบ Not answer ⁸	7	1.8
รวม Total	399	100.0

ตารางที่ 3.9

การล่อลวงขณะถูกชักชวนมาหางานทำ

รูปแบบการล่อลวง Forms of deception	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่ถูกล่อลวง Not deceived	385	96.5
หลอกลวง, โกง Being deceived or cheated	1	0.3
ปฏิบัติโดยฉ้อฉล Being treated mischievously	1	0.3
ขาย / ให้เช่า Being sold or rented	2	0.5
ไม่ตอบ Not answer	10	2.5
รวม Total	399	100.0

Table 3.9

Deception while seeking jobs

ตารางที่ 3.10

การล่อลวงในสถานที่ทำงาน

รูปแบบการล่อลวง Forms of deception	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่ถูกล่อลวง Not deceived	375	94.0
ข่มขู่ Being threatened	8	2.0
บังคับ ลักพา Taken by force	2	0.5
หลอกลวง, โกง Being deceived or cheated	1	0.3
ปฏิบัติโดยฉ้อฉล Being treated mischievously	5	1.3
ไม่ตอบ Not answer	8	2.0
รวม Total	399	100.0

Table 3.10

Deception at workplace

ตารางที่ 3.11

ประเภทการถูกปฏิบัติโดยมิชอบและการล่วงละเมิด

Table 3.11

Types of misconducts and violations

ประเภทการถูกปฏิบัติโดยมิชอบและการล่วงละเมิด Types of misconducts and violations	จำนวน #	ร้อยละ %
ไม่ถูกปฏิบัติโดยมิชอบ None	337	84.5
บังคับเป็นหญิงบริการทางเพศ Being forced into prostitution	7	1.8
ละเมิดทางเพศ Being assaulted sexually	9	2.3
บังคับใช้แรงงาน Being forced into labor	16	4.0
บังคับเป็นทาส Being forced into slavery	3	0.8
หนีจากการจับกุม Escaped from the arrest	3	0.8
ไม่ตอบ Not answer	24	6.0
รวม Total	399	100.0

บัญชี 5 กิจกอนการก้าวมุขย

งานวิจัยนี้ใช้แนวคิดบันได 5 ชั้นของการค้ามนุษย์ซึ่งแบ่งการค้ามนุษย์ออกเป็น 5 ระดับ (5 trafficking ladder / continuum of trafficking) เพื่อให้อธิบายการค้ามนุษย์ข้ามชาติได้โดยละเอียด จากการสัมภาษณ์ผู้ย้ายถิ่นในแม่สอดได้พบคำตอบดังต่อไปนี้

The 5 Steps of the Trafficking Ladder

This study employed the principle of the 5 steps of the trafficking ladder, or the continuum of trafficking to explain, in details, human trafficking in Mae Sot based on the information received.

ระดับ 1 ผู้ย้ายถิ่นทราบถึงสถานที่ที่จะทำงาน
ก่อนจะมาถึงประเทศไทย
ไม่ใช่ 17.5% ใช่ 75% ไม่แน่ใจ 6.5%

Step 1: The migrant knew of the workplace
before coming to Thailand
No 17.5% Yes 75% Unsure 6.5%

ระดับ 2 ผู้ย้ายถิ่นทราบถึงลักษณะงานที่จะทำ
ก่อนมาถึงประเทศไทย
ไม่ใช่ 11.8% ใช่ 82% ไม่แน่ใจ 4%

Step 2: The migrant knew about the type of
employment she would engage in
before coming to Thailand
No 11.8% Yes 82% Unsure 4%

ระดับ 3 ผู้ย้ายถิ่นได้รับข้อมูลผิดจากความเป็น
จริงในเรื่องเงื่อนไขการทำงาน เช่น
ค่าจ้าง, ชั่วโมงทำงาน
ใช่ 21% ไม่ใช่ 77.8%

Step 3: The migrant received false information
about the work conditions (wages,
working hours, etc.)
Yes 21% No 77.8%

ระดับ 4 ผู้ย้ายถิ่นไม่ทราบถึงภาวะการทำงาน
ที่เหนื่อยและหนักในประเทศไทย
ใช่ 49.8% ไม่ใช่ 47.3%

Step 4: The migrant did not know about the
tiring and harsh work she would be
facing in Thailand
Yes 49.8% No 47.3%

ระดับ 5 ผู้ย้ายถิ่นไม่ทราบล่วงหน้าถึงสภาพการ
ดำรงชีวิตที่ยากลำบากในการทำงานใน
ประเทศไทย
ใช่ 75.8% ไม่ใช่ 2.8% ไม่แน่ใจ 1.3%

Step 5: The migrant did not know about the
difficult life situations she would be
facing in Thailand
Yes 75.8% No 2.8% Unsure 1.3%

จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่าในระดับ 1-3 มีผู้
ย้ายถิ่นที่ไม่ได้รับทราบข้อมูลมาก่อนร้อยละ 45-82
ในระดับ 4-5 มีจำนวนมากเช่นกัน แต่เนื่องจาก
แรงงานส่วนใหญ่เดินทางมาประเทศไทยด้วยตนเอง
และไม่ได้คาดหวังมาก่อนว่าตนจะทำอะไรที่
แม่สอด จึงไม่อาจสรุปได้ว่าคำตอบที่ตอบว่าไม่ได้
รับทราบมาก่อน แปลว่าแรงงานเหล่านี้ถูกหลอกลวง
ข้อมูลในส่วนนี้จึงยังนำมาใช้ตัดสินเรื่องการค้ามนุษย์
ในแม่สอดไม่ได้

This information shows that, from the first
to third step, around 45-82% did not receive prior
information regarding their jobs. From step 4 to
5, there were equal numbers of migrants who did
not receive prior information. But since most
migrants crossed the border by themselves, we
cannot conclude that they [migrants who replied
No] were deceived. Therefore, this information is
inconclusive.

3.5

ความคาดหวัง และสาเหตุของการถูกล่อลวง

จากการศึกษาพบว่า การส่งเงินกลับของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 399 คน มีอยู่ร้อยละ 59.3 ที่ส่งเงินกลับบ้าน มีร้อยละ 16.8 ที่เก็บเงินไว้กับตัวเอง หรือไว้ที่ญาติ และเมื่อตนเองจะเดินทางกลับบ้านจึงนำเงินนั้นติดตัวกลับบ้านด้วย ส่วนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 21.8 นั้นตอบว่าไม่มีเงินเก็บเลย

ตารางที่ 3.12

ประเภทของการส่งเงินกลับของผู้ย้ายถิ่น

3.5

Expectations and the Reasons for Trafficking

The study found that out of 399 respondents, 59.3% send money home, 16.8% keep money with themselves or relatives. Those who keep money themselves take it home along with them, and 21.8% have no savings at all.

Table 3.12

Migrants' methods of sending money

การส่งเงินกลับ Methods of sending money	จำนวนตัวอย่าง # of sample group	% %
1. ส่งให้ที่บ้านทั้งหมด Send all of the money home	44	11.0
2. ส่งให้ที่บ้านเพียงครึ่งหนึ่ง Send half of the money home	42	10.5
3. ส่งตามความสะดวกของตนเอง Send money home when it is convenient	151	37.8
4. เก็บไว้กับตัวเอง/ญาติ Keep with themselves/relatives	67	16.8
5. อื่นๆ Others	4	1.0
6. ไม่มีเงินเก็บออมเลย No savings	87	21.8
7. ไม่ตอบ Not answer	5	1.3
รวม Total	400	100.0

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้ตัดสินใจมาประเทศไทย

Factors that cause the migrants to come to Thailand

ตารางที่ 3.13

ตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้ตัดสินใจมาทำงานที่ประเทศไทย

Table 3.13

Factors that cause the migrants to come to Thailand

ตัวแปรสำคัญ Important factors	% %
1.ปัญหาครอบครัว Family troubles	
หนี้สิน Debt	18.8
ไม่มีที่ทำกิน Landless, unemployed	3.8
ขาดอาหาร/อดอยาก Hunger	16.0
2.ประสบปัญหาในประเทศพม่า Troubles in Burma	
ใช่ Yes	39.5
ไม่ใช่ No	1.0
ไม่มีรายได้เพียงพอ Insufficient income	33.8
3.งานในพม่าต้องการคนมีคุณสมบัติ/การศึกษาระดับหนึ่ง Jobs in Burma require more qualifications/education	
ใช่ Yes	76.5
4.ต้องการเงินไปซื้อสินค้าฟุ่มเฟือยอย่างที่แรงงานพม่าคนอื่น ๆ ซื้อกลับบ้าน Want the money to buy expensive goods, like other Burmese migrants did when they returned home	
ใช่ Yes	53.8
ไม่ใช่ No	16.5

ตัวแปรสำคัญ	%
Important factors	%
5. ได้รับการยอมรับจากเพื่อน/ครอบครัว/เพื่อนบ้าน Desire to be accepted by friends/families/neighbors	
ใช่ Yes	43.0
ไม่ใช่ No	2.8
6. ตอนเป็นเด็กตั้งใจเรียนให้ถึงอุดมศึกษาหรือมัธยมปลาย Planned to finish secondary education when younger	
ใช่ Yes	69.8
ไม่ใช่ No	10.8
7. มีประสบการณ์พบปัญหาความรุนแรงในครอบครัวหรือครอบครัวแตกแยก Experienced domestic violence or family breakdown	
ใช่ Yes	23.0
ไม่ใช่ No	57.3
8. วางแผนว่าจะไปทำงานในต่างแดนตั้งแต่ยังเด็ก Planned to work in a foreign country when still young	
ใช่ Yes	59.5
ไม่ใช่ No	21.8
9. ประสบปัญหาต่างๆในพม่า Experienced troubles in Burma	
☞ ความไม่มั่นคงทางการเมือง Political instability	2.8
☞ ภัยทางธรรมชาติ Natural disasters	3.3
☞ ความขัดแย้งทางศาสนา Religious conflict	1.5
☞ ภัยจากการสงคราม/สู้รบ Wars/attacks	4.5
☞ บังคับใช้แรงงาน Being forced into physical labor	20.5
☞ ถูกบังคับย้ายถิ่นฐาน Being forced to move	7.0
☞ อื่นๆ Others	19.0
10. รายได้ต่อวันในพม่า (ต่ำกว่า 50บาท) Low minimum wages in Burma (less than 50 Baht per day)	85.6

จากตารางจะพบว่า ปัจจัยที่ทำให้แรงงานตัดสินใจมาประเทศไทยประกอบด้วย ปัจจัยแรก คือ รายได้/ค่าแรงที่ได้รับในพม่ามีจำนวนต่ำกว่า 50 บาทต่อวัน (ร้อยละ 85.6) ปัจจัยสำคัญรองลงมาคือ การขาดคุณสมบัติ/การศึกษาที่เหมาะสมที่จะทำงานในพม่า (ร้อยละ 76.5) ค่านิยมต้องการไปทำงานในต่างแดน จากการวางแผนไว้ตั้งแต่เด็ก (ร้อยละ 59.5) และ ค่านิยมต้องการได้เงินซื้อของฟุ่มเฟือย เช่นที่แรงงานพม่าคนอื่น ๆ ซื้อ (ร้อยละ 53.8)

ปัจจัยกลุ่มที่สองที่ร่วมผลักดันให้แรงงานย้ายถิ่นมาทำงาน แต่มีน้ำหนักรองลงมา ได้แก่ การประสบปัญหาในพม่า (ร้อยละ 39.5) และไม่มีรายได้เพียงพอในพม่า (ร้อยละ 33.8) ปัญหาที่ประสบมากคือ ปัญหาการถูกบังคับใช้แรงงาน (ร้อยละ 20.5) นอกจากนี้การเดินทางมาทำงานเมืองไทยยังทำให้ได้รับการยอมรับจากครอบครัว/เพื่อน/เพื่อนบ้านอีกด้วย (ร้อยละ 43.0)

ปัจจัยที่ไม่เป็นตัวกำหนดการย้ายถิ่นตามทฤษฎี ได้แก่ ปัญหาความแตกแยกในครอบครัว (มีเพียงร้อยละ 23) และปัญหาครอบครัวด้านต่างๆ (หนี้สิน, ที่ดินทำกิน, ขาดอาหาร) แสดงว่าปัญหาครอบครัวไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้แรงงานพม้าย้ายถิ่น นอกจากนี้ความคาดหวังทางการศึกษาก็ไม่ใช่ปัจจัยผลักดัน เพราะผู้ที่ย้ายถิ่นมาทำงานถึงร้อยละ 69.8 ตั้งใจจะเรียนสูง ๆ

From the above table, the findings suggest that the major reason for migrants to work in Thailand is the low wages in Burma. **In Burma, workers receive 50 Baht or lower per day (85.6%).** The second major reason is **the lack of qualifications to work in Burma (76.5%).** 59.5% had planned to work in a foreign country since they were younger. 53.8% want the money to buy expensive goods.

Another less significant impetus includes problems faced in Burma (39.5%), insufficient income in Burma (33.8%), and forced labor (20.5%). For 43% of the migrants, coming to Thailand results in family and social acceptance.

In theory, factors that do not affect the trafficking are family schisms (23%), and other family problems (debt, land issues, famine). Family problems are not major factors that push migrant workers to migrate to Thailand. In addition, low expectation in education is not a major issue. Up to 69.8% of the migrants want to pursue a higher education.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสำรวจสถานการณ์การย้ายถิ่น การค้ามนุษย์ และการขนย้ายแรงงานข้ามชาติในพื้นที่แม่สอด โดยการเก็บข้อมูลแรงงานพม่าจำนวน 399 คน มีข้อสรุปดังนี้

• แรงงานย้ายถิ่นจากพม่าส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19 - 25 ปี มีแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 13 ส่วนใหญ่เดินทางมาจากรัฐมอญ และรัฐกะเหรี่ยง ที่เหลือมาจากรัฐอื่น ๆ อีก 5 รัฐ และ 6 เขต แต่ในแง่ชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64) กลับเป็นชาติพันธุ์พม่า แสดงว่าชาติพันธุ์พม่าได้ย้ายถิ่นในประเทศไทยมาอยู่ในรัฐมอญ และรัฐกะเหรี่ยง แล้วจึงเดินทางมาประเทศไทย และแม่สอดเป็นพื้นที่ที่ชาติพันธุ์พม่านิยมเดินทางเข้าประเทศไทย ผู้ย้ายถิ่นถึงร้อยละ 93 ได้รับการศึกษามาแล้วแต่ส่วนใหญ่จบเพียงประถมศึกษา 4 ปี อย่างไรก็ตามมีแรงงานถึงร้อยละ 50 ที่ได้เรียนสูงกว่า 4 ปี ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีภูมิหลังเป็นเกษตรกรและผู้ใช้แรงงาน

• แม้จะได้เคยย้ายถิ่นในพม่ามาก่อน แต่แรงงานถึงสองในสามเพิ่งเดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก และส่วนใหญ่เข้ามาอยู่ไม่เกิน 2 ปี ที่เหลืออีกครั้งหนึ่งอยู่มาแล้ว 3-5 ปี คนเหล่านี้จึงไม่ใช่ผู้เดินทาง ไป ๆ มา ๆ ข้ามพรมแดน แต่อยู่เป็นเวลานาน สองในสามเดินทางเข้ามาโดยผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง และมีบัตรอนุญาตทำงานเกือบทั้งหมดติดต่อกับครอบครัวที่พม่า แม้จะไม่สม่ำเสมอ

• แรงงานพม่าส่วนใหญ่เดินทางมาเอง โดยไม่มีนายหน้าหรือผู้ชักชวน มักเดินทางมาด้วยญาติหรือเพื่อนหรือครอบครัว มีเพียงร้อยละ 11 ที่มีนายหน้า หรือคนไม่รู้จักชักชวนให้เดินทางมาด้วยกัน

Study and exploration on human trafficking in Mae Sot was done by data collected from 399 migrant migrant workers. It can be concluded as follows:

• Most respondents in the survey are between the ages of 19 and 25. Migrant workers who are younger than 18 years old account for 13% of the sample group. Most of them migrated from the Mon State, the Karen States, 5 other states, and 6 regions. However, up to 64% are ethnic Burmese; this shows that Burmese people had moved to the Mon and Karen States prior to arriving in Thailand. Up to 94% have some education, but most only finished Grade 4. The majority of migrants originally worked in agriculture or general labor.

• Even though most respondents had traveled internally in Burma before, up to two thirds of them had never been to Thailand. Most do not stay for more than 2 years. Half of them stayed for 3 to 5 years. Up to two thirds have border pass and work permit. Nearly all of the migrants contact their families, regularly or not.

• Most migrant workers entered Thailand by themselves without the help of brokers. A lot of times, they arrived with friends and families. Only 11% came with brokers or strangers. For the most part, it seems that migrants who had been to Thailand before provided them with travel advice. The migrants prefer to cross over to Thailand by boat. Approximately 26% crossed the border without going through an immigration checkpoint. Up to 20.8% did not have traveling

ที่พม่า ส่วนใหญ่จะมีเพียงผู้ที่เคยเดินทางมาประเทศไทยแล้วเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเดินทาง ส่วนใหญ่มักนิยมเข้ามาทางเรือ ผู้ที่ไม่ผ่านด่านประมาณร้อยละ 26 ใช้วิธีลักลอบเข้ามาเอง และร้อยละ 20.8 ไม่มีเอกสารการเดินทาง ร้อยละ 7.4 เดินทางมาโดยมีนายหน้าจัดการให้

- แรงงานที่แม่สอด ประมาณหนึ่งในสาม ประกอบอาชีพเป็นกรรมกรในโรงงาน รongลงมา เป็นแรงงานกรรมกร และแรงงานเกษตร ที่เหลือทำงานบริการ เช่น รับใช้ในบ้าน และงานในสถาบันบันเทิงซึ่งรวมถึงการให้บริการทางเพศ หนึ่งในสามหางานได้โดยเพื่อนช่วยหาให้ ร้อยละ 21.5 ได้งานโดยสมาชิกในครอบครัวและอีกสัดส่วนเท่า ๆ กันได้ด้วยตนเอง มีเพียงร้อยละ 4.3 ที่ต้องผ่านนายหน้า แรงงานส่วนใหญ่พอใจงานของตน

- ในแง่การล่อลวงและการค้ามนุษย์ข้ามชาติ แรงงานย้ายถิ่นส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกล่อลวงจากพม่า แรงงาน 3 รายที่ระบุว่าถูกข่มขู่ให้เดินทางมา อีก 3 คน ถูกหลอกและอีก 1 คนถูกปฏิบัติอย่างฉ้อฉล แรงงานถึงร้อยละ 96.5 ไม่ได้ถูกล่อลวงมา อย่างไรก็ตามมีการล่อลวงเกิดขึ้นเมื่อมาถึงประเทศไทย และเข้ามาทำงาน ดังพบว่าร้อยละ 4.1 ถูกล่อลวงในสถานที่ทำงาน ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ถูกข่มขู่ให้ทำงาน ถูกขายหรือเช่าให้นายจ้างรายอื่นนำตัวไปทำงาน ลักษณะของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ พบในงานบริการทางเพศร้อยละ 1.8 นอกจากนั้นก็มีการล่องละเมิดทางเพศในสถานที่ทำงาน และที่พักอาศัยรวมร้อยละ 2.3 โดยสรุปแล้ว การค้ามนุษย์ข้ามชาติในแม่สอดจึงมีไม่มาก คิดได้เป็นร้อยละ 3.5 ของแรงงานย้ายถิ่นทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น เมื่อเทียบกับการขนส่งแรงงานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยมีนายหน้าจัดการให้จะมีมากกว่า คือร้อยละ 7.4 และผู้ที่ลักลอบเดินทางเข้ามาเองโดยไม่ผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองถึงร้อยละ 26

documents. 7.4% had the brokers organize everything for them.

- Approximately one third of the migrant workers in Mae Sot worked in the factories. The second largest group works in general labor and agriculture. The rest of them are service providers in entertainment venues or even prostitution. Up to one third found jobs through friends, 21.5% through family members, an equal amount (21.5%) found jobs by themselves, and 4.3% through the brokers. Most are satisfied with their current jobs.

- On deception and human trafficking, the majority of the group was not lured from Burma. 3 migrant workers reported threats, 3 were deceived, 1 was subject to maltreatment, and 96.5% were not deceived. However, up to 4.1% were deceived once they arrived in Thailand. The misconducts include threatening, buying and selling, renting, and behaviors that promote illegal gains. 1.8% worked in brothels. Moreover, up to 2.3% faced sexual violation in the workplace or residence. Overall, trafficking in Mae Sot is generally low, or only about 3.5% of all migrants in the survey. The trafficking rate is significantly lower compared to that of illegal entries. 7.4% were brought into the country by brokers, and 26% crossed the border illegally.

- The major reason for migrants to work in Thailand is the low wages in their home country. In Burma, workers make 50 Baht or less per day. The second major reason is the lack of qualifications to work in Burma. Ambitions to work in a foreign country and to succeed materialistically are also significant factors. Up to 60% of the migrant workers send money home, while 21.8% have no savings.

การย้ายถิ่นข้ามพรมแดน และการล่อลวงมนุษย์ข้ามชาติใน จังหวัดระนอง

Cross Border Labor Migration and Human Trafficking In Ranong

4.1

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ย้ายถิ่น

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจเป็นแรงงานจากประเทศพม่าทั้งหมดอยู่ในวัยแรงงาน โดยมีเด็ก (อายุต่ำกว่า 18 ปี) รวมอยู่ด้วยส่วนหนึ่ง มาจากหลายพื้นที่ของพม่าตั้งแต่ภาคเหนือ ภาคกลาง ลงมาทางใต้ มีหลายเชื้อชาติ (Ethnic) ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวใหญ่ และนับถือพุทธศาสนา มีการศึกษาดั้งแต่ชั้นต้น จนถึงชั้นอุดมศึกษา และมีส่วนหนึ่งไม่ได้รับการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจข้อมูลเป็นแรงงานจากประเทศพม่าทั้งหมด 393 คน เป็นเพศชาย 269 คน (ร้อยละ 68.4) เพศหญิง 124 คน (ร้อยละ 31.6) เกือบทั้งหมดอยู่ระหว่างวัยทำงาน คือ 15 – 45 ปี โดยสัดส่วนผู้มีอายุมากกว่า 26 ปี ร้อยละ 47 รองลงมาร้อยละ 41 มีอายุระหว่าง 19- 25 ปี และอายุระหว่าง 15 – 18 ปี ร้อยละ 10.9 กลุ่มตัวอย่างอายุต่ำกว่า 15 ปี มีเพียงร้อยละ 0.5

แผนภูมิที่ 4.1

อายุของกลุ่มตัวอย่าง

4.1

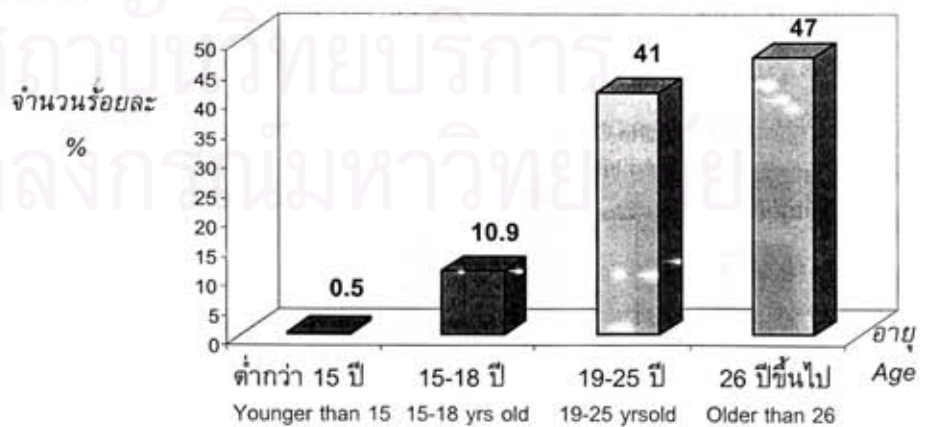
Immigrant Demographic

All the respondents in the survey group are from Burma, and some are younger than 18. These Burmese migrants are from various areas in Burma including the North, Central, and Southern Regions. They are from many ethnic groups in Burma. Most are from large families. They practice Buddhism, and have elementary education. Only some finished Secondary education and higher, while others have no education at all.

393 Burmese migrant workers participated in this survey. 269 were male (68.4%), and 124 were female (31.6%). 47% of them are older than 26, 41% are between 19-25, 10.9% are between 15-18 , and those younger than 15 are only 0.5% of this sample group.

Graph 4.1

Ages of the Participants

ภูมิสำเนาของกลุ่มตัวอย่าง ครั้งหนึ่งคือ ร้อยละ 52.4 มาจากมณฑล Taninthayi รองลงมา ร้อยละ 23.2 มาจากรัฐมอญ ร้อยละ 11 มาจาก ย่างกุ้ง ร้อยละ 3.3 มาจากรัฐ Rakhine ร้อยละ 3.1 มาจากรัฐ Karen ร้อยละ 3.1 มาจากมณฑล Ayeyawaddy ร้อยละ 1.8 จากมณฑล Pagu ร้อยละ 1.5 จากมณฑล Magwe และส่วนน้อยที่สุดร้อยละ 0.5 มาจากมณฑล Sagaing

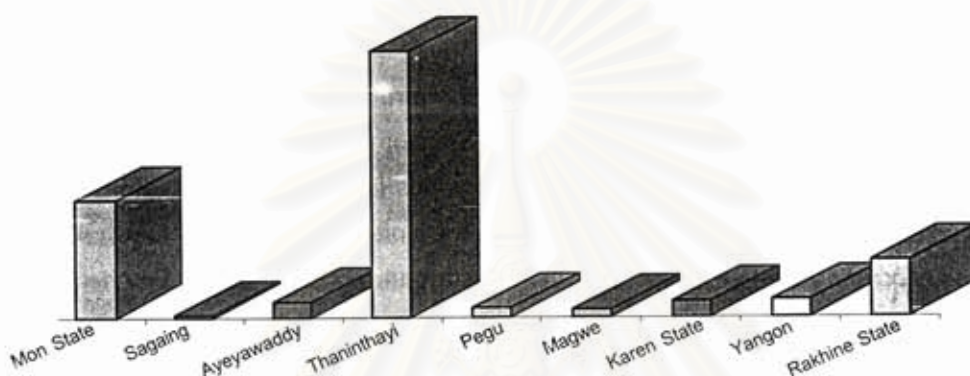
Nearly half, or 52.4%, of the survey group came from Taninthayi province, 23.2% are from the Mon state, 11% are from Yangon, 3.3% are from the Rakhine state, 3.1% are from the Karen state, 3.1% are from Ayeyawaddy province, 1.8% are from Pegu province, 1.5% are from Magwe province, and 0.5 are from Sagaing province.

แผนภูมิที่ 4.2

ภูมิสำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่าง

Graph 4.2

Migrants' Origins

ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ร้อยละ 38.2 มีเชื้อชาติ Dawei รองลงมาร้อยละ 36.9 มีเชื้อชาติพม่าร้อยละ 16.8 เป็นเชื้อชาติมอญ ร้อยละ 3.6 มีเชื้อชาติ Rakhine ร้อยละ 2.8 มีเชื้อชาติ Kayin นอกนั้นเป็นเชื้อชาติไทยใหญ่ อินเดีย อาข่า ลาหู่ ลัวะ

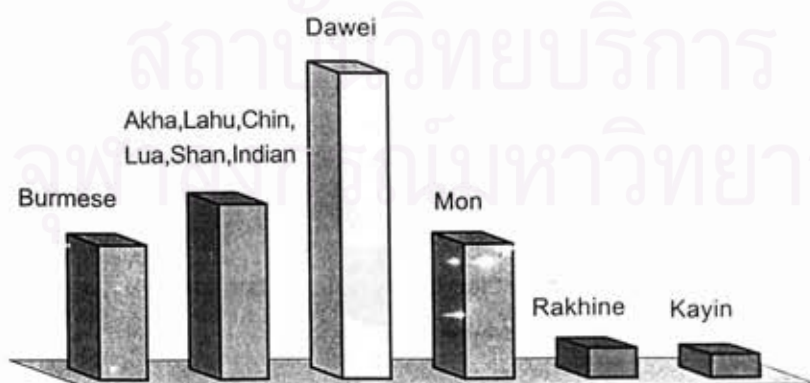
Of the survey group, 38.2% are ethnic Dawei, 36.9% are Burmese, 16.8% are Mon, 3.6% are Rakhine, and 2.8% are Kayin. The rest of the group consists of Shan, Indian, Akha, Lahu, and Lua people.

แผนภูมิที่ 4.3

ชาติพันธุ์ของกลุ่มตัวอย่าง

Graph 4.3

The Survey Group Categorized by Ethnicity

เกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 95.7 นับถือศาสนาพุทธ ผู้นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ 2.3 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 1.8 และศาสนาฮินดู ร้อยละ 0.3

Nearly all (95.7%) of the respondents are Buddhist. Christianity accounts for 2.3%, while Islam and Hinduism accounts for 1.8% and 0.3% respectively.

ด้านภูมิหลังทางครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.3 มาจากครอบครัวใหญ่ รองลงมา ร้อยละ 16.4 มาจากครอบครัวขนาดกลาง และมีเพียง ร้อยละ 3.3 ที่มาจากครอบครัวเล็ก

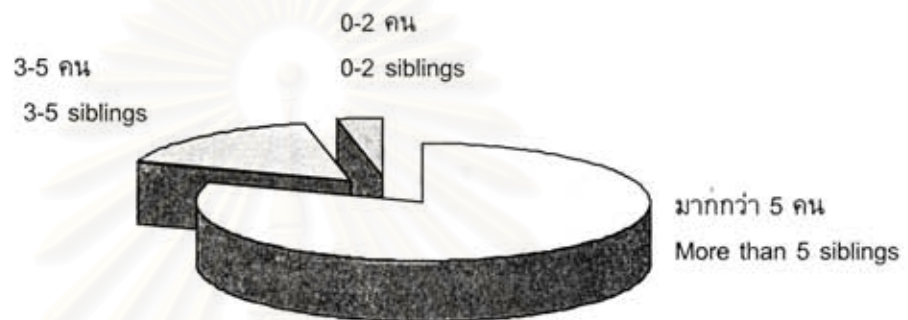
As for family background, 80.3% came from large families, while 16.4% and 3.3% came from medium and small sized families respectively.

แผนภูมิที่ 4.4

ขนาดครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง

Graph 4.4

Family Size

ร้อยละ 43.5 ของกลุ่มตัวอย่างได้รับการศึกษาระหว่าง 5-8 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 23.2 ได้รับการศึกษาระหว่าง 1-4 ปี ผู้ที่ได้รับการศึกษาตั้งแต่ 9-10 ปี และนานกว่า 10 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 16 และร้อยละ 9.7 ส่วนผู้ที่ไม่ได้เรียนเลยมีร้อยละ 7.4

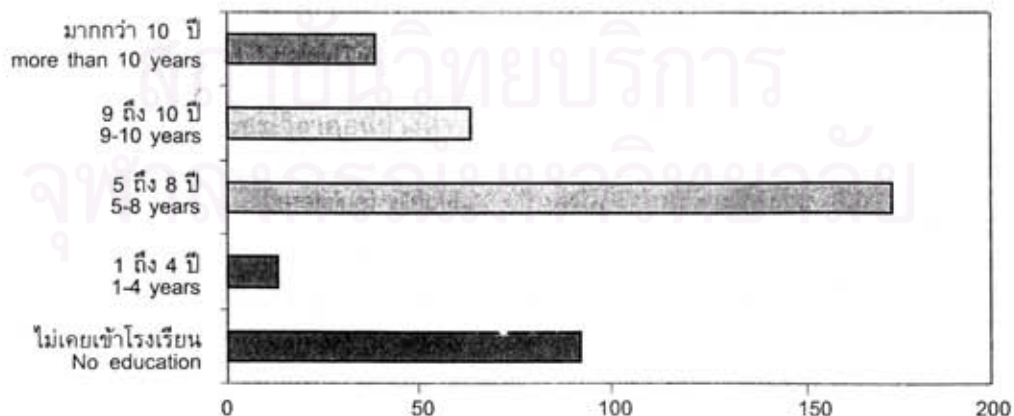
43.5% of the respondents received between 5-8 years of education. 23.2% received between 1-4 years of education. Those who received 9-10 years and those who received more than 10 years of education account for 16% and 9.7% respectively. 7.4% have no education.

แผนภูมิที่ 4.5

การศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

Graph 4.5

Migrants' Education

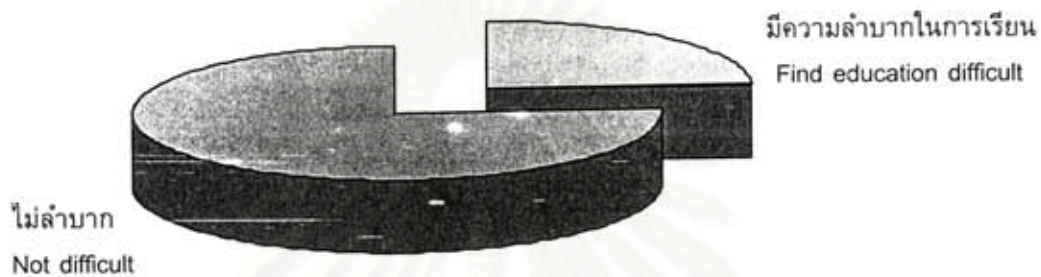

หนึ่งในสี่ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 24.4 พบว่าการศึกษาเล่าเรียนมีความยากลำบาก ขณะที่เกือบสามในสี่ไม่มีความยากลำบากในการศึกษาเล่าเรียน

One fourth (24.4%) of respondents found education difficult, while three fourth did not think so.

แผนภูมิที่ 4.6
ความยากลำบากในการเรียน

Graph 4.6
Migrants' Education Difficulties

4.2 **ประสบการณ์การย้ายถิ่น**

4.2 **Migration Experiences**

กลุ่มเป้าหมายเข้ามาทำงานในจังหวัดระนอง เป็นระยะเวลาแตกต่างกัน มีทั้งกลุ่มที่เพิ่งเข้ามา (ไม่ถึง 1 ปี) จนถึงอยู่มาแล้วนานกว่า 5 ปี ส่วนใหญ่ไม่มีคนในครอบครัวทำงานในประเทศไทย เข้ามาประเทศไทยโดยผ่านด่าน แต่มีเพียงหนึ่งในสามที่จดทะเบียน และส่วนใหญ่ยังมีการติดต่อกับครอบครัว

ร้อยละ 79.6 ของกลุ่มตัวอย่างไม่เคยมีสมาชิกในครอบครัวมาทำงานในประเทศไทย ที่เหลือร้อยละ 20.4 สมาชิกครอบครัวเคยทำงานในประเทศไทยมาก่อน

The survey group varies in terms of their working time in Ranong. Some just arrived, while others have been in Thailand for more than 5 years. The majority of the respondents has no family in Thailand, but still contacts their families in Burma. Most entered Thailand through an immigration checkpoint, but only one third are legally registered.

79.6% of respondents do not have family members who have worked in Thailand before, while 20.4% have.

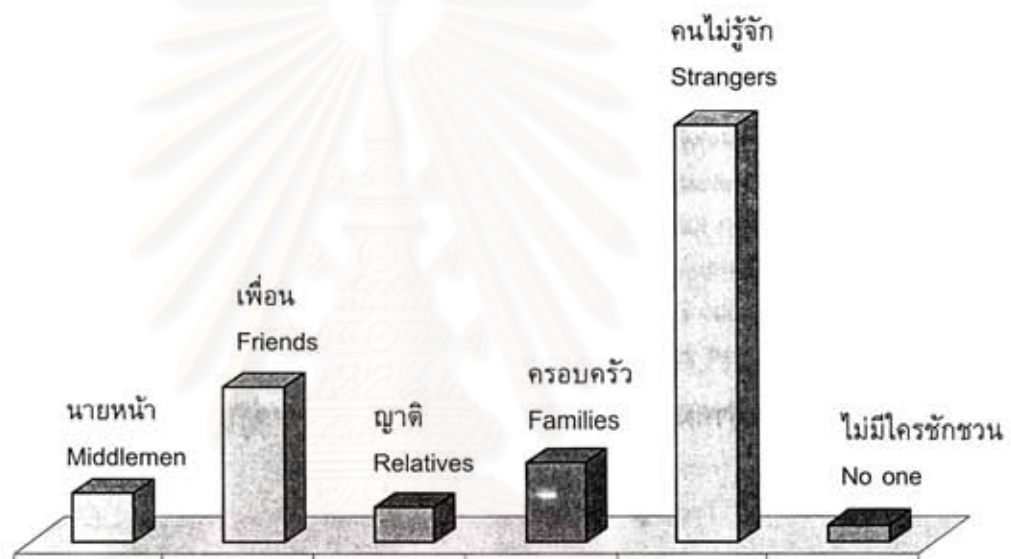

ก่อนมาทำงานในประเทศไทย กลุ่มเป้าหมายถูกชักชวนให้ทำงาน ในประเทศพม่าโดยคนที่ไม่เคยรู้จักมาก่อนร้อยละ 55.2 รองลงมา คือเพื่อนร้อยละ 20.4 ครอบครัวร้อยละ 10.4ญาติร้อยละ 4.6 และมีบางส่วนร้อยละ 6.6 ถูกชักชวนโดยนายหน้า มีส่วนน้อยร้อยละ 2.3 ทำงานเองโดยไม่มีใครชักชวน

Before they arrived in Thailand, the respondents were persuaded to work by unknown strangers (55.2%), friends (20.4%), family (10.4%), relatives (4.6%), and brokers (6.6%). However, 2.3% of them were not persuaded by anyone.

แผนภูมิที่ 4.7
การถูกชักชวนให้ทำงานในประเทศพม่าของกลุ่มตัวอย่าง

Graph 4.7
Who, in Myanmar, convinced you to find a job elsewhere?

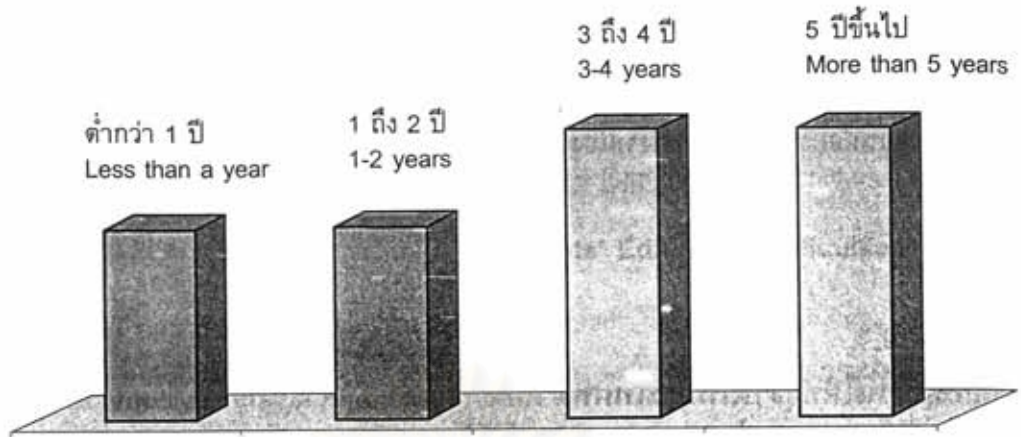

แรงงานในจังหวัดระนอง เป็นกลุ่มที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยเป็นระยะเวลาค่อนข้างนาน คือ กลุ่มตัวอย่างที่อยู่นานกว่า 5 ปี มีมากถึงร้อยละ 30.8 รองลงมา ร้อยละ 30.8 อยู่นานระหว่าง 3 – 5 ปี ส่วนกลุ่มที่เข้ามาอยู่ระหว่าง 1-2 ปี มีร้อยละ 20.6 เท่าเดียวกับกลุ่มที่เพิ่งเข้ามาทำงานไม่ถึง 1 ปี ซึ่งมีร้อยละ 20.4

Migrant workers in Ranong have resided in Thailand for a long period of time. 30.8% of the sample group stayed in Thailand for more than 5 years. An equal number of 30.8% have stayed in Thailand for 3-5 years. 20.6% have stayed for 1-2 years, and 20.4% have stayed for less than a year.

แผนภูมิที่ 4.8
ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศไทย

Graph 4.8
Duration of migrants' stay in Thailand

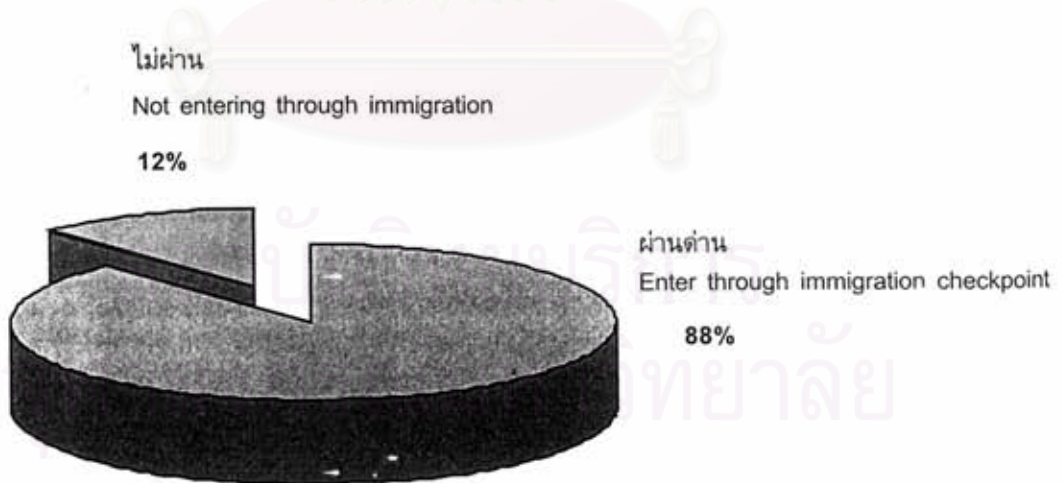

ในการข้ามพรมแดนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ร้อยละ 88 ผ่านด่านตรวจคนเข้าเมือง ร้อยละ 12 ข้ามพรมแดนโดยไม่ผ่านด่าน

Regarding migrants' entry to Thailand, the majority of the survey group, 88%, entered through an immigration checkpoint at the border, and only 12% did not.

แผนภูมิที่ 4.9
การข้ามพรมแดนของกลุ่มเป้าหมาย

Graph 4.9
Migrants' entry to Thailand

ในกลุ่มตัวอย่าง เป็นแรงงานที่จดทะเบียนไม่ถึงครึ่งหนึ่ง คือ มีเพียงร้อยละ 35.9 ผู้ที่ไม่ได้จดทะเบียน มีถึงสองในสามของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด คือ ร้อยละ 63.9

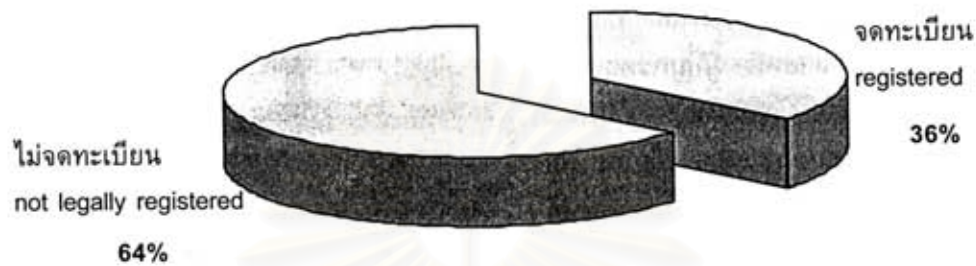
Less than half of the survey group (only 35.9%) are legally registered migrant workers. Up to two-thirds (63.9%) are not legally registered.

แผนภูมิที่ 4.10

สัดส่วนแรงงานที่จดทะเบียน

Graph 4.10

Proportion of Registered/Non-registered Laborers

ขณะอยู่ประเทศไทยกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ยังมีการติดต่อกับครอบครัว ร้อยละ 42.7 ติดต่อกันแต่ไม่สม่ำเสมอ ร้อยละ 10.4 ติดต่อกันเป็นประจำทุกเดือน ร้อยละ 6.9 ติดต่อกันปีละ 2-3 ครั้ง ร้อยละ 1.8 ติดต่อกันปีละครั้ง แต่มีร้อยละ 28 ที่ไม่ได้ติดต่อกับครอบครัวเลย และร้อยละ 10.2 ติดต่อกันไม่ได้

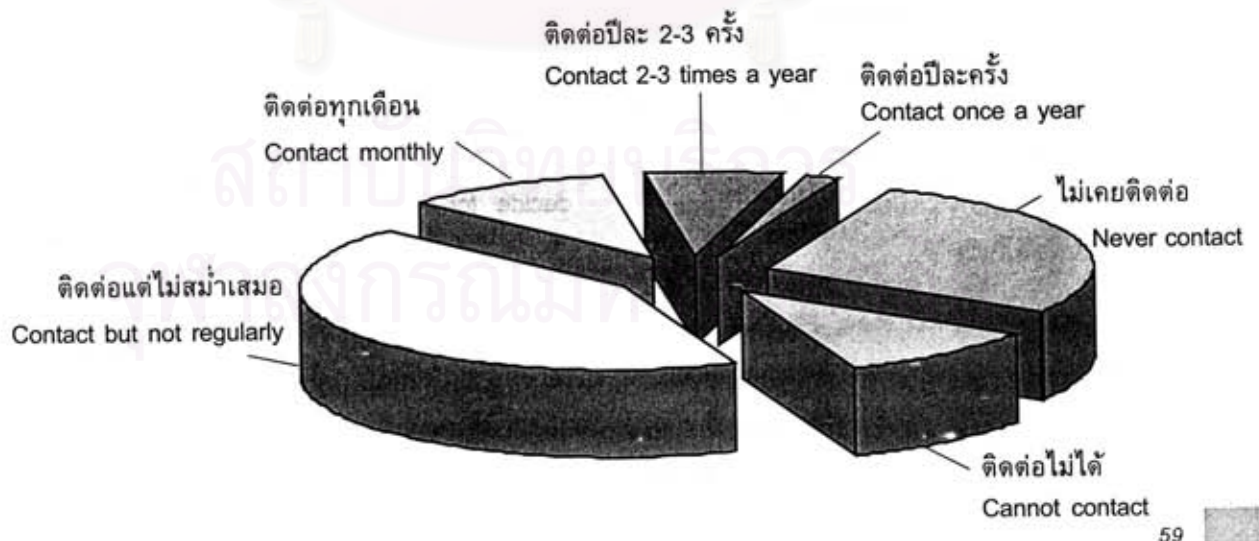
While working in Thailand, the majority of the group contacts their families. 42.7% contact their families but not on a regular basis. 10.4% contact home monthly, 6.9% contact 2-3 times a year, and 1.8% contact once a year. Up to 28% do not contact home, while 10.2% could not contact home.

แผนภูมิที่ 4.11

การติดต่อครอบครัวของกลุ่มเป้าหมาย

Graph 4.11

Migrants' Contact with Families

4.3

การย้ายถิ่นโดยสมัครใจ การถูกหลอกลวง และการค้ามนุษย์ระหว่างการย้ายถิ่น

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจในเรื่องขั้นตอนกระบวนการย้ายถิ่น และการตัดสินใจมาทำงาน ซึ่งว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกหลอกลวงให้มาทำงานในประเทศไทยเพราะตัดสินใจมาเอง มีเพียงบางส่วนที่ถูกชักชวนโดยนายหน้า ผู้ที่ถูกชักชวนให้มาทำงานได้รับการติดต่อโดยตรงในพื้นที่ต้นทางมากที่สุด และมีบางส่วนถูกชักชวนผ่านเพื่อน คนในครอบครัว คนรู้จักและญาติ การเดินทางจากพื้นที่ต้นทางมาโดยทางเรือ และข้ามพรมแดนทางเรือด้วยลักษณะภูมิศาสตร์ของจังหวัดระนองที่มีพรมแดนติดทะเล ส่วนใหญ่ข้ามพรมแดนโดยผ่านด่าน หนึ่งในสามใช้บัตรผ่านแดน มีเพียงส่วนน้อยใช้หนังสือเดินทาง และวีซ่า สองในสามไม่มีเอกสารการเดินทาง และส่วนหนึ่งข้ามพรมแดนโดยไม่ผ่านด่าน การข้ามพรมแดนมีทั้งข้ามโดยลำพัง รองลงมาข้ามมากับเพื่อน มีบางส่วนที่ข้ามมากับญาติ พระ หรือนายหน้า ส่วนใหญ่เข้ามาแล้วทำงานอยู่ที่ชายแดนก่อนมาที่ระนอง

การตัดสินใจมาประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ร้อยละ 86.5 ตัดสินใจมาประเทศไทยด้วยตนเอง รองลงมาร้อยละ 9.9 พ่อแม่เป็นผู้ตัดสินใจ ร้อยละ 1.3 เพื่อนเป็นผู้ตัดสินใจ ร้อยละ 0.8 นายหน้าเป็นผู้ตัดสินใจ ร้อยละ 0.3 คู่ครองเป็นผู้ตัดสินใจ

4.3

Voluntary migration, Deception, and Human Trafficking during migration.

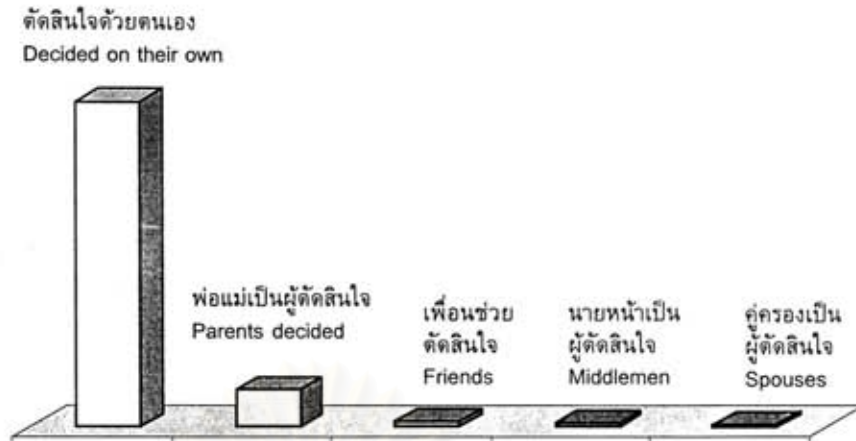
Data obtained from the study about the migration process and migrants' decision to work abroad shows that the majority of a target group was not deceived; migrants have decided to come on their own. Only a few were persuaded by brokers, and of these, most were recruited directly from the source communities. Most arrived by boat, since Ranong has a long shore as a border. Most entered Thailand through an immigration checkpoint. One third used a border pass. Not many of migrants used passport and visa. Two third have no traveling documents. Some entered the country illegally. Many migrant workers came alone. Some came with friends, families, monks, or brokers. The majority had worked along the border before they moved to Ranong.

The Decision to Migrate to Thailand

86.5% of the survey group decided to come to Thailand on his or her own. For some, their parents decided for them (9.9%), while others had friends and spouses decide for them (1.3% and 0.3% respectively). Only 0.8% had brokers decide for them.

แผนภูมิที่ 4.12
การตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย

Graph 4.12
Migrants' decision to work in Thailand

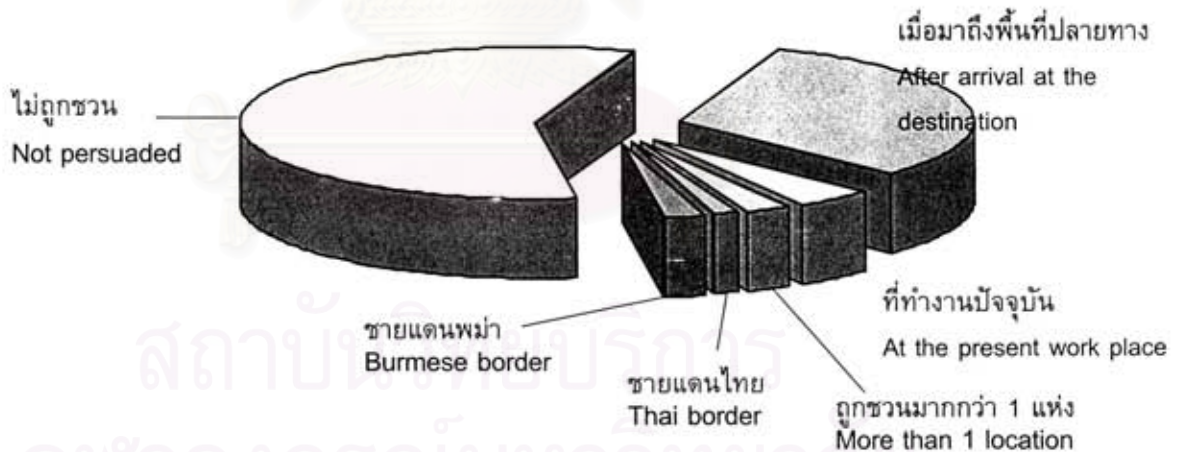

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31.6 ถูกชักชวนเมื่ออยู่ในหมู่บ้าน ที่เหลือร้อยละ 4.6 ถูกชักชวนที่ชายแดนประเทศพม่า ร้อยละ 2.3 ถูกชักชวนระหว่างการเดินทาง ถูกชักชวนที่ชายแดนไทยร้อยละ 1.5 และร้อยละ 2.3 ถูกชักชวนมากกว่า 1 แห่ง ที่เหลือไม่มีการชักชวน

31.6% in the survey were persuaded at their village. 4.6% were persuaded at the Burmese border, while 2.3% were persuaded while traveling. 1.5% were persuaded at the Thai border, and 2.3% were persuaded at more than 1 location. The rest were not persuaded.

แผนภูมิที่ 4.13
สถานที่ที่แรงงานถูกชักชวนให้มาทำงานในประเทศไทย

Graph 4.13
Where were you convinced to come to Thailand?

โดยผู้ชักชวนติดต่อแรงงานโดยตรงร้อยละ 23.3 ผ่านเพื่อนร้อยละ 7.9 ร้อยละ 3.3 ติดต่อผ่านสมาชิกในครอบครัว ติดต่อผ่านคนในหมู่บ้านร้อยละ 3.1 และร้อยละ 2.5 ติดต่อผ่านญาติ

23.3% were contacted directly by the persuaders, 7.9% through friends, 3.3% through family members, 3.1% through people in the village, and 2.5% through relatives.

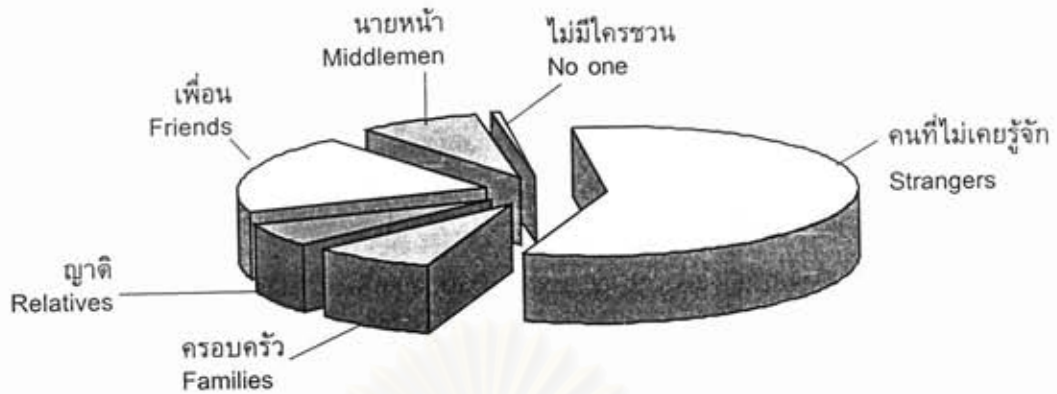

แผนภูมิที่ 4.14

การติดต่อแรงงานให้มาทำงานในประเทศไทย

Graph 4.14

Who contacted you to come to Thailand?

ส่วนใหญ่ของกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 84.5 เดินทางจากพื้นที่ต้นทางโดยทางเรือ ร้อยละ 6.6 ทางรถโดยสาร รถอื่นๆ ร้อยละ 1.3 ทางรถไฟ ร้อยละ 0.3 ร้อยละ 1 เดินทางเท้า และร้อยละ 6.4 ออกจากพื้นที่ต้นทางโดยเครื่องบิน

ผู้ที่เดินทางโดยลำพังมีร้อยละ 38.7 รองลงมาร้อยละ 28.5 เดินทางกับเพื่อน ร้อยละ 19.6 เดินทางกับญาติ เดินทางมากับพระสงฆ์ร้อยละ 0.5 นอกนั้นเดินทางมากับนายหน้าโดยมีทั้งมาลำพังพร้อมนายหน้าร้อยละ 3.8 เป็นกลุ่มพร้อมนายหน้าร้อยละ 1.8 และมากับเพื่อนกับนายหน้าร้อยละ 1.3

The majority of the respondents, 84.5%, departed from their hometown by boat. 6.6% departed by bus, 1.3% departed by other vehicles, 0.3% departed by train, 1% departed on foot, and 6.4% departed by plane.

38.7% traveled by themselves, 28.5% traveled with friends, 19.6% traveled with relatives, and 0.5% traveled with Buddhist monks. Some came by themselves with a broker(3.8%), as a group led by a broker(1.8 %), and with friends along with the broker (1.3%).

แผนภูมิที่ 4.15

ผู้ร่วมเดินทางกับแรงงาน

Graph 4.15

Migrants' co-travelers

จากสภาพภูมิศาสตร์ของระนองที่ติดกับทะเล การข้ามพรมแดนร้อยละ 97.5 จึงข้ามมาทางเรือ แต่มีร้อยละ 1 ที่ข้ามมาโดยเดินเท้าซึ่งอาจเป็นการลักลอบข้าม มี 2 ราย (ร้อยละ 0.5) ที่มาทางรถ และ 1 ราย (ร้อยละ 0.3) มาทางเครื่องบิน

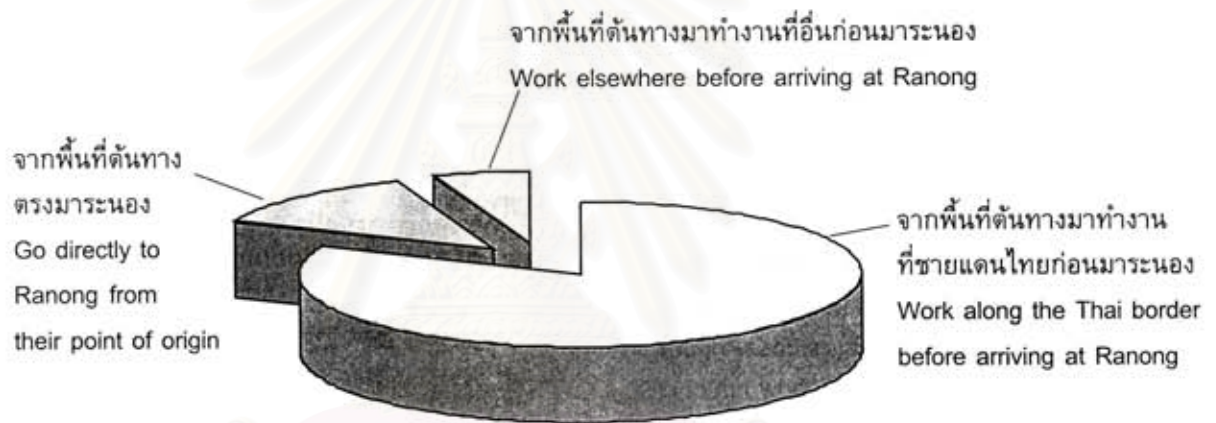
ข้อมูลที่ศึกษาแสดงว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.7 เดินทางข้ามพรมแดนและทำงานที่ชายแดนระยะหนึ่งก่อนเดินทางมาที่ระนอง ร้อยละ 13 เดินทางตรงมาที่ระนอง ร้อยละ 5.6 เดินทางข้ามพรมแดน และทำงานที่อื่นก่อนมาที่ระนอง

Due to Ranong's closeness to the sea, 97.5% of the respondents crossed the border by boat. 1% walked across the border, while 2 respondents (0.5%) came by car. 1 participant (0.3%) crossed the border by plane.

Data from the study reveals that the majority of the survey group, or 80.7%, had crossed the border and worked in the border area for a while before they came to Ranong. 13%, however, came directly from the border to Ranong, while 5.6% had crossed the border and worked elsewhere before arriving at Ranong.

แผนภูมิที่ 4.16
รูปแบบการย้ายถิ่น

Graph 4.16
Patterns of Migration

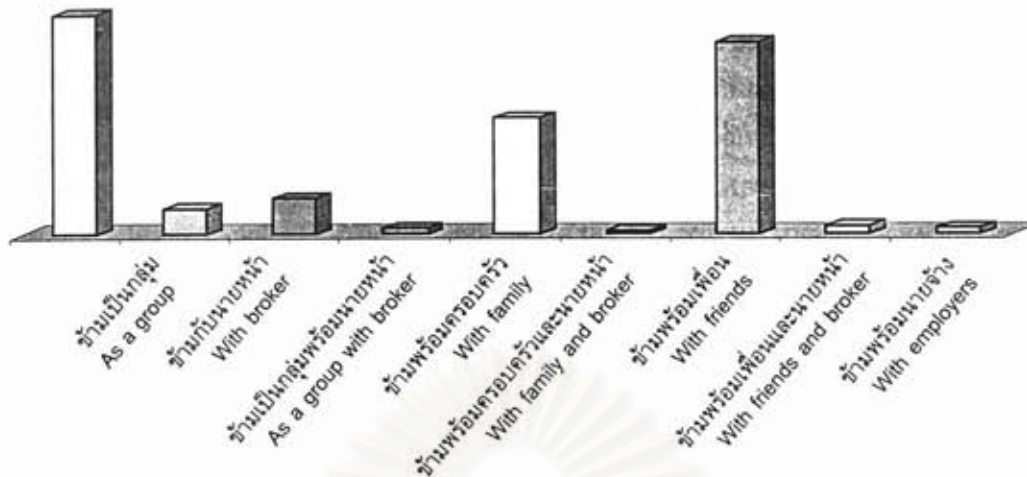

กลุ่มเป้าหมาย 1 ใน 3 ร้อยละ 35.9 ข้ามพรมแดนโดยลำพังไม่มีใครช่วยเหลือ รองลงมา ร้อยละ 31 ข้ามพรมแดนโดยความช่วยเหลือของเพื่อน ร้อยละ 18.8 ข้ามพร้อมครอบครัว ร้อยละ 5.9 ข้ามพร้อมกับนายหน้า ร้อยละ 4.1 เดินทางเป็นกลุ่ม ร้อยละ 1.3 ข้ามพร้อมกับเพื่อนและนายหน้า ร้อยละ 1 เดินทางเป็นกลุ่มโดยมีนายหน้าเป็นผู้ช่วยเหลือ ร้อยละ 1 เดินทางกับนายจ้าง และร้อยละ 0.5 เดินทางพร้อมครอบครัวและนายหน้า

In the survey group, approximately one third (35.9%) crossed the border without any assistance. 31% crossed the border with friends' help, 18.8% with family, 5.9% with brokers, 4.1% as a group, 1.3% with friends and broker, 1% as a group with assistance from broker, 1% with employers, and 0.5% with family and broker.

แผนภูมิที่ 4.17
การเดินทางข้ามพรมแดน

Graph 4.17
Means of crossing the border

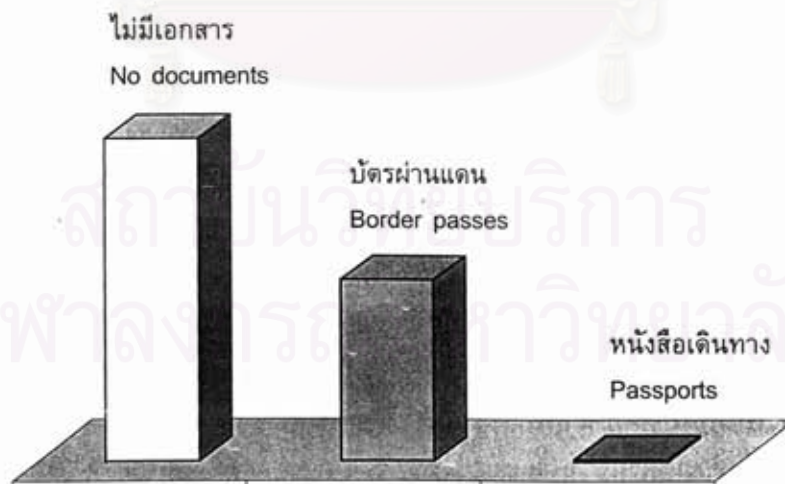

สองในสามของกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 63.6 ข้ามพรมแดนโดยไม่มีเอกสารการเดินทาง ร้อยละ 35.9 ใช้บัตรผ่านแดน ร้อยละ 0.5 ใช้หนังสือเดินทาง

Approximately two third or 63.6% crossed the border without traveling documents. 35.9% used border passes while 0.5% used passports.

แผนภูมิที่ 4.18
ประเภทเอกสารที่กลุ่มเป้าหมายใช้เดินทาง

Graph 4.18
Types of traveling documents used by sample group

อาชีพเดิมของกลุ่มเป้าหมายก่อนมาประเทศไทย ร้อยละ 33.8 มาจากภาคเกษตร ร้อยละ 15.5 เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 7.4 ทำงานส่วนตัว/ทำธุรกิจ และทำงานภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ 6.4 เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ร้อยละ 3.1 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 17.3 ทำงานอื่นๆ และร้อยละ 13.2ว่างงาน

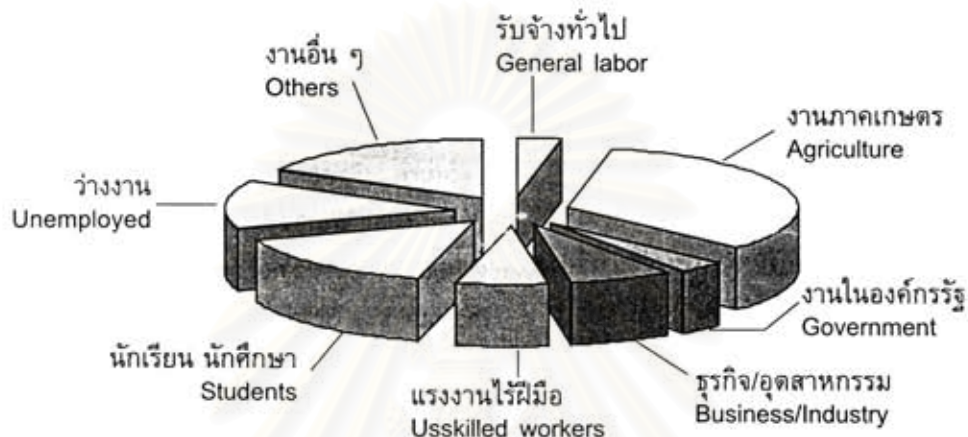
Before arriving in Thailand, 33.8% of respondents in the survey group worked in the agricultural sector. 15.5% were studying, 7.4% were involved in a personal business or industrial labor, 6.4% were unskilled migrant workers, 3.1% were general labors, 17.3% did other work, and 13.2% were unemployed.

แผนภูมิที่ 4.19

Graph 4.19

อาชีพเดิมของกลุ่มเป้าหมาย

Migrants' former occupations

ครึ่งหนึ่งของกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 53.9 ได้เพื่อนเป็นผู้หางานให้ ร้อยละ 16.3 เป็นญาติ นายหน้าร้อยละ10.4 ครูร้อยละ 9.2 นายจ้างร้อยละ 6.6 หาด้วยตนเองร้อยละ 2

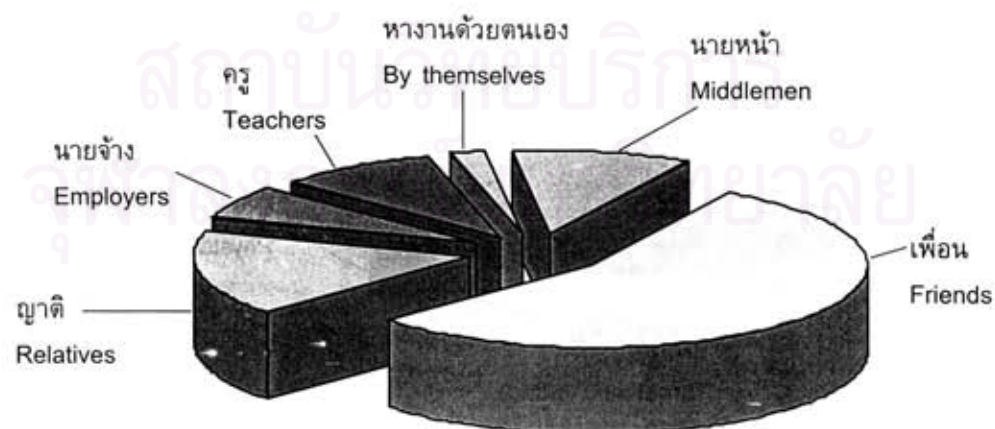
About half, or 53.9%, of respondents found work through friends. 16.3% found work through relatives, 10.4% through brokers, 9.2% through teachers, 6.6% through employers, and 2% found work on his or her own.

แผนภูมิที่ 4.20

Graph 4.20

ผู้ที่ชักชวนหรือติดต่องานให้กลุ่มเป้าหมาย

Who got you jobs?

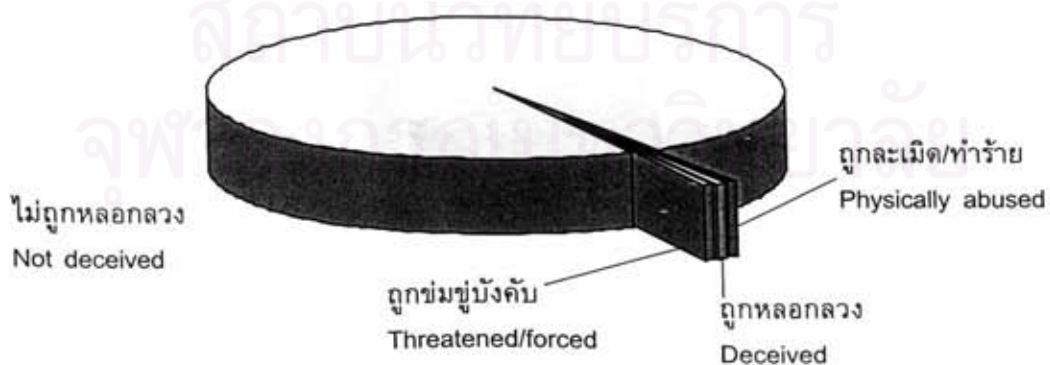
4.4

ข้อมูลการย้ายถิ่น การถูกล่อลวงหรือ การค้ามนุษย์ในแต่ละขั้นตอน

ข้อมูลที่รวบรวมได้ชี้ว่าแรงงานพม่าในจังหวัดระนองส่วนใหญ่ไม่คิดว่าตนเองมีปัญหาคความรุนแรงหรือถูกหลอกลวงให้มาทำงานตั้งแต่พื้นที่ต้นทางระหว่างการเดินทาง หรือเมื่อมาถึงปลายทาง แต่มีบางส่วนที่ต้องเผชิญปัญหาการถูกบังคับ และละเมิดในรูปแบบต่างๆ คือ บังคับให้ขายบริการทางเพศ ถูกล่อลวงเกินทางเพศ บังคับใช้แรงงาน ใช้เป็นทาส ถูกข่มขู่ หลอกลวง และต้องหลบหนีจากการถูกจับกุม และหากพิจารณาข้อมูลในกลุ่มเป้าหมายได้รับก่อนมาประเทศไทย แม้ว่าส่วนใหญ่ไม่คิดว่าตนเองถูกหลอกลวงเกี่ยวกับงาน แต่พบว่าส่วนใหญ่ไม่รู้เรื่องสถานที่ที่ต้องมาทำงาน ไม่รู้ว่าต้องทำงานประเภทใด รวมทั้งไม่รู้สภาพการทำงานและความยากลำบากในงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน

สถานการณ์ขณะอยู่ที่พื้นที่ต้นทาง กลุ่มเป้าหมายเกือบทั้งหมด คือ ร้อยละ 97.2 ตอบว่าตนเองไม่ถูกบังคับหรือหลอกลวงในการมาทำงาน ร้อยละ 0.5 ถูกบังคับ เท่ากันกับที่ถูกหลอกร้อยละ 0.5 และเท่ากับที่ถูกทำร้ายหรือถูกข่มขู่ บังคับ

แผนภูมิที่ 4.21 สถานการณ์ขณะอยู่ที่พื้นที่ต้นทาง

4.4

Immigration Data, Deception, and the Stages of Human Trafficking

The data gathered from Burmese workers in Ranong indicate that most of these Burmese workers did not believe they are victims of deception or violence since in their source, transit, or destination. However, there are many cases of coercion and violation in various forms. Be it sexual violation, coercion into prostitution, forced labor, slavery, threatening, deception, or evasion from capture. Considering the information these immigrant workers received in Burma, and although most do not believe they were deceived, the majority of immigrant migrant workers have no idea what condition, what occupation, where, and how difficult of a task faced them in Thailand.

On the situation in source areas, 97.2% of the respondents claimed to have met no coercion or deception into coming to Thailand. 0.5% was forced while another 0.5% was physically abused and threatened.

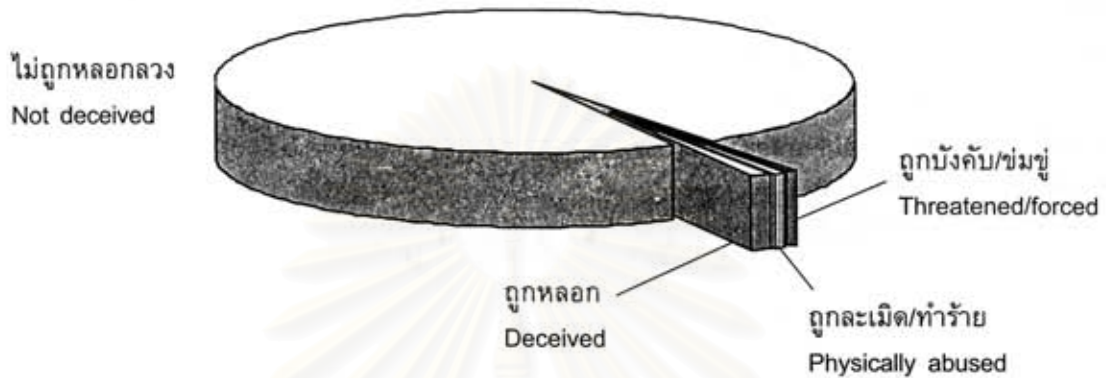
Graph 4.21 Situations at migrants' point of origin

ในระหว่างการเดินทางก็เช่นกันร้อยละ 96.9
ตอบว่าไม่ถูกบังคับหรือหลอกลวงในการมาทำงาน
ร้อยละ 1 ตอบว่าถูกบังคับ/ข่มขู่ ร้อยละ 0.5 ถูกหลอก
ร้อยละ 0.5 ถูกละเมิด/ทำร้าย

During the transit, 96.9% of the
respondents found no coercion or deception to
come to Thailand. 1% were threatened and forced
while 0.5% and 0.5% were deceived and physically
violated/abused respectively.

แผนภูมิที่ 4.22
สถานการณ์ระหว่างการเดินทาง

Graph 4.22
Situations at transit

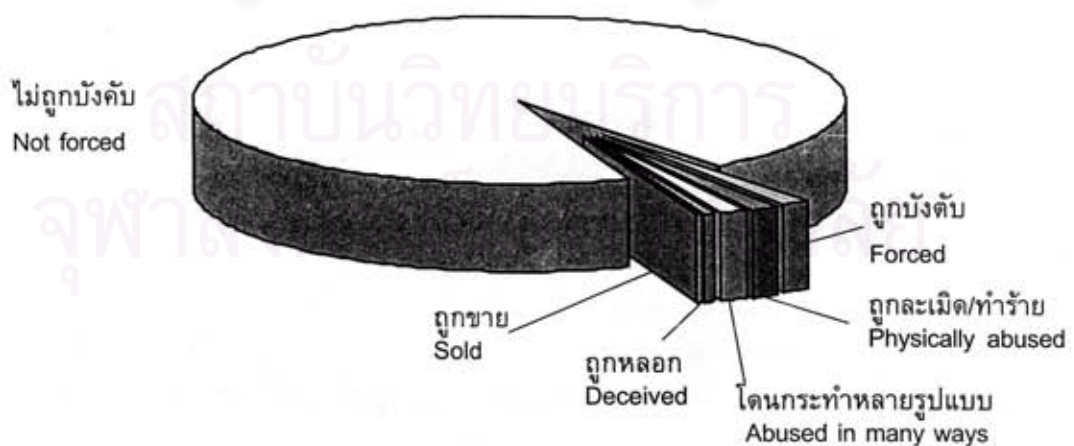

เมื่อมาถึงที่ทำงานปลายทาง กลุ่มเป้าหมาย
ร้อยละ 94.1 ไม่ถูกบังคับหรือหลอกลวงในการทำงาน
ร้อยละ 1.3 ถูกบังคับหรือข่มขู่ ร้อยละ 1.5 ถูกหลอก
ร้อยละ 1.3 ถูกขาย ร้อยละ 0.5 ถูกละเมิด/ทำร้าย
ร้อยละ 0.3 ตอบว่าโดนกระทำหลายรูปแบบ

Once at their respective destinations,
94.1% of the survey group were not forced or
deceived to work. 1.3%, however, were threatened
or forced to work. 1.5% were deceived, 1.3% were
sold, 0.5% was abused, and 0.3% were abused
and violated in many different ways.

แผนภูมิที่ 4.23
สถานการณ์เมื่อมาถึงพื้นที่ปลายทาง

Graph 4.23
Situations at migrants' destination

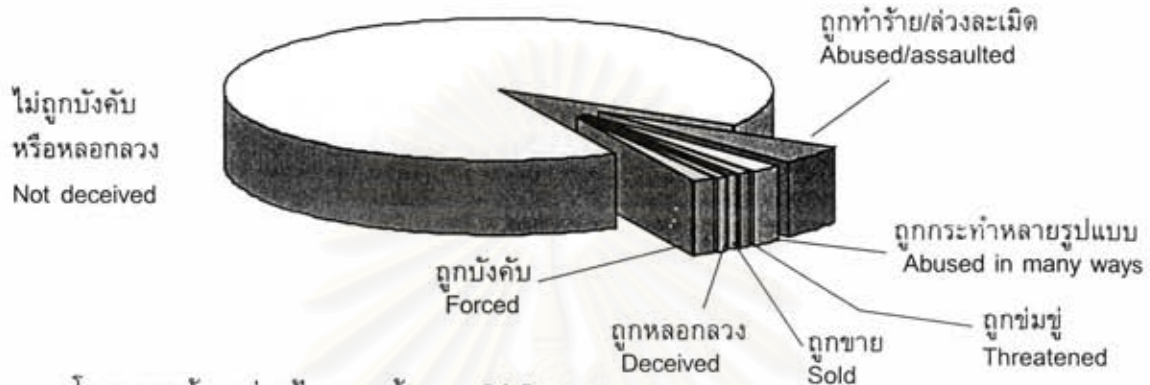
ระหว่างการทํางาน กลุ่มเป้าหมายร้อยละ 89.8 ตอบว่าไม่ถูกบังคับหรือหลอกลวงในทํางาน ร้อยละ 4.3 ถูกทำร้าย/ล่งละเมิด ร้อยละ 1.3 ตอบว่าถูกบังคับ ร้อยละ 0.8 ถูกหลอกลวง ร้อยละ 0.5 ถูกข่มขู่ ร้อยละ 0.5 ถูกขาย ร้อยละ 2 ตอบว่าโดนกระทำหลายรูปแบบ และร้อยละ 0.8 ไม่ตอบ

แผนภูมิที่ 4.24 สถานการณ์ขณะอยู่ในที่ทํางานปัจจุบัน

While at work, 89.8% reported no coercion or deception. 4.3% reported violation/abuse, 1.3% reported coercion, 0.8% deception, 0.5% threatening, 0.5% were reportedly sold, 2% were abused and violated in many different ways, and 0.8% gave no reply.

Graph 4.24

Situations at current workplace

โดยรวมแล้ว กลุ่มเป้าหมายร้อยละ 84.5 ไม่ต้องเผชิญความรุนแรงหรือการล่งละเมิด แต่มีบางส่วนที่ประสบปัญหาความรุนแรงหรือถูกละเมิดในรูปแบบต่างๆ ร้อยละ 3.6 ถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ ร้อยละ 7.1 ถูกบังคับใช้แรงงาน ร้อยละ 1.5 ร้อยละ 1.3 หลบหนีจากการถูกจับกุม ร้อยละ 0.8 ถูกล่งเกินทางเพศ

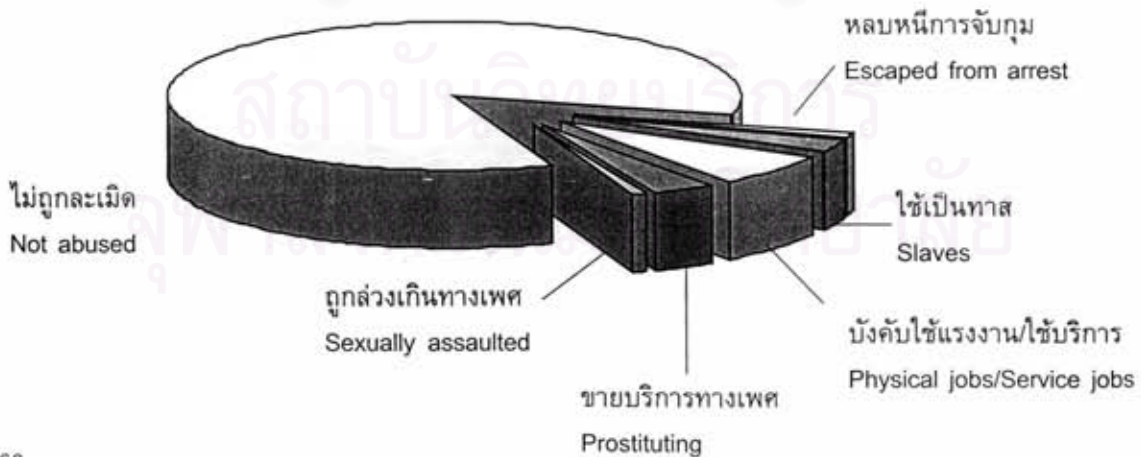
แผนภูมิที่ 4.25

รูปแบบปัญหาความรุนแรงและการถูกละเมิดของกลุ่มเป้าหมาย

Overall, 84.5% of the survey group did not face any incidence of violation or abuse. But up to 3.6% faced various forms of abuse, 7.1% were forced into prostitution, 1.5% into forced labor, 1.3% evaded capture, and 0.8% reported sexual violation.

Graph 4.25

Misconducts and violations toward migrants

4.5

ความคาดหวังและปัจจัยของการตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมายเพียงครึ่งหนึ่งที่สามารถเก็บเงินที่ได้จากการทำงาน โดยส่งกลับไปให้ครอบครัวมากน้อยต่างกัน แต่อีกครึ่งหนึ่งไม่สามารถเก็บเงินได้ กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่พอใจในงานที่กำลังทำอยู่ ซึ่งสองในสามเป็นงานประมงและต่อเนื่องประมง นอกนั้นเป็นงานบริการ กรรมกร ไร่ใช้ในบ้าน ส่วนใหญ่ไม่คิดจะตั้งรกรากในประเทศไทย โดยหวังจะทำงานเก็บเงิน และกลับไปหางานใหม่ชั่วคราวนี้ ศึกษาต่อ หรือทำธุรกิจของตนเอง มีส่วนน้อยที่อยากตั้งรกรากในประเทศไทย ขณะมีปัญหาส่วนใหญ่ปรึกษาเพื่อน รองลงมาเป็นญาติ เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน พระหรือบาทหลวง คนรู้จัก มีบางส่วนปรึกษาผู้ที่ตนไปกู้ยืมเงิน

ร้อยละ 48.9 ของกลุ่มเป้าหมาย ไม่มีเงินออม ร้อยละ 22.9 เก็บออมได้แต่ส่งไปให้ครอบครัวในบางโอกาส ร้อยละ 11.2 เก็บออมได้แต่เก็บไว้เองหรือฝากไว้กับญาติ ร้อยละ 8.7 ส่งเงินที่เก็บได้ครึ่งหนึ่งไปให้ครอบครัว ร้อยละ 8.1 ส่งเงินที่เก็บได้ทั้งหมดไปให้ครอบครัว

ตารางที่ 4.26

ความสามารถในการออมและการส่งเงินกลับ

4.5

Expectations and Factors Involved in Deciding to Work in Thailand

Only half in the survey group were able to save money from their labors and send it home. But another half is unable to save any money. The majority in the survey group said they were content with their occupations. Two-thirds are employed in fishing. Others work as maids, migrant workers, and servants. Most have no intention of settling in Thailand, and desire to return to their homes as soon as their financial situation is stable. At home, they wish to pay off their debts, continue their studies, or establish a business. Only a small number wish to settle in Thailand, while a majority seek counsel from friends, relatives, NGO's, priests or monks, or even debtors.

Up to 48.9% of the survey groups do not have savings. 22.9% have savings and occasionally send home their money. 11.2% keep their savings with themselves or relatives. 8.7% send home half their savings while 8.1% send home all their money.

Graph 4.26

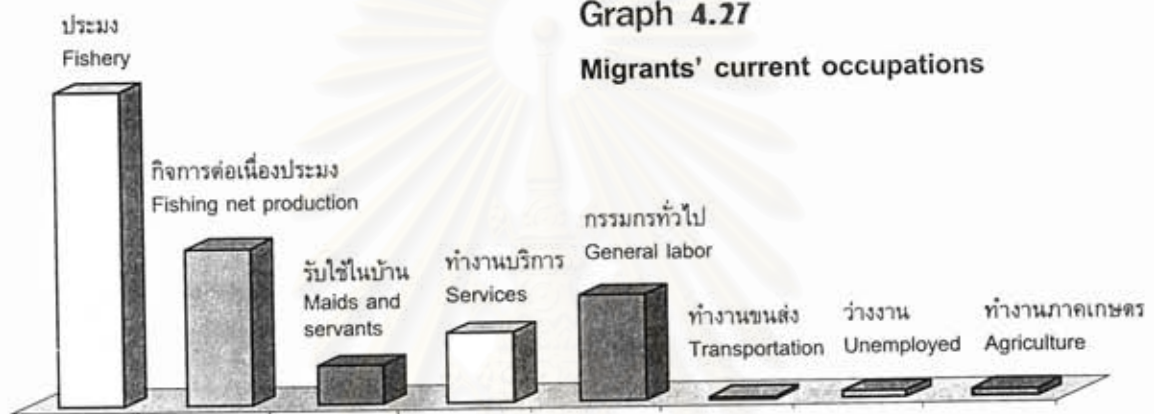
Migrants' abilities to save and send money back home

สองในสามของครอบครัวกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 67.2 รู้เกี่ยวกับงานที่กลุ่มเป้าหมายกำลัง ทำอยู่ ร้อยละ 31.8 ไม่รู้ ร้อยละ 0.8 ไม่แน่ใจ

เกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 44.8 ทำงานประมง ร้อยละ 22.4 ทำงานในกิจการ ต่อเนื่องประมง ร้อยละ 15 เป็นกรรมกรทั่วไป ร้อยละ 9.9 ทำงานบริการ ร้อยละ 5.6 ทำงานรับใช้ ในบ้าน ร้อยละ 1 ทำงานภาคเกษตร ร้อยละ 0.8 ว่างงาน ร้อยละ 0.3 ทำงานขนส่งในปัจจุบัน

แผนภูมิที่ 4.27

อาชีพในปัจจุบันของกลุ่มเป้าหมาย

Graph 4.27

Migrants' current occupations

ร้อยละ 64.1 ของกลุ่มเป้าหมาย รู้สึกพอใจ งานที่กำลังทำอยู่ในปัจจุบัน ขณะที่ร้อยละ 27.5 ไม่พอใจ ร้อยละ 6.6 ไม่แน่ใจ

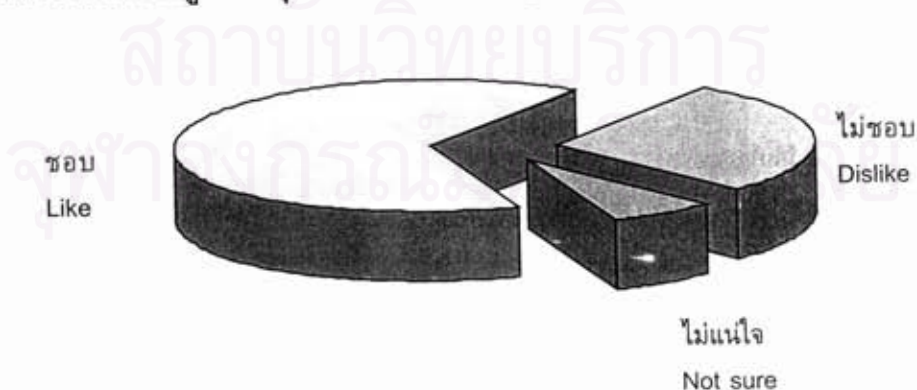
64.1% in the survey group were content with their jobs while 27.5% were not. 6.6% cannot make up their mind.

แผนภูมิที่ 4.28

ความรู้สึกต่องานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน

Graph 4.28

Migrants' job satisfaction

ร้อยละ 67.2 ของกลุ่มเป้าหมาย คาดหวังว่าจะมาทำงานเก็บเงินและกลับบ้าน ร้อยละ 22.1 หวังว่าจะเก็บเงินไปชำระหนี้สิน ร้อยละ 4.1 คาดหวังว่าจะได้งานที่ดีขึ้น ร้อยละ 2.3 หวังที่จะได้เงินไปทำธุรกิจของตนเอง ร้อยละ 1.5 หวังจะศึกษาต่อ ร้อยละ 0.5 หวังจะมีชีวิตที่ดีขึ้น ร้อยละ 0.3 หวังจะตั้งรกรากในประเทศไทย ร้อยละ 0.3 ไม่มีความคาดหวัง และ ร้อยละ 1.8 ไม่ตอบ

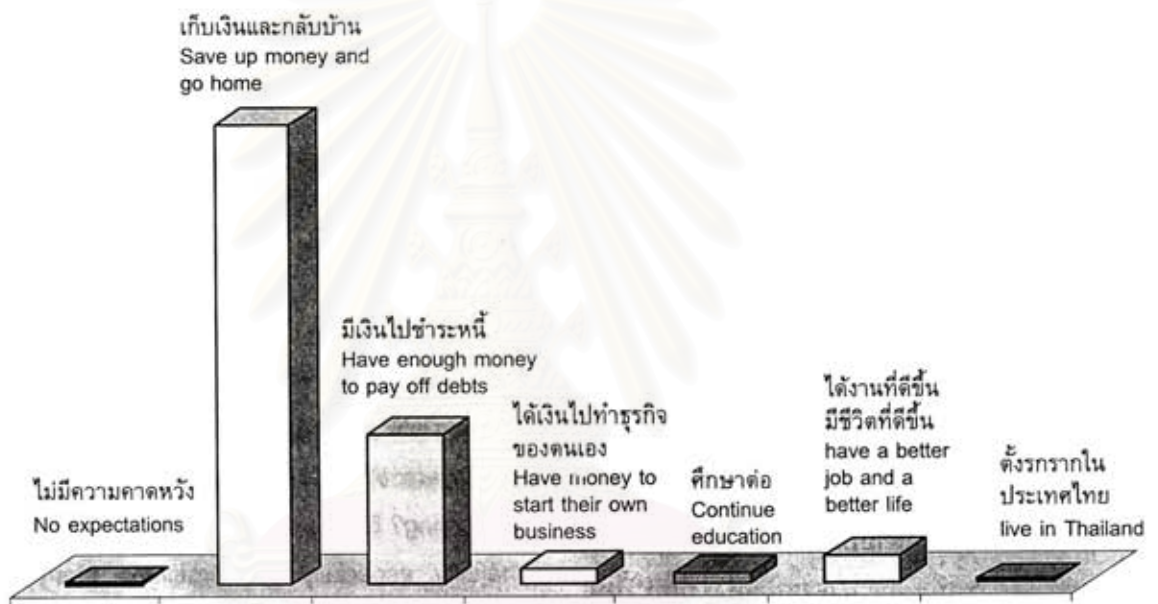
67.2% of the respondents expected to save money and return home. 22.1% expected to save enough money to repay debts. 4.1% expected to find a better job. 2.3% expected to save enough money and start a business. 1.5% expected to continue their education. 0.5% want a better quality of life. 0.3% expected to settle down in Thailand. 0.3% did not expect anything while 1.8% did not answer.

ภาพภูมิทัศน์ 4.29

ความคาดหวังในการมาทำงาน

Graph 4.29

Migrants' Expectations

เกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 48.3 ไปปรึกษาเพื่อนเมื่อมีปัญหา รองลงมา ร้อยละ 23.4 ไปปรึกษาญาติ ร้อยละ 7.1 ไปหาคนให้กู้ยืมเงิน ร้อยละ 5.3 ไปปรึกษาเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน (NGO) ร้อยละ 5.1 ไปหาพระหรือบาทหลวง ร้อยละ 2 ไปปรึกษานายจ้าง และร้อยละ 7.4 ไม่ปรึกษาใคร ร้อยละ 0.5 ปรึกษาหลายคน

Nearly half of the group, 48.3%, went to their friends in times of trouble. Next on the list, 23.4% went to relatives, 7.1% went to debtors, 5.3% went to NGO's, 5.1% sought counsel from priests or monks, 2% got advice from employers, 7.4% do not go to anyone, and 0.5% got advice from many people.

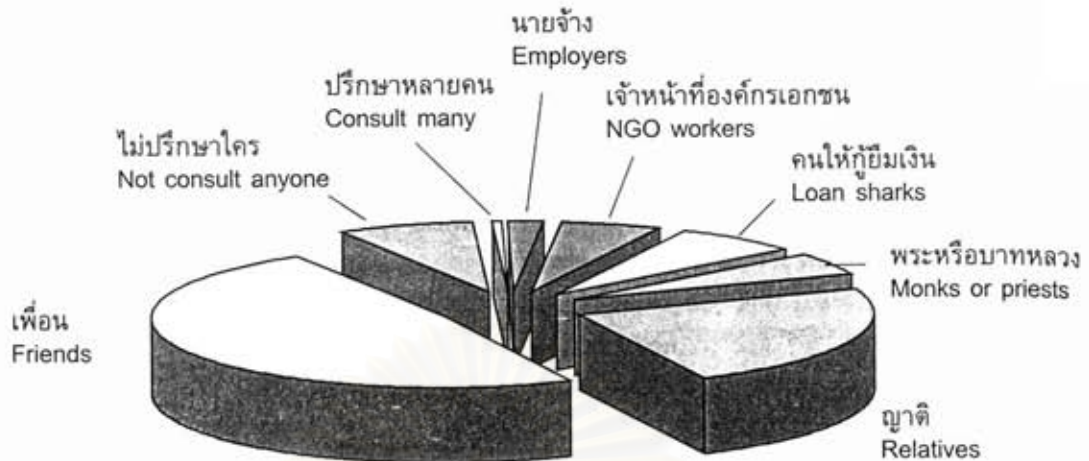

แผนภูมิที่ 4.30

ผู้ที่กลุ่มเป้าหมายไปปรึกษาเมื่อมีปัญหา

Graph 4.30

Migrants got advice from...

4.6.

สาเหตุที่ทำให้แรงงานตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย

4.6

Reasons for Working in Thailand

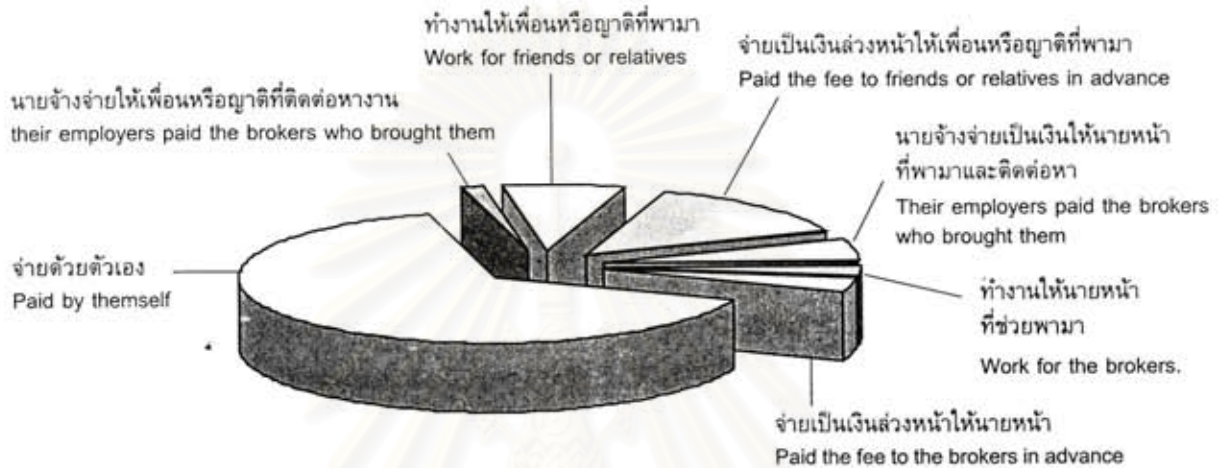
การมาประเทศไทยยังมีแรงงานบางส่วนที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือนายจ้างหักเงินค่าจ้างล่วงหน้าให้นายหน้า เพื่อนหรือญาติที่พามา หรือติดต่อหางานให้ การมาทำงานในประเทศไทยของกลุ่มเป้าหมายมาจากเหตุผลหลายประการ ส่วนใหญ่มาจากเหตุผลด้านเศรษฐกิจ และมาจากปัญหาหนี้สิน ไม่มีที่ดินทำกิน อดอยาก กลุ่มเป้าหมายบางส่วนมีปัญหาความรุนแรงในครอบครัว หรือครอบครัวแตกแยก บางส่วนต้องการมีทรัพย์สิน หรือวัตถุอย่างคนอื่น ซึ่งเป็นไปได้ยากหากทำงานในประเทศพม่า เพราะรายได้ต่ำ และเห็นว่างานในประเทศพม่าหาไม่ยาก แต่ต้องมีการศึกษาหรือมีคุณสมบัติที่นายจ้างต้องการ เป้าหมายของแรงงานส่วนใหญ่ที่มาทำงานในประเทศไทย คือต้องการมีรายได้และเก็บเงินให้ได้มากๆ

To work in Thailand, some migrant workers still have to pay a fee to the brokers or employers. Why do these migrant workers insist on coming? Economic reasons top the list for the majority, especially debt problems. Many have no land, food, and face violence at home. While some have a desire for property and other material possessions, but the work in Burma only pay very little. So in the end, an overwhelming majority of Burmese migrants arrive in Thailand for money.

การเสียค่าใช้จ่ายในการมาประเทศไทย กลุ่มเป้าหมายตอบแทนเพื่อนหรือญาติที่พามาโดย ร้อยละ 14.2 จ่ายเป็นเงิน ร้อยละ 7.9 ทำงานตอบแทน ร้อยละ 5.3 นายจ้างจ่ายเป็นเงินให้นายหน้าที่พามา และติดต่อหางานให้ ร้อยละ 3.6 จ่ายเป็นเงินล่วงหน้าให้นายหน้าที่พามา ร้อยละ 2.5 ทำงานตอบแทนให้นายหน้า

แผนภูมิที่ 4.31

การเสียค่าใช้จ่ายในการมาประเทศไทย

Regarding the expenses for their entry to Thailand, 14.2% of the sample group paid their friends or relatives, who brought them into the country. 7.9% work for them to return the favor. For 5.3% of the migrants, their employers paid the brokers who brought them. 3.6% paid the fee to the brokers in advance, while 2.5% work for the brokers.

Graph 4.31

Expenses Involved in Coming to Thailand

ครึ่งหนึ่งของกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 53.7 ตอบว่าไม่มีใครได้รับเงินจากการที่ตนมาในประเทศไทย ร้อยละ 15.8 ตอบว่าตนเองเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ ร้อยละ 16.5 ครอบครัวเป็นผู้ได้รับเงิน

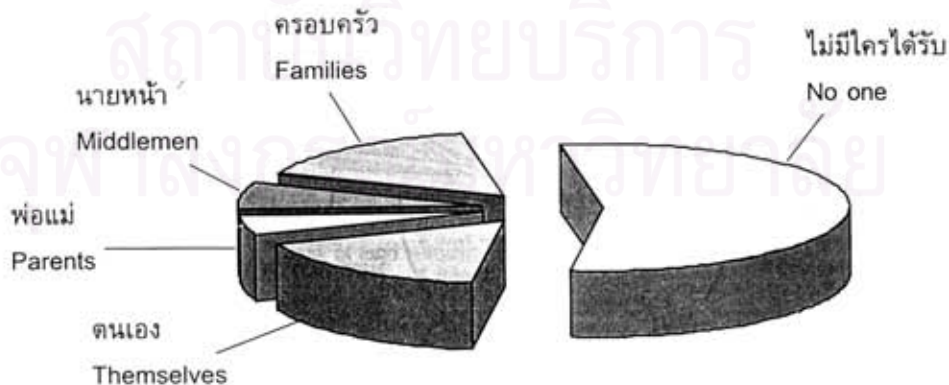
แผนภูมิที่ 4.32

ผู้ได้รับเงินหรือผลประโยชน์จากการที่กลุ่มเป้าหมายมาทำงานในประเทศไทย

About half or 53.7% of the respondents stated that no one benefits from them working in Thailand. 15.8% believe they themselves would benefit, while 16.5% said their families would.

Graph 4.32

Who benefits from migrant laborers?

กลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.7 ได้รายได้ตามที่คาดไว้หรือตกลงล่วงหน้า ร้อยละ 12.2 ใ้รับน้อยกว่า ร้อยละ 1 ใ้รับสูงกว่าที่ตกลงหรือคาดไว้ สัดส่วนเท่ากับที่ใ้รับไม่สม่ำเสมอ

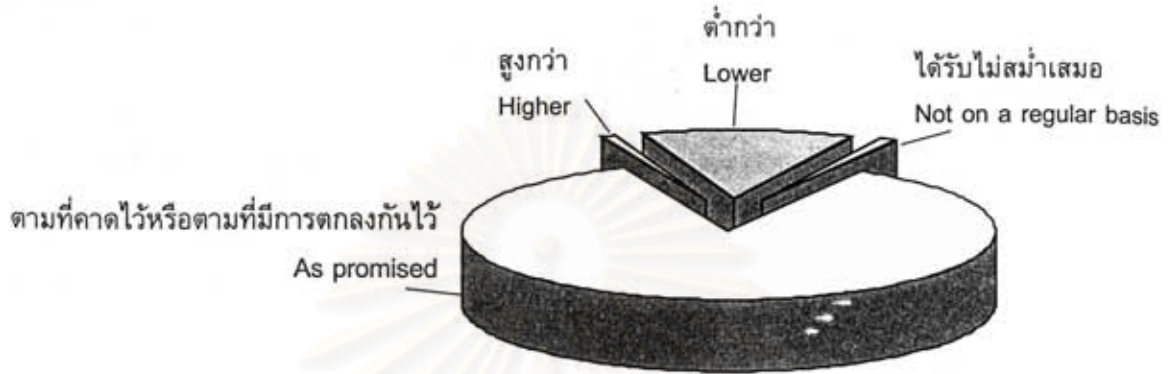
Of the respondents, 81.7% received income as agreed beforehand while 12.2% received less, and 1% received higher wages. 1% did not receive wages on a regular basis.

แผนภูมิที่ 4.33

รายได้ตามที่มีคาดหวังหรือมีการตกลงไว้ล่วงหน้า

Graph 4.33

Income

สิ่งที่ครอบครัวและกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่คาดหวังตรงกันจากการมาทำงานในประเทศไทย คือ การมีรายได้ และครอบครัวยังคาดหวังเรื่องสถานภาพทางสังคม เป็นที่รู้จัก การใ้ทำงานที่มั่นคง และการติดต่อกับครอบครัว ขณะที่แรงงานเองต้องการมีประสบการณ์ใหม่ ๆ มีคู่ครองที่ดี

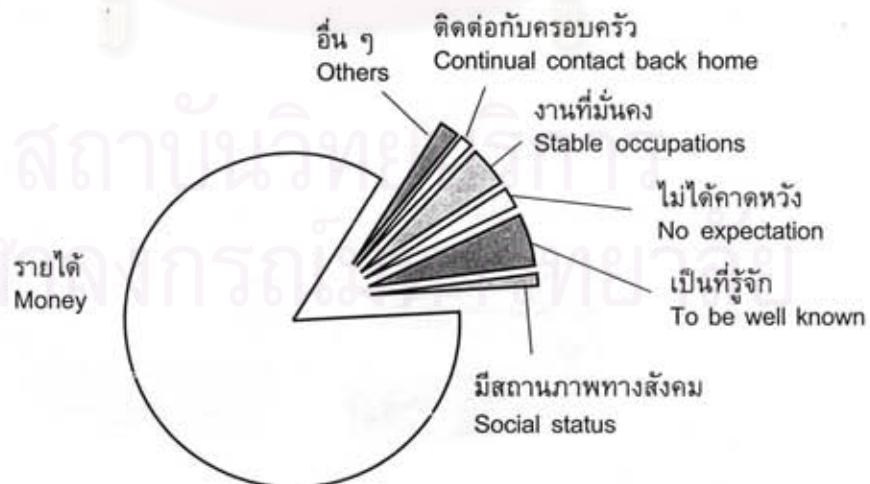
For the most part, both families and migrant workers agreed on expectations in Thailand: money, social status, stable occupations, and continual contact back home. For the migrant workers' part, they expected new experiences and a good spouse.

แผนภูมิที่ 4.34

สิ่งที่ครอบครัวคาดหวังเกี่ยวกับการมาประเทศไทย

Graph 4.34

Families' Expectations About Working in Thailand

แผนภูมิที่ 4.35
สิ่งที่กลุ่มเป้าหมายคาดหวังเกี่ยวกับการมาประเทศไทย

Graph 4.35
Migrants' Expectations About Working in Thailand

ครึ่งหนึ่งของกลุ่มเป้าหมายไม่มีปัญหาครอบครัว ส่วนที่มีปัญหาคือ เรื่องหนี้สินร้อยละ 21.6 ร้อยละ 6.1 ไม่มีที่ดินทำกิน ร้อยละ 4.1 ถูกทหารข่มขู่ ร้อยละ 3.8 ขาดแคลนอาหาร ร้อยละ 1.5 ขาดโอกาสในการศึกษา

Half of the survey group have no family problems. For those with family problems, debt accounted for 21.6%. A lack of land accounted for 6.1% of family problems, abused by Burmese soldiers account for 4.1%, a dearth of food accounted for 3.8%, and 1.5% lack the opportunity in education.

แผนภูมิที่ 4.36
ปัญหาครอบครัว

Graph 4.36
Family Problems

กลุ่มเป้าหมายกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 54.2
ตอบว่างานหายากในประเทศพม่า ขณะที่ร้อยละ
42.2 คิดว่างานหาไม่ยาก แต่รายได้ที่ได้รับไม่พอ
เพียง ร้อยละ 2.8 ไม่รู้ และร้อยละ 0.5 มีปัญหาอื่นๆ

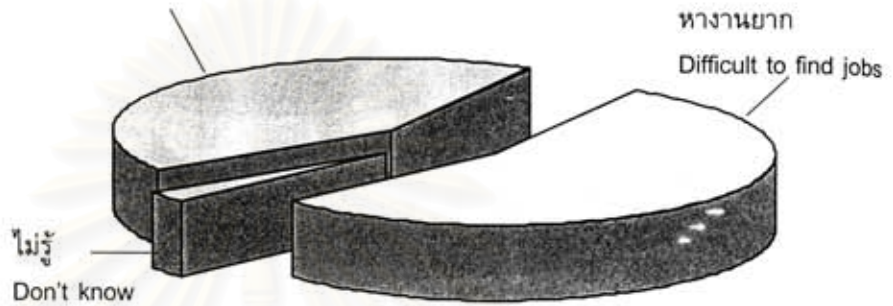
Nearly half of the respondents, or 54.2%
said work is hard to find in Burma. 42.2%, on the
other hand, claimed that finding work in Burma
was not hard, but does not give good pay. 2.8%
do not know, and 0.5% had other problems
besides work.

แผนภูมิที่ 4.37

โอกาสในการมีงานทำในประเทศพม่า

Graph 4.37

Employment opportunity in Myanmar

เกี่ยวกับโอกาสการมีงานทำในประเทศพม่า
กลุ่มเป้าหมายร้อยละ 76.8 เห็นว่าต้องเป็นผู้มีการ
ศึกษา หรือมีคุณสมบัติบางอย่าง แต่ร้อยละ 15.8
เห็นว่าไม่จำเป็น ร้อยละ 0.8 คิดว่าขึ้นอยู่กับ
สถานการณ์ ขณะที่ร้อยละ 5.9 ไม่รู้ข้อมูลเรื่องนี้

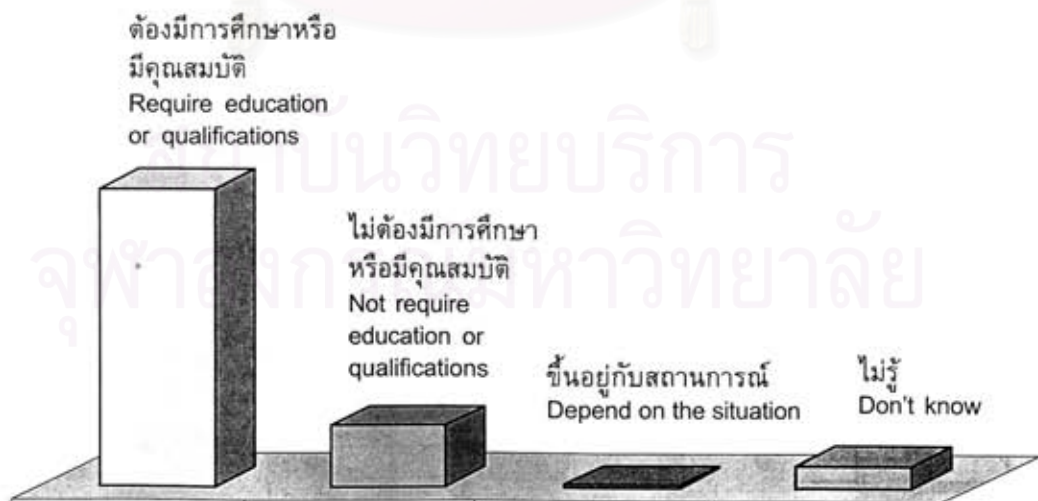
Concerning economic possibilities in
Burma, 76.8% of the group believed the
possibilities required education or other qualities.
15.8% believed it unnecessary, 0.8% believed it
depends, and 5.9% have no information.

แผนภูมิที่ 4.38

เงื่อนไขในการได้งานทำในประเทศพม่า

Graph 4.38

Employment conditions in Myanmar

กลุ่มเป้าหมายกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 54.2 ตอบว่างานหายากในประเทศพม่า ขณะที่ร้อยละ 42.2 คิดว่างานหาไม่ยาก แต่รายได้ที่ได้รับไม่พอเพียง ร้อยละ 2.8 ไม่รู้ และร้อยละ 0.5 มีปัญหาอื่นๆ

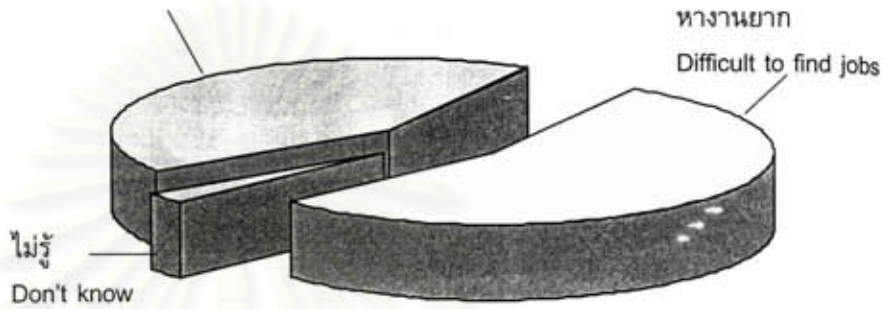
Nearly half of the respondents, or 54.2% said work is hard to find in Burma. 42.2%, on the other hand, claimed that finding work in Burma was not hard, but does not give good pay. 2.8% do not know, and 0.5% had other problems besides work.

แผนภูมิที่ 4.37

โอกาสในการมีงานทำในประเทศพม่า

Graph 4.37

Employment opportunity in Myanmar

เกี่ยวกับโอกาสการมีงานทำในประเทศพม่า กลุ่มเป้าหมายร้อยละ 76.8 เห็นว่าต้องเป็นผู้มีการศึกษา หรือมีคุณสมบัติบางอย่าง แต่ร้อยละ 15.8 เห็นว่าไม่จำเป็น ร้อยละ 0.8 คิดว่าขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ขณะที่ร้อยละ 5.9 ไม่รู้ข้อมูลเรื่องนี้

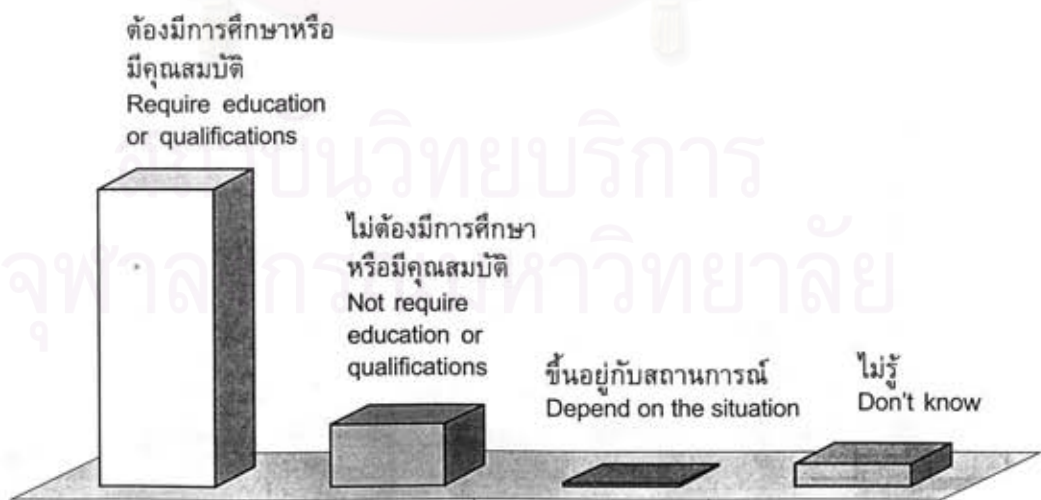
Concerning economic possibilities in Burma, 76.8% of the group believed the possibilities required education or other qualities. 15.8% believed it unnecessary, 0.8% believed it depends, and 5.9% have no information.

แผนภูมิที่ 4.38

เงื่อนไขในการได้งานทำในประเทศพม่า

Graph 4.38

Employment conditions in Myanmar

ส่วนความเห็นเรื่องสินค้าฟุ่มเฟือยแรงงานที่ไปต่างประเทศนำกลับไปกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการมีเช่นกันร้อยละ 39.7 ร้อยละ 34.4 เห็นว่าไม่มีเงื่อนไขที่จะได้ ร้อยละ 16.8 ไม่มีความเห็น ร้อยละ 7.1 ไม่ต้องการมี

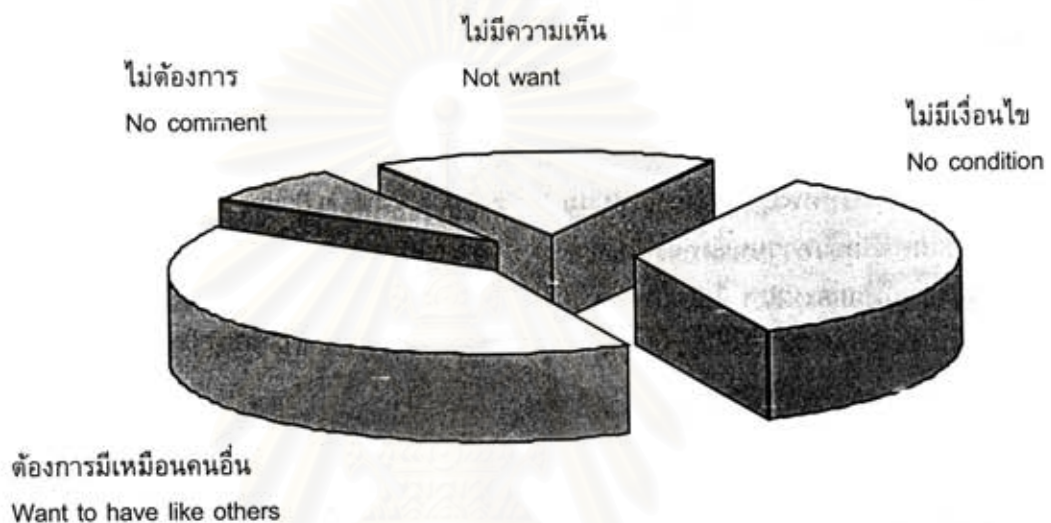
39.7% of the survey group want luxurious goods. 34.4% did not believe they can get luxurious goods. 16.8% have no comment and 7.1% do not want luxurious goods.

แผนภูมิที่ 4.39

Graph 4.39

ความต้องการมีทรัพย์สินหรือสินค้าฟุ่มเฟือย

The desire for material possessions

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ร้อยละ 81.7 มีความสัมพันธ์ที่ดี ได้รับการยอมรับจากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 6.1 ได้รับการยอมรับบางส่วน ร้อยละ 5.9 คิดว่า ตนเองเพื่อนบ้านไม่ชอบตนเอง ร้อยละ 1.3 ไม่ต้อง การยุ่งเกี่ยวกับเพื่อนบ้าน

81.7% have good relations with neighbors while 6.1% receive a certain degree of social acceptance. 5.9% think their neighbors dislike them while 1.3% have no desire to interfere with neighbors.

ความใฝ่ฝันขณะยังเด็ก กลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 74 ต้องการศึกษาจนจบมัธยมหรืออุดมศึกษา แต่ร้อยละ 16.5 ไม่มีความเห็น

On dreams while still young, 74% want to finish Secondary or Tertiary education. 16.5% have no comment.

กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ร้อยละ 76.3 ไม่เคยเผชิญปัญหาความรุนแรงในครอบครัว แต่มีร้อยละ 22.9 ประสบความรุนแรงในครอบครัวหรือครอบครัวแตกแยก

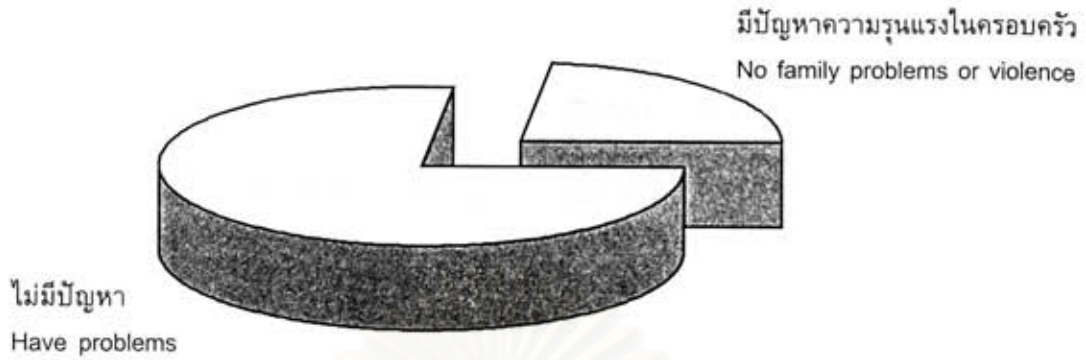
76.3% of the survey group have never been confronted by family problems. But 22.9% have been faced with family problems and/or broken home.

แผนภูมิที่ 4.40

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวของกลุ่ม
เป้าหมาย

Graph 4.40

Domestic violence in migrants' family

ขณะอยู่ในประเทศพม่า กลุ่มเป้าหมาย
ร้อยละ 70.7 มีแผนหรือตั้งความหวังที่จะเดินทาง
ไปต่างประเทศ ขณะที่ร้อยละ 20.1 ไม่เคยหวังหรือ
วางแผนมาก่อน และร้อยละ 8.7 ไม่มีความเห็น

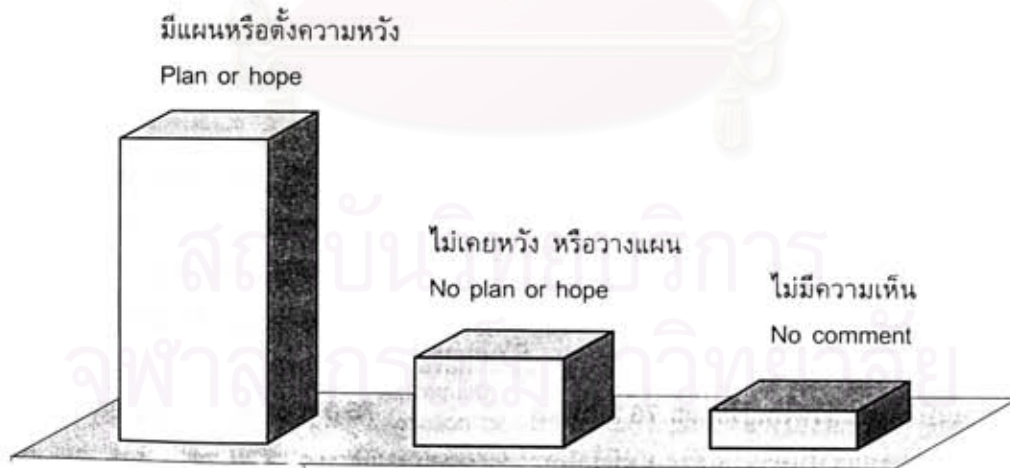
While in Burma, 70.7% of the respondents
had hopes to travel to foreign countries while
20.1% never planned for such a thing, and 8.7%
have no comment.

แผนภูมิที่ 4.41

การวางแผนหรือตั้งความหวังที่จะเดินทาง
ไปต่างประเทศ

Graph 4.41

Migrants' desire to travel to foreign
countries

ขณะอยู่ในประเทศพม่า ร้อยละ 25.4 ของกลุ่มเป้าหมายเคยถูกบังคับใช้แรงงาน ร้อยละ 23.2 มีปัญหาทางเศรษฐกิจ ร้อยละ 3.1 ถูกบังคับให้ออกจากถิ่นที่อยู่ ร้อยละ 2 กลัวผลกระทบทางการเมือง ร้อยละ 1.3 ประสบภัยธรรมชาติ และร้อยละ 43.8 มีมากกว่า 1 ปัญหา ร้อยละ 0.5 ประสบภัยจากการสู้รบ ร้อยละ 0.3 ถูกกีดกันทางศาสนา

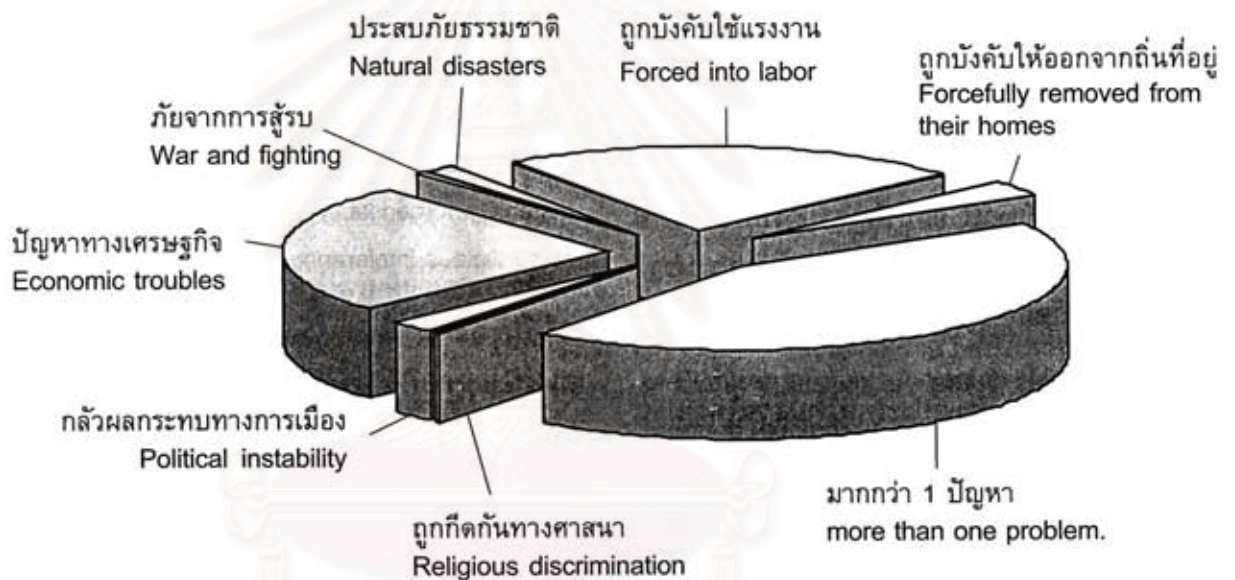
While in Burma, 25.4% of the respondents were forced into labor. 23.2% faced economic troubles, 3.1% were forcefully removed from their homes, 2% feared political instability, 1.3% faced natural disasters, 0.5% faced war and fighting, 0.3% faced religious discrimination, and 43.8% faced more than one problem.

แผนภูมิ 4.42

ปัญหาที่กลุ่มเป้าหมายต้องเผชิญขณะอยู่ในประเทศพม่า

Graph 4.42

Problems that the Survey Group Faced in Myanmar

ส่วนรายได้ขั้นต่ำในพม่า ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 69.7 ระบุว่าต่ำกว่า 20 บาท ร้อยละ 20.4 ตอบว่าอยู่ระหว่าง 20-50 บาท ร้อยละ 6.1 ตอบว่าไม่มีค่าตอบแทน ขณะที่ร้อยละ 0.5 ตอบว่าได้มากกว่าวันละ 80 บาท

Data from the survey reveals that up to 69.7% of the survey group received lower than 20 Baht in minimal wages. 20.4% received between 20-50 Baht while 6.1% did not receive any wages. Only 0.5% received wages higher than 80 Baht.

การสำรวจสถานการณ์การย้ายถิ่น การต่อลง และการค้ามนุษย์ในกลุ่มแรงงานต่างชาติในจังหวัดระนอง โดยการเก็บข้อมูลแรงงาน(พม่า) จำนวน 393 คน ซึ่งมีภูมิลำเนาจากหลายเชื้อชาติและมาจากพื้นที่ทุกภาคของพม่าสามารถสรุปสถานการณ์ของแรงงานได้ดังนี้

☉ ความต้องการทางเศรษฐกิจ รายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นเหตุผลหลักของแรงงานที่มาทำงานในประเทศไทย ในประเทศพม่ายังมีงานแต่รายได้ที่ต่ำกว่ามาก โดยมีไม่ถึงร้อยละ 1 (0.5%) ที่มีรายได้สูงกว่าวันละ 80 บาท นอกนั้นมีรายได้ต่ำกว่าวันละ 50 บาท ซึ่งรวมทั้งผู้ที่ทำงานโดยไม่ได้ค่าแรงด้วย (6.1%) และยังประสบปัญหาการหางานยากในประเทศพม่า ปัจจัยอื่นที่เป็นสาเหตุให้มาทำงาน ยังมีปัญหาการถูกบังคับใช้แรงงาน ปัญหาการเมือง การสู้รบ ภัยธรรมชาติ และการถูกกีดกันทางศาสนา

☉ การเข้ามาประเทศไทยส่วนใหญ่ผ่านพรมแดน โดยใช้บัตรผ่านแดน แม้จำนวนมากกว่าครึ่งไม่มีเอกสาร และส่วนมากเคยทำงานที่ชายแดนระยะหนึ่งก่อนมาที่จังหวัดระนอง นอกจากบางส่วนที่ข้ามมาจังหวัดระนองโดยตรง หนึ่งในสามเข้ามาตามลำพังโดยไม่ต้องมีคนช่วย และหางานด้วยตนเอง ส่วนหนึ่งได้เพื่อนช่วยติดต่องานให้ แต่ยังมีส่วนหนึ่งที่ยังอาศัยนายหน้าทั้งการพาเข้ามาประเทศไทยและการติดต่องาน โดยเสียค่าใช้จ่ายเป็นเงินล่วงหน้า หรือหักจากค่าจ้างที่นายหน้าจ่ายค่านายหน้าไปก่อน ส่วนใหญ่ไม่เคยมีครอบครัว หรือญาติมาทำงานในประเทศไทยตัดสินใจมาทำงานด้วยตัวเอง มีบางส่วนครอบครัวหรือคู่ครอง เพื่อนช่วยตัดสินใจให้

Exploration and study into Cross Border migration and Human Trafficking in Ranong was done through 393 Burmese migrant workers from various ethnic groups and provinces. It can be concluded as follow:

☉ Economic needs, good wages, and a high standard of living are the main factors of Burmese migration to Thailand. Although there is work in Burma, wages are low, and only 0.5% of the migrant workers received wages higher than 80 Baht. Furthermore, up to 6.1% of the migrant workers do not receive any payment for their work. Other reasons for migration include political instability, forced labor, fighting, natural disasters, and religious intolerance.

☉ Migrants' Entered Thailand through an immigration checkpoint by using temporary border passes. However, more than half of the migrant workers did not have any documents. A large majority of the migrant workers work at border areas first before arriving at Ranong. One third entered Thailand alone and find their own jobs while some receive help from friends. But some still depend on brokers for their entry and employment in Thailand. For the most part, migrants never had family members who have worked in Thailand before. Some of those participating in survey came into Thailand because of their spouse or friends.

๕ การทำงานในปัจจุบัน มีเพียงหนึ่งในสามที่จดทะเบียน อาชีพที่ส่วนใหญ่เป็นงานใช้แรงงานในกิจการประมง ต่อเนื่องประมง กรรมกร มีส่วนหนึ่งที่อยู่ในภาคบริการเป็นงานบ้านและการขายบริการ แม้ว่าภูมิหลังของแรงงานมีส่วนหนึ่งที่จบการศึกษาถึงขั้นอุดมศึกษา สองในสามรู้สึกพอใจในงานที่ทำ สอดคล้องกับระยะเวลาที่อยู่ในระนอง เพราะสองในสามอยู่นานกว่า 3 ปีขึ้นไป และแม้รายได้ที่ได้รับแม้ต่ำกว่าแรงงานไทยมาก แต่เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ในประเทศพม่าที่ต่ำมาก แรงงานส่วนใหญ่จึงพอใจรายได้ที่ได้รับในประเทศไทย

๖ แรงงานส่วนใหญ่ยังมีการติดต่อกับครอบครัวในประเทศพม่า และคิดจะกลับไปหลังจากเก็บเงินได้ตามต้องการ แต่มีแรงงานเกือบครึ่งหนึ่งที่ไม่มีเงินออม

๗ ข้อมูลที่ได้ถ้าสรุปตามนิยามขององค์การสหประชาชาติ (UN definition) อาจสรุปได้ว่าแรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกล่อลวง หรือกระทำรุนแรงโดยตรงทั้งระหว่างการเดินทางหรือในการทำงาน ปัจจุบัน แต่ขณะเดียวกันหากพิจารณาในรายละเอียด และข้อเท็จจริงแล้วกลับพบว่า แม้แรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์โดยตรง แต่ก็ไม่เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับงานที่จะเข้ามาทำ หรือไม่ได้ตระหนักถึงสภาพความยากลำบากของงานที่ต้องมาทำ จึงอาจนับได้ว่าถูกหลอกลวงเกี่ยวกับสภาพ และสถานการณ์ในการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่า มีแรงงานส่วนหนึ่งที่อยู่ในภาคบริการที่ถูกบังคับใช้แรงงาน ถูกขาย และถูกหลอกลวงให้ต้องมาทำงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน โดยถูกส่งละเมิดทางเพศ ถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ และถูกเอาเปรียบเรื่องค่าแรง

๘ Presently, only one third of the migrant workers are registered. The majority of them work in the Fishing industry, physical labor, and housekeeping, even though some have received higher education. Two-third of those surveyed are satisfied with their current occupations, coinciding with the two-thirds who are in Thailand for more than 3 years. Even though Burmese migrant workers receive much lower wages than Thai migrant workers, they are still satisfied since these wages are higher than what they received back home.

๙ Most of the migrants establish contact with their homes and wish to return when they have saved up enough money. Nonetheless, half of the migrants do not have savings.

๑๐ According to the data and the UN definition of trafficking, we can say that the majority of Burmese migrant workers in Ranong are not being deceived or abused in their present occupation or transit into Thailand. On the other hand, consideration of the details reveals that even though the majority are not victims of human trafficking, they did not receive proper information regarding their occupations, job conditions, and the difficulties of living in Thailand. That is to say, Burmese workers are, in a way, being deceived. Also, a portion of the migrant workers have been abused, forced, or sold into their present condition. They are sexually abused, forced into prostitution, and cheated of their wages.

ดังนั้นสรุปได้ว่าแรงงานในจังหวัดระนอง บางส่วนยังคงเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวง ถูกบังคับ ใช้งาน และต้องเผชิญกับความรุนแรงระหว่าง การทำงาน ส่วนที่ไม่ได้ถูกบังคับโดยตรงก็ไม่เคย ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานหรือสถานการณ์ที่ ต้องเผชิญเมื่อมาทำงานในประเทศไทย เข้าข่ายการ ถูกล่อลวงเกี่ยวกับสภาพการทำงาน เป็นการเอาเปรียบ เอาเปรียบ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน และยังมีบาง ส่วนที่ยังต้องพึ่งพิงและเสียประโยชน์ให้นายหน้า ทั้ง จากการเดินทางหรือการข้ามพรมแดนตามลำพัง และเมื่อเข้ามาอยู่ในประเทศไทยแล้วส่วนใหญ่ยังคง อยู่ในความเสี่ยงต่อการถูกเอาเปรียบได้ เพราะอยู่ในสถานภาพที่เป็นแรงงานเถื่อนไม่ได้จดทะเบียน ถูกกดค่าแรง ไม่มีที่ปรึกษาเมื่อประสบ ปัญหา ซึ่งจำเป็นต้องมีการป้องกันไม่ให้ถูกล่อลวง หรือเอาเปรียบ หรือตกอยู่ในสถานการณ์ รุนแรงเพิ่มขึ้น โดยกระทำได้ตั้งแต่ต้นทาง และ ปลายทาง เพราะแรงงานส่วนหนึ่งมีการติดต่อกัน และยังมี การติดต่อกับครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ

Therefore, we can conclude that a portion of the migrant workers in Ranong fall prey to deception and forced labor, and face violence while working. On the other hand, those who were not forced into labor did not receive proper information concerning their jobs or job conditions in Thailand. In other words, Burmese migrants were under deception about working conditions, and are taken advantage of. Many also fall prey to brokers while traveling into Thailand. While in Thailand, illegal migrants are taken advantage of, since they have no position to barter for what would be their rights.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล 3 พื้นที่ (แม่สาย แม่สอด ระนอง)

Analysis and Comparison of the 3 Areas
(Mae Sai, Mae Sot, and Ranong)

5.1

ข้อมูลประชากร

กลุ่มเป้าหมายใน 3 พื้นที่ อยู่ในช่วงวัยทำงานที่ใกล้เคียงกัน คืออายุระหว่าง 19- 25 ปี และ 26 ปีขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ ที่แตกต่างกัน คือสัดส่วนหญิงชาย สัดส่วนชายในพื้นที่แม่สายมีมากกว่าหญิงเล็กน้อยคิดเป็นร้อยละ 17.4 :16.1 ในระนองสัดส่วนชายมากกว่าหญิงสองเท่า คือ 22.8 :10.5 ขณะที่ในแม่สอดชายน้อยกว่าหญิงคิดเป็นร้อยละ 15.9 : 17.3

แสดงอยู่ที่ 5.1

อายุแรงงานใน 3 พื้นที่

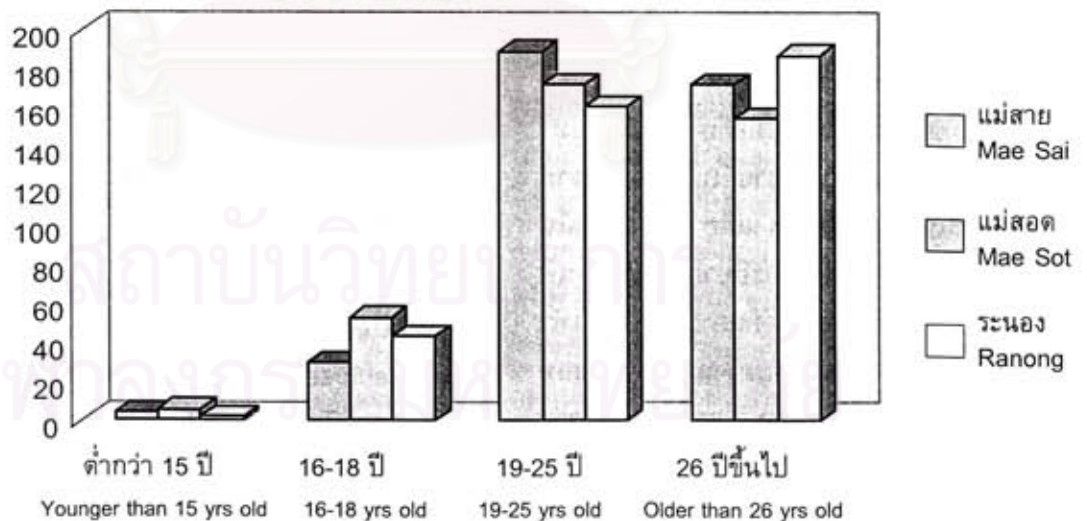
5.1

Demographical Information

Of all survey groups in three areas, those aged between 19 and 25 rank highest in numbers. Those older than 26 are second largest group. The biggest difference between these three areas is the ratio of men to women. In Mae Sai, women outnumber the men (17.4 to 16.1). In Ranong, the number of men is nearly double that of women, that is, 22.8 to 10.5. In Mae Sot, the women outnumber the men (17.3 to 15.9).

Graph 5.1

Ages of migrant migrant workers in 3 areas

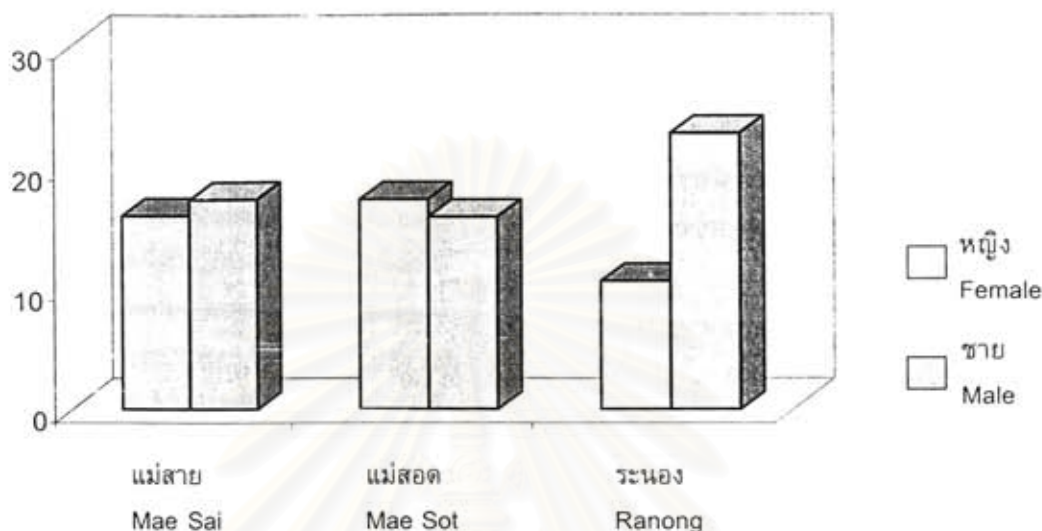

แผนภูมิที่ 5.2

สัดส่วนแรงงานหญิง-ชายใน 3 พื้นที่

Graph 5.2

Ratio of Male to Female Migrants

แรงงานในพื้นที่แม่สอดเป็นเชื้อชาติพม่ามากที่สุด ในพื้นที่ระนองเป็นเชื้อชาติ Dawei และเชื้อชาติพม่า ส่วนในแม่สายเป็นกลุ่มที่มาจากเชื้อชาติไท (Shan) มากที่สุด และมีแรงงานจากหลากหลายเชื้อชาติรวมทั้งชาวเขาเผ่าต่าง ๆ มากกว่าพื้นที่อื่น ภูมิสำเนาเดิมของแรงงานในแม่สาย ส่วนใหญ่มาจากรัฐฉานแสดงว่าแรงงานที่มาอยู่ในแม่สายมาจากพื้นที่ชายแดนเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับแรงงานในระนองที่มาจากมณฑลตะนาวสีมากที่สุด ส่วนที่แม่สอดกลับมาจากรัฐมอญมากที่สุด มากเป็น 3 เท่าของแรงงานที่มาจากรัฐกะเหรี่ยงซึ่งแสดงว่าแม่สอดเป็นจุดที่รองรับคนจากพื้นที่ต่าง ๆ ของพม่ามากกว่าคนที่มาจากพื้นที่ชายแดน

Most migrant workers in Mae Sot are ethnic Burmese. In Ranong, the majorities are the Burmese and the Dawei. In Mae Sai, migrant population consists of the Shan and various other hill tribes. Also, most migrant workers in Mae Sai are from the Shan State, indicating that the migrants in Mae Sai came from the border area. In Ranong, most migrant workers are from the Tanintharyi province, while in Mae Sot, most migrant workers are from the Mon State. In fact, migrants in Mae Sot that came from the Mon State are three times more than those from the Karen state. This shows that Mae Sot is a central location for Burmese migrant workers, not just the Burmese who live along the border.

ตารางที่ 5.1
เชื้อชาติ แรงงานใน 3 พื้นที่

Table 5.1
Ethnicity of migrants in 3 areas

เชื้อชาติ Ethnicity	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae ot	ระนอง Ranong	รวม Total
พม่า Burmese	6.5%	21.6%	12.3%	40.4 %
ไทใหญ่ (ฉาน) Shan	20.6%	0.8%	0.1%	21.6%
ทวาย Dawei	-	0.5%	12.7%	13.2%
มอญ Mon	-	5.0%	5.6%	10.6%
กะเหรี่ยง Karen	0.3%	3.0%	0.9%	4.7%
ยะไข่ Rakhine	1.4 %	1.0%	1.2%	3.6%
ชาวเขาเผ่าต่างๆ (อาข่า ละหู่ ชิน) Hill tribes (Aka, Lahu, Chin)	2.7%	0.3%	0.4%	3.5%
จีน Chinese	1.0 %	-	-	1.0%
อินเดีย India	0.2%	0.3%	0.1 %	0.6%
ลาว Lao	0.3%	-	-	0.3%
ว้า Wa	0.3%	-	-	0.3%
ปะโอ Pao	-	0.3%	-	0.3%

ตารางที่ 5.2

ภูมิลำเนาเดิมของแรงงานที่ทำงานใน 3 พื้นที่

Table 5.2

Origin of migrants in 3 areas

ภูมิลำเนา Origin	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
รัฐมอญ Mon State	0.1%	16.1%	7.7%	23.9%
รัฐฉาน Shan State	22.7%	1.0%	-	23.7%
ทะนินตะยี Tanintharyi	-	0.1%	17.4%	17.5%
รัฐกะเหรี่ยง Karen State	0.2%	8.0%	1.0%	9.2%
ย่างกุ้ง Yangon	1.9%	2.3%	3.6%	7.8%
มณฑลพะโค Pegu Province	0.3%	3.5%	0.6%	4.3%
มัณฑะเลย์ Mandalay	3.5%	0.6%	-	4.1%
ยะไข่ Rakhine	1.4%	0.5%	1.1%	3.0%
จีน Chinese	1.9%	-	-	1.9%
อิรวดี Irawadee	-	0.3%	1.0%	1.4%
แมกเวย์ Magwe	0.3%	0.4%	0.5%	1.2%
คะฉิ่น Kachin	0.3%	0.6%	-	0.9%
ลาว Lao	0.3%	-	-	0.3%
ซะไก Sakai	-	-	0.2%	0.2%
คะยา Kayah	-	0.2%	-	0.2%

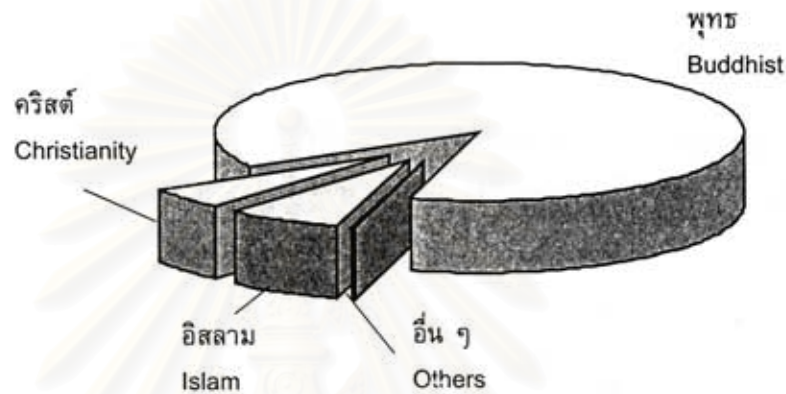
5.2

ศาสนา การศึกษา และขนาดครอบครัว ของแรงงาน

แรงงานทั้ง 3 พื้นที่นับถือศาสนาพุทธ
เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาเป็นศาสนาอิสลาม ซึ่ง
มีมากที่สุดในแม่สอด ศาสนาคริสต์มีมากที่สุด
ในแม่สาย

แผนภูมิที่ 5.3

การนับถือศาสนาของแรงงานใน 3 พื้นที่

5.2

Religion, Education, and Family Structure

The vast majority of Migrant workers in
the 3 areas are Buddhist. Islam is the second
largest group, and Christianity is the third. Most
Islamic are in Mae Sot, while Christians are in
Mae Sai.

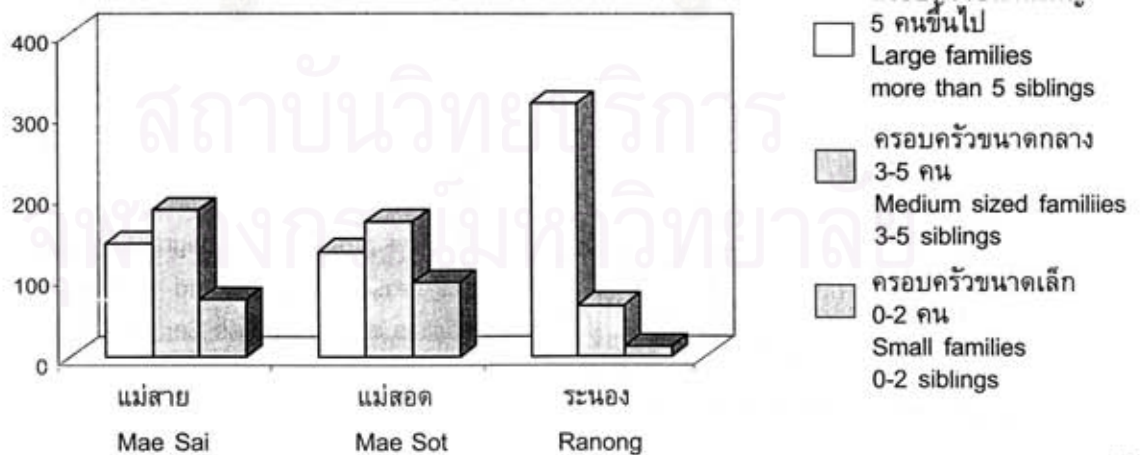
Graph 5.3

Religion of migrants' in 3 areas

แรงงานในระนองมาจากครอบครัวขนาดใหญ่
มากกว่าอีก 2 พื้นที่ ในขณะที่ผู้มาจากครอบครัว
ขนาดกลางในแม่สอดมีมากกว่าพื้นที่อื่น ส่วนใน
แม่สายกลุ่มครอบครัวขนาดเล็กมีมากกว่าอีก 2 พื้นที่

แผนภูมิที่ 5.4

ขนาดครอบครัวของแรงงานใน 3 พื้นที่

Migrant workers in Ranong come from
larger families than the other 2 areas, while Mae
Sot has the largest proportion of migrant workers
from middle-sized families. In Mae Sai, the amount
of small families outnumber the other 2 areas.

Graph 5.4

Family Size of migrants in 3 areas

ในพื้นที่ระนองมีแรงงานที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับต้นจนถึงระดับอุดมศึกษามากกว่าพื้นที่อื่น รองลงมาเป็นพื้นที่แม่สอด ขณะที่แม่สอดมีแรงงานที่จบการศึกษาขั้นต้นมากกว่าอีก 2 พื้นที่ รองลงมาเป็นแรงงานในแม่สาย และแรงงานส่วนหนึ่งในแม่สอดไม่ได้ศึกษาเล่าเรียน โดยรวมแล้วใน 3 พื้นที่ มีผู้ได้รับการศึกษา 5-8 ปีมากที่สุด รองลงมาเป็นการศึกษาขั้นต้น 1-4 ปี มัธยมศึกษา 9-10 ปี อุดมศึกษา (สูงกว่า 10 ปี) และไม่ได้เข้าศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 5.3

การศึกษาของแรงงาน

ระยะเวลาที่ศึกษา Years of education	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
ไม่เคยเข้าศึกษา None	-	27.3%	-	27.3%
1-4 1-4 yrs	10.3%	15.0%	9.2%	34.5%
5-8 5-8 yrs	9.3%	12.2%	17.3%	38.9%
9-10 9-10 yrs	3.9%	8.1%	6.4%	18.4%
10 ปีขึ้นไป More than 10 yrs	2.1%	2.2%	3.8%	8.2%

5.3

การข้ามพรมแดน และขั้นตอนการย้ายถิ่น การจดทะเบียน

สัดส่วนผู้ข้ามพรมแดนทั้ง 3 พื้นที่โดยไม่ผ่านด่านคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.1 โดยในพื้นที่แม่สายมีผู้ไม่ผ่านด่านเป็นสัดส่วนมากที่สุดใน 3 พื้นที่ รองลงมาคือแม่สอดและสัดส่วนผู้ที่ไม่ผ่านด่านน้อย

Migrant workers in Ranong have education ranging from middle school to university level, while Mae Sot ranks in second. Mae Sot has more migrant workers with basic education, Mae Sai ranks second, while some migrant workers in Mae Sot have never received any education. All in all, migrant workers with 5 to 8 years of education are the most numerous. Those with 1 to 4 years is next, those with 9 to 10 years, those with more than 10 years of education, and those without education follow respectively.

Table 5.3

Education of migrant migrant workers

5.3

Border Crossing, Methods, and Registration

The proportion of migrant workers who did not cross into Thailand through border checkpoints is 23.1%; Mae Sai has the greatest

ที่สุดคือพื้นที่ระนอง ขณะที่พื้นที่ระนองมีผู้ข้ามพรมแดนโดยผ่านด่านมากที่สุด แม่สายและแม่สอดรองลงมาในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

number, next is Mae Sot, while Ranong has the least.

ตารางที่ 5.4

ผู้ข้ามพรมแดนโดยผ่านด่านและไม่ผ่านด่านใน 3 พื้นที่

Table 5.4

Migrants' Entries to Thailand with or without Traveling Documents

การผ่านพรมแดน Type of entries	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
ผ่านด่าน Through immigration checkpoint	23.6%	23.5%	29.8%	76.9%
ไม่ผ่านด่าน Not Through immigration checkpoint	10.1%	9%	4%	23.1%

การข้ามพรมแดนโดยไม่มีเอกสารในพื้นที่ระนองมีมากที่สุดมากกว่าพื้นที่อื่น ขณะที่แม่สอดใช้ใบผ่านแดนชั่วคราว (1 วัน 7 วัน 15 วัน) มากที่สุด เช่นเดียวกับพื้นที่แม่สาย

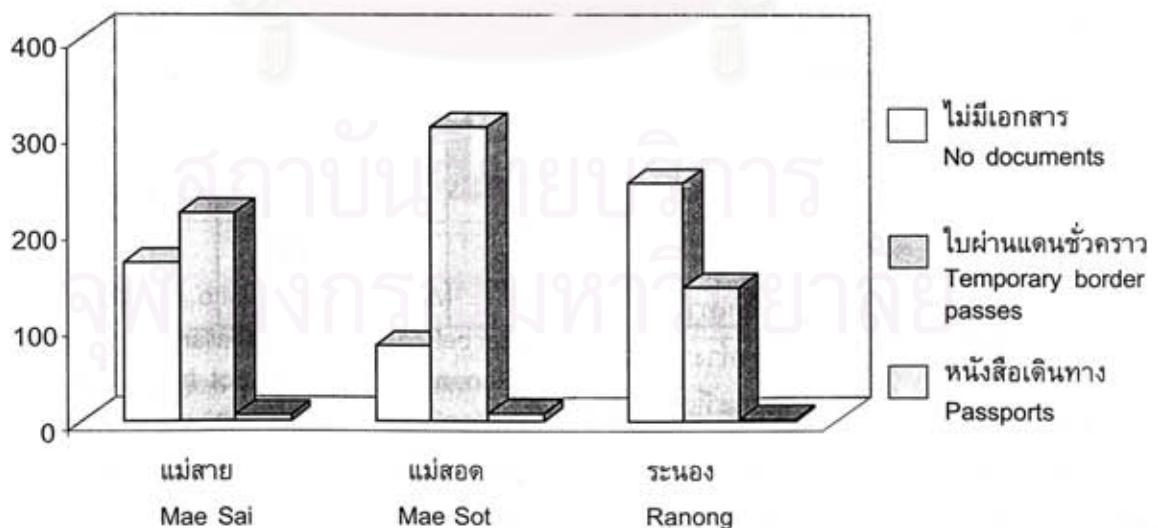
However, Ranong accounts for the largest number of immigrants without proper documents, while Mae Sot accounts for the largest number of migrant workers in Thailand with temporary passes (of 1, 7, 15 days length). It is the same with Mae Sai.

วงกลมที่ 5.5

เอกสารที่ใช้ข้ามพรมแดน

Graph 5.5

Traveling Documents used to enter Thailand

แรงงานที่เดินทางเข้ามาทำงานตามลำพังมีสัดส่วนสูงสุดในพื้นที่แม่สอด ขณะที่ระนองเป็นกลุ่มที่เดินทางพร้อมเพื่อน และแม่สายเป็นกลุ่มที่เดินทางพร้อมสมาชิกครอบครัว อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้เดินทางพร้อมนายหน้าใน 3 พื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 7.5

The number of migrant workers in Thailand alone is highest in Mae Sot, while Ranong houses the greatest number of migrant workers who traveled with friends, and Mae Sai has the highest number of migrant workers who traveled with family. Also, in all the three areas, those in Thailand thanks to brokers account for 7.5%.

ตารางที่ 5.5

ผู้ช่วยเหลือแรงงานในการข้ามพรมแดน

Migrants' Assistance in Crossing the Border

ผู้ร่วมเดินทาง Co-travelers	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
เดินทางลำพัง By themselves	9.7%	14.1%	11.9%	35.8 %
เดินทางพร้อมสมาชิกครอบครัว With family members	9.5%	8.9%	6.3%	24.6%
เดินทางพร้อมเพื่อน With friends	6.9%	5.7%	10.3%	22.9%
เดินทางเป็นกลุ่ม As a group	5.2%	2.3%	1.4%	8.8%
เดินทางลำพังกับนายหน้า Individually with the broker	1.4%	1.8%	1.9%	5.2%
เดินทางเป็นกลุ่มพร้อมกับนายหน้า As a group with the broker	0.7%	0.7%	0.9%	2.3%
เดินทางพร้อมนายจ้าง With employers	0.1%	-	0.3%	0.4%

แรงงานที่เดินทางจากหมู่บ้านต้นทาง ข้ามพรมแดนแล้วทำงานที่ชายแดนก่อนมาทำงานในที่ปัจจุบันมีมากที่สุดในจังหวัดระนอง ในขณะที่แรงงานในแม่สอดส่วนใหญ่มาจากต้นทางตรงมาทำงานที่แม่สอด ส่วนในแม่สายมีทั้ง 2 ลักษณะใกล้เคียงกัน

Migrant workers who first work at the border before coming into Thailand are most found in Ranong. While Mae Sot has the greatest number of migrant workers who come directly from Burma, and Mae Sai has about an equal number of these two groups.

แรงงานที่เดินทางเข้ามาทำงานตามลำพังมีสัดส่วนสูงสุดในพื้นที่แม่สอด ขณะที่ระนองเป็นกลุ่มที่เดินทางพร้อมเพื่อน และแม่สายเป็นกลุ่มที่เดินทางพร้อมสมาชิกครอบครัว อย่างไรก็ตามก็ยังมีผู้เดินทางพร้อมนายหน้าใน 3 พื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 7.5

The number of migrant workers in Thailand alone is highest in Mae Sot, while Ranong houses the greatest number of migrant workers who traveled with friends, and Mae Sai has the highest number of migrant workers who traveled with family. Also, in all the three areas, those in Thailand thanks to brokers account for 7.5%.

ตารางที่ 5.5

ผู้ช่วยเหลือแรงงานในการข้ามพรมแดน

Table 5.5

Migrants' Assistance in Crossing the Border

ผู้ร่วมเดินทาง Co-travelers	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
เดินทางลำพัง By themselves	9.7%	14.1%	11.9%	35.8 %
เดินทางพร้อมสมาชิกครอบครัว With family members	9.5%	8.9%	6.3%	24.6%
เดินทางพร้อมเพื่อน With friends	6.9%	5.7%	10.3%	22.9%
เดินทางเป็นกลุ่ม As a group	5.2%	2.3%	1.4%	8.8%
เดินทางลำพังกับนายหน้า Individually with the broker	1.4%	1.8%	1.9%	5.2%
เดินทางเป็นกลุ่มพร้อมกับนายหน้า As a group with the broker	0.7%	0.7%	0.9%	2.3%
เดินทางพร้อมนายจ้าง With employers	0.1%	-	0.3%	0.4%

แรงงานที่เดินทางจากหมู่บ้านต้นทาง ข้ามพรมแดนแล้วทำงานที่ชายแดนก่อนมาทำงานในที่ปัจจุบันมีมากที่สุด ในจังหวัดระนอง ในขณะที่แรงงานในแม่สอดส่วนใหญ่มาจากต้นทางตรงมาทำงานที่แม่สอด ส่วนในแม่สายมีทั้ง 2 ลักษณะใกล้เคียงกัน

Migrant workers who first work at the border before coming into Thailand are most found in Ranong. While Mae Sot has the greatest number of migrant workers who come directly from Burma, and Mae Sai has about an equal number of these two groups.

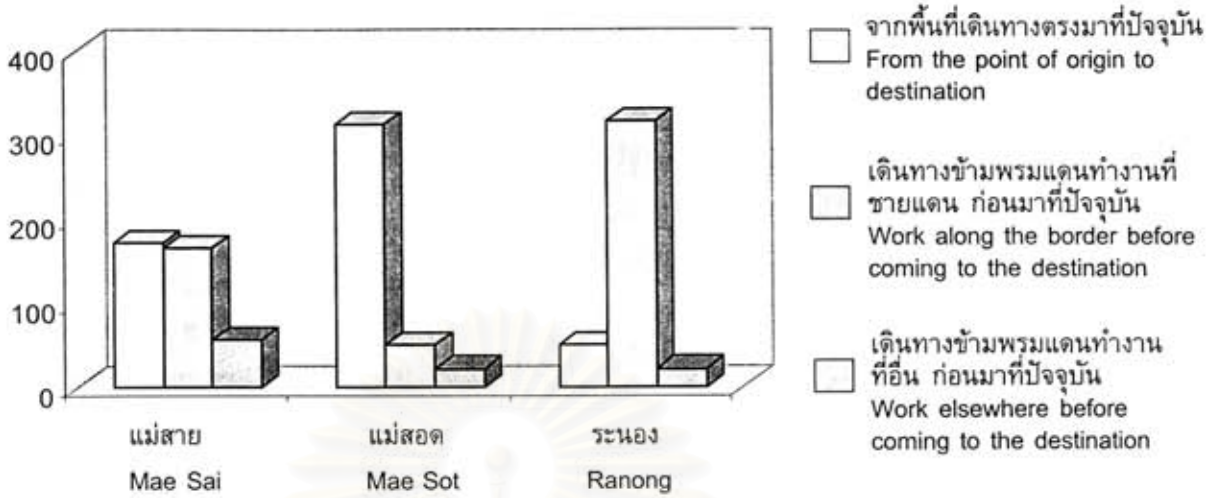

แผนภูมิที่ 5.6

ขั้นตอนการเดินทางของแรงงาน

Graph 5.6

Patterns of migration

สำหรับการจดทะเบียนแรงงาน พบว่าในพื้นที่แม่สอดมีมากกว่าอีก 2 พื้นที่ ขณะที่แม่สายมีผู้จดทะเบียนเพียงร้อยละหนึ่งในสาม ใกล้เคียงกับพื้นที่ระนอง

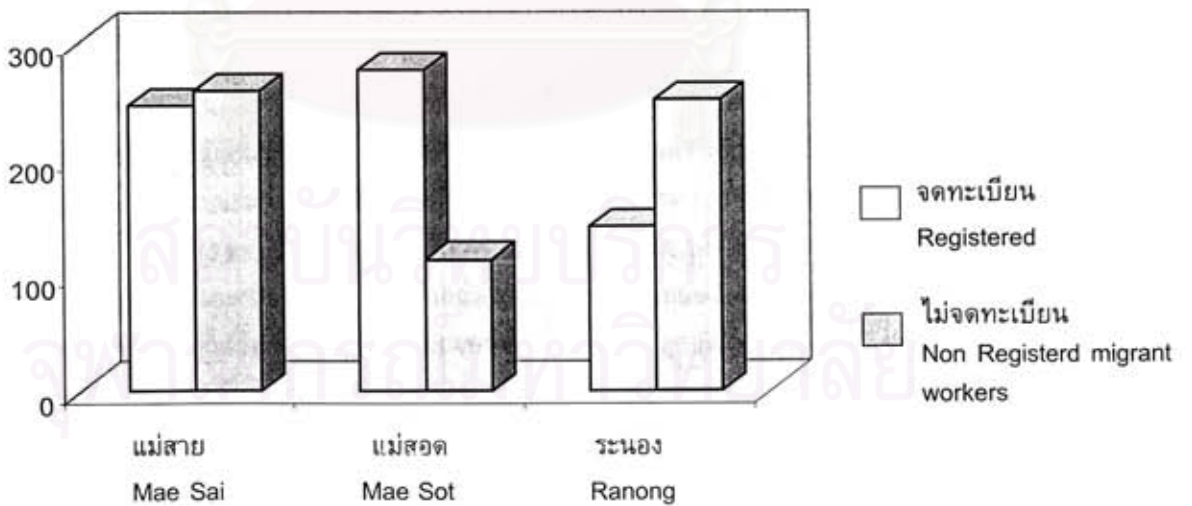
On registration, Mae Sot has more registered workers than the 2 areas, while Mae Sai only has one in three registered workers, which is near Ranong.

แผนภูมิที่ 5.7

แรงงานจดทะเบียนและไม่จดทะเบียน

Graph 5.7

Register/Non-registered Migrant workers

5.4

อาชีพ

แรงงานใน 3 พื้นที่ทำงานอยู่ในอาชีพหลากหลายแตกต่างกันไปตามพื้นที่ โดยในพื้นที่ระนองเป็นอาชีพประมงมากที่สุด ส่วนในแม่สายเป็นอาชีพรับจ้างทั่วไปใกล้เคียงกับแรงงานในภาคเกษตรและโรงงาน ขณะที่แม่สอดเป็นแรงงานในโรงงานมากที่สุด และยังมีผู้ขายบริการในสถานบันเทิงใน 3 พื้นที่ถึงร้อยละ 9.5

แรงงานเหล่านี้มาจากภูมิหลังอาชีพ(ในพม่า) ต่าง ๆ กัน มีทั้งที่ว่างงาน นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ ค้าขาย เกษตรกร และกรรมกรไร้ฝีมือ

ตารางที่ 3.6

อาชีพของแรงงานในปัจจุบัน และในประเทศพม่า

5.4

Occupation

Migrant workers in the 3 areas occupy different jobs with fishermen are most abundant in Ranong. While in Mae Sai, most are general migrant workers. Most in Mae Sot work in factories. The total of Sex workers in the entertainment venues is 9.5%.

Migrant workers are from different backgrounds in Burma, such as students, civil servants, retailers, farmers, unskilled migrant workers, and the unemployed.

Table 5.6

Migrants' current occupations and former occupations in Burma

อาชีพ Occupations	แม่สาย Mae Sai		แม่สอด Mae Sot		ระนอง Ranong	
	ในพม่า In Burma	ในปัจจุบัน Current	ในพม่า In Burma	ในปัจจุบัน Current	ในพม่า In Burma	ในปัจจุบัน Current
รับราชการ Government officials	0.4%	-	0.8%	-	1.5%	-
ค้าขาย โรงงาน Trade, factories	0.7%	8.7%	2.5%	7.5 %	3.4%	12.4%
เกษตรกร Agriculture	20%	8.6%	11.4%	0.3%	5.8%	5.4%
กรรมกรไร้ฝีมือ Unskilled migrant workers	1.8%	-	2.1%	-	9.6%	-
รับจ้างทั่วไป General labor	-	4%	-	5%	-	10.3%
ประมง Fishery	-	0.2%	-	15%	-	0.2%
ขนส่ง Transportation	-	0.6%	-	0.1%	-	0.3%

ตารางที่ 5.6 (ต่อ)
อาชีพของแรงงานในปัจจุบัน และในประเทศ
พม่า

Table 5.6
Migrants' current occupations and former
occupations in Burma

อาชีพ Occupations	แม่สาย Mae Sai		แม่สอด Mae Sot		ระนอง Ranong	
	ในพม่า In Burma	ในปัจจุบัน Current	ในพม่า In Burma	ในปัจจุบัน Current	ในพม่า In Burma	ในปัจจุบัน Current
รับใช้ในบ้าน ร้านค้า Maids in houses, shops	-	7%	-	1.8%	-	1.0%
บริการในสถานบันเทิง Service providers in entertainment venues	-	4.4%	-	3.3%	-	1.8%
ช่างไม้ Carpenters	-	0.1%	-	-	-	0.7%
นักเรียน ว่างาน Students, unemployed	7.1%	-	9.7%	0.2%	11.0%	0.6%
อื่นๆ Others	3.6%	-	5.8%	-	2.4%	-

* จำนวนรวมในประเทศพม่า 1,166 คน

*Total amount of migrant workers in Burma 1,166

* จำนวนรวมในประเทศไทย 1,174 คน

* Total in Thailand 1,174

5.5

การติดต่อครอบครัว

แรงงานใน 3 พื้นที่ยังมีการติดต่อกับครอบครัว จำนวนร้อยละ 35.4 ติดต่อกับครอบครัวแต่ไม่สม่ำเสมอ โดยในระนองมีกลุ่มนี้มากที่สุด รองลงมาเป็นพื้นที่แม่สอด อีกร้อยละ 35.4 ติดต่อกับครอบครัวสม่ำเสมอทุกเดือน หรืออย่างน้อยปีละ 1-3 ครั้ง แต่มีถึงร้อยละ 23.9 ที่ไม่เคยติดต่อกับครอบครัวเลย กลุ่มนี้มีมากที่สุดในพื้นที่แม่สาย รองลงมาเป็นระนอง

5.5

Contact with Family

35.4% of the migrant workers in the 3 areas contact their families. Irregular contact with family is most prevalent in Ranong. In second place is Mae Sot. Another 35.4% contact their families every month, or at least 1-3 times per year. But up to 23.9% do not contact their families. They are most prevalent in Mae Sai and Ranong.

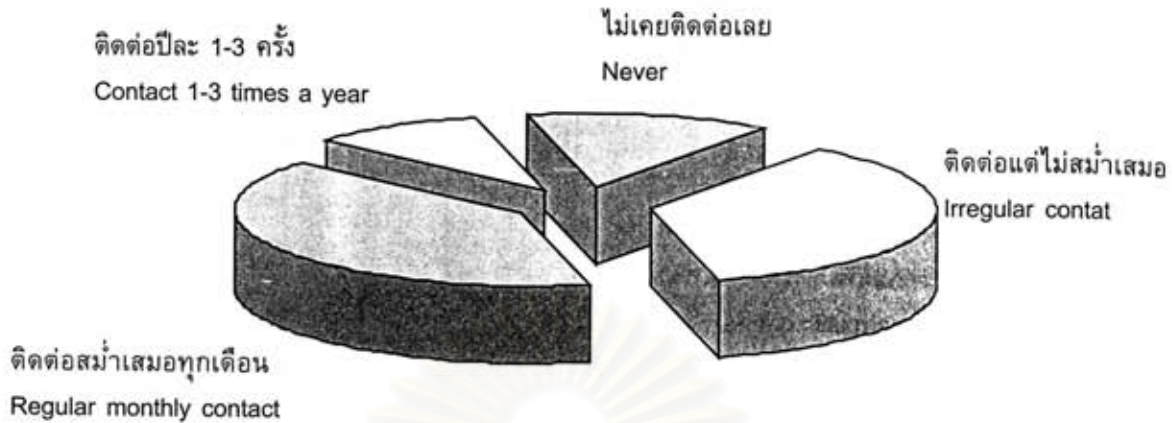

แผนภูมิที่ 5.8

การติดต่อกับครอบครัวของแรงงานใน 3 พื้นที่

Graph 5.8

Migrant workers' Contact with Family

5.6

การล่อลวง และการเอาเปรียบแรงงาน

5.6

Deception and Exploitation of Migrant Workers

5.6.1 การเอาเปรียบแรงงานพม่า

แรงงานพม่าที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากแม่สาย 395 คน, แม่สอด 399 คน และระนอง 393 คน รวม 1187 คน ผู้ตอบร้อยละ 87.9 ตอบว่าไม่ได้ถูกเอาเปรียบ มีเพียงประมาณร้อยละ 12 ที่ถูกเอาเปรียบ ส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ (ร้อยละ 5.3) ถูกเอาเปรียบโดยการบังคับให้เป็นโสเภณี อีกร้อยละ 3.9 ถูกเอาเปรียบโดยการบังคับให้ทำงานหรือให้บริการฟรี อีกร้อยละ 1.2 ถูกเอาเปรียบเป็นแรงงานทาส และร้อยละ 1 ถูกเอาเปรียบทางเพศ เป็นที่น่าสนใจว่ามีผู้ตอบที่ระบุว่าถูกเอาเปรียบในรูปของการต้องหลบหนีจากการบีบบังคับทางการเมืองน้อยมาก (0.7%) เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ทั้งสามตำแหน่ง ได้พบว่าแรงงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากแม่สาย ถูกเอาเปรียบน้อยกว่าอีกสองพื้นที่เล็กน้อย แต่ในกลุ่มที่ถูกเอาเปรียบพื้นที่แม่สอดมีผู้ถูกเอาเปรียบจากการเป็นโสเภณี และเป็นแรงงานทาสน้อยกว่าอีกสองพื้นที่

5.6.1 Exploitation of Burmese Migrant workers

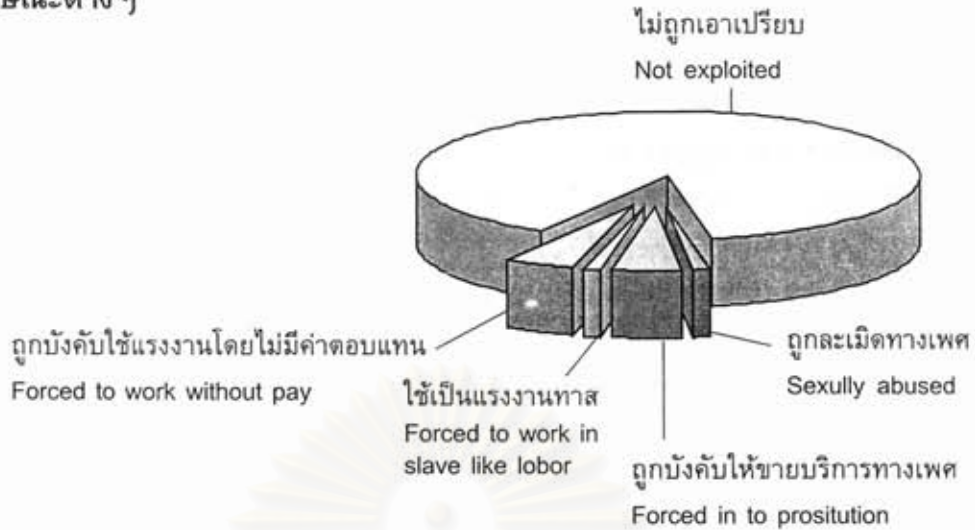
Of the total of 1,187 Burmese migrant workers (395 in Mae Sai, 399 in Mae Sot, and 393 in Ranong), 87.9% said they were not exploited. Only 12% answered that they were exploited 5.3% being forced into prostitution, another 3.9% forced to work for no pay, 1.2% forced into slave work, and 1% sexually abused. It is interesting to note, however, that only 0.7% of the migrant workers faced political difficulties. In comparing the three sites, there was slightly less exploitation of migrant workers in Mae Sai than the other sites. Mae Sot had lesser numbers than the other two sites those exploited through forced prostitution or slave-like labor.

แผนภูมิที่ 5.9

สัดส่วนแรงงานที่ถูกเอารัดเอาเปรียบในลักษณะต่าง ๆ

Graph 5.9

Various forms of exploitation

รายละเอียดของการถูกเอารัดเอาเปรียบแต่ละพื้นที่เป็นดังนี้

The Details

ตารางที่ 5.7

Table 5.7

การถูกเอารัดเอาเปรียบของแรงงานพม่าในรูปแบบต่าง ๆ

The exploitation of Burmese migrants

	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
ไม่มีการเอารัดเอาเปรียบ None	30.0%	29.2%	28.7%	87.9%
บังคับให้ค้าประเวณี Forced into prostitution	3.5%	0.6%	1.2%	5.3%
ถูกละเมิดทางเพศ Sexually assaulted	-	0.8%	0.3%	1.1%
บังคับใช้แรงงาน/บริการไม่ให้ค่าตอบแทน Forced into labor/No pay	0.1%	1.4%	2.4%	3.9%
บังคับใช้งานเยี่ยงทาส/คนใช้ Work like slaves	0.4%	0.3%	0.5%	1.2%
ถูกคุมขัง (ต้องหลบหนี) Imprisoned (and had to escape)	-	0.3%	0.4%	0.7%
รวม Total	33.9%	32.5%	33.6%	100%

จากตารางที่ 5.7 ผู้ย้ายถิ่นถูกเอาเปรียบ โดยการบังคับให้ค้าประเวณีใน 3 พื้นที่มีร้อยละ 5.3 (61 ราย) และที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายมีมากที่สุด คือมีร้อยละ 3.5 (40 ราย) รองลงมาได้แก่ จังหวัดระนอง พบกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 1.2 (14 ราย) และอำเภอแม่สอด จังหวัดตากพบร้อยละ 0.6 (7 ราย) ส่วนการบังคับใช้แรงงาน/บริการเป็นรูปแบบที่พบมากเป็นอันดับ 2 รองจากการค้าประเวณี คือ พบกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 3.9 (45 ราย) และพบมากในจังหวัดระนอง มีถึงร้อยละ 2.4 (28 ราย) รองลงมาได้แก่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตากพบร้อยละ 1.4 (6 ราย) และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายพบเพียงร้อยละ 0.1 (1 ราย) การบังคับใช้แรงงานเยี่ยงทาส มีร้อยละ 1.2 (14 ราย) พบในจังหวัดระนองร้อยละ 0.5 (6 ราย) รองลงมาได้แก่ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ร้อยละ 0.4 (6 ราย) และอำเภอแม่สอด จังหวัดตากพบร้อยละ 0.3 (3 ราย) การถูกคุมขังมีร้อยละ 0.7 พบในจังหวัดระนอง ร้อยละ 0.4 (5 ราย) อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ร้อยละ 0.3 (3 ราย) ไม่พบในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

From Table 5.7 migrant workers forced to engage in the sex trade in the 3 areas account for 5.3% (61 cases). Mae Sai, Chiang Rai has the greatest number with 40 cases, Ranong with 14 cases, and Mae Sot with 7 cases. Other types of forced labor account for 3.9% (45 cases) and is most found in Ranong with 28 cases. Second is Mae Sot with 6 cases, while only 1 case was found in Mae Sai. Migrant workers forced to work like slaves account for a total of 1.2% (14 cases). 6 cases were found in Ranong, 6 in Mae Sai, and 3 cases in Mae Sot. 5 cases of being locked up were found in Ranong, 3 cases in Mae Sai, and none in Mae Sot.

5.6.2 ระดับของการถูกล่อลวง / ค้ำมนุษย์

เมื่อใช้เกณฑ์การถูกล่อลวง 5 ระดับมาวิเคราะห์เปรียบเทียบการล่อลวงในพื้นที่ทั้งสามได้พบข้อค้นพบโดยรวมดังนี้

5.6.2 Levels of Deception and Human Trafficking

By using the principles from the 5 levels of human trafficking in analysis and comparison the conclusions are as follows:

สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5.8

สรุปการล่อลวงแรงงานพม่าในพื้นที่แม่สาย, แม่สอด และระนอง

Table 5.8

Conclusion on Deception in Mae Sai, Mae Sot, and Ranong

	ระดับ 1 ไม่รู้ว่าจะไป	ระดับ 2 ไม่รู้ว่าจะไป ทำงานที่ไหน	ระดับ 3 ได้รับข้อมูลผิดๆ ทำงานอะไร	ระดับ 4 ไม่รู้เงื่อนไข เกี่ยวกับงาน	ระดับ 5 ไม่รู้สภาพการทำงาน ยากลำบากที่จะพบ ในประเทศไทย
	Level 1 Unaware of job location	Level 2 Unaware of job type	Level 3 Misinformed about job	Level 4 Unaware of work conditions	Level 5 Unaware of difficulties in Thailand
รู้มากที่สุด Knowing the most	แม่สาย Mae Sai (9.1%)	แม่สาย Mae Sai (11.9%)	แม่สาย Mae Sai (4.3%)	แม่สาย Mae Sai (9.7%)	-
รู้น้อยที่สุด Knowing the least	ระนอง Ranong (26.4%)	ระนอง Ranong (25.3%)	ระนอง Ranong (29.8%)	ระนอง Ranong (28.0%)	-
เปรียบเทียบ 3 พื้นที่ใน แต่ละระดับ Compared 3 areas in each level	(74.4%)	(72.1%)	(85.6%)	(79.6%)	-

จากตารางข้างบนจะพบว่าพื้นที่แม่สายเป็นพื้นที่ที่มีการล่อลวงแรงงานน้อยกว่าอีก 2 พื้นที่ในทุกระดับของการล่อลวง พื้นที่ระนองเป็นพื้นที่ที่มีการล่อลวงมากกว่าอีก 2 พื้นที่ในทุกระดับของการล่อลวง ข้อค้นพบที่มีทิศทางสอดคล้องกันในทุกระดับช่วยยืนยันว่าปัญหาการล่อลวงของคนงานจากพม่ามีอยู่ในจังหวัดระนองมากกว่าที่อื่น เมื่อพิจารณาข้อมูลการล่อลวงเป็นรายข้อ

ในระดับที่ 1 คือ การให้ข้อมูลว่าจะไปทำงานที่ไหนในประเทศไทย ผู้ตอบจากระนองเพียงร้อยละ 6 รู้ว่าตนจะไปที่ไหน ในขณะที่ร้อยละ 26 ไม่รู้ ส่วนผู้ตอบจากแม่สายร้อยละ 9.1 รู้ว่าตนจะไป

From the Table above, one can say that Mae Sai is the area with the least deception at each of the five levels. Ranong has more deception than the other sites. In considering each level of deception, it is found that deception among Burmese workers is most prevalent in Ranong.

Level 1 Information about work in Thailand. Only 6% of Burmese migrant workers in Ranong knew where they were going, while 26% did not. 9.1% in Mae Sai knew while 23.5% did not. As for Mae Sot, the level of deception is

ทำงาน ที่ไหนและร้อยละ 23.5 ไม่รู้ สำหรับแม่สอด จะอยู่ในระดับกลางระหว่าง 2 พื้นที่ ระนองจึงเป็น พื้นที่ที่มีการล่อลวงโดยไม่บอกคนงานว่าจะไป ทำงานที่ไหนมากที่สุดเมื่อเทียบกับอีก 2 พื้นที่

ในระดับที่ 2 คือการให้ข้อมูลว่าจะไปทำอะไร ข้อมูลก็จะมีลักษณะเช่นเดียวกันนั่นคือ ตอบ ในจังหวัดระนองร้อยละ 6.5 รู้ว่าตนจะไปทำอะไร แต่อีกร้อยละ 25 ไม่รู้ว่าตนจะไปทำงานอะไร และอีก ร้อยละ 0.9 ไม่แน่ใจว่าจะไปทำงานอะไร ส่วนที่ แม่สายที่ผู้รู้ว่าจะไปทำงานอะไรร้อยละ 11.9 และ ไม่รู้ว่าจะทำอะไรร้อยละ 21 กลุ่มตัวอย่างจากระนอง จึงถูกล่อลวงมากกว่าอีก 2 พื้นที่ในแง่ของงานที่คนงานจะต้องไปทำ ในเรื่องงานที่จะทำนี่เป็นที่ทราบดี ว่างานประมง (และต่อเนื่องประมง) เป็นงานยาก ลำบากที่หาแรงงานทำได้ยาก องค์กรแรงงาน ระหว่างประเทศ (ILO) ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการ ทำงานที่เลวร้ายที่สุดสำหรับเด็ก ระนองเป็น พื้นที่ที่มีการทำประมงทะเลอย่างกว้างขวาง การหา คนงานมาทำงานประมงจึงต้องอาศัยวิธีการล่อลวง มากกว่าอาชีพอื่น พื้นที่แม่สอดเป็นอีกจุดหนึ่งที่ผู้ตอบ ถึงร้อยละ 25.3 ไม่รู้ว่าจะมาทำงานอะไร ระดับ การล่อลวงจึงมีรองจากระนองในจำนวนไล่เลี่ยกัน ส่วนหนึ่งอาจเป็นการให้ข้อมูลว่ามาทำงานบริการ เช่น ร้านอาหาร แต่จริง ๆ แล้วต้องมาทำงานบริการ ทางเพศ เป็นต้น

ในระดับที่ 3 การให้ข้อมูลผิด ๆ เกี่ยวกับ งานที่ทำ พบว่ามีมากที่สุดที่ระนอง คือ ร้อยละ 29.8

ในระดับที่ 4 เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ เงื่อนไขการจ้างงาน ผู้ตอบจากระนองร้อยละ 4 รู้ เงื่อนไขการจ้างงาน แต่อีกร้อยละ 28 ไม่รู้เงื่อนไข การจ้างงานที่ตนจะต้องทำส่วนที่แม่สาย ผู้ตอบ ร้อยละ 9.7 รู้เงื่อนไขและร้อยละ 23.5 ไม่รู้เงื่อนไข การจ้างงาน พื้นที่ระนองจึงมีการล่อลวงแรงงานพม่า ในรูปของ การไม่บอกเงื่อนไขการจ้างงานให้คนงาน รู้มากกว่าอีก 2 พื้นที่

between the other two. Therefore, Ranong has the greatest number of first-level deception.

Level 2 Information about occupations in Thailand. Only 6.5% of migrant workers in Ranong knew what occupations awaited them in Thailand, while 25% had no idea and 0.9% were not sure. In Mae Sai, up to 11.9% knew what occupation awaited them in Thailand, while 21% did not. Therefore, migrant workers to Ranong face the most deception in terms of information. As is well known, fishery work (and fisheries-related industries) is a difficult and hazardous occupation for which workers are hard to find. The International Labor Organization (ILO) considers it one of the worst forms of labor for children. Ranong is a major fishing center, and recruiting migrant workers for fisheries work requires more deception than recruiting for other types of work. Mae Sot is also another area with up to 25.3% of the migrant workers uninformed.

Level 3 Giving false information about work. Ranong was found to have the highest number of this form of deception, up to 29.8%.

Level 4 Giving false information on working conditions. Only 4% of migrant workers from Ranong knew their working conditions, but up to 28% did not. While in Mae Sai, 9.7% of the migrant workers knew their working conditions while 23.5% did not. Ranong, therefore, has the greatest number of deception in the form of giving false information on working conditions than the other 2 areas.

สำหรับระดับที่ 5 เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เข้ามาเองโดยไม่รู้สภาพความยากลำบากในประเทศมาก่อน จึงไม่เข้าข่ายการถูกหลอกลวง เพราะไม่มีใครให้ข้อมูลใดๆทั้งสิ้น เมื่อเปรียบเทียบลักษณะการล่อลวงทุกระดับแล้ว จะพบว่าการล่อลวงในระดับของการไม่บอกเงื่อนไขการจ้างงานมีมากที่สุด จากรายละเอียดของการล่อลวงทุกระดับแล้ว พบว่าการล่อลวงที่ปรากฏมากในระดับที่ 1,2,3 และ 4 มีดังนี้

ระดับที่ 1 กรณีที่กลุ่มตัวอย่างได้รับรู้เกี่ยวกับสถานที่ทำงานมาก่อนว่าจะไปทำงานที่ไหน พบว่าส่วนใหญ่ทั้ง 3 พื้นที่มีกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าไม่เคยมีการบอกให้รับรู้เกี่ยวกับการทำงานสูงมาก ได้แก่ ที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีถึงร้อยละ 23.5 อำเภอแม่สอด จังหวัดตากมี 24.5 ราย และจังหวัดระนองมีมากที่สุดถึง 26.4 ราย(ตารางที่ 5.9) โดยรวมแล้วแรงงานถึงร้อยละ 74.4 ถูกล่อลวงในแง่ที่มีเพียงร้อยละ 21.8 ที่ไม่ได้ถูกหลอก ใน 3 พื้นที่ แม่สายถูกหลอกน้อยกว่าอีก 2 พื้นที่

As for Level 5, due to the fact that most migrant workers enter Thailand without being given any prior knowledge, these migrant workers do not fall under the deceived, since no one gave any information. On comparing the conditions and characteristics of every level of deception, we find that deception occurs most in the fourth-level. From consideration of the details of deception of every level of deception found in the first, second, third, and fourth levels as follows:

Level 1 In the case of informing migrant workers on working conditions, a high proportion of respondents in the 3 areas did not receive proper information: Mae Sai with up to 23.5%, Mae Sot 24.5%, and up to 26.4% for Ranong (Table 5.9). In all, 74.4% are deceived in this manner. Only 21.8% were not deceived in the 3 areas, with Mae Sai having the least cases of deception.

ตารางที่ 5.9
แรงงานรู้มาก่อนว่าจะไปทำงานที่ไหน

Migrant workers' awareness regarding job location

	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
ใช่ Yes	9.1%	6.8%	6.0%	21.8%
ไม่ใช่ No	23.5%	24.5%	26.4%	74.4%
ไม่แน่ใจ Not sure	0.8%	2.2%	0.8%	3.8%
รวม Total	33.3%	33.4%	33.2%	100%

ระดับที่ 2 เกี่ยวกับงานที่ทำในประเทศไทย การบอกแรงงานว่าจะไปทำงานอะไรทั้ง 3 พื้นที่ มีน้อย ส่วนใหญ่ไม่บอกแรงงานว่าต้องไปทำงานอะไรที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ไม่บอกแรงงานถึงร้อยละ 21 อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ร้อยละ 25.3 และจังหวัดระนองมีถึงร้อยละ 25.8 (ดูจากตารางที่ 5.10)

Level 2 Information on work in Thailand is told to migrant workers in very few cases. For the most part, migrant workers are not informed about their job prospects. In Mae Sai, up to 21% of the migrant workers are not properly informed, and 21% and 25.3% is Mae Sot and Ranong, respectively (see Table 5.10).

ตารางที่ 5.10

แรงงานรู้มาก่อนว่าไปทำงานอะไร

Table 5.10

Migrant workers' awareness regarding job type

	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
ไม่ตอบ Not answer	—	0.1%	—	0.1%
ใช่ Yes	11.9%	5.8%	6.5%	24.2%
ไม่ใช่ No	21.0%	25.3%	25.8%	72.1%
ไม่แน่ใจ Not sure	0.4%	2.2%	0.9%	3.5%
รวม Total	33.4%	33.4%	33.2%	100%

ระดับที่ 3 แรงงานจาก 3 พื้นที่ที่ได้รับข้อมูลผิด ๆ เกี่ยวกับงานค่อนข้างน้อย รวมแล้วร้อยละ 10.7 อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีผู้ถูกหลอกโดยได้ข้อมูลผิด ๆ มากที่สุดร้อยละ 4.3 รองลงมาได้แก่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตากมีร้อยละ 3.9 และจังหวัดระนองร้อยละ 2.5 (ตารางที่ 5.11)

Level 3 Migrant workers who received false information is a relatively small group. In all, 10.7% are given false information, that is, 4.3% in Mae Sai, 3.9% in Mae Sot, and 2.5% is Ranong (see Table 5.11).

ตารางที่ 5.11
การได้รับข้อมูลผิดผิด ใดๆเกี่ยวกับงาน

Table 5.11
Migrant workers misinformed about the job

	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
ใช่ Yes	4.3%	7.1%	2.5%	10.7%
ไม่ใช่ No	28.1%	26.3%	29.9%	85.6%
ไม่แน่ใจ Not sure	0.8%	1.3%	0.6%	2.8%
ไม่ตอบ Not answer	0.1%	0.7%	0.2%	0.9%
รวม Total	33.1%	33.3%	33.6%	100%

ระดับที่ 4 การรับรู้ถึงเงื่อนไขสภาพการทำงานก่อนเข้าทำงานนั้น พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รู้เกี่ยวกับ สภาพการทำงานมาก่อนสูงมากทั้ง 3 พื้นที่คือ ที่จังหวัดระนองมีสูงถึงร้อยละ 28 รองลงมาได้แก่ อำเภอแม่สอด จังหวัดตากมีร้อยละ 26.1 ราย และอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายมีร้อยละ 23.5 (ตารางที่ 5.12)

Level 4 Foreknowledge on working conditions was found to be very lacking in all 3 areas. That is, in Ranong, up to 28% did not have any knowledge of working conditions, 26.1% in Mae Sot, and 23.5% in Mae Sai. (see Table 5.12).

ตารางที่ 5.12
แรงงานรู้ข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขสภาพการทำงาน

Table 5.12
Migrant workers' wareness about work conditions

	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม Total
ใช่ Yes	9.7%	7.1%	4.1%	20.9%
ไม่ใช่ No	23.5%	26.1%	28.0%	77.6%
ไม่แน่ใจ Not sure	—	—	0.5%	0.5%
ไม่ตอบ Not answer	0.1%	0.4%	0.5%	1.0%
รวม Total	33.3%	33.6%	33.1%	100.0%

5.7

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย

จากปัจจัย 9 ด้านตามกรอบแนวคิดของการวิจัยลงมนุษย์ข้ามชาติ ประกอบด้วยปัญหาความยากจนในครอบครัว, การว่างงาน, การขาดคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะทำงานในประเทศต้นทาง, ค่านิยมบริโภคที่ย่อม, การเป็นที่ยอมรับของครอบครัว, ญาติและเพื่อนบ้าน, ความคาดหวังทางการศึกษาในวัยเด็ก, ประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวหรือครอบครัวแตกแยก, ประสบการณ์ที่เลวร้ายในประเทศต้นทาง และอัตราค่าจ้างในประเทศต้นทาง ได้พบว่าแรงงานจากประเทศพม่ามีปัจจัยที่เอื้อต่อการตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย (แม้จะไม่ถูกหลอกลวง) หลากหลายกันดังปรากฏในตารางที่ 5.13

5.7.1 ปัจจัยด้านความยากจนในครอบครัว

ได้พบว่าแรงงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากระนอง มีปัญหาหนักที่สุดในเรื่องหนี้สิน, การถูกทหารพม่าทารุณและการไม่ได้เรียนหนังสือ พื้นที่แม่สายมีปัญหาที่ดินทำกินมากที่สุด และพื้นที่แม่สอดมีปัญหา เรื่องความอดอยากมากที่สุด โดยรวมแล้วระนอง มีปัญหาความยากจนในครอบครัวหลายด้านเท่าพื้นที่อื่น ปัจจัยด้านความยากจนมีความรุนแรงเป็นลำดับที่ 3 ในปัจจัยทั้ง 9 ตัว ผู้ตอบร้อยละ 80 ระบุว่ามีปัญหาเรื่องการว่างงาน นับเป็นปัจจัยที่มีความรุนแรงเป็นลำดับ 2

5.7.2 ปัจจัยด้านการว่างงานในประเทศพม่า

พื้นที่ระนองมีปัญหาในด้านนี้มากเป็นลำดับ 1 รองลงมา คือ แม่สอดและแม่สาย รวมแล้วมีผู้ตอบร้อยละ 80 ระบุว่ามีปัญหาเรื่องการว่างงาน นับเป็นปัจจัยที่มีความรุนแรงเป็นลำดับ 2

5.7

Factors Involved in Deciding to Come to Thailand

From the 9 factors in human trafficking circles, which are family problems, unemployment, lack of qualification, materialism, social acceptance, relatives and neighbors, low education, domestic violence, horrible past experiences, and low wages, it was found that Burmese migrant workers are in Thailand for a variety of reasons as can be seen in Table 5.13.

5.7.1 Family Poverty

It was found that Ranong has the largest number of workers with debt problems, abuse by Burmese soldiers, and a lack of education. Mae Sai largely faced migrant workers with lack of arable land, while Mae Sot migrant workers faced famine in Burma. However, all in all, Ranong also has the same proportion of family problems. Poverty is in pressure level 3 of the 9. Up to 80% of respondents faced employment problems, which is a pressure level 2.

5.7.2 Unemployment in Burma

Ranong ranks number one in terms of magnitude of the problem, while Mae Sot ranks second. In all, up to 80% of all respondents said they faced unemployment problems, a pressure level 2.

5.7.3 การขาดคุณสมบัติที่จะทำงานในประเทศพม่า

พื้นที่แม่สอดมีผู้ตอบที่มีปัญหาในด้านนี้มากเป็นลำดับหนึ่ง รองลงมา คือ ระนองและแม่สาย รวมแล้วมีผู้ตอบร้อยละ 61.7 ระบุว่าขาดคุณสมบัติที่จะทำงานในประเทศพม่า นับเป็นปัจจัยที่มีความรุนแรงค่อนข้างน้อย จัดได้เป็นลำดับที่ 5

5.7.4 ความต้องการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย

พื้นที่แม่สายเป็นพื้นที่ที่มีผู้ตอบที่มีความต้องการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยมากเป็นลำดับหนึ่ง รองลงมา คือ แม่สอดและระนอง รวมแล้วมีผู้ตอบร้อยละ 55.4 ที่ระบุว่าต้องการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย นับเป็น ปัจจัยที่มีความรุนแรงปานกลางจัดได้เป็นลำดับที่ 6

5.7.5 การเป็นเหยื่อขมขื่นของครอบครัวญาติ และเพื่อนบ้าน

แม่สอดเป็นพื้นที่ที่มีผู้ตอบมีปัญหาในแง่การได้รับการยอมรับจากคนเหล่านี้มากเท่าพื้นที่อื่น ๆ เพราะผู้ตอบระบุว่ามีคนไม่ชอบตน และตนก็ไม่ต้องการยุ่งกับคนเหล่านั้นมากที่สุด รองลงมา คือ ระนองและแม่สาย อย่างไรก็ตามปัจจัยนี้มีผู้ตอบรวมเพียงร้อยละ 6.4 จึงมีความรุนแรงน้อยที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย (ลำดับที่ 9)

5.7.6 ความคาดหวังทางการศึกษาในวัยเด็ก

ผู้ตอบจากแม่สอดมีปัญหาในแง่มีความคาดหวังทางการศึกษาไม่สูงในวัยเด็กจำนวนมากกว่าพื้นที่อื่น รองลงมา คือ ระนองและแม่สาย ตามลำดับ แต่ปัจจัยนี้มีระดับความรุนแรงไม่สูง มีผู้ตอบว่าไม่หวังจะเรียนถึงระดับมัธยม หรือวิทยาลัย รวมแล้วเพียงร้อยละ 9.1 นับเป็นลำดับที่ 2 รองจากลำดับสุดท้าย (ลำดับที่ 8)

5.7.3 Lack of Proper Qualifications

Mae Sot faces this problem in the largest proportion. Ranong and Mae Sai follow. In all, 61.7% of all respondents lacked proper qualification to work in Burma, and can be classed rather low on the pressure level ladder of 5.

5.7.4 Materialism

Mae Sai houses the largest group of respondents said to be materialistic. Mae Sot and Ranong follow behind. In all, 55.4% of all respondents indicated desire for luxury or excessive goods, a medium pressure level 6.

5.7.5 Acceptance from Family, Relatives, and Neighbors

Mae Sot faces the largest problems in terms of acceptance, since many migrant workers have indicate a mutual dislike for each other. However, only 6.4% of the total faced this factor, so it is the lowest ranking of pressure level 9.

5.7.6 Low Educational Expectations

The greatest number of respondents in Mae Sot faced low educational expectations than the other areas. Next is Ranong and Mae Sai respectively. But this factor is relatively unimportant, and ranks number 8, since only 9.1% of the total do not wish to continue their education.

ตารางที่ 5.13

การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตัดสินใจมาทำงานสามลำดับ (1-3)

Table 5.13

Analysis and Comparison of Migrants' Reasons for Working in Thailand on 3 levels (1-3)

ปัจจัย Factors	ลำดับความรุนแรง 1-3 Level of violence 1-3				ลำดับความรุนแรงของปัจจัย Violence level of the factor
	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม% Total	
1. มีปัญหาความยากจนในครอบครัว Poverty in a family				78	3
หนี้สิน Debts	3	2	1		
ที่ทำกิน Not owning land	1	3	2		
อดอยาก Famine	2	1	3		
ถูกทหารพม่าทารุณ Abused by Burmese soldiers	2	3	1		
ไม่ได้เรียนหนังสือ Uneducated	2	3	1		
2. ไม่มีงานทำในพม่า Unemployment in Burma	3	2	1	80	2
3. ไม่มีคุณสมบัติ/คุณวุฒิเหมาะกับงานในพม่า No qualifications/education to get jobs in Burma	3	1	2	61.7	5
4. อยากซื้อสิ่งของฟุ่มเฟือยเหมือนเพื่อนบ้านที่เคยมาทำงานในเมืองไทย Want to buy expensive things like neighbors that have worked in Thailand	1	2	3	55.4	6
5. เป็นที่ยอมรับของครอบครัว ญาติ และเพื่อนบ้าน Acceptance from family, relatives, and neighbors	3	1	2	6.4	9
6. เคยตั้งใจเรียนให้ถึงมัธยมปลายหรือวิทยาลัยตั้งแต่เด็ก Plan to finish high school or higher education since younger	3	1	2	9.1	8

ตารางที่ 5.13

การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการตัดสินใจมาทำงานสามลำดับ (1-3)

Table 5.13

Analysis and Comparison of Migrants' Reasons for Working in Thailand on 3 levels (1-3)

ปัจจัย Factors	ลำดับความรุนแรง 1-3 Level of violence 1-3				ลำดับความรุนแรงของปัจจัย Violence level of the factor
	แม่สาย Mae Sai	แม่สอด Mae Sot	ระนอง Ranong	รวม% Total	
7. มีประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว/ครอบครัวแตกแยก Experienced violence in family/broken home	3	1	2	20.5	7
8. มีประสบการณ์เลวร้ายในพม่า Traumatic experiences in Burma				77	4
ถูกเกณฑ์แรงงาน Forced labor	3	2	1	20.8	
ยากจน Poverty	2	3	1	8.8	
หลายปัญหาารวมกัน Combination of many problems	2	3	1	32.3	
9. อัตราค่าจ้างในพม่าที่เคยได้รวมแล้ว The wages acquired in Burma				90.9	1
ต่ำกว่า 20 บาท Lower than 20 Baht	3	1	2	58	
20-50 บาท 20-50 Baht	1	3	2	23.1	
50-80 บาท 50-80 Baht	1	2	-	9.8	

* ผู้ตอบ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

* Participants can answer more than 1 answer

5.7.7 ผลที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับสภาพชุมชน

ในครอบครัวหรือชีวิตครอบครัวแตกแยก น่าสนใจว่ามีผู้ตอบว่ามีปัญหาในด้านนี้รวมถึงร้อยละ 20.5 โดยผู้ตอบจากสองพื้นที่นี้มีจำนวนมากกว่าจากระนองถึง 4 เท่า นับเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 7 จากปัจจัยทั้ง 9 ตัว

7 Domestic Violence

It is interesting that 20.5% claimed to face cases of domestic violence, and that respondents from the 2 areas outnumber those from Ranong by 4 times. It is, therefore, only a level 7 out of 9 pressure levels.

5.7.8 การมีประสบการณ์เลวร้ายในพม่า

กลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 3 พื้นที่ระบุว่า มีประสบการณ์เลวร้ายในพม่าก่อนเดินทางมาประเทศไทยถึงร้อยละ 77 เมื่อจำแนกเป็นประสบการณ์ประเภทต่าง ๆ พบว่าในแง่การถูกเกณฑ์แรงงาน ผู้ตอบจากระนองมีประสบการณ์มากที่สุด รองลงมาคือ แม่สอดและแม่สาย ในแง่ความยากจน ผู้ตอบจากระนองก็มีประสบการณ์มากที่สุดเช่นกัน แต่รองลงมาเป็น แม่สายและแม่สอดตามลำดับ สำหรับประสบการณ์เลวร้ายที่เกิดจากหลาย ๆ ปัญหาพร้อมกัน ระนองยังคงเป็นพื้นที่ที่มีประสบการณ์นี้มากที่สุด รองลงมา คือ แม่สายและแม่สอดประสบการณ์เลวร้ายในพม่า นับเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การถูกล่อลวงมายังประเทศไทย จัดลำดับได้เป็นปัจจัยลำดับที่ 4

5.7.9 อัตราค่าจ้างในพม่าที่เคยได้รับ

เป็นที่ทราบดีว่าค่าจ้างในพม่ามีอัตราต่ำกว่าในประเทศไทยหลายเท่า เป็นสาเหตุให้แรงงานพม่าเดินทางมาทำงานในประเทศไทย ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับอัตราค่าจ้าง โดยแยกเป็นค่าจ้าง 3 ระดับ ได้แก่ ต่ำกว่า 20 บาท, 20-25 บาท, และ 50-80 บาท เมื่อรวมทั้ง 3 ระดับแล้ว มีผู้ตอบจากกลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 90.9 ที่เคยได้ค่าจ้างในอัตราใดอัตราหนึ่งจาก 3 ระดับนี้ และเมื่อแยกตามระดับค่าจ้างแล้ว จะพบว่าแม่สอดเป็นพื้นที่ที่คนงานเคยได้รับค่าจ้างต่ำกว่า 20 บาทมากที่สุด แม่สายเป็นพื้นที่ที่คนงานเคยได้รับค่าจ้างระดับ 20-50 บาท และ 50-80 บาท มากที่สุด ส่วนระนองเป็นพื้นที่ที่คนงานเคยได้รับค่าจ้างระดับต่ำกว่า 20 บาท และระดับ 20-50 บาท เป็นลำดับ 2 โดยไม่มีคนงานเคยได้ค่าจ้างถึงระดับ 50-80 บาทเลย แม่สอดและระนองจึงเป็นพื้นที่ที่มีคนงานที่เคยได้รับค่าจ้างต่ำมากในพม่ามากกว่าแม่สายอัตราค่าจ้างที่ต่ำมากเป็นปัจจัยลำดับแรกที่ทำให้แรงงานพม่าเดินทางมาทำงานในประเทศไทยและถูกล่อลวงด้วยความสมัครใจที่จะเดินทางมา

5.7.8 Terrible Past Experiences in Burma

77% of the respondents in all 3 areas reported terrible past experiences in Burma before entering Thailand. On considering the details, Ranong migrant workers faced the largest in terms of drafted labor. Mae Sot and Mae Sai follow behind. In terms of poverty, Ranong's migrant workers faced this problem as well, with the largest proportion, followed by Mae Sot and Mae Sai. As for a cocktail of problems, Ranong still produces the largest number. Followed by Mae Sai and Mae Sot. This category is, therefore, a very prominent reason in pushing migrant workers into Thailand; it is a pressure level 4.

5.7.9 Wages

It is well known that wages received in Burma are considerably lower than those in Thailand. And this is a major reason pushing migrant workers into Thailand. In this research, wages are separated into 3 levels, that is, lower than 20 Baht per day, 20-50 Baht, and 50-80 Baht. Up to 90.9% of the respondents received wages within these three ranges. Mae Sot has the largest number of migrant workers who received lower than 20 Baht per day. Mae Sai is the area with the largest number of 20-50 Baht and 50-80 Baht per day migrant workers. While in Ranong, those with less than 20 Baht a day and 20-50 Baht a day ranked second in number, and with no one in the 50-80 Baht a day range. Therefore it is Mae Sot and Ranong with the largest number of people on low wages in Burma. Low income is a large problem involved in getting Burmese migrant workers to come to Thailand. It is also a channel for deception and a form of exploiting people whole heartedly seeking a better life.

5.8

สรุป

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้คนงานพม่าตัดสินใจมาทำงานที่ประเทศไทยเรียงตามลำดับของความรุนแรงได้ดังนี้

- ๑ ความรุนแรงลำดับ 1
อัตราค่าจ้างต่ำในพม่า
- ๒ ความรุนแรงลำดับ 2
การว่างงานในพม่า
- ๓ ความรุนแรงลำดับ 3
ปัญหาความยากจนใน ครอบครัว
- ๔ ความรุนแรงลำดับ 4
การผ่านประสบการณ์เลวร้ายในพม่า (ถูกเกณฑ์แรงงาน, ยากจน)
- ๕ ความรุนแรงลำดับ 5
การขาดคุณสมบัติ/คุณวุฒิที่เหมาะสมกับงานในพม่า
- ๖ ความรุนแรงลำดับ 6
ค่านิยมบริโภคสิ่งของฟุ่มเฟือยตามอย่างเพื่อนบ้านที่เคยไปทำงานประเทศไทย
- ๗ ความรุนแรงลำดับ 7
การมีประสบการณ์รุนแรงในครอบครัว/ครอบครัวแตกแยก
- ๘ ความรุนแรงลำดับ 8
ความคาดหวังทางการเรียนในวัยเด็กต่ำ
- ๙ ความรุนแรงลำดับ 9
การไม่เป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว, ญาติ และเพื่อนบ้าน

ใน 3 พื้นที่ที่ทำการวิจัย แม่สอดเป็นพื้นที่ที่แรงงานมีความเสี่ยงจากปัญหาค่าจ้างต่ำมากที่สุด ส่วนระนองแรงงานมีปัญหการว่างงาน และปัญหาความยากจนของครอบครัวก่อนเดินทางมาประเทศไทยมากที่สุด

5.8

Conclusion

Factors involved in pushing Burmese workers into Thailand, by level of pressure:

- ๑ Pressure Level 1
Low wages in Burma
- ๒ Pressure Level 2
Unemployment in Burma
- ๓ Pressure Level 3
Family Poverty
- ๔ Pressure Level 4
Terrible Past Experiences (drafted into labor, politics)
- ๕ Pressure Level 5
Lack of qualifications
- ๖ Pressure Level 6
Materialism, bandwagon
- ๗ Pressure Level 7
Family Violence
- ๘ Pressure Level 8
Low educational expectations during youth
- ๙ Pressure Level 9
Family Pressure, Problems

In the 3 areas, Mae Sot is the most vulnerable area to low wage problems, while Ranong has the most number of migrant workers who faced unemployment and poverty before coming in Thailand.

การวิจัยเรื่องการย้ายถิ่นเข้ามาทำงาน และการถูกหลอกลวงของแรงงานต่างชาติจากพม่าในประเทศไทย ศึกษาพื้นที่แม่สาย แม่สอด และระนอง มีวัตถุประสงค์จะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการย้ายถิ่นของแรงงานต่างชาติจากพม่าในประเทศไทย ปัญหาและสถานการณ์ของการหลอกลวงแรงงานต่างชาติจากพม่า และวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้แรงงานต่างชาติตัดสินใจมาทำงานในประเทศไทย ผลการวิจัยมีข้อค้นพบ ดังนี้

พื้นที่แม่สาย

จากการวิจัย พบว่าผู้ย้ายถิ่นข้ามพรมแดนจากพม่าส่วนใหญ่เป็นคนอายุ 19-25 ปีมากที่สุด ส่วนใหญ่มาจากรัฐฉาน (ร้อยละ 10) และร้อยละ 61 เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทใหญ่ มีชาติพันธุ์พม่าร้อยละ 20 ผู้ย้ายถิ่นหนึ่งในสามเพิ่งเข้ามาประเทศไทยไม่เกิน 1 ปี อีกหนึ่งในสามเป็นผู้ที่อยู่มานานแล้วเกิน 5 ปี และมีอีกหนึ่งในสี่ที่เข้ามาได้ 1-2 ปี แม่สายจึงเป็นที่ที่มีทั้งผู้ย้ายถิ่นใหม่ และผู้ย้ายถิ่นเก่าจำนวนพอ ๆ กับมีผู้ย้ายถิ่นร้อยละ 79 ไม่เคยเดินทางมาประเทศไทย ในบรรดาผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้มีผู้จดทะเบียนเพื่อทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายเพียงร้อยละ 37 อีกร้อยละ 63 เป็นผู้ทำงานอย่างผิดกฎหมาย ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 35.7) ไม่เคยเข้าโรงเรียนเลย และมีผู้ที่เข้าโรงเรียนแต่มีปัญหาไม่เข้าใจที่ครูสอนถึงร้อยละ 25

Research on migration and cross border human trafficking was conducted among Burmese workers in Mae Sai, Mae Sot, and Ranong, Thailand. The goals are to gather information on the migration of Burmese migrant workers in Thailand, problems and situations of trafficking, as well as to analyze the factors that influence migrants' decision to work in Thailand. The study has several interesting findings as follows.

Mae Sai

In Mae Sai, migrants mostly range between the ages of 19 and 25 years. The majority of them is from the Shan state (68%). 61% are ethnic Shan and another 20% are Burmese. Up to one third of the migrants have been in Thailand for less than 1 year. Another one third have been in Thailand for more than 5 years. A quarter has been in Thailand for between 1 to 2 years. Of all the migrants, only 37% are legally registered while 63% work illegally in Thailand. The majority (35.7%) of the migrants have no education, and up to 25% have learning difficulties.

ในการเดินทางผ่านพรมแดนร้อยละ 69 จะผ่านด่านอย่างถูกต้อง ส่วนที่เหลือไม่ผ่านด่านเมื่อมาถึงแม่สายแล้ว หนึ่งในสามไม่เคยติดต่อครอบครัวที่พม่าเลย อีกหนึ่งในสี่ติดต่อแต่ไม่บ่อยนัก มีเพียงหนึ่งในสามที่ติดต่อสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่ไม่มีเงินเก็บออม (ร้อยละ 33) ผู้ที่มีเงินเก็บออม และส่งให้ทางบ้านมีประมาณครึ่งหนึ่ง อาชีพที่ผู้ย้ายถิ่นเดินทางมาทำงาน คือ งานโรงงานและงานเกษตรอย่างละเท่า ๆ กันคือหนึ่งในสี่ รองลงมา คือ งานผู้ช่วยแม่บ้าน งานบริการในสถานบันเทิง และงานกรรมกรทั่วไป คนงานส่วนใหญ่พอใจงานที่ทำอยู่ และคาดหวังว่าเมื่อเก็บเงินได้พอควรแล้วจะกลับบ้าน อย่างไรก็ตาม มีผู้ตอบ 15 ราย ที่อยากตั้งรกรากในประเทศไทย ในแง่ของที่พึงพิงกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 39 และ 30 ตามลำดับ จะพึงญาติหรือเพื่อนในประเทศไทยเมื่อมีปัญหา และมีถึงร้อยละ 17 ที่ไม่มีใครให้ปรึกษา

แรงงานจากพม่าส่วนใหญ่ได้รับการติดต่อให้ข้อมูลและหางานให้โดยเพื่อนและญาติ เมื่อเดินทางมาประเทศไทย มีผู้ใช้บริการนายหน้าเพียงร้อยละ 5 ในการเดินทางส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ และรถบัสมากับครอบครัวแล้วเพื่อนเป็นกลุ่มมีร้อยละ 27.6 ที่มาคนเดียว เมื่อข้ามพรมแดนที่แม่สาย เพื่อนกับญาติก็เป็นผู้พาข้ามพรมแดนมาครั้งหนึ่งของผู้ตอบใช้ใบผ่านแดนชั่วคราว อีกเกือบครึ่งหนึ่งไม่มีเอกสาร เป็นการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้เดิมเป็นเกษตรกรในพม่า (ร้อยละ 59) ที่เหลือเป็นกรรมกรทั่วไป และว่างงาน มีผู้ที่เป็นข้าราชการ และนักศึกษาจำนวนเล็กน้อย

ในแง่ของการถูกเอารัดเอาเปรียบ (exploitation) ส่วนใหญ่ร้อยละ 96 ตอบว่าไม่ได้ถูกเอารัดเอาเปรียบเพราะไม่มีการขู่บังคับหรือถูกขยahi มีเล็กน้อยที่ถูกทำร้ายร่างกายหรือทำร้ายด้วยคำพูด

On crossing the border, 69% reached Thailand through immigration checkpoints, and the rest arrived illegally. Once in Mae Sai, one third of the migrants do not contact their families in Burma. A quarter of the respondents contact their families once in a while. Only one third contact their families regularly. The migrants generally work in agriculture and industry, about 25% for each sector. Next are services, entertainment, and general labor. Most of the migrants are satisfied with their incomes and expected to return home once they achieved their savings goals. However, 15 participants said they decided to permanently stay in Thailand. 39% and 30% of the migrants depended on relatives and friends when in trouble, respectively. 17% do not received any counsel.

The majority of Burmese migrants received connections and information from relatives and friends. Once in Thailand, only 5% sought brokers. On the journey, migrants traveled in buses or automobiles with friends and family. Only 27.6% departed alone. Half of the participants came through border checkpoints using temporary passes. Another half did not possess any documentation. Most of these migrant workers were originally agricultural workers in Burma (59%). The rest were migrant workers, while only a few were students or government officials.

On the issue of exploitation, a huge 96% majority did not face any exploitation, since they did not face any coercion or threats of force. Only 13 participants were physically assaulted or verbally abused. On deception, however, many

(13 ราย) หางานให้ แต่ในแง่การล่อลวงแรงงาน (trafficking) พบว่าแรงงานเกือบทั้งหมดไม่ได้ถูกเอารัดเอาเปรียบ แต่ถูกหลอกในเรื่องต่าง ๆ กัน โดยเฉพาะถูกหลอกเกี่ยวกับงาน (ร้อยละ 13) และต้องเผชิญภาวะยากลำบากในประเทศไทย (ร้อยละ 59) และเมื่อพิจารณาในเรื่องของการถูกเอารัดเอาเปรียบหลังจากย้ายถิ่นเข้ามาประเทศไทยแล้ว ผู้ตอบถึงร้อยละ 10 ทำงานบริการทางเพศอยู่ในแม่สาย และผู้ตอบอีกร้อยละ 1.3 ถูกใช้งานเหมือนทาส

เมื่อพิจารณาจากลักษณะการหลอกลวงในรายละเอียดแล้ว ได้พบว่าแรงงานพม่าร้อยละ 63 ไม่รู้มาก่อนว่าตนจะต้องมาทำงานประเภทไหน ร้อยละ 13 ถูกหลอกให้ข้อมูลผิด ๆ เกี่ยวกับเงื่อนไขการทำงาน ร้อยละ 29 ต้องทำงานในสถานที่ที่ไม่ตรงกับที่รับรู้มาก่อน และมีถึงร้อยละ 59 ที่ไม่เคยรู้มาก่อนว่าจะต้องมาเผชิญกับสถานการณ์ยากลำบากในประเทศไทย โดยสรุปแล้วการนำพา (smuggle) แรงงานพม่ามาแม่สายจึงมีไม่มากนัก ประมาณร้อยละ 5 ของผู้ตอบที่ตอบมีนายหน้านำพา

อย่างไรก็ตาม แรงงานพม่าในแม่สายเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 94.4) ได้รับเงินค่าจ้างตามสัญญา มีเพียงส่วนน้อยที่ได้ต่ำกว่าสัญญาหรือไม่ได้เลย ในแง่สาเหตุที่ทำให้แรงงานจากพม่าเดินทางมาประเทศไทย สาเหตุหลัก ๆ ได้แก่ ต้องการมีเงินมาก, มีปัญหาครอบครัว อยากจน (ไม่มีที่ดินทำกิน), ว่างงาน, ต้องการรายได้เพื่อไปใช้ซื้อของใช้ราคาแพงเหมือนคนที่เคยมาทำงานที่ประเทศไทย, ค่าแรงที่พม่าต่ำเพียง 20-80 บาทต่อวัน น่าสนใจว่าผู้ตอบถึงร้อยละ 11.6 ระบุว่าเคยมีประสบการณ์ทางลบในพม่า เช่น ร้อยละ 11.6 ถูกบังคับใช้แรงงานและถูกข่มขู่ ร้อยละ 3.5 มีประสบการณ์หนีภัยสงคราม หรือการต่อสู้ ร้อยละ 3.8 พบความไม่มั่นคงทางการเมือง และ ร้อยละ 26.8 มีประสบการณ์หลาย ๆ อย่างรวมกัน

migrants were misled or misinformed about many factors in Thailand. 13% were misled on their jobs while 59 did not know of hardship in Thailand. On consideration of the term 'deception' up to 10% of Burmese workers are in the sex industry in Mae Sai, and 1.3% work in slave-like working conditions.

Upon consideration of the details, up to 63% of Burmese workers did not know what jobs they would be doing in Thailand. 13% were given false information about their working conditions, while 29% had to work in different locations from what they were told. And up to 59% never knew of the hardships they would be facing in Thailand.

In summary, smuggling Burmese workers into Thailand is relatively low. Only 5% of the migrants were smuggled into the country by brokers.

In any case, most respondents (94.4%) said that they received their pay according to what had been agreed upon. Only the minority received lower than what was promised or no pay at all. The main reasons involved in pushing migrant workers into Thailand include family problems, poverty, unemployment, and materialism. It is interesting to note that 11.6% say they faced problems in Burma, 11.6% were forced to work, and 3.5% faced war-related issues. 3.8% are fear of political instability, and 26.8% had a variety of problems.

พื้นที่แม่สอด

จากการสำรวจสถานการณ์ การย้ายถิ่น การค้ามนุษย์ และการขนย้ายแรงงานข้ามชาติในพื้นที่แม่สอด โดยการเก็บข้อมูลแรงงานพม่าจำนวน 399 คน มีข้อสรุปดังนี้

- แรงงานย้ายถิ่นจากพม่าส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19 - 25 ปี มีแรงงานเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ร้อยละ 13 ส่วนใหญ่เดินทางมาจากรัฐมอญ และรัฐกะเหรี่ยง ที่เหลือมาจากรัฐอื่น ๆ อีก 5 รัฐ และ 6 เขต แต่ในแง่ชาติพันธุ์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64) กลับเป็นชาติพันธุ์พม่า แสดงว่าชาติพันธุ์พม่าได้ย้ายถิ่นในประเทศไทยมาอยู่ในรัฐมอญและรัฐกะเหรี่ยงแล้ว จึงเดินทางมาประเทศไทย และแม่สอดเป็นพื้นที่ที่ชาติพันธุ์พม่านิยมเดินทางเข้าประเทศไทย ผู้ย้ายถิ่นถึงร้อยละ 93 ได้รับการศึกษามาแล้ว แต่ส่วนใหญ่จบเพียงประถมศึกษา 4 ปี อย่างไรก็ตามมีแรงงานถึงร้อยละ 50 ที่ได้เรียนสูงกว่า 4 ปี ผู้ย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาเป็นเกษตรกรและผู้ใช้แรงงาน

- แม้จะได้เคยย้ายถิ่นในพม่ามาก่อน แต่แรงงานถึงสองในสามเพิ่งเดินทางมาประเทศไทยเป็นครั้งแรก และส่วนใหญ่เข้ามาอยู่ไม่เกิน 2 ปี ที่เหลืออีกครั้งหนึ่งอยู่มาแล้ว 3-5 ปี คนเหล่านี้จึงไม่ใช่ผู้เดินทางไป ๆ มา ๆ ข้ามพรมแดน แต่อยู่เป็นเวลานาน สองในสามเดินทางเข้ามาโดยผ่านด่านตรวจคนเข้าเมืองและมีบัตรอนุญาตทำงาน เกือบทั้งหมดติดต่อกับครอบครัวที่พม่า แม้จะไม่สม่ำเสมอ

- แรงงานพม่าส่วนใหญ่เดินทางมาเองโดยไม่มีนายหน้าหรือผู้ชักชวน มักเดินทางมากับญาติหรือเพื่อนหรือครอบครัว มีเพียงร้อยละ 11 ที่มีนายหน้า หรือคนไม่รู้จักชักชวนให้เดินทางมาด้วยกันที่พม่า ส่วนใหญ่จะมีเพียงผู้ที่เคยเดินทางมาประเทศไทยแล้วเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเดินทาง ส่วนใหญ่มักนิยมข้ามมาทางเรือ ผู้ที่ไม่ผ่านด่านประมาณร้อยละ 26 ใช้วิธีลักลอบเข้ามาเอง และร้อยละ 20.8 ไม่มีเอกสารการเดินทาง ร้อยละ 7.4 เดินทางมาโดยมีนายหน้าจัดการให้

Mae Sot

Exploration and study in Mae Sot, which includes data collected from of 399 participants, can be concluded that:

- Most of the Burmese migrants range between 19 and 25 years of age. Migrant workers under 18 account for 13%. Most of the migrant workers arrived from the Mon and Karen states. The rest of them are from 5 other states and 6 provinces. However, up to 64% are ethnically Burmese. This shows that ethnic Burmese migrant workers first moved to the Mon and Karen states before coming into Thailand. Mae Sot is also the most popular destination for Burmese migrant workers. Up to 93% of the migrants received education, but most received only 4 years of education. However, approximately 50% of those with education have more than 4 years of education. Many of the migrants come from an agricultural and services background.

- Even though most migrants have traveled extensively in Burma, only 2 in 3 migrant workers have been in Thailand for the first time. And the majority has not been in Thailand for more than 2 years. The other half has been in Thailand for 3-5 years. Two third of migrants crossed the border through immigration checkpoints and have work permits. Nearly all of them contact their families in Burma, although some more consistently than others.

- Burmese migrant workers for the most part decided to travel to Thailand without anyone convincing them. Most traveled to Thailand with friends or family. Only 11% traveled with brokers. For the most part, information about coming to Thailand is given by others with previous migration experiences. The most popular means of transportation is by boat. Up to 26% illegally crossed the border, and 20.8% did not have traveling documents. 7.4% had brokers arrange everything for them.

● แรงงานที่แม่สอด ประมาณหนึ่งในสาม ประกอบอาชีพเป็นกรรมกรในงานโรงงาน รองลงมา เป็นแรงงานกรรมกรและแรงงานเกษตร ที่เหลือ ทำงานบริการ เช่น รับใช้ในบ้าน และงานในสถาน บันเทิง ซึ่งรวมถึงการให้บริการทางเพศ หนึ่งในสาม หางานได้โดยเพื่อนช่วยหาให้ ร้อยละ 21.5 ได้งาน โดยสมาชิกในครอบครัว และอีกสัดส่วนเท่า ๆ กัน ได้ด้วยตนเอง มีเพียงร้อยละ 4.3 ที่ต้องผ่านนายหน้า แรงงานส่วนใหญ่พอใจงานของตน

● ในแง่การล่อลวงและการค้ำมนุษย์ข้ามชาติ แรงงานย้ายถิ่นส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกล่อลวงจากพม่า แรงงาน 3 ราย ที่ระบุว่าถูกข่มขู่ให้เดินทางมา อีก 3 คน ถูกหลอก และอีก 1 คน ถูกปฏิบัติอย่างฉ้อฉล แรงงานถึงร้อยละ 96.5 ไม่ได้ถูกล่อลวงมา อย่างไรก็ตามมีการล่อลวงเกิดขึ้นเมื่อมาถึงประเทศไทย และเข้ามาทำงาน ดังพบว่าร้อยละ 4.1 ถูกล่อลวงใน สถานที่ทำงานด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ถูกข่มขู่ให้ทำงาน ถูกขาย หรือเช่าให้นายจ้างรายอื่นนำตัวไปทำงาน ลักษณะของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ พบใน งานบริการทางเพศร้อยละ 1.8 นอกจากนี้ก็มีการ ล่วงละเมิดทางเพศในสถานที่ทำงาน และที่พักอาศัย รวมร้อยละ 2.3 โดยสรุปแล้ว การค้ำมนุษย์ข้ามชาติ ในแม่สอดจึงมีไม่มาก คิดได้เป็นร้อยละ 3.5 ของ แรงงานย้ายถิ่นทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น เมื่อ เทียบกับการขนส่งแรงงานเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย โดยมีนายหน้าจัดการให้จะมีมากกว่า คือ ร้อยละ 7.4 และผู้ที่ลักลอบเดินทางเข้ามาเองโดยไม่ผ่านด่าน ตรวจคนเข้าเมืองถึงร้อยละ 26

● สาเหตุที่เดินทางมาประเทศไทย บัจจุบัน สำคัญที่สุดที่ทำให้ตัดสินใจมาทำงานที่ประเทศไทย คือ การได้ค่าแรงในพม่าต่ำกว่า 50 บาทต่อวัน ขาด คุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะทำงานในพม่า มีค่านิยม ต้องการไปทำงานต่างประเทศ และค่านิยมต้องการ ได้เงินมาซื้อของฟุ่มเฟือยตามอย่างผู้ที่เคยมาทำงาน ประเทศไทยแล้วกลับไป แรงงานร้อยละ 60 ส่งเงิน กลับบ้าน แต่ร้อยละ 21.8 ไม่มีเงินเก็บเลย

● About one third of the migrant workers in Mae Sot work in factories. Second largest group work in agriculture, while the rest of them provide services, for instance, as domestic laborers or as sex workers. One third of the workers found jobs through friends, 21.5% through family members, about 21% on their own, and only 4.3% through brokers. Most are satisfied with their current jobs.

● Only a few faced deception. 3 participants were reportedly threatened to migrate to Thailand, while mischievous activities were done to others. Up to 96.5% of all the participants did not report any type of deception during migration. However, most deception took place in Thailand: namely, 4.1% were threatened, forced to work, and/or sold/rented. Activities aimed at exploitation through the sex trade affected 1.8%. Moreover, 2.3% face sexual assault in the workplace. In conclusion, deception and human trafficking in Mae Sot is relatively low, especially when compared to 7.4% illegal entries, or 26% who traveled without proper documentation.

● The most important factor to help push migrant workers into Thailand is the low wages received in Burma, which most times are lower than 50 Baht a day. Furthermore, many lack qualifications to acquire jobs in Burma. Also, the prevailing attitudes that help influence migrant workers include materialism and a desire to work in foreign nations. Others planned to send money home, which up to 60% do. On the other hand, 21.8% do not have savings at all.

พื้นที่ระนอง

การสำรวจสถานการณ์การย้ายถิ่น การ ล่องลอย และการค้ามนุษย์ในกลุ่มแรงงานต่างชาติน ในจังหวัดระนอง โดยการเก็บข้อมูลแรงงาน(พม่า) จำนวน 393 คน ซึ่งมีภูมิลำเนาจากหลายเชื้อชาติ และมาจากพื้นที่ทุกภาคของพม่า สามารถสรุป สถานการณ์ของแรงงานได้ดังนี้

- ความต้องการทางเศรษฐกิจ รายได้และ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นเหตุผลหลักของแรงงาน พม่าที่มาทำงานในจังหวัดระนอง ในประเทศพม่า ยังมีงานแต่รายได้ที่ได้รับต่ำกว่ามาก โดยมีไม่ถึง ร้อยละ 1 (0.5%) ที่มีรายได้สูงกว่าวันละ 80 บาท นอกนั้นมีรายได้ต่ำกว่าวันละ 50 บาท ซึ่งรวมทั้งผู้ที่ ทำงานโดยไม่ได้ค่าแรงด้วย (6.1%) และยังมีประสบ ภัยจากการหางานยากในประเทศพม่า ปัจจัยอื่น ที่เป็นสาเหตุให้มาทำงานยังมีปัญหาการถูกบังคับใช้ แรงงาน ปัญหาการเมือง การสู้รบ ภัยธรรมชาติ และการถูกกีดกันทางศาสนา

- การเข้ามาประเทศไทยส่วนใหญ่ผ่านพรมแดนโดยใช้บัตรผ่านแดน แม้จำนวนมากกว่าครึ่ง ไม่มีเอกสาร และส่วนมากเคยทำงานที่ชายแดน ระยะเวลาหนึ่งก่อนมาที่จังหวัดระนอง นอกจากบางส่วน ที่ข้ามมาจังหวัดระนองโดยตรง หนึ่งในสามเข้ามา ตามลำพังโดยไม่ต้องมีคนช่วย และหางานด้วยตนเอง ส่วนหนึ่งได้เพื่อนช่วยติดต่องานให้ แต่ยังมี ส่วนหนึ่งที่ยังอาศัยนายหน้าทั้งการพาเข้ามา ประเทศไทย และการติดต่องานโดยเสียค่าใช้จ่าย เป็นเงินล่วงหน้า หรือหักจากค่าจ้างที่นายหน้า จ่ายค่านายหน้าไปก่อน ส่วนใหญ่ไม่เคยมีครอบครัว หรือญาติมาทำงานในประเทศไทย ตัดสินใจมา ทำงานด้วยตัวเอง มีบางส่วนครอบครัวหรือคู่ครอง เพื่อนช่วยตัดสินใจให้

- การทำงานในปัจจุบัน มีเพียงหนึ่งในสาม ที่จดทะเบียน อาชีพที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานใช้แรงงาน ในกิจการประมง ต่อเนื่องประมง กรรมกร มีส่วนหนึ่ง

Ranong

In Ranong, exploration and study revealed trends and details on human trafficking in migrant workers by collecting data from 393 Burmese migrant workers from various ethnic groups and geographical locations. The study found the following.

- Economic necessities, income, and a better standard of living are the main reasons that make Burmese workers decide to come to Thailand. Only 0.5% of those surveyed received 80 Baht per day, and the rest receive an average salary below 50 Baht, which includes migrant workers who don't receive their pay (6.1%) and unemployed migrant workers. Other factors involved in pushing migrant workers into include forced labor, political issues, fighting, natural disasters, and religious discrimination.

- Entry into Thailand is done mostly through immigration checkpoints using temporary border passes. More than half of these immigrants did not have documents, and the majority was previously working along the border areas before entering Thailand. One third entered Thailand alone and find jobs on his or her own. Another portion receive assistance from friends. However, many still depend on brokers. These brokers often receive payment beforehand or receive payment deducted from the migrant workers' salaries. The majority does not have family in Thailand, and chose to come to Thailand by themselves. Only a few were convinced to come to Thailand by their Families and spouses.

- Presently, only one third are legally registered. Most migrant workers are involved in

ที่อยู่ในภาคบริการเป็นงานบ้าน และการขายบริการ แม้ว่าภูมิหลังของแรงงานมีส่วนหนึ่งที่จบการศึกษาถึงขั้นอุดมศึกษา สองในสามรู้สึกพอใจในงานที่ทำ สอดคล้องกับระยะเวลาที่อยู่ในระนองเพราะสองในสามอยู่นานกว่า 3 ปีขึ้นไป และแม้รายได้ที่ได้รับแม้ต่ำกว่าแรงงานไทยมาก แต่เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ในประเทศพม่าที่ต่ำมาก แรงงานส่วนใหญ่จึงพอใจรายได้ที่ได้รับในประเทศไทย

- แรงงานส่วนใหญ่ยังมีการติดต่อกับครอบครัวในประเทศพม่า และคิดจะกลับไปหลังจากเก็บเงินได้ตามต้องการ แต่มีแรงงานเกือบครึ่งหนึ่งที่ไม่มีความออม

- ข้อมูลที่ได้ถ้าสรุปตามนิยามขององค์การสหประชาชาติ (UN definition) อาจสรุปได้ว่าแรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกล่อลวงหรือกระทำรุนแรงโดยตรงทั้งระหว่างการเดินทางหรือในการทำงานปัจจุบัน แต่ขณะเดียวกันหากพิจารณาในรายละเอียด และข้อเท็จจริงแล้วกลับพบว่า แม้แรงงานส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์โดยตรง แต่ก็ไม่เคยได้รับข้อมูลเกี่ยวกับงานที่จะเข้ามาทำ หรือไม่ได้ตระหนักถึงสภาพความยากลำบากของงานที่ต้องมาทำ จึงอาจนับได้ว่าถูกล่อลวงเกี่ยวกับสภาพ และสถานการณ์ในการทำงาน นอกจากนี้ยังพบว่า มีแรงงานส่วนหนึ่งซึ่งอยู่ในภาคบริการที่ถูกบังคับใช้แรงงานถูกขาย และถูกล่อลวงให้ต้องมาทำงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน โดยถูกล่วงละเมิดทางเพศ ถูกบังคับให้ขายบริการทางเพศ และถูกเอาเปรียบเรื่องค่าแรง

ดังนั้น สรุปได้ว่าแรงงานในจังหวัดระนองบางส่วนยังคงเป็นเหยื่อของการถูกล่อลวง ถูกบังคับใช้แรงงาน และต้องเผชิญกับความรุนแรงระหว่างการทำงาน ส่วนที่ไม่ได้ถูกบังคับโดยตรงก็ไม่เคยได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการทำงาน หรือสถานการณ์ที่ต้องเผชิญเมื่อมาทำงานในประเทศไทย เข้าข่ายการถูกล่อลวงเกี่ยวกับสภาพการ

the fishing industry, or other activities related to the fishing industry such as fishing net manufacturing. Another one third are involved in the services sector such as housekeeping. Two third are satisfied with their current jobs, corresponding with the two third who have been in Thailand for longer than 3 years. And even though their pay is considerably lower than Thai migrant workers, the Burmese are satisfied because they still get higher pay than in Burma.

- Most migrant workers contact their families in Burma, and plan to return home once they have save up enough money. However, up to a half do not have savings.

- According to the UN definition, most of the migrant workers do not face trafficking or exploitation, whether it is while traveling or working. However, if one considers the details, it is true that even though an overwhelming majority are not victims of trafficking directly, but most do not receive information on their jobs or are unaware of the difficulties facing them in Thailand. So it can be said that they are deceived about their job situation. Moreover, some migrant workers are forced into work, sold into work, or deceived into work. Others are sexually violated, forced to become sex workers, and some are taken advantage of, especially in terms of wages.

Therefore, we can conclude that some of Ranong's Burmese workers are victims of deception and forced labor, and many faced violence in the workplace. Those not directly affected often do not receive sufficient information on their jobs and situation in Thailand. This

ทำงาน เป็นการเอาเปรียบที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน และยังมีบางส่วนที่ยังต้องพึ่งพิง และเสียประโยชน์ให้หน่วยงานทั้งจากการเดินทาง หรือการข้ามพรมแดนตามลำพัง และเมื่อเข้ามาอยู่ในประเทศไทยแล้วส่วนใหญ่ยังคงตกอยู่ในความเสี่ยงต่อการถูกเอาเปรียบได้ เพราะอยู่ในสถานภาพที่เป็นแรงงานเถื่อนไม่ได้จดทะเบียน ถูกกดค่าแรง ไม่มีที่ปรึกษาเมื่อประสบปัญหา ซึ่งจำเป็นต้องมีการป้องกันไม่ให้ถูกล่อลวง หรือเอาเปรียบ หรือตกอยู่ในสถานการณ์รุนแรงเพิ่มขึ้น โดยกระทำได้ตั้งแต่ต้นทางและปลายทาง เพราะแรงงานส่วนหนึ่งมีการติดต่อกัน และยังมี การติดต่อกับครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ

ผลการวิจัยทั้งสามพื้นที่

แม่สาย แม่สอด และระนอง

เมื่อรวมกลุ่มตัวอย่างจากทั้งสามพื้นที่แล้ว ภาพรวมของการย้ายถิ่นที่ชายแดนพม่าในช่วงปี 2546 เป็นดังนี้

- แรงงานส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 19-25 ปี ในแม่สายมีชายมากกว่าหญิง ในระนองชายมากกว่าหญิงถึง 2 เท่า ส่วนแม่สอดมีชายน้อยกว่าหญิงเล็กน้อย แรงงานร้อยละ 40 เป็นเชื้อชาติพม่า (แม่สอดมากที่สุด) รองลงมา คือ ไทใหญ่ (แม่สายมากที่สุด) และทวายกับมอญ (ระนองมากที่สุด) พื้นที่แม่สายมีแรงงานจากหลายเชื้อชาติถึง 9 กลุ่ม แรงงานที่เดินทางมาจากรัฐมอญ และรัฐฉาน (ไทใหญ่) มากที่สุด รองลงมา คือ ทะนินทะยี ส่วนใหญ่ประมาณ 3 ใน 4 นับถือศาสนาพุทธ ในแง่ขนาดครอบครัว แรงงานจากระนองมาจากครอบครัวใหญ่ที่สุด (5 คนขึ้นไป) และมีการศึกษาสูงกว่าอีกสองพื้นที่ แต่ส่วนใหญ่แล้วแรงงานจบการศึกษาเพียง 4-8 ปี

accounts for deception and taking advantage of the laborer's unknowledgeable situation. Also, many still depend on brokers and lose out on many advantages. Migrant workers are often taken advantage of in Thailand. Their illegal situation and desperation often provide occasions where employers pay very low wages and take advantage of these migrant workers. Therefore, we must prevent deception and violence at both the source and the destination, since many workers still achieve contact with friends and family.

Results of the Research in Mae Sai, Mae Sot, and Ranong

Once combination of the results of the research in Mae Sai, Mae Sot, and Ranong, we can see the big picture of human trafficking during 2003 as follows.

- Most migrant workers are between the ages of 19 and 25. In Mae Sai, men outnumber women. In Ranong, men outnumber women two to one. While in Mae Sot, women outnumber men. 40% of the migrant workers are from Burmese ethnicity (Mae Sot with the most). Next is Shan (Mae Sai with the most), and the next is Dawei and Mon (Ranong with the most). In Mae Sai, migrant workers come from 9 ethnic groups, mostly from the Mon and Shan States. Up to 3 in 4 are Buddhists. In terms of family size, migrant workers from Ranong have the largest families (more than 5 people) and the most education when compared to the other two regions. Most migrant workers received 4-8 years of education.

● ในการเดินทางมาประเทศไทย แรงงานเกือบหนึ่งในสี่ไม่ผ่านด่าน แม่สายเป็นพื้นที่ที่มีผู้ไม่ผ่านด่านมากที่สุด รองลงมา คือ แม่สอด ที่ระนองมีผู้ไม่ผ่านด่านเพียงร้อยละ 4 สำหรับการใช้อเอกสารเดินทาง ระนองมีผู้ไม่มีเอกสารมากที่สุด แม่สอดและแม่สาย ส่วนใหญ่ใช้บัตรผ่านแดน

การเดินทางมาทำงานตามลำพังมีมากที่สุด (36%) รองลงมามากับสมาชิกครอบครัวหรือเพื่อนรวม 3 กลุ่มนี้มีมากถึงร้อยละ 83 มีผู้ที่ใช้บริการนายหน้าเพียงร้อยละ 7.5 โดยมาตามลำพังกับนายหน้า และมาเป็นกลุ่มกับนายหน้า ระนองมีการใช้นายหน้ามากกว่าอีกสองพื้นที่เล็กน้อย สำหรับการจดทะเบียน แม่สอดมีแรงงานจดทะเบียนมากกว่าอีกสองพื้นที่ ระนองและแม่สายมีแรงงานไม่จดทะเบียนมากที่สุด

● แรงงานจากพม่ามาทำงานในอาชีพหลากหลาย ได้แก่ทำงานโรงงาน ขายของ งานเกษตร งานกรรมกร งานรับจ้างทั่วไป งานประมง ขนส่ง รับใช้ในบ้าน หรือร้านค้า บริการในสถานบันเทิง ช่างไม้ และบางส่วนก็ว่างงาน ระนองมีอาชีพประมงมากที่สุด แม่สายมีอาชีพรับจ้างทั่วไปกับเกษตรและโรงงาน ส่วนแม่สอดเป็นแรงงานในโรงงานมากที่สุด อาชีพบริการในสถานบันเทิงรวม 3 พื้นที่ มีถึงร้อยละ 9.5 แรงงานส่วนใหญ่ยังคงติดต่อกับครอบครัวสม่ำเสมอบ้าง เป็นครั้งคราวบ้าง กลุ่มที่แม่สายมีผู้ไม่ติดต่อกับครอบครัวมากที่สุด

● การล่อลวงและเอาเปรียบแรงงานมีไม่มากนัก แรงงานร้อยละ 88 ไม่ได้ถูกล่อลวงหรือเอาเปรียบ ที่เหลือร้อยละ 12 ถูกเอาเปรียบ บังคับให้เป็นโสเภณี อีกร้อยละ 3.9 ถูกบังคับให้ทำงาน หรือให้บริการโดยไม่ให้ค่าตอบแทน อีกร้อยละ 1.2 ถูกเอาเปรียบเป็นแรงงานทาส และอีกร้อยละ 1 ถูกเอาเปรียบทางเพศ มีผู้ตอบเพียงร้อยละ 0.7 หลบหนีจากการถูกบีบบังคับทางการเมือง แรงงานที่แม่สายถูกเอาเปรียบมากกว่า

● On coming to Thailand, almost 1 in 4 do not pass border checkpoints. Mae Sai has the most number of immigrants who entered illegally. Next is Mae Sot, while in Ranong, only 4% do not pass border checkpoints. However, Ranong has the largest amount of immigrants without documentation while most have documentation in Mae Sot and Mae Sai.

Migrant workers traveling into Thailand by themselves account for 36% of the migrant workers, traveling with family, and traveling with friends rank lower. These three groups account for 83%. Migrant workers traveling with brokers account for only 7.5%. Ranong has a little bit more migrant workers dependent on brokers. On registration, Mae Sot has the most number of registered workers. Ranong and Mae Sai have about the same number of unregistered migrant workers.

● Migrant workers from Burma occupy many jobs, for instance, factory work, agricultural work, general labor, fishing, transportation, service, carpenters, and some are unemployed. Ranong has the most fishermen while Mae Sai occupies general migrant workers, farmers, and factory workers. Mae Sot has the most factory workers. Service in entertainment venues in the 3 areas account for 9.5% of the migrant workers. Most workers still contact their families. Mae Sai has the largest group of migrant workers who do not contact their families.

● Trafficking and taking advantage of migrant workers is very low. Up to 88% was not deceived or taken advantage of. Only 12% were taken advantage of or forced into prostitution. 3.9%

อีกสองพื้นที่ และถูกเอารัดเอาเปรียบจากการเป็น โสเภณีและแรงงานทาสเท่ากับระนอง และมากกว่า แม่สอด แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับการล่องลง พบว่า ระนองมีผู้ถูกล่องลงมากกว่าอีกสองพื้นที่ การล่องลงส่วนใหญ่คือไม่บอกข้อมูลให้รู้ว่าจะ ไปทำงานที่ไหน ไปทำงานอะไร และลักษณะงาน เป็นอย่างไร แม่สาวยมีผู้ถูกล่องลงน้อยกว่าระนอง และแม่สอด การล่องลงที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การ ให้ข้อมูลผิด ๆ เกี่ยวกับงาน

● สาเหตุที่ตัดสินใจมาทำงานที่ประเทศไทย ที่สำคัญที่สุดคือ อัตราค่าจ้างในประเทศพม่าต่ำ รongลงมา คือ การว่างงานในพม่า ความยากจนใน ครอบครัว การผ่านประสบการณ์เลวร้ายในพม่า (ได้แก่การถูกเกณฑ์แรงงานและอื่น ๆ) เมื่อพิจารณา เป็นรายพื้นที่แล้วระนองมีปัญหาความยากจนใน ครอบครัว และการว่างงานมากที่สุด แม่สอดและ แม่สาวยมีปัญหาค่าแรงในพม่าต่ำ แม่สอดผ่าน ประสบการณ์เลวร้ายในพม่ามากที่สุด สาเหตุ ส่วนใหญ่จึงเป็นสาเหตุทางเศรษฐกิจมากกว่าสาเหตุ ทางการเมืองโดยตรง

where forced to work without pay. 1.2% was treated like slaves, and 1% was sexually taken advantaged of. Only 0.7% escaped political discrimination. Mae Sai had more of the oppressed migrant workers while those involved in the sex trade and slave labor in Mae Sai equaled Ranong and more than Mae Sot. But consideration of data on trafficking reveals that Ranong had more numbers of the deceived than the other 2 areas. Not giving or giving false information accounts for the majority of the deception.

● The most important factors in pushing Burmese migrant workers into Thailand are the wage difference, poverty, and terrible past experiences in Burma (forced labor among other things). Ranong has the highest rate of poverty and unemployment. Most migrant workers in Mae Sot and Mae Sai mostly had low wages in Burma. Mae Sot migrant workers faced terrible experiences in Burma the most. Reasons involved tend to lean towards economical rather than political.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

RECOMMENDATIONS

1. ด้านการย้ายถิ่นข้ามพรมแดน

1. ควรเร่งสอดส่องการตรวจคนเข้าเมืองที่ชายแดนด่านแม่สอดเป็นพิเศษ เพราะมีผู้ลักลอบเดินทางเข้ามาโดยไม่ผ่านด่านถึงร้อยละ 26 และร้อยละ 20.8 ไม่มีเอกสารการเดินทาง ที่ระนองควรมีการตรวจเอกสารการเดินทางให้มาก เพราะแรงงานส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารการเดินทาง

2. ควรเร่งดำเนินการในโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Economic Cooperation Strategies) ของรัฐบาลไทย ในชายแดนพม่า ยุทธศาสตร์เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจในประชากรพม่า และช่วยสกัดกั้นการหลั่งไหลเข้ามาหางานในไทย เพราะสาเหตุหลักที่ผู้ย้ายถิ่นเดินทางมาประเทศไทย เป็นเหตุผลเกี่ยวกับค่าแรงในพม่าต่ำกว่าการว่างงานในพม่าและความยากจนในครอบครัว

3. มีแรงงานหญิงย้ายถิ่นในพื้นที่แม่สายมากกว่าพื้นที่อื่น ควรเน้นการรณรงค์ให้ความรู้ด้านอนามัยเจริญพันธุ์ ส่วนในระนองมีแรงงานชายมากกว่าหญิงถึงสองเท่า ควรเร่งการรณรงค์เช่นเดียวกัน แต่เน้นแง่มุมทางเพศชาย โดยเฉพาะการป้องกันตนโดยการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย

4. ควรสนับสนุนให้แรงงาน สามารถติดต่อกับครอบครัวได้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อช่วยสร้างความมั่นคงของชีวิตครอบครัว และลดปัญหาการตั้งถิ่นฐานถาวรในประเทศไทย

1. Cross-Border

1. Immigration supervision at Mae Sot immigration checkpoint should be increased, because 26% of migrants enter the country illegally, and 20.8% do not have traveling documents. In Ranong, immigration officers should check the traveling documents more thoroughly, since the majority of migrant workers do not have any.

2. The Economic Co-operation Strategies Project by Thai government along the Burma border should commence promptly. The ECS aims to increase the economic opportunity for the Burmese, which will eventually reduce the influx of illegal migrants into Thailand. This is because the main factors that drive migrants to work in Thailand were caused by Burma's poor economy. These factors are low wages, unemployment, and family poverty.

3. In Mae Sai, there is the largest number of female migrants. There should be an education program that aims to educate on reproduction health. In Ranong, the number of male workers is significantly higher than that of women. There should also be a similar education program in Ranong, but from a male perspective. The practice of safe sex should be emphasized.

4. Migrant workers should be encouraged to contact their families on a regular basis. This will strengthen family bonds and discourage migrants' permanent settlement in Thailand.

5. แรงงานรับจ้างใน
พื้นที่ระนอง และแม่สาย มาจดทะเบียนมากขึ้น เพราะ
ผลการจดทะเบียนที่ระนองและแม่สายมีเพียงหนึ่งใน
สาม (ปี 2545) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ในขณะที่
แม่สอดมีการจดทะเบียนถึงสองในสาม

5. More migrant workers and their
employers in Mae Sai and Ranong should be
encouraged to register. In 2002, only one-third of
workers and employers in these 2 areas are
registered, while in Mae Sot, two-third are
registered.

2. ด้านการใช้ชีวิตในประเทศไทย และ การทำงาน

2. On Work and Living in Thailand

1. นายจ้างควรจัดกิจกรรมที่ช่วยให้แรงงาน
ที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ใช้ชีวิตอย่าง
สร้างสรรค์ขณะที่พำนักในประเทศไทย เช่น มีที่พัก
อาศัยที่ได้มาตรฐาน มีกิจกรรมกีฬา การศึกษา ศาสนา
และประเพณี เพื่อช่วยให้ห่างจากอันตรายของโรค
ติดต่อ และสามารถเก็บออมเงินได้

1. Employers should set up creative
activities and benefits for migrant workers while
they stay in Thailand. This will help enhance the
migrants' quality of life. The benefits may include
quality housing, sporting activities, education,
religious and traditional activities. By engaging in
these activities, migrants would stay away from
contagious disease and be able to save money.

2. มีแรงงานในทุกพื้นที่ทำงานในกิจการ
บริการ ซึ่งเป็นกิจการที่รัฐบาลมีนโยบายไม่ผ่อนผัน
ให้แรงงานต่างด้าวทำ เพราะไม่ใช่แรงงานกรรมกร
จึงควรมีการวิเคราะห์ความจำเป็น และพัฒนา
นโยบายที่เหมาะสม ชัดเจน สำหรับแต่ละพื้นที่ แทนที่
จะปล่อยให้คลุมเครือ และเสี่ยงกฎหมาย

2. Services provided by migrant workers
are considered illegal, because the government
only allows the migrants to work as physical
migrant workers. However, there are migrants
who work as service providers in all 3 studied
areas. Therefore, there should be further analysis
if migrants' services are necessary or not, and
develop appropriate and clear policies for each
area. By doing so, these migrant workers have
legal protection.

3. เนื่องจากการแสวงหาประโยชน์โดย
มิชอบ ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของการค้ามนุษย์เกิดขึ้น
ขณะแรงงานพม่าทำงานอยู่ในประเทศไทย นายจ้าง
ที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากแรงงานในแง่การเอา
เปรียบจากการค้าบริการทางเพศของแรงงานหญิง
การบังคับให้ทำงาน การให้บริการโดยไม่ให้ค่า
ตอบแทน การใช้แรงงานเยี่ยงทาส และการเอา
เปรียบทางเพศ จึงมีฐานะเป็นผู้ค้ามนุษย์ด้วย การ
ป้องกันแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์จึงควรมุ่งเป้าหมาย
ไปที่กลุ่มนายจ้าง ที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
เหล่านี้

3. Exploitation is a trait of human
trafficking that happens to Burmese migrant
workers in Thailand. It is clearly seen in
prostitution, forced labor, slavery, sexual assaults,
and labor without pay. These mischievous
employers are considered human traffickers.
Therefore, we need to focus on the employers in
order to prevent and solve the trafficking problem.

3. การค้ามนุษย์ข้ามชาติ

1. ควรเร่งดำเนินการช่วยเหลือผู้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ ที่พบกลุ่มเป้าหมายชัดเจนกว่า ได้แก่ ผู้แสวงหาประโยชน์โดยการบังคับให้ค้าบริการทางเพศ, ทำงานโดยไม่ได้รับค่าจ้าง, ทำงานเยี่ยงทาส และการเอารัดเอาเปรียบ / ละเมิดทางเพศ

2. การดำเนินการรณรงค์ให้ความรู้แก่แรงงาน ย้ายถิ่นจากพม่าโดย

สำหรับผู้ที่จะเข้ามาทำงานทางจังหวัดระนอง เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของงานและที่ที่จะไปทำงาน โดยเฉพาะงานประมงต่อเนื่อง

สำหรับผู้ที่จะเข้ามาทำงานทางอำเภอแม่สอด เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิของคนงานในด่านค้าจ้างแรงงาน

สำหรับผู้ที่จะเข้ามาทำงานทางอำเภอแม่สาย เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับโอกาสที่จะถูกแสวงประโยชน์โดยมิชอบ เมื่อมาค้าบริการทางเพศ

3. ควรร่วมมือกับภาครัฐและประชาคมในการสลายเครือข่ายค้ามนุษย์ข้ามชาติ โดยเฉพาะเครือข่ายที่ทำงานในประเทศไทย เพราะการล่อลวงและการเอารัดเอาเปรียบเกิดในประเทศไทย

3. International Trafficking

1. Victims of trafficking should be helped immediately, especially the evident groups such as sex slaves, those working without pay, physical labors, and victims of sexual assaults.

2. There should be an education program for Burmese migrant workers in 3 areas as follows:

For those who wish to work in **Ranong**, they should be educated on the job conditions and locations—especially in fisheries-related industries.

For those who wish to work in **Mae Sot**, they should be educated on workers' rights regarding the pay.

For those who wish to work in **Mae Sai**, they should be educated on the chances that they would be exploited when they are engaged in prostitution.

3. There should be more cooperation with the government and the community to take down the network of international human trafficking, especially those in Thailand, because trafficking and exploitation takes place here.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Working Document on Definition and Variables in Trafficking

Supang Chantavanich

Asian Research Center for Migration

Institute of Asian Studies,

Chulalongkorn University

1. Definitions of Trafficking

ILO: Trafficking is defined as the recruitment and / or transportation of Children between or within countries by the use of violence, threat of violence, deception, coercion or debt-bondage. It is best to think of trafficking as a continuum. Cases involving complete deception, force and even violence fall at the extreme end of the spectrum, while at the other end of spectrum a lack of awareness about working conditions may explain why children are trafficking into the worst forms of child labour.

GAATW: Trafficking involving the criminal manipulation of persons who want or need to migrate for a better life. It exists at the intersection of organised crime (small and large) and migration. Migrants are forced by restrictive and complicated immigration laws to reply upon third parties to help them travel. If they are lucky, the person is honest; if they are unlucky the person is a trafficker who will use all means necessary to ensure the submission of the victim to his/her will.

TOC UN Convention: "Trafficking in persons" shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of the threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation. Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs

2. Trafficking Continuum

- A. Victims are forced and/ or kidnapped, and trafficking
- B. Victims are given false information, and are trafficking into types of business other than promised.
- C. Victims are aware of the kind of work, but not the work condition.
- D. Victims are aware of the kind of work and work condition, but are not aware and /or are able to foresee the difficult situations they may encounter.
- E. The workers (who may have been trafficked victims before) are aware of the kind of work and work condition, but are not given alternative work-site (cannot choose where they want to work).
- F. The workers (who may have been trafficked victim before) are aware of the kind of work and work conditions and are able to select their work-site.

(Source: Kritiya Archavanitkul 1998)

3. Variables in Trafficking Studies

• Demographic Data

1. Age
2. Gender
3. Ethnicity
4. Legal Status
5. Education
6. Difficulties in school
7. Family size
8. Family's experiences in migration

• Trafficking

1. Location of recruitment
2. Transporters and Recruiter (agents, friends, relatives, network) in area of origin

3. Transporter into Thailand
4. Recruiters in Thailand
5. Location of employment
6. Process of Trafficking (visa, transport, communication, agents)
7. Previous work experience
8. Decision making
9. Treatment of trafficked person at various stages of trafficking (kidnapped, sold, with consent)
10. Extent of Knowledge upon entry (nature + conditions of work)
11. Financial Transaction (broker, parents, trafficked person)
12. Family motivation
13. Personal motivation

● **Factor affecting trafficking**

1. Poverty (debt, landlessness, food insecurity)
2. Lack of employment opportunities
3. Lack of education/ qualifications for job
4. Consumerism (new luxury goods of returned migrants)
5. Socially excluded
6. Low educational attainment
7. Broken home/violence in the family
8. Cultural values
9. Fragile home environments affected by political instability/ environmental disasters
10. Structural economic unbalanced between area of origin and destination.

● **Condition in area of destination**

1. Contact with family
2. Remittances
3. Extent of family's knowledge
4. Law enforcement
5. Type of employment
6. Perception of Work
7. Aspiration
8. Existence of social support/safety nets

World Vision Foundation of Thailand

(ร่าง)

โครงการศึกษารูปแบบการย้ายถิ่นของแรงงานต่างชาติในจังหวัดระนอง

แบบสอบถาม

หมายเลขแบบสอบถาม _____

วันที่สัมภาษณ์ _____ สถานที่สัมภาษณ์ _____

ชื่อผู้สัมภาษณ์ _____ ระดับของการค้ามนุษย์ _____ (a, b, c, d, e or f)

- ท่านถูกบังคับหรือลักพาตัวมาในประเทศไทย
- ท่านได้รับข่าวสารที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการจ้างงาน
- ท่านได้รับข่าวสารที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับสภาพการทำงาน
- ท่านไม่รู้ข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ยากลำบากที่ท่านอาจจะเผชิญในประเทศไทย
- ท่านสามารถเลือกสถานที่ทำงานและประเภทของงานได้

ส่วนที่ (1) ข้อมูลส่วนบุคคล

1. อายุ

- under 15   15 – 18   19 – 25   26 and above

2. เพศ

- ชาย   หญิง

3. บ้านเกิด

.....เมือง	☐ Mon State
.....เมือง	☐ Karen State
.....เมือง	☐ Kachin State
.....เมือง	☐ Chin State
.....เมือง	☐ Shan State
.....เมือง	☐ Rakhine State
.....เมือง	☐ Kayar State
.....เมือง	☐ Yangon Division

.....เมือง
.....เมือง
.....เมือง
.....เมือง
.....เมือง
.....เมือง

- Mandalay Division
- Sagaing Division
- Ayeyawaddy Division
- Taninthayi Division
- Pegu Division
- Magwe Division

4. เชื้อชาติ

- พม่า
- Dawei
- มอญ
- Rakhine
- ยะซิน
- ฉาน
- อื่นๆ ระบุ.....

5. ท่านอาศัยอยู่ในประเทศไทยนานเท่าไร

- < 1 ปี
- 1 to 2 ปี
- 3 to 4 ปี
- 5 ปีขึ้นไป

6. ท่านนับถือศาสนาอะไร

- พุทธ
- อิสลาม
- คริสต์
- อื่นๆ ระบุ.....

7. ท่านได้จดทะเบียนแรงงานแล้วหรือไม่ ?

- ใช่
- ไม่ใช่

8. ท่านได้เข้าศึกษาในโรงเรียนกี่ปี ?

- ไม่เคยเรียน
- 1 to 4 ปี
- 5 to 8 ปี
- 9 to 10 ปี
- 10 ปีขึ้นไป

9. ท่านได้ประสบกับความยากลำบากในขณะที่เรียนหนังสือหรือไม่ ?

- ใช่
- ไม่ใช่

10. ขนาดของครอบครัว

- ท่านมีพี่น้องในครอบครัวกี่คน ?

- ไม่มีเลย
- 1 to 2 คน
- 3 to 5 คน
- 5 คนขึ้นไป

11. ครอบครัวท่านเคยมีประสบการณ์การย้ายถิ่นเข้ามาในประเทศไทยก่อนใช่หรือไม่ ?
- ใช่ ไม่ใช่

ส่วนที่ 2 : สภาพในพื้นที่ของประเทศปลายทาง

12. ท่านเคยผ่านช่องทางตรวจคนเข้าเมืองของไทย ระหว่างที่ท่านเดินทางเข้ามาในประเทศไทยครั้งล่าสุดหรือไม่
- ใช่ ไม่ใช่

13. ขณะที่ท่านอยู่ที่นี้ ท่านเคยได้ติดต่อกับครอบครัวหรือไม่

- ใช่ (ทุกเดือน)
- ใช่ (ทุก 3 ถึง 6 เดือน)
- ใช่ (ปีละครั้ง)
- ใช่ (ไม่บ่อย)
- ไม่เคย
- ไม่เข้าข่าย

14. ท่านได้จัดการเรื่องเงินออมในประเทศไทยหรือไม่

- ใช่ (ส่งเงินกลับให้ครอบครัวทั้งหมด)
- ใช่ (ส่งเงินกลับให้ครอบครัวครึ่งหนึ่ง)
- ใช่ (ส่งเงินกลับตามความสะดวก)
- ใช่, เก็บไว้กับตัวเองทั้งหมด (ญาติ)
- ไม่มีเงินเก็บ
- อื่นๆ ระบุ.....

15. ครอบครัวของท่านรู้สภาพการทำงานของท่านหรือไม่

- รู้
- ไม่รู้
- ไม่แน่ใจ

16. ประเภทของการจ้างงาน

- ประมง
- ต่อเนื่องประมง / โรงงาน
- งานบริการ เช่น งานแม่บ้าน
- งานบริการ เช่น สถานบันเทิง

- งานกรรมกร
- งานขนส่ง
- ไม่ได้ทำงาน (ข้ามไปข้อ 18)
- อื่นๆ ระบุ.....

17. ท่านชอบงานปัจจุบันของท่านหรือไม่ ?

- ชอบ
- ไม่ชอบ
- ไม่แน่ใจ

18. ท่านคาดหวังในอนาคตของท่านอย่างไร ?

- เก็บเงินได้และกลับบ้าน
- เก็บเงินเพื่อนำไปลงทุน
- เก็บเงินได้และใช้หนี้ให้หมด
- เก็บเงินเพื่อศึกษาต่อ
- วางแผนที่จะไปทำงานที่อื่นที่ดีกว่า
- อื่นๆ ระบุ.....

19. ท่านปรึกษาใครเมื่อท่านมีปัญหา ?

- เพื่อน
- ญาติ
- พระ/ นักบวช
- คนให้กู้เงิน
- NGOs (ถ้ามี)
- อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 3 : การค้ามนุษย์และการย้ายถิ่น

ภูมิหลังของกระบวนการจัดหางาน

20. ท่านได้รับการจัดหางานที่ไหน ?

- ชุมชนในบ้านเกิด
- ระหว่างเดินทาง
- ชายแดนฝั่งพม่า
- ชายแดนฝั่งไทย
- ประเทศปลายทาง
- สถานที่ทำงาน
- อื่นๆ ระบุ.....

การเคลื่อนย้ายและการจัดหา/กระบวนการค้ามนุษย์

21. ใครชักชวนท่านในพม่า ?

- นายหน้า
- เพื่อน
- ญาติ
- ครอบครัว
- ไม่เข้าข่าย
- อื่นๆ ระบุ.....

22. เขาชักชวนท่านอย่างไร?

- ชักชวนท่านโดยตรง
- ผ่านคนในหมู่บ้าน
- ผ่านครอบครัว
- ผ่านญาติ
- ผ่านเพื่อน
- อื่นๆ ระบุ.....

23. ท่านเดินทางจากบ้านเดิมมาอย่างไร

- เดินมา
- นั่งเรือ
- นั่งรถ
- นั่งรถโดยสาร
- นั่งเครื่องบิน
- อื่นๆ ระบุ.....

24. ท่านเดินทางมากับใคร ?

- มาคนเดียว
- มาเป็นกลุ่ม
- มากับนายหน้า
- มาเป็นกลุ่มโดยมีนายหน้ามาด้วย
- มากับสมาชิกในครอบครัว
- มากับสมาชิกในครอบครัวและมีนายหน้ามาด้วย
- มากับเพื่อน
- มากับเพื่อนและมีนายหน้ามาด้วย
- อื่นๆ ระบุ.....

25. ท่านข้ามแดนมาอย่างไร ?

- เดินมา
- นั่งเรือ
- นั่งรถ
- นั่งรถโดยสาร
- นั่งเครื่องบิน
- อื่นๆ ระบุ.....

26. ท่านมีประสบการณ์เรื่องกระบวนการการย้ายถิ่นอะไรบ้าง ?

- ตรงมาที่บ้านถึงที่นี่
- จากบ้านมาชายแดนแล้วมาทำงานที่นี่
- จากบ้านมาชายแดนและทำงานที่อื่นแล้วถึงมาทำงานที่นี่
- อื่นๆ ระบุ.....
- ไม่รู้

27. ใครช่วยเหลือท่านข้ามแดน ?

- มาคนเดียว
- มาเป็นกลุ่ม
- มากับนายหน้า
- มาเป็นกลุ่มโดยมีนายหน้ามาด้วย
- มากับสมาชิกในครอบครัว
- มากับสมาชิกในครอบครัวและมีนายหน้ามาด้วย
- มากับเพื่อน
- มากับเพื่อนและมีนายหน้ามาด้วย
- อื่นๆ ระบุ.....

27. ท่านใช้เอกสารอะไรข้ามแดนมา?

- ไม่มีเอกสาร
- วีซ่า
- Border pass
- 1 วัน
- 7 วัน
- 15 วัน
- อื่นๆ ระบุ.....

This document is the property of Thailand Information Center (TIC), Centers of Academic Resources and is to be returned within two weeks to the Thailand Information Center, Centers of Academic Resources, Chulalongkorn University

สถาบันวิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จัดหางานในประเทศไทย

28. ใครเป็นคนจัดหางานให้ท่านในประเทศไทย ? (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- นายหน้า
- เพื่อน
- ญาติ
- นายจ้าง
- อื่นๆ ระบุ.....

ประสบการณ์การทำงานครั้งก่อน

29. งานของท่านในพม่าก่อนที่จะเข้ามาประเทศไทยคืองานอะไร?

- งานเกษตร
- งานราชการ
- งานบริษัทเอกชน
- งานโรงงานIndustry / Factory
- งานกรรมกร Unskilled labor
- นักศึกษาStudent
- ไม่ได้ทำงาน
- อื่นๆ ระบุ.....

การตัดสินใจ

30. ท่านตัดสินใจมาประเทศไทยด้วยตัวท่านเองหรือไม่

- ใช่, ด้วยตัวเอง
- พ่อแม่
- เพื่อน
- เพื่อนบ้าน
- นายหน้า
- อื่นๆ ระบุ.....

วิธีการข้ามนุขย์จากขั้นตอนต่างๆของการข้ามนุขย์

31. ท่านถูกนำพาเข้ามาในขั้นตอนของการย้ายถิ่นอย่างไร

	ถูกจัดส่งมาจาก บ้านเกิด	ระหว่างเดินทาง	จัดส่งมาทำงาน ในประเทศปลายทาง	ระหว่างถูกว่าจ้าง ในสถานที่ทำงาน
ถูกบังคับ				
ใช้กำลัง/บังคับ/ลักพาตัว				
หลอกลวง / ล่อลวง				
Abused				
ถูกขาย				
อื่นๆ ระบุ.....				
ไม่มีข้างต้นเลย				

32. ให้ผู้ตอบสำรวจจากความหมายต่อไปนี้

- ข่ายบริการทางเพศ
- รูปแบบอื่นของการสื่อไปทางเพศ
- แรงงานที่ถูกบังคับ
- หญิงรับจ้าง / หญิงรับใช้ในบ้าน
- ไม่มีคำอธิบาย

เนื้อหาความรู้ในการเข้ามา

33. ท่านรู้ว่าท่านจะไปทำงานที่ไหนในประเทศไทยใช่หรือไม่?

- ใช่   ไม่ใช่   ไม่แน่ใจ

34. ท่านรู้ว่าท่านจะไปทำงานอะไรในประเทศไทยใช่หรือไม่?

- ใช่   ไม่ใช่   ไม่แน่ใจ

35. ท่านรู้ว่าท่านได้รับข่าวสารที่ผิดๆเกี่ยวกับประเภทของทำงานที่ท่านได้รับใช้หรือไม่ ?

- ใช่   ไม่ใช่   ไม่แน่ใจ

36. ท่านรู้เกี่ยวกับสภาพงานที่ท่านมีประสบการณ์ก่อนที่เข้ามาประเทศไทยใช่หรือไม่ ?

- ใช่   ไม่ใช่

37. ท่านรู้ว่าท่านจะเผชิญกับความยากลำบากต่างๆขณะที่ทำงานอยู่ในประเทศไทยใช่หรือไม่ ?

- ใช่   ไม่ใช่

การดำเนินธุรกิจการค้า

38. ท่านจ่ายเงินไปอย่างไรเพื่อมาประเทศไทย ?

- จ่ายด้วยตัวเอง
- จ่ายให้นายหน้าที่ท่านจะให้เงินสดเพื่อนำท่านมา
- จ่ายให้นายหน้าที่ท่านตอบแทนด้วยแรงงานเพื่อนำท่านมา
- จ่ายให้นายหน้าที่ซื้อท่านมาและจัดหางานให้และรับเงินจากนายจ้างด้วย
- จ่ายให้กับเพื่อน/ญาติซึ่งจ่ายเป็นเงินสดเพื่อนำท่านมา
- จ่ายให้กับเพื่อน/ญาติซึ่งท่านตอบแทนด้วยแรงงานเพื่อนำท่านมา
- จ่ายให้กับเพื่อน/ญาติที่ซื้อท่านมาและจัดหางานให้และรับเงินจากนายจ้างด้วย
- อื่นๆ ระบุ.....

39. ใครเป็นคนรับเงินจากท่านเพื่อจัดส่งและเดินทางเข้ามาในประเทศไทย

- ครอบครัว
- นายหน้า
- เจ้าหน้าที่
- พ่อแม่
- ตัวท่านเอง

40. ท่านได้รับเงินตามสัญญาที่นายหน้า/คนจัดส่ง/นายจ้างหรือไม่ ?

- ได้รับตามสัญญา
- ได้รับสูงกว่า
- ได้รับต่ำกว่า
- อื่นๆ ระบุ.....

การเคลื่อนย้ายของครอบครัว

41. ครอบครัวท่านคาดหวังอะไรจากที่ทำงานในประเทศไทย

- เงินดี
- งานปลอดภัย
- ได้รับความรู้มากกว่า
- มาตรฐานทางสังคม
- อื่นๆ ระบุ.....

การเคลื่อนย้ายส่วนบุคคล

42. ท่านคาดหวังอะไรที่มาประเทศไทย ?

- แสวงหาประสบการณ์ใหม่
- แสงสีและเป็นเมืองใหญ่
- มีโอกาสได้งานสูง
- แสวงหาวัตถุหรือแฟชั่นสวยๆงามๆ
- ต้องการให้ดูดีและได้คู่ครองที่ร่ำรวย

- ต้องการมีเงินมากๆ
- อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 4 : ปัจจัยที่มีผลต่อการค้ามนุษย์

43. ครอบครัวท่านมีปัญหาในสิ่งเหล่านี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- หนี้สิน
  - ไม่มีที่ทำกิน
  - ขาดแคลนอาหาร
  - อื่นๆ ระบุ.....
  - ไม่มีข้อข้างต้นเลย
44. ในพม่าหางานยากหรือไม่ ?
- ใช่
  - ไม่ใช่
  - ใช่, แต่รายได้ไม่พอ
  - อื่นๆ ระบุ.....
45. งานต่างๆในพม่าต้องการวุฒิการศึกษาหรือใบรับรองหรือไม่
- ใช่
  - ไม่ใช่
  - อื่นๆ ระบุ.....
46. อะไรที่ท่านคิดถึงเมื่อเพื่อนบ้านที่ย้ายถิ่นซื้อสินค้าราคาแพงเมื่อกลับบ้าน ?
- ต้องการมีเหมือนกับเขา
  - ไม่ต้องการมีเหมือนกับเขา
  - ไม่เคยคิด
  - ไม่ตอบ
47. ท่านได้รับการยอมรับจากเพื่อน/ครอบครัว/เพื่อนบ้าน อย่างไร ?
- พวกเขาไม่ชอบฉัน
  - บางคนชอบฉัน
  - เฉยๆกับฉัน
  - พวกเขาชอบฉัน
  - ไม่รู้
  - ฉันไม่ต้องการรวมกับพวกเขา
48. เมื่อท่านยังวัยรุ่น, ท่านต้องการเรียนจบมัธยมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยหรือไม่ ?
- ใช่
  - ไม่เคยคิด
  - ไม่ใช่
  - อื่นๆ ระบุ.....

World Vision Foundation of Thailand

Questionnaire

Number of Questionnaire _____

Date of Interview: _____ Place of interview: _____

Name of interviewer: _____ Level of Trafficking _____ (a, b, c, d, e, or f)

- Were you forced / kidnapped into Thailand?
- Were you given false information about type of employment?
- Were you given false information about work condition?
- Were you not aware of information about difficult situations you may encounter in Thailand?
- Can you choose your work site & type of work?

Part 1: DEMOGRAPHIC DATA

1. Age
- under 15   15 – 18   19 – 25   26 and above
2. Gender
- Male   Female
3. Place of origin
- ..... town Mon State
- ..... town Karen State
- ..... town Kachin State
- ..... town Chin State
- ..... town Shan State

- ..... town Rakhine State
- ..... town Kayar State
- ..... town Yangon Division
- ..... town Mandalay Division
- ..... town Sagaing Division
- ..... town Ayeyawaddy Division
- ..... town Taninthayi Division
- ..... town Pegu Division
- ..... town Magwe Division

4. Ethnicity

- Burmese
- Dawei
- Mon
- Rakhine
- Kayin
- Shan
- Other: .....

5. How long have you been in Thailand?

- < 1 year
- 1 to 2 years
- 3 to 4 years
- 5 years and above

6. Religion

- Buddhist
- Christian
- Islam
- Other: .....

7. Are you registered?

- Yes
- No

8. How many years have you been to school?

- Never
- 1 to 4 years
- 5 to 8 years
- 9 to 10 years
- More than 10 years

9. Did you find difficulties in studying?

- Yes
- No

10. Family size : How many brothers and sisters do you have in your family?

- 0 persons

- 1 to 2 persons
- 3 to 5 persons
- More than 5 persons

11. Have your family experience migrated in Thailand before?
- Yes
  - No

Part 2 : CONDITIONS IN AREA OF DESTINATION

12. Did you have to go through Immigration check-point in Thailand during your last trip/arrival?
- Yes
  - No

13. While you are here, do you ever contact your family?
- Yes (every month)
  - Yes (every 3 to 6 months)
  - Yes (once a year)
  - Yes (not regular)
  - Never
  - Not applicable

14. Do you manage to save money in Thailand?
- Yes (send all of my savings to my family)
  - Yes (send half of my savings to my family)
  - Yes (send as convenience)
  - Yes, keep all by myself (relatives)
  - No savings
  - Other

15. Do your family know about your work condition?
- Yes
  - No
  - Not sure

16. Type of employment
- Fishermen
  - Fishery processing / Factory

- Service as Domestic helper
- Service as entertainment venues
- General labor
- Transportation
- Unemployed (Skip to 18)
- Other (specify)

17. Do you like your current job?

- Yes
- No
- Not sure

18. What kind of aspiration you suppose in your future life?

- save money and return home
- save money to get initial investment
- save money and give back all the debt
- save money to continue education
- plan to go for a better job elsewhere
- Other (specify)

19. Whom do you turn to when you are in trouble?

- Friends
- Relative
- Monk/priest
- Moneylenders
- NGO (if any)
- Others (specify)

PART 3: TRAFFICKING AND MIGRATION

Location of recruitment

20. Where were you recruited?

- Original source community
- Transit
- Myanmar border side
- Thai border side

- Destination
- Workplace
- Other

Transporters and Recruiters/Process of trafficking

21. Who recruited you in Burma?

- Agent
- Friends
- Relatives
- Family
- Not applicable
- Other (specify)

22. How did they approach you?

- Directly approached you
- Through someone in the village
- Through your family
- Through your relatives
- Through your friends
- Other

23. How did you travel from your place of origin?

- On foot
- By boat
- By car
- By bus
- By plane
- Other

24. With whom did you travel from your place of origin?

- Traveled alone
- Traveled in a group
- Traveled with an agent
- Traveled in a group with an agent
- Traveled with (a) family member(s)
- Traveled with (a) family member(s) and an agent

- Traveled with (a) friend(s)
- Traveled with (a) friend(s) and an agent
- Other (specify):

25. How did you cross the border?

- On foot
- By boat
- By car
- By bus
- By plane
- Other:

26. What were the process of your migration experiences?

- Direct from place of origin to here
- From place of origin to border and work then here
- From place of origin to border and work elsewhere and then here
- Other:
- Don't know

27. Who helped you to cross the border?

- Traveled alone
- Traveled in a group
- Traveled with an agent
- Traveled in a group with an agent
- Traveled with (a) family member(s)
- Traveled with (a) family member(s) and an agent
- Traveled with (a) friend(s)
- Traveled with (a) friend(s) and an agent
- Other (specify):

27. What kind of travel documents did you use to cross the border?

- No document
- Visa
- Border pass
- One day
- 7 days
- 15 days
- Other:

Recruiters in Thailand

28. Who are your recruiters for work in Thailand? (Can choose more than 1 choice)

- Agent
- Friends
- Relatives
- Employers
- Other:

Previous Work Experience

29. What was your last job in Burma before coming to Thailand?

- Agriculture
- Government service
- Private / Business service
- Industry / Factory
- Unskilled labor
- Student
- Unemployed
- Other:

Decision Making

30. Did you decide on your own to come to Thailand?

- Yes, on my own
- Parents
- Friends
- Neighbor
- Agent
- Other:

Treatment of trafficked person at various stages of trafficking

31. How were you treated at various stages of your migration? (Check the appropriate spaces)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	Recruitment at Place of origin	During transportation	Recruitment for work at destination	During employment in the workplace
Threatened?				
Forced/Coerced/abducted?				
Deceived / subject to fraud?				
Abused?				
Sold / Rented?				
Other?				
None of the above?				

32. Was the respondent exploited through any of the following means?

- Prostitution
- Other forms of sexual exploitation
- Forced labour/services
- Slavery/servitude
- Was not exploited

Extent of Knowledge upon entry

33. Did you know where you were going to work before coming to Thailand?

- Yes   No   Not sure

34. Did you know what kind of work you were going to do before coming to Thailand?

- Yes   No   Not sure

35. Were you given false information about what kind of work you would be given?

- Yes   No   Not sure

36. Were you aware of the work conditions that you would experience before coming to Thailand?

- Yes   No

37. Did you know you would face every sort of difficulties you actually faced while working in Thailand?

- Yes   No

Financial Transaction

38. How did you pay to get to Thailand?

- paid on your own
- paid an agent to whom you had prepaid cash to bring you
- paid an agent to whom you pledged your labor to bring you
- paid an agent who brought and also arranged work for you and who got paid by the owner
- paid a friend/relative to whom you had prepaid cash to bring you
- paid a friend/relative to whom you pledged your labor to bring you
- paid a friend/relative who brought and also arranged work for you and who got paid by the owner
- other (specify)

39. Who received money from your recruitment and travel to Thailand?

- Family Agent Authority
- Parents Yourself

40. Did you receive the income as promised by the broker/trafficker/employer?

- As promised
- Higher
- Lower
- Other

Family Motivation

41. What does your family expect from your work in Thailand?

- Good income
- Job security
- Become more knowledgeable
- Social standing
- Other

Personal Motivation

42. What did you expect in coming to Thailand?

- Desire new experiences
- Bright lights, big city
- Lots of work opportunities
- Desire for materialistic and fashionable possessions

- Want a good-looking, rich spouse 48.V
 Want to have a lot of money
 Other:

PART 4: FACTORS AFFECTING TRAFFICKING

49.

43. Did your family experience the following poverty problems? (Can choose more than 1 choice)

- Debt 50.
 Landless
 Food insecurity
 Other:
 Not all above 51.

44. Was it difficult to find a job in Burma?

- Yes Yes, but not enough income
 No Other:

45. Did the available jobs in Myanmar require some formal education/qualifications?

- Yes No Other:

46. What do you think about new luxury goods, which returned migrants who are your neighbors brought back home? 52

- Want to have things like them
 Don't want to have them
 No idea
 Not applicable

47. Were you well accepted by your friends/family/neighbors?

- They all don't like me
 Some of them like me
 They are neutral to me
 They all like me
 I don't know
 I don't want to mix with them

48. When you were young, did you want to finish up to high school or college?

- Yes   No
 No idea   Other:

49. Did you experience violence in your family or broken home?

- Yes   No   No answer

50. When you were in Burma, did you expect/plan to go abroad and gain a lot of money?

- Yes   No
 No idea   Other:

51. When you were in Burma, did you experience any of the following?

- Political instability
 Environmental disasters
 Religious discrimination
 War/fighting
 Forced labor
 Forced relocation/displacement
 Other:

52. What is the daily minimum wage of Burma?

- Less than 20 Baht
 20-50 Baht
 50-80 Baht
 More than 80 Baht
 Other:

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะวิจัย

ศาสตราจารย์ ดร. สุพางค์ จันทวานิช

นางสาวเปรมใจ วังศิริไพศาล

นายสมาน เหล่าดำรงชัย

ARCM research team

Professor Dr. Supang Chantavanich

Ms. Premjai Vungsiriphaisal

Mr. Samarn Laodumrongchai

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

